

FOR REINDRIFTSÅRET
1. APRIL 2003 - 31. MARS 2004

Ressursregnskap for **REINDRIFTSNÆRINGEN**

R e i n d r i f t s f o r v a l t n i n g e n

JANUAR 2005

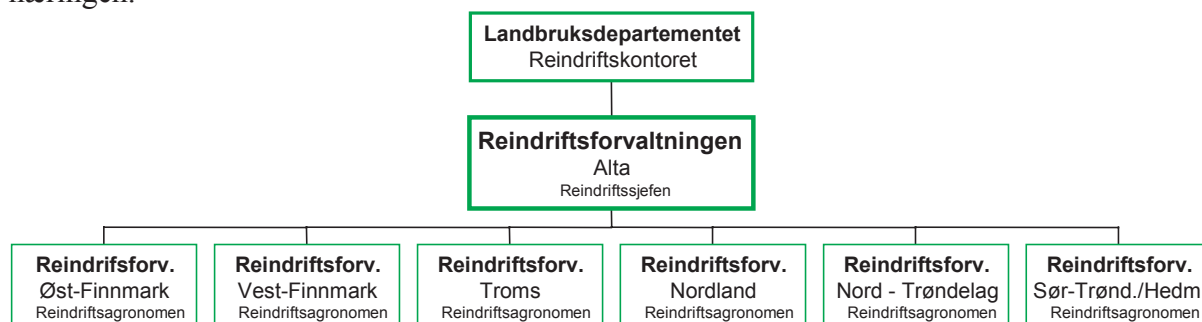
Innhold

Forord	1
1 Målsetninger, utfordringer og strategier	2
1.1. Målsetninger og virkemidler i reindriftspolitikken	2
1.2. Utfordringer og strategier på nasjonalt nivå.....	2
1.3. Utfordringer og strategier på regionalt nivå	5
2 Materiale og metode	8
2.1. Materiale.....	8
2.2. Metode.....	9
3 Beitegrunnetaget	10
3.1. Innledning	10
3.2. Reinens tilpasning til naturgrunnetaget	10
3.3. Naturlige faktorer som påvirker beitegrunnetaget	10
3.4. Flyttømønstet og beitebruk.....	11
3.5. Internasjonale avtaler om reinbeiting	12
3.6. Menneskelige inngrep og forstyrrelser	12
3.7. Forurensning	13
4 Beitevurdering	16
4.1. Metoder for beitevurdering	16
4.2. Resultater fra beitevurdering.....	19
5 Reintall og flokkstruktur	21
5.1. Reintall	21
5.2. Flokkstruktur	23
6 Produksjon	25
6.1. Kalvetilgang.....	25
6.2. Tap.....	26
6.3. Slakteuttak og slaktekvantum	28
6.4. Produktivitet	30
6.5. Slaktevekter	34
7 Ressursrelaterte virkemidler	38
7.1. Generelle vurderinger.....	38
7.2. Driftstilskudd og produksjonspremie.....	38
7.3. Tidligslaktetilskudd	39
7.4. Kalveslaktetilskudd	39
7.5. Distriktstilskudd.....	39
7.6. Tilskudd til omstilling	40

8	Organisering og rammebetingelser	41
8.1.	Organisering.....	41
8.2.	Omstillingsordninger.....	44
8.3.	Lovgrunnlag for rammebetingelser	45
8.4.	Status for rammebetingelser	46
8.5.	Distriktsplaner.....	49
9	Fordeling av ressurser	50
9.1.	Egeninteressen og fellesinteressen	50
9.2.	Fordeling av reintall mellom driftsenhetene	50
10	Slaktestruktur, anlegg og transportmidler	53
10.1.	Slakteanlegg og slaktestruktur	53
10.2.	Gjeterhytter og anlegg.....	55
Vedlegg	58
	Generelle kommentarer til næringsoversikter.....	59
	Vedlegg 1 - Næringsoversikt alle områder.....	60
	Vedlegg 2 - Næringsoversikt Øst-Finnmark.....	64
	Vedlegg 3 - Næringsoversikt Vest-Finnmark	72
	Vedlegg 4 - Næringsoversikt Troms	83
	Vedlegg 5 - Næringsoversikt Nordland	89
	Vedlegg 6 - Næringsoversikt Nord-Trøndelag	95
	Vedlegg 7 - Næringsoversikt Sør-Trøndelag/Hedmark.....	100
	Vedlegg 8 - Næringsoversikt Tamreinlagene i Sør-Norge	104
	Vedlegg 9 - Rammebetingelser for reindriften (per 1. januar 2005).....	107

Forord

Reindrifftsforvaltningen er et faglig forvaltningsapparat som er underlagt Landbruksdepartementet (se figur under). Reindrifftsforvaltningen fungerer som sekretariat og utøvende organ for Reindrifftsstyret og områdestyrene, og har i tillegg en rådgivende funksjon i forhold til næringen.

”Ressursregnskap for reindriffts-næringen” er reindrifftsforvaltningens årlige rapport om ressurs-situasjonen i næringen. Rapporten bygger for en stor del på de opplysninger som framkommer i reineiernes reindrifftsmeldinger og søknader om erstatning for rovvilttap.

Rapporten belyser forhold som har å gjøre med beitegrunnlag, reintall, flokkstruktur, produksjon, tap, virkemidler, organisering, ressursfordeling og anlegg. Vedleggsdelen omfatter næringsoversikter, både på områdenivå og distriktsnivå, samt distriktskart og oversikter over gjeldende rammebetingelser for reindrifften. Rapporten representerer et viktig grunnlagsmateriale for reindrifftsforvaltningens og næringens egen ressursforvaltning. Den skal videre være et grunnlag for andre forvaltningsorganer, institusjoner og personer som berøres av reindrifften og ønsker å være med og påvirke beslutningene.

I tillegg til rapportering gjennom ressursregnskapet foreligger ”Totalregnskap for reindriffts-næringen” (siste utgave for regnskapsåret 2003). Totalregnskapet er en årlig rapport om den økonomiske situasjonen i næringen, utarbeidet av Økonomisk utvalg (partsoppnevnt) som grunnlag for reindrifftsforhandlingene.

Alta, januar 2005

Johan Ingvald Heatta
Reindrifftssjef

1 Målsetninger, utfordringer og strategier

1.1. Målsetninger og virkemidler i reindriftspolitikken

Målsetningen for reindriftspolitikken er utvikling av en økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig reindrift. Den har sitt grunnlag i St. meld. nr. 28 (1991-92), "En bærekraftig reindrift", og i Stortingets innstilling til denne meldingen¹. Reindriftsloven og Stortingets årlige behandling av Reindriftsavtalen er de viktigste operative redskapene for å følge opp målene og retningslinjene i reindriftspolitikken. Kapittel 7 gir en kort gjennomgang av sentrale økonomiske virkemidler over Reindriftsavtalen, mens kapittel 8 gir en gjennomgang av sentrale lovhjemler for utnyttelsen av beiteressursene.

1.2. Utfordringer og strategier på nasjonalt nivå

Reindriftsnæringen står overfor store utfordringer. Noen av disse, som arealinngrep og tap, går igjen i de fleste områdene, mens andre har mer regional karakter (se kapittel 1.3). Eksempler på regionale utfordringer er fordeling av beiteområder og reintallstilpasning i Finnmark, og beiterettighetskonflikter mellom reindrift og henholdsvis landbruks- og villreininteresser i de sørligste områdene.

Reindriftsforvaltningen tok i 2004 initiativ til at det bør foretas en ny gjennomgang av situasjonen i reindriftsnæringen gjennom en ny stortingsmelding om reindrift. Dette på bakgrunn av de store endringene som har skjedd i reindriftsnæringen i de seinere årene. Dette gjelder blant annet økt fokus på tap av beiteland (se kapittel 3.6), som trolig er en av de største truslene mot reindriftsnæringen i tida framover. Videre har sedvanemessige rettsprinsipper nå fått en sentral plass i reindriftens rettsgrunnlag. Sedvaneretten har også kommet sterkt inn i forslaget til endringer i reindriftsloven², som ble framlagt i 2001. Lovforslaget ligger for tiden til behandling i Landbruks- og Matdepartementet. Sedvanerettslige prinsipper er nylig blitt tillagt stor vekt ved grensefastsettinger på vår/høst/ vinterbeitene i Finnmark (se kapittel 8.4). Det vil i tida framover videre være viktig for reindriftsforvaltningen å bidra til å sette kvinners stilling i reindriften i fokus, samt være oppmerksom på eventuelle utfordringer i forhold til rekruttering av unge utøvere inn i næringen.

Arealinngrep:

Det er i dag vel dokumentert at ulike former for inngrep påfører reindriften store tap av beiteland som følge av at tamrein unnviker forstyrrelse (se kapittel 3.6). Kraftig vekst i antall hytteutbygginger, vegutbygging, vann- og vindkraftutbygginger og andre inngrep i reinbeiteområdene de siste tiårene gjør dette til en svært alvorlig trussel mot hele reindriftsnæringens fremtid. Store prosjekter for utvinning av olje- og gassressurser i Barentshavet kan videre gi negative ringvirkninger i form av økt utbyggingspress på omkringliggende reinbeitearealer. Beregninger foretatt av FN's Miljøprogram (UNEP) viser at dersom dagens utbyggingshastighet fortsetter, vil tradisjonell reindrift med noen få unntak måtte opphøre i løpet av mindre enn 50 år. Dette skyldes at selv om det vil være større sammenhengende "uberørte

¹ jf. Innst. S. nr. 167 (1991-92).

² jf. Forslag til endringer i reindriftsloven. Innstilling fra Reindriftslovutvalget, 15.03.2001. NOU 2001:35.

områder” tilbake også om 50 år, så vil sentrale beiteområder være så påvirket av utbygging og forstyrrelse at de ikke vil være forenlige med tradisjonell reindrift.

Reindriftsforvaltningen arbeider aktivt for å sikre gjenværende beitearealer, som vil være det arbeidsområdet som reindriftsforvaltningen i årene framover må legge mest ressurser i. Blant annet vil reindriftsforvaltningen på banen i forbindelse med de omfattende planene som foreligger om utbygging av vindkraft i flere av reinbeiteområdene. Reindriftsforvaltningen har i 2004 arbeidet sammen med NVE for å utarbeide en veileder for hvordan eventuelle tiltakshavere skal opptre i reinbeiteområder³. For Reindriftsforvaltningen vil det være viktig å bidra til å øke forståelse for reindriftenes behov for sammenhengende og uforstyrrede områder.

Det er viktig at reindriftenes rettigheter til arealer blir vurdert også i et urfolksperspektiv, særlig med bakgrunn i Grunnlovens § 110A og internasjonale konvensjoner. Problemstillinger omkring retten til beite vil stå sentralt.

Produksjon og tap:

Etter at reindriften i Finnmarksområdene, Troms og Nordland gjennom siste del av 1990-tallet slet med store tap og synkende produksjon, har næringen i de siste par årene opplevd nedgang i tapene og en stor økning i produksjonen (se kapittel 6). Et viktig unntak her er distriktene nord i Nordland, som på tross av reduserte tap ikke har klart å etablere noen særlig produksjon etter mange år med store tap og synkende reintall. I Trøndelagsområdene og i tamreinlagene har endringene vært mindre, men der har produksjonsnivået til gjengjeld ligget høyt i mange år. Reindriftsforvaltningen ser det som svært viktig å opprettholde den positive utviklingen i produksjonen, samt bidra til at produksjonen også kan ta seg opp i områder som ennå sliter med lav produksjon.

I Karasjok og Vest-Finnmark har bare deler av det store produksjonsoverskuddet fra de siste 3 årene blitt tatt ut til slakt (se kapittel 6). Som en følge av dette har reintallet i Finnmark økt med over 50 % i forhold til bunnåret 2000/01 (se kapittel 5.1). Dette har gitt Reindriftsforvaltningen ekstra store utfordringer i forbindelse med arbeidet med å tilpasse reintallet til beitegrunnet.

Forskningsresultater fra blant annet Nord-Trøndelag og Troms har dokumentert at rovdyr kan utgjøre en betydelig del av tapsårsaken hos tamrein. På tross av at reindriften i Finnmark hadde omfattende tap på slutten av 1990-tallet og tidlig på 2000-tallet, har liknende tapsundersøkelser herfra foreløpig ikke kunnet påvise en tilsvarende sterk sammenheng. Uavhengig av tapsårsak er reindriftsforvaltningen sterkt opptatt av å iverksette tiltak for ytterligere å redusere tapene samt øke produksjonen og inntjeningen i næringen. Reindriftsforvaltningen har i denne sammenheng også forhåpninger til at endringer i erstatningsordningen for tap av rein tatt av fredet rovvilt i sterkere grad vil ivareta hensyn til reindriftnæringen.

Reintallstilpasning i Finnmark:

Gjennom hele 1980-tallet økte reintallet i Finnmark og kulminerte med ca. 200.000 rein per 31. mars 1989 (se figur 5.1). For den samme perioden viste satellittbilder over vår/høst/vinterbeitene i indre Finnmark at lavbeiteressursene var sterkt redusert (se kapittel 4.2). Som følge av dette har beitebelastning og reintallstilpasning i Finnmark stått sentralt gjennom de siste 15-20 årene når innretningen av de økonomiske virkemidlene over reindriftsavtalen har blitt drøftet. Gjennom de siste 7-8 årenes reindriftsforhandlinger er det foretatt betydelige omleg-

³ jf. Vindkraft og reindrift. Oppdragsrapport fra Norges Vassdrags- og energidirektorat og Reindriftsforvaltningen 2004.

ginger i den økonomiske virkemiddelbruken med dette for øye, herunder en 3 års periode med utslakting av simlerein basert på levendevekter. Samtidig vokste det i disse årene fram en erkjennelse om at grensen var nådd for hvor langt en kunne løse disse problemene gjennom økonomiske virkemidler. I reindrifftsavtalene for driftsårene 1999/2000 og 2000/01 forsøkte partene derfor å få til en sterkere samordning mellom økonomiske og lovbaserte tiltak for å oppnå reintallstilpasning i Finnmark.

Da dette ikke lyktes i avtalen for driftsåret 2000/01, ga Staten uttrykk for at lovreguleringer i form av høyeste reintall per distrikt og per driftsenhet i Finnmark skulle følges opp etter de prosedyrer som reindrifftsloven foreskriver. På bakgrunn av dette fastsatte Reindrifftsstyret tidlig i 2002 høyeste reintall for sommerbeitedistriktene i Vest-Finnmark⁴. Vedtaket på ca. 64.000 rein tilsvarte en reduksjon på nesten 30 % i forhold til tidligere fastsatt høyeste reintall for Vest-Finnmark totalt sett (ca. 90.000 rein). Vedtaket innebar ingen reduksjon i forhold til daværende registrerte totaltall for Vest-Finnmark (ca. 62.000 rein), men derimot en vesentlig omfordeling av reintallet mellom distriktene. Tilpasning til vedtaket ble forutsatt fullført innen 1. april 2005. Et eget prosjektkontor i Kautokeino har hatt ansvaret for å lede arbeidet med reintallstilpasningen i nær dialog med næringen.

Arbeidet med tilpasning av reintallet i Vest-Finnmark har de siste årene møtt store utfordringer ved at reintallet siden 2000/01 har økt med over 50 % til over 96.000 per 31. mars 2004 (se kapittel 5). En prognose for 2004/05, gitt samme tilvekst, tap og slakteuttak som foregående år, gir en ytterligere økning opp til ca. 110.000 rein per 31. mars 2005. Økningen henger for en stor del sammen med svært gode produksjonsforhold i Finnmark siden 2001/02, som over flere år har gitt betydelige produksjonsoverskudd som bare i begrenset omfang er blitt tatt ut til slakt (se kapittel 6). Denne trenden ble høsten 2003 forsterket ved en opphopning av fryselagret reinkjøtt på slakteriene, som responderte med å begrense oppkjøpet av slaktedyrr. For å møte avsetningsutfordringen har markedsføringen av reinkjøtt derfor blitt intensivert de siste par årene. Dette synes å ha virket positivt på avsetningen og bidratt til en bedre omsetningssituasjonen både for reieneier og slakteri i inneværende driftsår (2004/05).

Markedsforholdene kan imidlertid bare forklare en mindre del av det moderate slakteuttaket i Finnmark de siste årene. Slakteuttak ned i 35 % av netto kalvetilvekst og en formidabel reintallsøkning i de gode produksjonsårene før markedsproblemerne trådte inn støtter opp om dette. Dette viser at distriktene ikke har utviklet en kultur for intern regulering av reintallet. Nedgangen i slaktevekter høsten 2004, på tross av gode klimatiske beiteforhold, viser dessuten at reinbeitene nå har svart på det høye reintallet. Ved inngangen til 2005 er det et altfor høyt reintall som er flyttet inn på vinterbeitene i Finnmark. Situasjonen gir berettiget grunn til å være bekymret for større tap av rein dersom vinteren blir vanskelig.

I denne situasjonen har Landbruks- og Matdepartementet (LMD) nylig, i samråd med Reindrifftsforvaltningen, vurdert målsetningen om å nå fastsatt reintall innen 1. april 2005 gjennom frivillige ordninger som lite realistisk. LMD vil derfor på grunnlag av et utredningsnotat fra Reindrifftsforvaltningen vurdere nye tiltak tidlig i 2005.

⁴ jf. Reindrifftsstyrets vedtak av 30.01.2002 (sak 2/02).

Distriktsinndeling i Finnmark:

Reindrifststyret fastsatte høsten 2004 distriktsgrenser på vår/høst/vinterbeitene i Vest-Finnmark, Karasjok og Polmak^{5,6} (se kapittel 8.4). Vedtakene ble gjort på bakgrunn av flere utrednings- og høringsprosesser gjennom de siste 15 årene. I siste fase i grensedragningsarbeidet ble det lagt betydelig vekt på siidaenes eventuelt etablerte rettigheter. Dette som en konsekvens av den rettslige utviklingen som har vært på dette feltet. Ytterligere oppdeling på siida-nivå på vår/høst/vinterbeitene vil være en viktig betingelse for en rasjonell ressursutnyttelse.

Reindrifstforvaltningen har det siste året arbeidet aktivt med nye forvaltningsmodeller, som i første omgang har blitt utredet for distriktene i Øst-Finnmark. Viktige siktemål i dette arbeidet er å samle alle sesongbeiter innenfor samme distrikt og legge bedre til rette for distriktenes egenforvaltning. Dette forventes å gi distriktene større tyngde og gjennomslagskraft i forhold andre arealinteresser.

1.3. utfordringer og strategier på regionalt nivå

Lederne for Reindrifstforvaltningens regionale kontorer har i det følgende redegjort for hva de mener er de sentrale utfordringer og strategier på regionalt nivå.

Øst-Finnmark:

I Øst-Finnmark er arbeidet med nye distriktsgrenser i Karasjok og Polmak er i slutfasen og forventes å bli vedtatt i løpet av løpet av kort tid (se kapittel 8). Reindrifstforvaltningen er videre inne i en prosess med å etablere større distrikter som omfatter alle sesongbeiter. Et forslag til ny distriktsinndeling i Karasjok vest har vært på høring og forventes behandlet av Reindrifststyret i løpet av våren 2005. En ny utfordring i det kommende året blir distriktsinndeling og avklaring av rettigheter i Varanger. Når rammevilkårene (distriktsinndeling, beitetider og høyeste reintall) i Øst-Finnmark er på plass, vil næringen få forutsigbare rammer og et sikrere eksistensgrunnlag for framtiden.

Reindrifstforvaltningen har arbeidet aktivt med å få stadfestet distriktenes distriktsplaner for på den måten å ivareta næringens rettsikkerhet og distriktenes ansvar, innflytelse og selvråderett. Områdestyret har ved utgangen av 2004 stadfestet nesten samtlige distriktsplaner (se tabell 8.3). Med distriktsplaner gis reindrifstutøverne økt ansvar og innflytelse for utvikling av egen næring, slik at reindrifstpolitiske mål og retningslinjer i næringen kan oppfylles. Distriktsplaner er et verktøy både for næringens interne forvaltning, og for å synliggjøre reindrifstens arealbehov og driftsstrategier i forhold til kommuner, fylkesmannen og andre offentlig etater (se kapittel 8). Det er særlig viktig for reindrifstens framtid at beiteressursene ivaretas og sikres mot arealinngrep.

Andre viktige strategier overfor næringen er produksjonsfremmende tiltak og reduksjon av rovvilttap, som sikrer reindrifstutøvernes økonomi og kultur uten å overbelaste beitegrunnet.

Vest-Finnmark:

Reindrifstnæringen i Vest-Finnmark er inne i en omstillingsprosess, som vil kunne bidra til å sikre en økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig næring. Denne prosessen innbefatter tilpasning av reintallet til ressursgrunnet, og er en direkte oppfølging av vedtaket om

⁵ jf. Reindrifststyrets vedtak av 29.06.2004 (sak 17/04).

⁶ jf. Reindrifststyrets vedtak av 02.12.2004 (sak 57/04).

høyeste reintall som ble fattet i 2002⁷. Videre ble det høsten 2003 fastsatt nye beitetider for distriktene i Vest-Finnmark⁸. Sommeren 2004 sluttførte Reindrifststyret arbeidet med ”grovinndeling” av ”fellesbeitene” (vår-, høst- og vinterbeitene) i 3 større distrikter, ofte kalt østre, midtre og vestre sone⁹. Å få på plass rammevilkårene for næringen har vært krevende, og det er brukt store ressurser for å komme i mål med dette arbeidet. Neste steg i denne prosessen er å starte arbeide med å dele beitene til siidanivå innenfor de nye distriktene (sonene). Inndeling på siidanivå vil for det meste bli gjort av reineiere selv, anført av sonestyret som administrator for prosessen. Når siidainndelingen etterhvert blitt sluttført, og reintall på vår/høst/vinterbeitene også er fastsatt, vil rammevilkårene for Vest-Finnmark være på plass.

Reindrifsnæringen i Vest-Finnmark står videre overfor store og vanskelige utfordringer når det gjelder å bevare reinbeiteland mot store naturinngrep. Særlig i Hammerfestregionen, hvor akviteten rundt Snøhvit-utbyggingen er på det høyeste, merker reineiere at storsamfunnet presser reindrifsnæringen ut av sine tradisjonelle reinbeiteområder. Vindmølleparker er et annet satsingsområde, som vil kunne fortrenge reindriften vekk fra vår- og sommerbeiteområder. Som følge av dette planlegges det å forsterke kraftledningen fra Adamsfjord i Øst-Finnmark til Balsfjord i Nord-Troms. Kraftledningen vil overdimensjoneres sterkt i forhold til dagens ledninger og berøre samtlige vår-, høst- og sommerbeiteområder i Vest-Finnmark. Disse inngrepene, supplert med fritidshyttebygging og planlagte gruvedrift, vil på kort og lang sikt forringe beiteområder for reindrifsnæringen, og i enkelte områder presse næringen ut av sine tradisjonelle beiteområder.

Disse utfordringer må sees som en og samme prosess. Reintallstilpasning og rammevilkår vil sikre reindriften forutsigbare rammer og sikre næringens eksistensgrunnlag i framtiden. Sikring av reinbeitearealer mot nye naturinngrep vil styrkes, ved at næringen viser at den kan forvalte og sikre arealene i henhold til målet om en bærekraftig reindrift.

Troms:

Hovedutfordringene for reindriften i Troms er at området har små og usikre vinterbeiteressurser. I tillegg sliter næringen med store rovdyrtap, lav produksjon med svak økonomi og en uhensiktsmessig slakteristruktur, hvor mangel på helårsslakterier medfører lange transportavstander. For reindriften i Troms vil prosessen med ny reinbeitekonvensjon ha stor betydning for driftsgrunnlaget framover.

For å få til en positiv utvikling vektlegger Reindrifstforvaltningen Troms sikring av gode beiteressurser, tiltak for beredskap som kan forebygge tap, arealvern gjennom kommuneplaner, tiltak for å redusere rovdyrtap, tilrettelegging for slakting med etablering av nødvendige anlegg, samt styrking av distriktenes oppgaver innen administrasjon og forvaltning.

Nordland:

I Nordland er hovedutfordringene særlig knyttet til 3 områder; arealvern, produksjon og tap, samt oppfølging av distriktsinndelingen. Areal er en nøkkelfaktor i arbeidet med å sikre driftsgrunnlaget for reindriften. Dette gjør at reindriften hele tiden må være aktivt med i dette arbeidet. Det er her viktig å finne gode løsninger på ansvarsfordelingen mellom forvaltningen og næringen. Videre er det viktig å finne tiltak for å få redusert tapene, samt opprettholde eller

⁷ jf. Reindrifststyrets vedtak av 30.01.2002 (sak 2/02).

⁸ jf. Reindrifststyrets vedtak av 13.06.2003 (sak 17/03).

⁹ jf. Reindrifststyrets vedtak av 12.06.2004 (sak 17/04).

bedre produksjonen i næringen. Særlig gjelder dette i de nordligste distriktene, som siden 1990-tallet har slitt med store tap og synkende reintall.

Oppfølgingen av distriktinndelingen har tatt tid. Forvaltningen har nå vært gjennom en prosess med distriktene for å få utarbeidet forslag til distriktsplaner. Videre følges nå dette opp med en gjennomgang av de nye distriktene med sikte på å få på plass rammebetingelsene, herunder høyeste reintall. Dette er særlig viktig i de distrikter hvor det har skjedd store endringer. Prosessen med ny reinbeitekonvensjon vil også for reindriften i Nordland ha stor betydning for driftsgrunnlaget framover.

Nord-Trøndelag:

I Nord-Trøndelag er nøkkelprobemene og utfordringene i stor grad knyttet til arealvern, produksjon og tap. Reindriftsforvaltningen Nord-Trøndelag prioriterer sikring av beitearealene som er under et konstant press. I tillegg til mer tradisjonelle typer inngrep, har antall planlagte vindkraftprosjekt økt de seinere år. Arbeid for å optimalisere produksjonen, herunder reduksjon av rovdyr tap, er også en svært sentral oppgave.

Som grunnlag for å nå sine målsetninger legger forvaltningen betydelig vekt på å etablere en "arbeidsdeling" mellom forvaltning og næring og å skape en mer effektiv saksbehandling.. Arbeidet med å få på plass rammebetingelsene i næringen har vært høyt prioritert i en årrekke, og disse mangler nå kun i ett av reinbeitedistriktene. Dette vil dermed fortsatt være en prioritert oppgave i tiden framover.

Sør-Trøndelag/Hedmark og Trollheimen:

Reindriften i Sør-Trøndelag/Hedmark ligger i sør- og ytterkanten av det samiske reindriftsområdet. Trollheimen ligger utenfor reinbeiteområde, og her utøves reindrift med hjemmel i egen særlov. Det har i flere år pågått rettighetskonflikter med grunneiere om den samiske sedvaneretten til reindrift på privat grunn innenfor reinbeitedistrikt. Høyesteretts avgjørelse i Selbusaken var en bekreftelse på reindriften rettigheter og var en svært viktig avklaring.

Forvaltningen ser det som viktig å skape forståelse, tillit og erfaring for at reindrift kan drives uten reelle konflikter med annen sedvanemessig næring. Ordningen med konflikthforebyggende tiltak, det vil si støtte til inngjerding av dyrket areal, er et sentralt virkemiddel for å løse næringskonfliktene mellom jordbruk og reindrift.

Det er helt avgjørende for framtiden at beitearealene ivaretas og sikres mot skadelige og ødeleggende arealinngrep. Andre viktige regionale strategier er produksjonsfremmende tiltak, som sikrer reindriftsutøvernes økonomi uten å overbelaste beitegrunnlaget, og ivaretagelse av reindriftsutøvernes rettssikkerhet, distriktenes ansvar, innflytelse og selvvråderett. En viktig utfordring i de kommende år er ekstern informasjon om reindriftsforvaltningen og reindriften naturgrunnlag.

Tamreinlagene i Sør-Norge:

Tamreinlagene i Sør-Norge er forvaltningsmessig og faglig underlagt Reindriftsforvaltningen Sør-Trøndelag/Hedmark. Tamreinlagene er omgitt av, og grenser nært til, områder med villrein. Ivaretagelse av reindriften interesser i forhold til villreininteresser er en av de viktigste utfordringene for tamreinlagene og den lokale forvaltningen. Tamreinlagene har dessuten fortsatt problemer med radioaktivt forurensede beiter etter Tsjernobylulykken i 1986.

2 Materiale og metode

2.1. Materiale

Det er et meget omfattende tallmateriale som ligger til grunn for ”Ressursregnskap for rein-driftsnæringen”. Materialet er i det vesentligste basert på reineiernes og reinbeitedistriktenes årlige rapportering gjennom skjemaet ”Melding om reindrift”. Med siktemål å forenkle rapporteringen for reineier er meldingsskjemaet fra og med driftsåret 2003/04 vesentlig omarbeidet. Som følge av omleggingen er en del informasjon som ble vurdert som mindre vesentlig ikke lenger tilgjengelig.

Opplysninger fra meldingene og opplysninger om dyrevokter er lagt inn i egne databaser. Kvaliteten på deler av materialet varierer. Dette gjelder i særlig grad reintall, tilveksttall, tapstall og eldre slaktedata. Så langt som mulig korrigeres reintallsopplysningene for under-rapportering som avdekkes gjennom offentlig kontrollerte tellinger. Ulike terreng- og drifts-forhold innebærer at kvaliteten på de offentlig kontrollerte tellingene varierer mellom ulike områder.

Presentasjoner av lengre tidsserier på områdenivå, i hovedsak 3-, 5- eller 10-årsserier, samt en del andre opplysninger fra meldingsskjemaet, er gitt i tabeller og figurer i de ulike kapitlene i rapporten. Disse seriene er oppdatert som følge av en ny omfattende gjennomgang av data bakover i tid, og vil derfor kunne avvike noe fra tidligere utgaver av Ressursregnskapet. Som resultat av denne gjennomgangen besitter Reindriftsforvaltningen nå et omfattende statistisk materiale på distriktsnivå, som til dels strekker seg tilbake til 1980. Dette materialet omfatter blant annet tidsserier for driftsenheter, personer, reintall, kalvetilgang, tap, slakteuttak, slaktekvantum, slaktevekter og produktivitetstall. Tidsseriene gir både prosentvise og absolutte tall.

I næringsoversiktene bak i rapporten er det meste av grunnlagsmaterialet presentert på områdenivå (vedlegg 1) og distriktsnivå (vedlegg 2-8). Tabellene i årets utgave er presentert på samme form som i tidligere utgaver (fra og med 1997/98), men med visse endringer på grunn av skjemaomleggingen. Endringene består i at antall dyrekategorier i tabell 3 (flokksammensetning) og tabell 8 (fordeling av slakteuttak) er halvert. Omleggingen har videre ført til at fordelingen av slakteuttaket nå bare kan fordeles på slakt til registrert slakteribedrift og slakt til privat omsetning/forbruk.

Av andre endringer i næringsoversiktene nevnes at tabell 2 (reintall) er utvidet ved at det er tatt inn en 10-års tidsserie for hvert distrikt. Dette for å etterkomme den store etterspørselen etter reintall fra brukere av Ressursregnskapet. Videre er tallmateriale for ”født kalv” og ”tidligtap” tatt ut som følge av begrenset kvalitet på datagrunnlaget, med direkte følger for presentasjonene i tabell 4 (kalvetilgang) og tabell 5 (tap). Videre er de tidligere tabellene 8 og 9 slått sammen i en tabell (tabell 8).

I vedlegg 9 er det gitt en samlet og oppdatert oversikt over gjeldende rammebetingelser for alle reinbeitedistriktene. Dette vedlegget inneholder også kart som viser de ulike distriktene.

2.2. Metode

Det meste av datagrunnlaget som er brukt i Ressursregnskapet er knyttet til driftsåret (1. april - 31. mars). I beregninger av tilveksttall og produksjonstall er det reintall ved driftsårets begynnelse (åpningsstatus) som legges til grunn. I øvrige tilfeller brukes reintall ved driftsårets slutt (sluttstatus).

Kalvetilgangen er i denne utgaven gitt som antall merkede kalver og antall kalver etter tap (se tabell 4 i næringsoversiktene), mens kalvetapet er oppgitt som tap etter merking (seintapet) (se tabell 5 i næringsoversiktene). Fødte kalver og tidligtap av kalv (differansen mellom antall fødte og antall merkede kalver) er som nevnt tatt ut på grunn av begrenset kvalitet på datamaterialet. I prosentvise tapsberegninger er det derfor antall merkede kalver, og ikke fødte kalver, som er utgangspunktet. Antall merkede kalver vil avhenge av merketidspunktet. Innenfor samme distrikt vil merketidspunktet i hovedsak holde seg nokså stabilt mellom år, men mellom de ulike distrikter varierer tidspunktet for merking betydelig. Variasjonen spenner i hovedsak fra midten av juni til midten av september (se tabell 4 i næringsoversiktene). Noen distrikter merker enda seinere. Riktignok skjer trolig hovedtyngden av kalvetap i de fleste distrikter den første måneden etter kalving, slik at forskjeller i merketidspunkt ikke trenger å være så avgjørende. Det er imidlertid ikke uvanlig at tapene også strekker seg videre utover sommeren og høsten. Dette innebærer at merkeprosenten gir bedre grunnlag for sammenligninger mellom år innenfor samme distrikt enn mellom distrikter med ulike merketidspunkter. Kalver etter tap omfatter kalvene som slaktes i løpet av driftsåret og de som rekrutteres inn i vårflokk. Denne parameteren gir et godt bilde av den reelle kalveproduksjonen i løpet av året.

Slaktekvantum omfatter både slakt levert til slakteri og slakt til eget forbruk og privat omsetning (se tabell 7 i næringsoversiktene). På grunn av omlegging av meldingsskjema må kvantumet privat uttak nå beregnes. Beregningene er gjort på grunnlag av gjennomsnittlige slaktevekter på de ulike kategorier dyr og differansen mellom slaktede dyr totalt (fra melding) og til slakteri (fra slakterienes rapportering). Produktiviteteten per livrein (se tabell 7 i næringsoversiktene) er beregnet som slakteuttak og reintallsendring (begge i kg) per rein i vårflokk. Omregningen fra reintallsendring til kg "potensiell" slaktevekt er basert på en gjennomsnittlig slaktevekt per dyr, estimert for hvert distrikt på grunnlag av spesifiserte gjennomsnittsvekter og sammensetning av reinflokken ved slutten av driftsåret. Nytt av året er at produktiviteteten per livrein bakover i tid er beregnet på nytt på grunnlag av korrigerede reintall. Beregningen av produktivitet for siste driftsåret vil således alltid være et foreløpig tall, på samme vis som det ukorrigerede reintallet.

3 Beitegrunnlaget

3.1. Innledning

Beiteområdene er selve grunnressursen for reindriften. Reinens spesielle levesett, med ulike krav til beite til ulike sesonger, gjør reindriften til en arealkrevende næring. I dag utøves det reindrift på et landområde på ca. 146.000 km², fordelt over 139 av landets kommuner fra Hedmark i sør til Finnmark i nord, samt i Nord-Gudbrandsdalen, Valdres og Nord-Østerdalen. Dette arealet tilsvarer ca. 45 % av Norges landareal, hvorav mesteparten (over 90 %) ligger innenfor det som reindriftsloven betegner som reinbeiteområder og reinbeitedistrikter. Det resterende arealet er avgrensede områder i Sør-Norge, der det utøves reindrift i henhold til ekspropriasjonsvedtak og/eller leieavtaler (Trollheimen og tamreinlagene). I tillegg finnes det internasjonale avtaler med våre naboland om beitebruk på tvers av nasjonalgrensene.

Dette kapitlet gir kortfattede beskrivelser av reinens tilpasning til å klare seg på dette arealgrunnlaget (kapittel 3.2) og hvilke naturlige faktorer som påvirker reinbeitene (kapittel 3.3). Videre gis kortfattede beskrivelser av flyttemønsteret i de ulike delene av reindriftsområdet (kapittel 3.4) og en oversikt over de viktigste internasjonale avtalene om reinbeiting (kapittel 3.5). Til slutt gis en gjennomgang av menneskeskapte endringer som er med på å påvirke beitegrunnlaget og reinens bruk av arealene (kapitlene 3.6 og 3.7).

Vedlegg 9 viser kart over de ulike delene av reindriftsområdet, med grenser og bruttoarealer for både reinbeitedistrikter, tamreinlag og områder.

3.2. Reinens tilpasning til naturgrunnlaget

Rein lever året rundt på utmarksbeite, hvor den er prisgitt uforutsigbare værforhold og store variasjoner i tilgang og kvalitet av beitet både mellom sesonger og mellom år. Gjennom de mest kritiske periodene har reinen et stramt energibudsjett, som skal forsyne reinen med energi til aktiviteter som beiting, gåing og løping i tillegg til de grunnleggende livsprosessene. Simlene skal i tillegg ha energi til å die kalven gjennom sommer og høst.

Reinen er tilpasset et skiftende miljø ved at beiteopptak og levevis veksler med variasjonene i plantedekket gjennom året. Variasjonene i beiteopptak er knyttet til sesongmessig appetittregulering, fettlagring og reinens evne til å utnytte ulike typer fôr. Variasjonene i levevis er knyttet til reinens trekk mellom ulike beiteområder, både i form av regionale trekk mellom sesongbeiter og lokale trekk innenfor samme beiteområde. På tross av sterke tilpasninger til et skiftende miljø er reinen likevel sårbar for en del miljøforandringer, eksempelvis fysiske inngrep og forstyrrende aktiviteter.

3.3. Naturlige faktorer som påvirker beitegrunnlaget

Kvaliteten og tilgjengeligheten av beitet påvirkes naturlig av **berggrunn, klima og topografi**.

I reindriftssammenheng er det hensiktsmessig å dele berggrunnen i 3 kategorier; kambro-siluriske formasjoner, grunnfjell og sparagmitt. I områder med kambro-siluriske bergarter (gjerne kalkrike bergarter) er det gode forhold for sommerbeiting. Grunnfjell og spesielt sparagmitt (sure bergarter) gir gode vekstbetingelser for lav og dermed gode vinterbeiter.

Områdene hvor det drives reindrift preges av vestlige luftstrømmer, som gir økende nedbørsmengder fra kysten og inn mot fjordbotnene og grensefjellene, for deretter å avta sterkt mot

øst. Nedbørsmengden avtar også nordover. Temperaturvariasjoner mellom sommer og vinter er langt lavere ved kysten enn i innlandet. Et gunstig klima betyr mye for planteveksten gjennom våren og sommeren. Vinterstid påvirkes lavbeitene av ulik fordeling av snøen gjennom beitesesongen. Store, vindpakkede snømengder og/eller islag i snødekket kan helt eller delvis "låse" mattilgangen for reinen vinterstid. Klimatisk sett har kystområder oftest de beste sommerbeitene, mens kontinentale områder oftest har de beste vinterbeitene. Viktige unntak finnes i ytre kystområder og på øyer, hvor snøen ikke legger seg om vinteren.

Topografiske forhold vil kunne ha direkte konsekvenser for den fysiske adkomsten til beiteområder (f.eks. bratte terrengformasjoner), og indirekte konsekvenser gjennom klimatisk påvirkning av både kvalitet og tilgjengelighet av beitene (f.eks. "regnskygge-effekt"). På stor-skalanivå bidrar store høydeforskjeller til vedvarende framsmelting av næringsrik, spirende vegetasjon om våren og sommeren. På småskalanivå bidrar stor overflatejevnheter i terrenget til økt beitetilgang vinterstid (snaurabber) og bedre beitekvalitet sommerstid (snøleiesamfunn). Dessuten gir vindutsatte høydedrag reinflokkene "ly" for insektplagen på varme sommerdager (luftingsområder)

3.4. Flyttemønster og beitebruk

Flyttemønstrene i reindriften varierer både i retning, lengde og tid. Dette har i hovedsak sammenheng med forskjeller i naturgitte forhold. Gjennom de siste hundreår har dette naturgitte flyttemønsteret måttet tilpasse seg nasjonale bestemmelser, som grensestengning mot Russland og Finland og reinbeitekonvensjonen med Sverige, samt et økende omfang av fysiske inngrep og andre menneskelige forstyrrelser i reinbeiteland.

I **Finnmark** skjer vinterbeitingen i innlandet og sommerbeitingen ved kysten eller på øyene. I hovedsak skjer vår- og høstbeiting i den mellomliggende sonen. For å koordinere flyttingen mellom sesongbeitene er distriktene gruppert i flyttesystemer. I **Troms** skjer flyttingen oftest over korte avstander og ofte innen samme distrikt. Reindriften i **Nordland** har et todelt flyttemønster, hvor noen distrikter flytter på vinterbeite til Sverige, mens andre har sine vinterbeiter langs kysten. I **Nord-Trøndelag** har de fleste distriktene kystnære vinterbeiter, men det foregår også vinterbeiting lenger inn i landet. Flyttingen i **Sør-Trøndelag/Hedmark** foregår i hovedtrekk fra barmarksbeiter i nord til vinterbeiter i sør. **Tamreinlagene** nytter generelt mer kystnære høyfjellsområder i nordvest som barmarksbeite og mer kontinentale og lavreliggende fjell- og skogsområder i sørøst som vinterbeite.

3.5. Internasjonale avtaler om reinbeiting

Den norsk-svenske reinbeitekonvensjonen av 1972, med seinere endringer av 1985, hjemler reindriften gjensidig beiterett på tvers av nasjonalgrensen. Konvensjonsbeitene omfatter i hovedsak områder langs grensen mellom Norge og Sverige i Nordland og Troms fylker (se vedlegg 9). Den någjeldende konvensjonen er forlenget med 3 år og utløper i 2005.

En blandet norsk-svensk reinbeitekommisjon arbeidet i perioden 1997-2001 med å forberede grunnlaget for reforhandling av konvensjonen. Våren 2001 la kommisjonen fram sin innstilling, med forslag til ny konvensjonstekst og tilhørende kommentarer¹⁰. Kommisjonen foreslo en vesentlig endring i forhold til eksisterende konvensjon ved å innføre en større grad av fleksibilitet. Eksempelvis er det foreslått at endret arealbruk over grensen ikke nødvendig-

¹⁰ jf. Norsk-svensk reinbeitekommisjon av 1997. Innstilling avgitt mai 2001. Innstillingen fins i en samisk/norsk og en samisk/svensk versjon, og den kan bestilles hos Reindriftsforvaltningen.

vis må behandles i Stortinget dersom det er enighet blant reineierne om en slik endring. Kommisjonen foreslo at slike justeringer skal behandles av egne organer, som også forutsettes å ha beslutningsmyndighet ved for eksempel brudd på konvensjonen. Kommisjonen regnet derfor med at forslaget til ny konvensjon vil bli bedre respektert av de ulike parter.

Det ble foreslått forholdsvis store endringer i den gjensidige arealbruken. Det ble lagt vesentlig vekt på driftsmessige forhold, særlig at en får best mulige grenser. Selv om det fortsatt vil være nødvendig med grensegjerder, regnet kommisjonen med et redusert behov i forhold til det som var forutsatt i 1972. At det er lagt vekt på driftsforhold utelukker ikke at det også er tatt hensyn til beiteforholdene. Vesentlige deler av kommisjonens rapport beskriver beiteene i de berørte samebyer og distrikter.

Innstillingen har vært ute på høring hos berørte parter. Seinere har de to land utnevnt sine forhandlingsutvalg, som utarbeider et forslag til konvensjonstekst. Det foreligger ennå ikke noe forhandlingsresultat, og status i forhandlingene er ikke offentlig tilgjengelig. Når forhandlingsresultatet foreligger, skal det ratifiseres i begge lands nasjonalforsamlinger gjennom egne lover. Det har vært forventet at forhandlingene blir sluttført innen 1. mai 2005.

Norge har også avtaler med Finland og Russland om beiting langs grensene.

3.6. Menneskelige inngrep og forstyrrelser

Reindrift er en svært arealkrevende næring, både på grunn av marginale beiteområder og på grunn av reinens behov for ulike sesongbeiter og flytteveier mellom dem. Næringen påvirker også sitt eget beitegrunnlag, hovedsaklig som grad av beitebelastning, motorisert ferdsel på barmark og ulike gjerdesystemer. Annen menneskelig virksomhet i reinbeiteland, i form av fysiske inngrep og forstyrrende aktiviteter, kommer ”på toppen” av næringens egen påvirkning og den naturlige forstyrrelsen fra rovdyr og insekter, som reinen alltid har måttet leve med. Utbygging og forstyrrelser har ofte vist seg å føre til tap av eller redusert bruk av beiteland i nærheten av forstyrrelsen¹¹. Ofte er de energimessige marginene så små at slike tilleggsforstyrrelser kan få alvorlige konsekvenser for dyrenes energibudsjett (kondisjon). Reinen svekkes kondisjonsmessig gjennom økt energiforbruk (økt aktivitet) og/eller redusert fôrintak på grunn av høyere tetthet av rein i de gjenværende uforstyrrede områdene, redusert beitetid og/eller ikke-optimal beitebruk¹².

Lokale konsekvenser av inngrep og forstyrrende aktiviteter kan være økt energibruk eller tapt beitetid når reinen blir forstyrret/skremt, permanent tap av det beitelandet som nedbygges eller oppdyrkes, og/eller merarbeid for reneieren i en utbyggingsfase. Lokale effekter gir sjelden langvarige eller alvorlige konsekvenser for reindriften¹³. **Regionale konsekvenser** kan være redusert bruk av beiteland nær utbygging og trafikkårer, hindringer i reinens trekk- og flytteleier og lavere slaktevekter og kalveprosent som følge av forstyrrelser. De regionale effektene kan ofte være langvarige og alvorlige for reindriften⁸. **Totaleffekten** av mange små inngrep og forstyrrende aktiviteter i reinbeiteland er oftest langt større enn hva summen av de enkelte inngrepene skulle tilsi. Dette henger sammen med oppstyking av beiteområdene,

¹¹ jf. Wolfe, S. A., Griffith, B. og Wolfe, C. A. G. 2000. Response of reindeer and caribou to human activities. *Polar Research* 19: 63-73.

¹² jf. Smith, K.G., Ficht, E.J., Hobson, D., Sorensen, T. C. og Hervieux, D. 2000. Winter distribution of woodland caribou in relation to clear-cut logging in west-central Alberta. *Canadian Journal of Zoology* 78: 1433-1440.

¹³ jf. Vistnes, I. og Nellemann, C. 2000. Når mennesker forstyrrer dyr. *Reindriftnytt* 34 (2/3): 28-32.

som vanskelig lar seg forene med reinens behov for større sammenhengende "friområder" og ubrutte trekkveier. En slik fragmentering av beiteområdene har vært og er trolig en av de alvorligste truslene mot reindriften arealgrunnlag.

Inngrep og forstyrrende aktiviteter har akselerert sterkt i omfang gjennom de siste tiårene. FNs miljøprogram (UNEP) anslår at ca. 25 % av reinbeitene i Nord-Norge nå er tilnærmet permanent tapt, og samlet er mer enn 50 % av reinbeitene alvorlig påvirket av menneskelige inngrep¹⁴. Forskere har i en rekke undersøkelser dokumentert at inngrep og aktiviteter knyttet til inngrep fører til at rein trekker unna de utbygde områdene. Rein som observeres i nærheten av inngrep er i hovedsak okserein (ca. 90 %), til tross for at de utgjør en liten andel av reinflokkene. Undersøkelser viser eksempelvis at det kan forventes at tamrein halverer beitebruken innen 4 km fra hyttefelt, avhengig av størrelsen på hyttefeltet¹⁵. Konsekvensen blir at selv små hyttefelt kan medføre store tap av beiteområder for reindriften.

3.7. Forurensning

Det er grunn til å anta at økt forurensning generelt vil få en stadig sterkere effekt på reindriften i årene som kommer. Særlig gjelder dette utslipp av klimagasser, men også radioaktivt nedfall, sur nedbør og spredning av tungmetaller vil være av betydning.

For tiden er det knyttet særlig stor bekymring i reindriften til mulige negative konsekvenser økte utslipp av klimagasser vil få for vær- og temperaturforholdene i reinbeiteområdene. Dersom vinterklimaet i de kontinentale vinterbeiteområdene blir mildere og mer ustabilt, øker faren for nedising og låsing av beitene. I 1997 førte låsing av vinterbeitene i Finnmark til store reintap. På den andre siden kan det også tenkes at en eventuell økning i gjennomsnittstemperaturen kan bidra til å forlenge vekstsesongen og øke veksten på grøntbeitet. Det pågår nå flere internasjonale forskningsprosjekter for å avdekke framtidige konsekvenser for blant annet reindriften av klimaendringer.

De siste 30-40 årene har det vært sterkt fokus på rein og radioaktivitet. Dette som følge av nedfallet etter de atmosfæriske sprenningene av kjernevåpen på 1950- og 1960-tallet, og i særlig grad Tsjernobylulykken i Ukraina i 1986, som viste at reindriftnæringen er spesielt utsatt ved et radioaktivt nedfall. Den viktigste årsaken til dette er reinens høye inntak av lav, som absorberer radioaktive stoffer fra nedbør langt mer effektivt enn grønne planter. Reindriften er også sårbar ved et radioaktivt nedfall fordi det ikke er mulig å sette reinflokken på bås og kontrollere fôrintaket slik det blir gjort innenfor andre husdyrnæringer.

I etterkant av Tsjernobylulykken førte nedbørsmønsteret over Norge til at reinbeiteområdene sør for Saltfjellet fikk et betydelig nedfall av radioaktivt cesium (¹³⁴Cs og ¹³⁷Cs), med gjennomsnittskonsentrasjoner i rein rundt 50 kBq/kg i de hardest rammede områdene høsten 1986. Store mengder reinkjøtt i de sørlige reinbeiteområdene kunne ikke brukes til menneskemat. Fram til i dag har det derfor vært nødvendig med ulike tiltak for å redusere radiocesiumkonsentrasjonen i reinen slik at en unngår å måtte kassere kjøtt. De viktigste tiltakene har vært måling av radioaktivt cesium i levende rein før slakting (metoden for dette ble utviklet i løpet av driftsåret 1986/87), slakting om høsten før reinen går over på lavbeite (tidligslakting) og nedfôring. Det vises til kapitlene 4.2 og 8.1 i Totalregnskapet 2003 for oversikter over tilskudd til radioaktivitetstiltak. Til tross for skjerpede krav til godkjenning gjennom senking

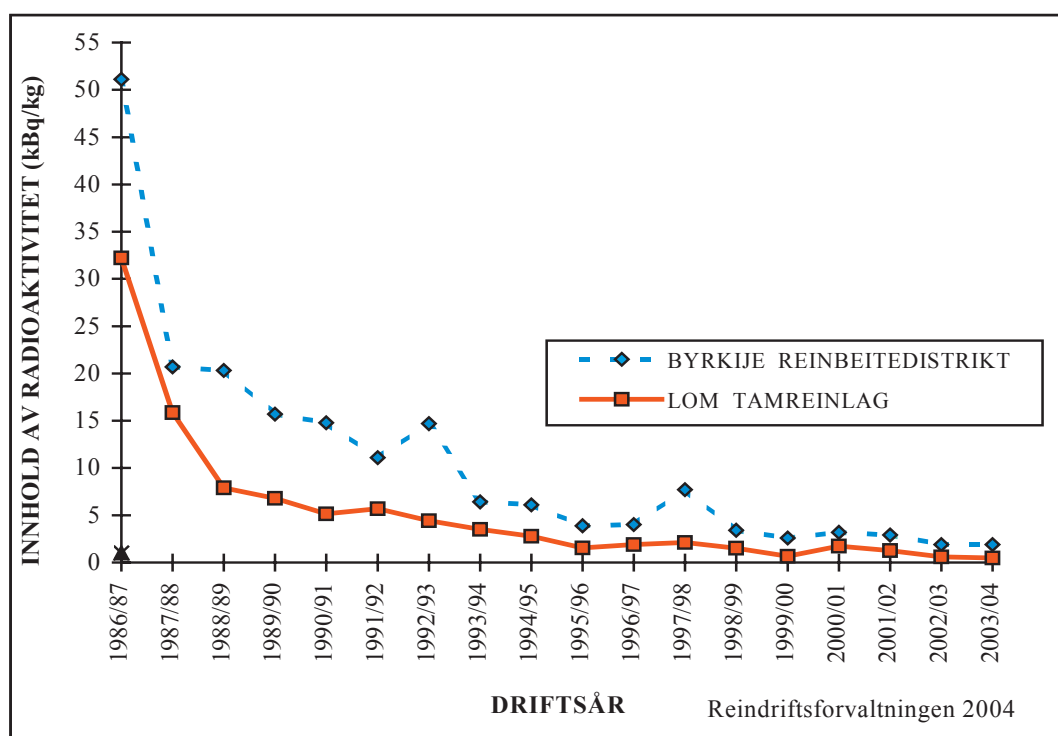
¹⁴ jf. UNEP 2001. GLOBIO - Global methodology for mapping human impacts on the biosphere. *United Nations Environmental Programme*, Nairobi, Kenya.

¹⁵ jf. Vistnes, I. & Nellemann, C. 2001. Avoidance of cabins, roads, and power lines by reindeer during calving. *Journal of Wildlife Management* 65: 915-925.

av tiltaksgrensen fra 6 kBq/kg til 3 kBq/kg fra og med driftsåret 1994/95, kan i dag alle de radioaktivitetsrammede distriktene levere kjøtt under tiltaksgrensen.

Utover den naturlige nedbryting av radioaktivitet i beitene som skjer over tid, vil konsentrasjonene om høsten og vinteren også påvirkes av klimatiske variasjoner. Dette skjer blant annet gjennom varierende forekomst av sopp om høsten, som lett tar opp i seg radioaktiv forurensning og som rein har stor preferanse for. Andre årsaker til årlige variasjoner i radioaktivitetsnivå kan være beiting i områder med ulik forurensning eller i områder som ikke har vært brukt på noen år, eksempelvis som følge av endrede snøforhold. Vekst i lavbeitet som følge av fravær av beiting vil kunne forårsake uttynning av radioaktivitetsnivået. Beiting i seg selv medfører at verdiene i lavbeitet avtar raskere enn det halveringstiden for ^{137}Cs skulle tilsa, men samtidig skjer det en omfordeling av den radioaktive forurensningen fra lavbeite til grøntbeite.

Figur 3.1 viser utviklingen av radioaktivt cesium i Byrkije reinbeitedistrikt og i Lom tamreinlag i perioden 1986/87-2003/04 (november-januar-målinger).

Figur 3.1. Radiocesiumkonsentrasjon (kBq/kg) i rein fra Byrkije reinbeitedistrikt i Nordland og Lom tamreinlag i Oppland, perioden 1986/87-2003/04. Radioaktivitetsnivået representerer gjennomsnittsverdier for kalver og voksne dyr. Målingene er gjort i perioden november- januar.

Som figuren viser avtok radioaktivitetsnivået sterkt fram til 1994/95, for deretter å gjennomgå mer ustabile svingninger rundt et lavere nivå gjennom de siste 10 årene. Den raskere nedgangen de første årene skyldes delvis at ca. en tredel av den totale radiocesium-mengden fra Tsjernobyl var ^{134}Cs , som har en fysisk halveringstid på litt over 2 år. De siste årene har det vært liten nedgang i konsentrasjonene både høst og vinter. Figuren viser også at verdiene kan gjøre et hopp enkelte år av årsaker som er beskrevet ovenfor. Høsten 2003 var blant annet konsentrasjonene i flere distrikter høyere enn på mange år på grunn av mye sopp i beitet. Derimot var det bare ett distrikt i Nord-Trøndelag som hadde gjennomsnittskonsentrasjoner over 3 kBq/kg på vinterbeite.

Reindrifftsforvaltningen utarbeidet høsten 1999 en beredskapsplan for reindrifftsneringen i tilfelle nye atomulykker. Høsten 2002 utarbeidet dessuten et utvalg en rapport¹⁶ som evaluerte kompensasjonsordningene for tiltak mot radioaktivitet i reinkjøtt. På grunnlag av evalueringen foreslo utvalget en videreføring av de eksisterende tiltak med unntak av vomtabletter, en opprusting av måleutstyr og videre en bedre organisering med tanke på klarere roller i overvåkningsarbeidet.

¹⁶ jf. Reindrifftsforvaltningen 2002. Evaluering av kompensasjonsordninger for tiltak mot radioaktivitet i reinkjøtt.

4 Beitevurdering

4.1. Metoder for beitevurdering

Reinbeitene kan i hovedsak vurderes på to måter; direkte ved å studere beitene i seg selv (beitekartlegging), og indirekte ved å la reinens vekst- og vektutvikling fortelle om beitenes kvalitet (vekter som beiteindikator).

Direkte beitevurdering gjøres ved hjelp av flere metoder, som grovt kan inndeles i 3 grupper; 1) registrering i felt, 2) registrering basert på flyfoto, og 3) registrering basert på satellittbilder. Alle de direkte metodene har vært nyttet i forvaltningen av reinbeitene, dels i kombinasjon med hverandre og dels i kombinasjon med den indirekte "vektmetoden".

Et kompliserende forhold når slike data skal brukes til å vurdere kapasitet på vinterbeite er at beitetilgjengeligheten varierer sterkt både i rom og tid på grunn av variasjoner i snøforhold. I hovedsak er det slik at tilgjengeligheten på grunn av snøforholdene er bedre i snaufjellet enn i bjørkeskogen, men dette har mindre betydning høst og tidlig vinter enn på vårvinteren (februar/mars).

Feltregistrering

Beitekartlegging gjennom feltregistreringer blir brukt for å fastsette kvantitative og kvalitative mål på beitene, for dermed å kunne si noe om beitekapasiteten for et område. Reineierne bruker selv denne metoden når de i sin daglige reindriftsutøvelse vurderer beitet ut fra plantetype og beitetilgjengelighet.

I hovedsak skjer kartleggingen av større arealer gjennom registreringer på et tilfeldig utvalg av steder. Langs rette linjer trukket opp på kartet (transekter) blir det med faste mellomrom gjort punktregistreringer av blant annet vegetasjonstype, dekningsgrad av de ulike planteartene og beitebelastning. I disse registreringene ligger det en stor grad av skjønn. Dette gjelder særlig vurderingen av beitebelastning. Ut fra registreringene på de utvalgte områdene gjøres det så en beregning for hele beiteområdet. Beitekapasiteten beregnes deretter ut fra en optimal utnyttelse av området, hvor det tas hensyn til forhold som kan påvirke beitets bruk og tilgjengelighet (reduksjonsfaktorer).

Det finnes ulike metoder for feltregistreringer, hvor den enkleste er skjønnsmessig vurdering av beitenes kvalitet og kvantitet i en områdebefaring. En mer avansert metode er å registrere vegetasjonstype og dekningsgrad og fastsette en skjønnsmessig kvalitetsverdi på grunnlag av dette. Beitekartlegging utført i 1960- og 1970-årene ble gjort ut fra metoder utviklet av Erling Lyftingsmo og videreutviklet av Lloyd Villmo. NINA har ytterligere videreutviklet feltregistreringene ved å ta i bruk digital fototeknikk for på den måten å minimere feilkilder knyttet til observatøren.

Feltregistreringer er svært tidkrevende og har klare begrensninger for kartlegging/overvåking av store områder. Metoden er imidlertid mye brukt på grunn av lave kostnader, kjent og enkel metodikk og et godt referansemateriell fra andre undersøkelser.

Flybilder

Flyfotografering kan brukes til overvåkning og kartlegging av vegetasjonen i større beiteområder. Metoden gir en relativt detaljert oversikt over beiteområdene, men uten at det enkelte plantesamfunn kan registreres. Feltregistreringer brukes derfor sammen med flyfotografering, både for kunne orientere seg bedre i terrenget, planlegge gangruter og tolke vegetasjonstyper og vegetasjonsgrenser. Metoden ble blant annet brukt av Lyftingsmo ved omfattende beiteregistreringer i Finnmark på 1960-tallet. I likhet med feltregistreringer tillegges metoden en stor grad av skjønn når ulike vegetasjonstyper innen beiteområder skal vurderes kvantitativt og kvalitativt. Det er nå også utviklet metoder for scanning av flyfoto, som har så høy oppløsning at de kan benyttes til å registrere vegetasjonsendringer. Metodene bygger generelt på de samme prinsipper som registreringer basert på satellittbilder.

Satellittbilder

Bruk av satellittdata for kartlegging av reinbeiter startet i 1970-årene. Satellittdata har på flere områder vist seg å være mer hensiktsmessig ved vegetasjonskartlegging over store områder enn tradisjonell vegetasjonskartlegging fra bakken. Teknikken er siden 1973 blitt brukt av NORUT Informasjonsteknologi i Tromsø til å utarbeide vegetasjons- og beitekart over reinbeiter i flere områder i Norge, først og fremst på lavdominerte beiter.

Satellittkartlegging av vegetasjonsdekket bygger på at ulike vegetasjonstyper reflekterer lys på ulikt vis. Satellittdata gjengir vegetasjon etter noen hovedfaktorer, som graden av frodighet, tetthet og fuktighet. Hvilken vegetasjonstype de ulike refleksjonsklassene representerer fremstilles ut fra en analyse av satellittinformasjon sammenholdt med feltregistreringer.

Metoden gjør det mulig å kartlegge vegetasjonen over store områder, samt å overvåke beitene med jevnlige registreringer. Satellittbildene kan dessuten tolkes gjennom digitale analysemetoder, som gjør resultatene lite påvirket av menneskelige vurderinger. Satellittdata kan dessuten lett kombineres med annen digital kartinformasjon.

En viktig svakhet med satellittdata er at de er sterkt påvirket av terrengforhold og skyggeeffekter, som blant annet har gjort det vanskelig å få gode tolkningsresultater i terreng med store relieffer og lokale terrengvariasjoner. Videreutvikling av metoden, der blant annet digitale terrengmodeller kjøres inn i analysene, har bedret metoden noe på dette feltet. En annen svakhet med satellittbilder har vært lav oppløsning på bildene og for generell eller for upresis inndeling i vegetasjonstyper. De første satellittkartene av vegetasjonen på Finnmarksvidda var lite detaljerte (punktoppløsning på 60x80 meter), samtidig som inndelingen i vegetasjonstyper var meget generell. Gjennom en stadig teknologisk utvikling har detaljnivået på bildene blitt bedre. Bildene som ble laget i 2000 hadde en punktoppløsning på 30x30 m og det ble skilt mellom 27 ulike vegetasjonsklasser. En videreutvikling av metoden gjør det nå mulig med enda høyere oppløsning (ned til 1x1 meter), men samtidig går kostnadene i været. Så høy oppløsning gjør det imidlertid vanskelig å tolke data, siden detaljene blir så framtrædende at de kan overskygge helheten (plantesamfunnene).

Vekter som beiteindikator

Indirekte beitevurdering basert på vektregistreringer hos rein, enten gjennom slaktevekter og/eller levendevekter, har vært nyttet i oppfølgingen av reindriftspolitiske mål knyttet til ressursutnyttelse og tilpasning av reintallet. Grunntanken her er at dersom reinen ikke har oppnådd "normal" vekt etter endt sommerbeite, vurderes reintallet å være for høyt i forhold til sommerbeitegrunnet. Metoden blir mer sikker som beslutningsgrunnlag når det foreligger langtidsserier av vekter, blant annet fordi effekten av enkelte klimatiske ekstremår på vektene da vil reduseres.

Metoden forutsetter at det er en sammenheng mellom gjennomsnittlige slakte-/levendevekter i et sommerbeiteområde og den tetthet av rein som er i området. Metoden kan kombineres med vegetasjonsdata fra direkte metoder for å kunne skille ut uproduktive deler av beitet (impediment). Med utgangspunkt i et gitt ”kvalitetsmål” på reinens vekt, kan en ut fra sammenhengen mellom vekt og tetthet komme fram til en tetthet og videre et reintall som over tid skal samsvare med det kvalitetsmålet som er satt for reinens gjennomsnittlige vekt. Metoden ble i 2001 brukt av Reindriftsforvaltningen for å vurdere sommerbeitekapasiteten i Vest-Finnmark¹⁷. I dette arbeidet ble det avdekket en generell sammenheng mellom slaktevekter av varit (okse 1-2 år) og tetthet av voksne rein på netto sommerbeiteareal (produktivt areal).

Ved bruk av slaktevekter vil det viktigste grunnlagsmaterialet kunne innhentes fra slakteriene. Ved bruk av levendevekter vil det være behov for tilrettelegging for levendeveier i forbindelse med samlinger av rein i gjerde om høsten, som innebærer økte kostnader. Styrken med levendevekter framfor slaktevekter er at de vil kunne representere et tilfeldig utvalg av dyr i motsetning til slaktevekter, som er et resultat av reinerens utvalg av slaktedyr. Svakheten med levendevekter er at de vil kunne påvirkes av varierende vominnhold og fuktighet i pelsen på veietidspunktet. Ved bruk av vektmetoden må en også ta stilling til hvilken dyrekategori som skal legges til grunn. Både kalv og okserein 1-2 år (varit) vil være velegnet da de utgjør én årsklasse og representerer et tilfredsstillende dataomfang. Simlerein over 2 år representerer også et stort datagrunnlag, men vektene vil her være påvirket av kalvingsresultatet og i tillegg representere flere årsklasser.

Den store styrken med vektmetoden er at en bruker reinen selv som indikator og at en frigjør seg fra detaljerte, tidkrevende og kostbare vegetasjonskartlegginger og fra vanskelige beregninger av beiteverdi og förinntak. Vektene for de enkelte år vil også kunne si noe om hvordan de enkelte beitesesongene har vært.

En svakhet med metoden er at den tar utgangspunkt i en gjennomsnittlig sammenheng mellom slaktevekt og reintetthet for hele området sett under ett, som innebærer at alle distrikter blir regnet som tilnærmet like når det gjelder beitekvalitet (sammensetning av nettoarealet, topografi, inngrepsnivå etc.). Metoden brukt uten videre tilpasninger vil derfor bli for generell til å si noe om beitekapasitet for det enkelte distrikt. Imidlertid kan lokale forskjeller mellom distrikter et godt stykke på vei korrigeres for gjennom mer skjønsmessige vurderinger. En annen svakhet er at metoden i utgangspunktet vurderer vektene som et ensidig produkt av sommerbeite og ikke tar hensyn til at en vanskelig vinter i forkant kan ha negativ effekt på høstvektene. I forbindelse med arbeidet i Vest-Finnmark ble derfor kvalitetsmålet justert ned som følge av at vintrene de årene data var hentet fra var svært vanskelige. I dette arbeidet var det videre nødvendig å utvikle en korleksjon for de distrikter som ikke oppholder seg innenfor det definerte sommerbeitearealet hele vekstsesongen, og derved i realiteten nytter et større areal for sommerbeiting.

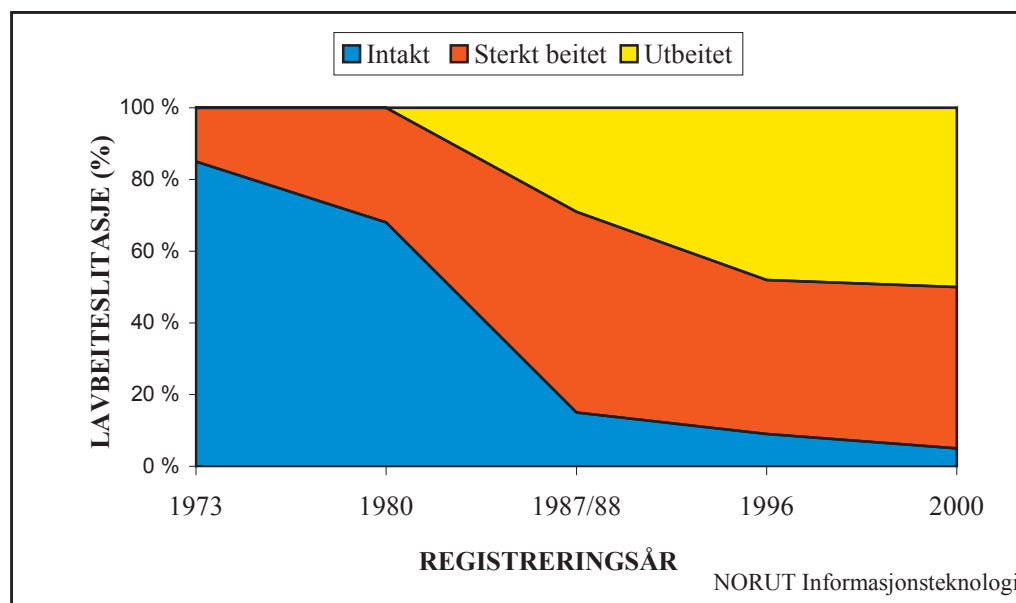
Siden reinens vekst i hovedsak er knyttet til forhold på sommerbeitet, er denne metoden ikke egnet til å vurdere vinterbeitekapasitet.

¹⁷ Ims, A.Aa. og Kosmo, A.J. 2001. Høyeste reintall for distriktene i Vest-Finnmark. – Reindriftsforvaltningens høringsdokument 2001.

4.2. Resultater fra beitevurderinger

Vurdering av vinterbeitet

De siste 20 årene har det vært sterkt fokus på tilstanden på lavbeitene på Finnmarksvidda. Den mest omfattende og systematiske beskrivelse av endringene er gjennomført av NORUT¹⁸. Beskrivelsen er basert på tolkning av data fra satellittbilder som tatt med jevne mellomrom i perioden 1973-2000. Resultater fra undersøkelsen er gitt i figur 4.1, som viser forandringer i ”beitingsgrad” på lavbeitet gjennom denne perioden.

Figur 4.1. Lavbeitenes tilstand i indre Finnmark i perioden 1973-2000¹⁹.

Figuren indikerer at den mest dramatiske endringen skjedde mellom 1980 og 1987/88. Nedgangen har imidlertid fortsatt videre fram til 2000, da det bare ble registrert 5 % intakte lavbeiter på Finnmarksvidda. Hans Prestbakmo gjennomførte i 1989/90 lavbeiterregistreringer i Karasjok og Kautokeino, som han sammenlignet med registreringer gjort av Erling Lyftingsmo i perioden 1960-62 (samme prøveflater)²⁰. Prestbakmos konklusjoner samsvarte med resultatene fra NORUT.

Som følge av denne kritiske lavbeitesituasjonen, og for å framskaffe kunnskapsgrunnlag for den framtidige forvaltningen av lavbeitene, igangsatte Reindriftsforvaltningen i 1998 et overvåkningsprogram for lavbeitene. Programmet omfattet både felt- og satellittregistreringer.

Feltregistreringene ble gjennomført av NINA sommeren 1998 på et større antall beitefelt som ligger spredt over hele Finnmarksvidda i vegetasjonstyper med stor potensiell dekning av lav. Innenfor hvert felt ble det gjort registreringer av mengde lav innenfor 5 beiteruter av 1 m² størrelse. Rapporten fra NINA²¹ viste at mengden lav på disse rutene i gjennomsnitt tilsvarte

¹⁸ B.E.Johansen og S.R.Karlsen 2000. Finnmarksvidda - kartlegging og overvåking av reinbeiter – status 1998. NORUT Rapport IT546/1-2000.

¹⁹ Delvis etter St.prp.nr. 49 (1997-98) med utgangspunkt i data fra NORUT Informasjonsteknologi.

²⁰ Prestbakmo, H. 1994. Lavbeitene på Finnmarksvidda. Endringer fra 1960 til 1990. Småskrift Reindriftsadministrasjonen nr. 1 1994.

²¹ Gaare, E. og Tømmervik, H. 2000. Overvåking av lavbeiter i Finnmark. – NINA Oppdragsmelding 638.

12 % av den lavmengden en kan få ved størst mulig tilvekst (60 g/m² per år). Med en så liten mengde lav vil produksjonen være svært liten i forhold til maksimal tilvekst.

Satellittbilderegistreringene ble gjennomført av NORUT²² med en forbedret metodikk sammenlignet med tidligere registreringer. Grunnlagsmaterialet var i hovedsak en satellittscene fra 1996, som i analysedelen ble sammenholdt og kontrollert mot NINAs bakke-registreringer. Seinere er bildeanalysene blitt supplert med en satellittscene fra 2000. Resultatene fra bildeanalysene²³ viste samme tendens som ved bakkeregistreringene. Mengden og den årlige produksjonen av lav hadde blitt mindre og mindre, og deler av beitet var i 2000 helt ute av produksjon. Beitesituasjonen var imidlertid ikke like kritisk over hele Finnmarksvidda.

Våren 2001 la Reindrifftsforvaltningen fram et høringsdokument om høyeste reintall for distriktene i Vest-Finnmark²⁴. De ovennevnte undersøkelsene ble her brukt som grunnlag for en utredning av vinterbeitekapasiteten i Vest-Finnmark, som ble vurdert til å være maksimalt 40.000 til 45.000 rein.

Etter 2000 har overvåkningsprogrammet av ulike årsaker ikke blitt fulgt opp. Forhåpentligvis vil det bli gjennomført nye registreringer sommeren 2005, som trolig vil kunne gi verdifull ny informasjon om utviklingen på vinterbeitet. Dette på bakgrunn av de siste 3 vintrenes gunstige klimatiske forhold, med lite snø, tidlig vår og mesteparten av vinterbeitene tilgjengelige for beiting, og den kraftig reintallsveksten (figur 5.1) som har fulgt i kjølvannet av dette. Det er nærliggende å spekulere i om lavbeitereserver, som til vanlig ikke er tilgjengelig på grunn av snøforholdene, har blitt beitet hardt og dermed forverret lavbeitesituasjonen ytterligere, og/eller om det reduserte reintallet som var på slutten av 1990-tallet har bidratt til en generell bedring i lavbeiteressursen.

Vurdering av sommerbeitet

Fra høsten 1996 og fram til og med høsten 2000 ble det gjennomført levendevekt-registreringer av simlerein i alle reinbeiteområdene (se vedlegg 10 i Ress.reg. 2001/02). Disse ble brukt som grunnlag for beregning av simleslaktekrav som vilkår for produksjonstilskudd i perioden 1997/98-1999/2000.

I forbindelse med utredningen om høyeste reintall for Vest-Finnmark brukte Reindrifftsforvaltningen førbrunstslaktevekter på 1 ½ års okserein (varit) som sentralt grunnlag for vurdering av beitekapasiteten i de ulike sommerbeitedistriktene. Arealdata ble kombinert med vegetasjonsdata fra NORUTs satellittbilder for i tetthetsberegningene å kunne skille ut uproduktive deler av beitet. Utrederne tok utgangspunkt i et kvalitetsmål på 28 kg gjennomsnittlig slaktevekt på varit før brunst. Dette var i godt samsvar med en tilrådning om slaktevekter som Kautokeino flyttsamelag gav i 1988²⁵. På grunnla av at vektdata var hentet fra noen år med til dels vanskelig vinterbeiteforhold, ble dette kvalitetsmålet justert ned med 2-3 kg. Med dette utgangspunktet kom Reindrifftsforvaltningen fram til to alternative sommerbeitekapasiteter for Vest-Finnmark; ca. 56.000 rein dersom all kalving forutsettes å skje innenfor det definerte sommerbeitearealet, eller ca. 64.000 rein dersom en del distrikter forutsettes å videreføre den driftsmessige tilpasningen med kalving utenfor sommerbeitet.

²² Johansen, B. og Karlsen, S.R. 2000. Finnmarksvidda – kartlegging og overvåkning av reinbeiter – status 1998. – NORUT Informasjonsteknologi Rapport IT546/1-2000.

²³ Johansen, B. 2001. Upubl. data. NORUT Informasjonsteknologi.

²⁴ Ims, A.Aa. og Kosmo, A.J. 2001. Høyeste reintall for distriktene i Vest-Finnmark. – Reindrifftsforvaltningens høringsdokument 2001.

²⁵ Kautokeino flyttsamelag 1988. Beite- og arealutvalgets innstilling (s. 31).

5 Reintall og flokkstruktur

5.1. Reintall

Reintallet er med hjemmel i reindriften²⁶ regulert på distriktsnivå gjennom et høyeste reintall. Kapittel 8 gir en nærmere omtale av denne reguleringshjemmelen, mens vedlegg 9 gir en oversikt over gjeldende høyeste reintall for de ulike reinbeitedistriktene.

Gjeldende høyeste reintall på områdenivå framkommer av tabell 5.1, som også gir oversikt over utviklingen i reintall de siste 10 årene. Figurene 5.1 og 5.2 viser reintallsutviklingen fra 1979/80 og fram til 2003/04. Antallet rein er i disse oversiktene gitt per 31. mars, det vil si det laveste reintallet i driftsåret. Siste års reintall (per 31. mars 2004) må sees på som et foreløpig tall inntil korrigert reintall²⁷ foreligger høsten 2005.

Tabell 5.1. Reintallet ved driftsårets slutt de siste 10 driftsårene (per 31. mars), basert på opplysninger fra reineiernes reindriftsmelding, samt gjeldende høyeste reintall (per 1. januar 2005).

OMRÅDE	REINTALL I SLUTTSTATUS (per 31. mars) ¹										HØYESTE REINTALL
	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ²	
Polmak/Varanger	21 379	20 345	18 976	20 240	19 695	18 748	18 343	20 015	21 623	22 183	22 400
Karasjok	41 493	37 860	36 384	32 293	32 389	29 282	28 600	37 655	41 766	46 325	48 000
Øst-Finnmark	62 872	58 205	55 360	52 533	52 084	48 030	46 943	57 670	63 389	68 508	70 400
Vest-Finnmark ^{3b}	88 506	80 707	88 313	77 509	75 906	65 508	62 021	73 624	84 214	96 454	64 300
Troms ^{3a}	9 628	9 746	8 633	8 524	8 928	8 133	8 076	9 051	9 922	10 464	13 500
Nordland	12 427	11 949	11 597	10 902	11 083	11 135	12 072	13 612	14 137	14 454	15 400
Nord-Trøndelag	14 085	14 109	13 809	14 222	14 743	14 662	13 812	12 998	12 936	12 198	15 900 ⁴
Sør-Trøndelag/Hedm.	14 475	14 209	13 910	13 619	14 194	13 458	13 185	13 227	13 432	13 287	13 600
Tamreinlag ⁵	10 340	10 695	9 876	10 127	11 029	11 481	12 179	11 656	12 189	12 103	12 000 ⁶
Hele reindriften	212 333	199 620	201 498	187 436	187 967	172 407	168 288	191 838	210 219	227 468	205 100

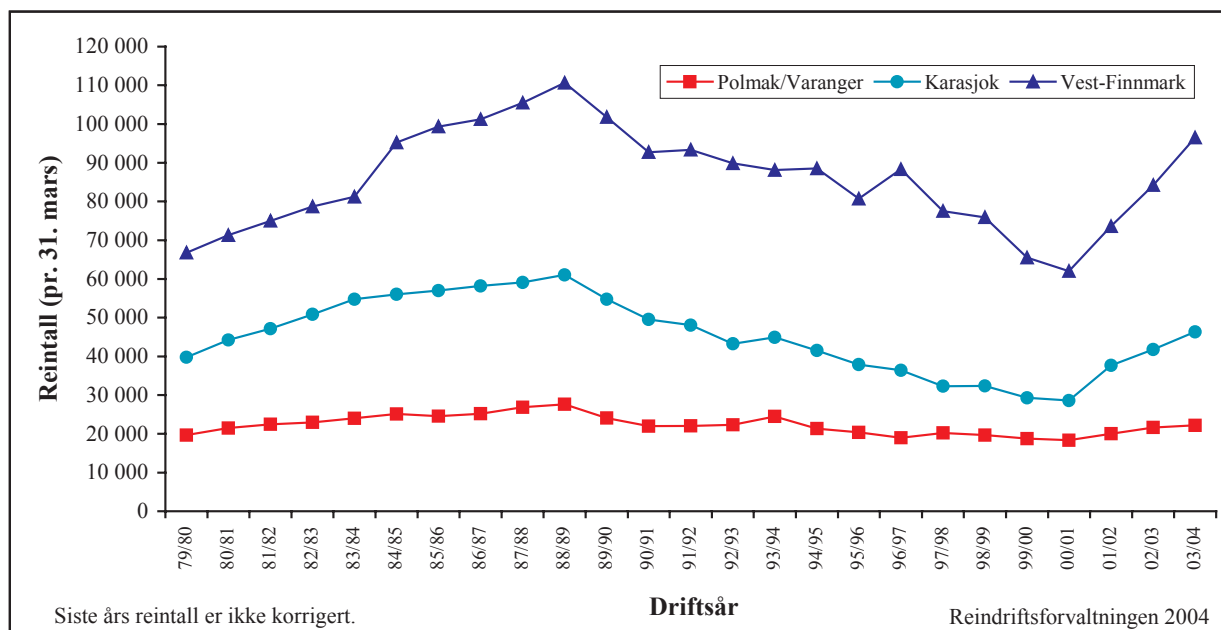
Reindriftsforvaltningen 2004

- 1 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 2.
- 2 Ukorrigerte reintall. Korrigerte reintall vil først foreligge høsten 2005.
- 3 Distrikt 11-Reinøy er i statistisk sammenheng overført fra Troms reinbeiteområde (3a) til Vest-Finnmark reinbeiteområde (3b) fra og med driftsåret 1999/00.
- 4 For ett distrikt og ett delområde uten fastsatt høyeste reintall har Reindriftsagronomen anslått hva det høyeste reintallet bør være.
- 5 Rendal renselskap er medregnet fra og med driftsåret 1998/99.
- 6 Anslått høyeste reintall ut fra dagens konsesjoner basert på historiske reintall.

Ved utgangen av driftsåret 2003/04 var det registrert til sammen ca. 227.500 rein totalt i Norge, hvorav drøyt 165.000 rein i Finnmark. Som tabell 5.1 og figur 5.1 videre viser har reintallet i Karasjok og Vest-Finnmark økt med over 50 % på bare 3 år siden bunnåret 2000/01. Denne økningen skyldes i hovedsak god kalveproduksjon og reduserte tap (se tabellene 6.1 til 6.4) gjennom disse årene. I 2001/02 var dessuten uttaket av slaktedyr lavt på tross av god produksjon, men dette har tatt seg opp til et "normalt" nivå de siste to årene (se tabellene 6.5 og 6.7).

²⁶ jf. Lov om reindrift av 09.06.1978 § 2 annet ledd.

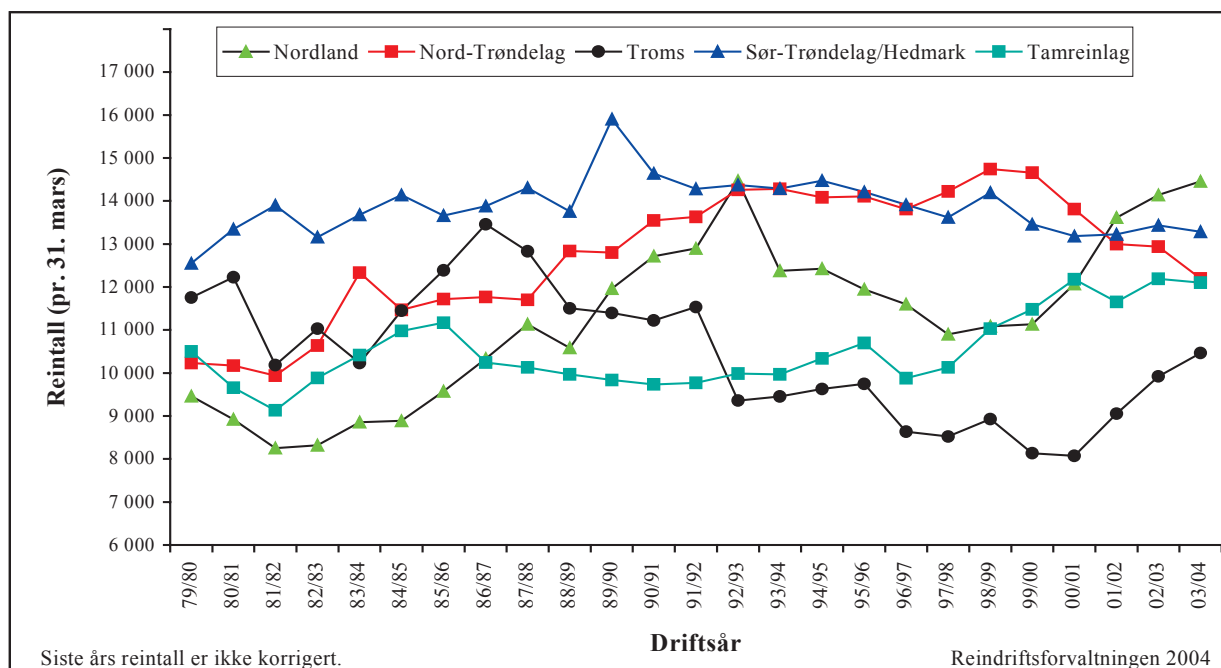
²⁷ Reintallet oppgis per 31. mars, det vil si slutten av driftsåret (1. april - 31. mars). Det reintallet per 31. mars ("sluttstatus") som framkommer på reineiernes melding, vil i noen tilfeller bli korrigert i påfølgende års melding ("åpningsstatus"). Slike korreksjoner kan skyldes at Reindriftsforvaltningens tellinger avdekker et annet reintall enn det som er oppgitt av reineier, eller at reineier i ettertid selv får bedre oversikt over sitt reintall.

Figur 5.1. Reintall ved driftsårets slutt i Polmak/Varanger, Karasjok og Vest-Finnmark, perioden 1979/80 – 2003/04 (per 31. mars). Basert på opplysninger fra reineiernes reindriftsmelding.

Vi vil gjøre særlig oppmerksom på at den tilsynelatende økningen i reintall i Vest-Finnmark for driftsåret 1996/97 ikke er reell. Vinteren og våren 1997 ble reindriften i Finnmark rammet av låste beiter og omfattende tap, som tvert om førte til en nedgang i reintallet. Årsaken til at statistikken sier noe annet er at omfattende tellinger høsten 1997 avdekket omfattende under-rapportering i reintallet, som ikke er fanget opp i statistikken bakover i tid.

Reintallet i Polmak/Varanger har stort sett fulgt de samme svingningene som i Karasjok og Vest-Finnmark, men utslagene har her vært mye mindre.

Figur 5.2. Reintall ved driftsårets slutt i Troms, Nordland, Nord-Trøndelag, Sør-Trøndelag/Hedmark og tamreinlagene i Sør-Norge, perioden 1979/80 - 2003/04 (per 31. mars). Basert på opplysninger fra reineiernes reindriftsmelding.

Reintallet har også økt i Troms de siste 3 årene (+ 30 %), og i Nordland har det vært en jevn økning siden 1997/98. Årsaken til økningen i Troms og Nordland kan for en del knyttes til høyere prosentvis kalvetilgang (se tabell 6.1) og noe lavere prosentvis slakteuttak (se tabell 6.7) enn i perioden før oppgangen begynte. Lavere prosentvis slakteuttak må sees i sammenheng med ordningen med driftstilskudd som gjaldt for disse to områdene i en del år²⁸ fram til 2002/03. Denne ordningen stilte få krav til slakteuttak utover at minstekravet måtte være oppfylt (se kapittel 7 i Ress.reg. 2002/03). Noe av de siste årenes reintallsøkning i Nordland kan også tilskrives reduserte tap (se tabellene 6.3 og 6.4).

I Nord-Trøndelag har det vært en nedadgående trend i reintallet fra slutten av 1990-tallet. Noe av denne nedgangen kan tilskrives lavere kalvetilgang og noe høyere slakteuttak enkelte år. Blant annet har to driftsenheter avviklet i perioden, og en reineier har flyttet sine rein over til Nordland. I Sør-Trøndelag/Hedmark og i tamreinlagene har det vært mindre årlige svingninger i reintallet de siste årene. Oppgangen i tamreinlagene i 1998/99 skyldes i hovedsak at Rendal renseskap ble overført til tamreinformvaltningen.

5.2. Flokkstruktur

Produksjonsflokkens kjønns-, alders- og vektstruktur er av avgjørende betydning for produktiviteten i reindriftsnæringen. Forenklet vil en kunne si at den høyeste produktiviteten kan oppnås gjennom størst mulig andel simler. Dette forutsetter at bukkeandelen er stor nok til å opprettholde optimal bedekning, samtidig som simlene har en fysiologisk utvikling som gjør dem i stand til å føre en kalv fram til slaktemoden alder. Flokksammensetning blir derfor en viktig indikator i næringspolitikken.

Tabell 3 i vedlegg 1-8 viser flokksammensetningen ved slutten av siste driftsår på områdenivå og på distriktsnivå. Sammensetningen varierer lite fra år til år. I 2003/04 varierte okseandelen fra 1-14 %, simleandelen fra 61-77 %, mens kalveandelen varierte fra 18-31 %. Den høyeste okseandelen forekommer i Troms og Nordland (13-14 %), mens tamreinlagene og Trøndelagsområdene har den laveste andelen (1-5 %). Videre har Karasjok og Vest-Finnmark fortsatt den største kalveandelen i vårflokk (ca. 30 %), mens Trøndelagsområdene har den laveste (18 %). Den viktigste årsaken til regionale forskjeller i flokksammensetning er ulik andel kalv i slakteuttaket. Tabell 5.2 viser andel kalveslakt for de 10 siste driftsårene.

Det har vært en sterk økning i andelen kalveslakt i Karasjok og Vest-Finnmark de siste driftsårene, med en topp i 2001/02. Oppgangen fra 2000/01 til 2001/02 var påfallende stor, med en økning fra bare 17 % til over 60 % kalveslakt i Vest-Finnmark. Det store spranget i andelen kalveslakt har trolig sammenheng med en vekselvirkning mellom tidlig kalvetap, lav kalvetilgang og positive konsekvenser for simlenes vektutvikling det første året (2000/01), og tilsvarende lavt tidlig kalvetap, høy kalvetilgang, økte kalvevekter og reduserte simlevekter det påfølgende året (2001/02) (se tabellene 6.1, 6.10 og 6.12). Noen av sammenhengene her er nærmere omtalt i kapittel 6.5.

Denne økningen i kalveslakt kom parallelt med en økning i kalveslaktevektene (se tabell 6.10), men er to år forsinket i forhold til innføringen av kalveslaktetilskudd i Finnmark (se kapittel 7.4). Det er likevel grunn til å anta at tilskuddsordningen har bidratt til veksten i kalveuttaket. Kalveslakten er fortsatt betydelig lavere enn i Polmak/Varanger (72 %) og i områdene sør for Finnmark (54-78 %).

²⁸ Ordningen med driftstilskudd ble innført i Troms i 1997/98 og i Nordland i 1999/00.

Tabell 5.2. Andel kalveslakt for de 10 siste driftsårene. Beregnet i % av antall slaktedyr levert til registrert slakteribedrift (listeført slakteri fram til 1999/00).

OMRÅDE	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹
Polmak/Varanger	40 %	53 %	33 %	70 %	61 %	43 %	55 %	77 %	73 %	72 %
Karasjok	14 %	17 %	11 %	12 %	40 %	57 %	25 %	52 %	47 %	46 %
Øst-Finnmark	27 %	34 %	21 %	47 %	51 %	52 %	46 %	70 %	58 %	58 %
Vest-Finnmark	17 %	17 %	13 %	12 %	30 %	19 %	17 %	63 %	42 %	45 %
Troms	62 %	42 %	44 %	54 %	61 %	54 %	42 %	57 %	55 %	63 %
Nordland	63 %	57 %	55 %	66 %	69 %	67 %	63 %	63 %	62 %	54 %
Nord-Trøndelag	77 %	76 %	80 %	76 %	75 %	73 %	71 %	73 %	71 %	70 %
Sør-Trøndelag/Hedmark	73 %	72 %	71 %	74 %	74 %	68 %	74 %	76 %	78 %	78 %
Tamreinlag ²	72 %	61 %	53 %	61 %	62 %	65 %	69 %	67 %	73 %	67 %
Reindrifft totalt	43 %	39 %	40 %	48 %	53 %	51 %	56 %	69 %	60 %	58 %

Reindrifftsforvaltningen 2004

1 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 8.

2 Jaktuttak fra Rendal renselskap er medregnet fra og med 1998/99.

6 Produksjon

6.1. Kalvetilgang

Simlas kondisjon har stor betydning for selve kalvingsresultatet, det vil si hvor mange kalver som overlever sitt første leveår. Forskningsdata på denne sammenhengen, innhentet fra distrikter i Nord-Trøndelag og Nordland, ble presentert i Ressursregnskapet 1996/97 (kapittel 6.2). Samtidig er det slik at en simle som mister kalven tidlig i sesongen, vil kunne bygge opp større ressurser og ha større mulighet for å bære fram kalv påfølgende sesong. Dermed vil en samlet sett kunne få forholdsvis god kalvetilgang året etter en dårlig kalvings sesong.

Tabellene 6.1 og 6.2 viser absolutt og prosentvis tilgang av kalver for det siste driftsåret, slik som reieneierne har oppgitt den på reindrifsmeldingen. Den oppgitte kalvetilgangen er gitt som ”merket kalv” og ”kalv etter tap”. I motsetning til tidligere år er ”født kalv” ikke oppgitt. Dette som følge av begrenset kvalitet på datagrunnlaget. ”Merket kalv” gir et godt uttrykk for hvor mange kalver som er igjen når slaktesesongen tar til, det vil si fratrukket tidligtapet. ”Kalv etter tap” forteller hvor stor del av kalveproduksjonen som reieneier sitter igjen med i form av slaktedyrt og kalver til nyrekruttering i flokken.

Tabell 6.1. Merkede kalver for de siste 5 driftsårene. Beregnet i % av antall simler ved driftsårets begynnelse (korrigert reintall per 1. april). Basert på opplysninger fra reieneiernes reindrifsmelding.

OMRÅDE	MERKEDE KALVER (antall)					MERKEDE KALVER (%)				
	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹
Polmak/Varanger	8 477	7 573	10 363	11 505	12 103	61 %	57 %	77 %	79 %	83 %
Karasjok	12 997	10 102	15 326	18 558	20 716	60 %	51 %	76 %	81 %	81 %
Øst-Finnmark	21 474	17 675	25 689	30 063	32 819	61 %	53 %	76 %	80 %	82 %
Vest-Finnmark	32 212	25 114	35 466	35 952	45 891	63 %	54 %	80 %	81 %	86 %
Troms	3 525	2 836	3 617	3 718	4 091	61 %	48 %	67 %	66 %	65 %
Nordland	5 032	4 952	5 582	5 877	6 552	66 %	65 %	71 %	68 %	72 %
Nord-Trøndelag	8 001	8 028	8 629	7 860	7 812	73 %	73 %	80 %	81 %	81 %
Sør-Trønd./Hedm.	8 514	8 250	8 775	8 579	8 622	83 %	81 %	86 %	83 %	84 %
Tamreinlag ²	6 611	7 370	7 416	8 078	7 821	83 %	87 %	82 %	92 %	88 %
Hele reindriften	85 369	74 225	95 174	100 127	113 608	66 %	61 %	78 %	80 %	83 %

Reindriftsforvaltningen 2004

1 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 4.

2 Rendal renselskap er medregnet. Kalvene her merkes ikke, men som en parallell størrelse er kalv før jakta stipulert lik kalver etter tap.

Som tabell 6.1 viser er hovedtrenden de siste årene en høy kalvetilgang i det meste av landet. I Karasjok og Vest-Finnmark har merkeprosentene gjennom de siste 3 driftsårene vært blant de høyeste i landet (76-86 %). Til sammenligning lå merkeprosenten i disse områdene på litt over 50 % i 2000/01. Når det gjelder kalver etter tap, viser tabell 6.2 at det i de siste par årene bare er de sørligste områdene (76-91 %) som har ligget høyere enn Finnmarksområdene (72-75 %). I flere år rundt tiårsskiftet var situasjonen en helt annen i Karasjok og Vest-Finnmark, med helt ned i under 30 % kalver igjen til slakt og til liv når tapsårsakene hadde tatt sitt. Dette illustrerer den sterke produksjonsøkningen som har vært i Finnmark i den siste 3-årsperioden.

Tabell 6.2. Kalver etter tap (antall kalver til slakt og til påsett) for de siste 5 driftsårene. Beregnet i % av antall simler ved driftsårets begynnelse (korrigert reintall per 1. april). Basert på opplysninger fra reinerne reindrifsmelding.

OMRÅDE	KALVER ETTER TAP (antall)					KALVER ETTER TAP (%)				
	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹
Polmak/Varanger	7 379	7 002	9 166	10 412	10 956	53 %	52 %	68 %	72 %	75 %
Karasjok	9 111	6 711	12 309	16 156	18 324	42 %	34 %	61 %	70 %	72 %
Øst-Finnmark	16 490	13 713	21 475	26 568	29 280	47 %	41 %	64 %	71 %	73 %
Vest-Finnmark	17 237	13 122	28 910	29 878	38 327	34 %	28 %	65 %	68 %	72 %
Troms	2 769	2 319	2 677	2 642	3 121	48 %	39 %	49 %	47 %	50 %
Nordland	3 979	3 756	4 579	4 845	5 642	52 %	49 %	58 %	56 %	62 %
Nord-Trøndelag	6 998	6 718	7 457	6 884	6 141	64 %	61 %	69 %	71 %	64 %
Sør-Trønd./Hedm.	8 264	8 084	8 386	8 377	7 811	81 %	80 %	82 %	81 %	76 %
Tamreinlag ²	6 554	7 214	7 234	7 982	7 796	83 %	85 %	80 %	91 %	88 %
Hele reindriften	62 291	54 926	80 718	87 176	98 118	48 %	45 %	66 %	70 %	71 %

Reindriftsforvaltningen 2004

1 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 4.

2 Rendal renselskap er medregnet.

6.2. Tap

Rein tapes av mange årsaker, hvorav de viktigste er rovdyr, sykdom, ernæringssvikt, reintroverier, trafikkulykker og andre ulykker. I sine reindrifsmeldinger oppgir reieneierne hvor stort tap de har hatt totalt i driftsåret. I søknad om erstatning for rovvilttap oppgir reieneierne videre hvor stor del av det totale tapet de antar er forårsaket av fredet rovvilt og hvor stor del av tapet som skyldes andre årsaker enn rovvilt, fordelt på kjente og ukjente andre årsaker.

Omfanget av reinerne oppgitte reintap for de 5 siste driftsårene er vist i tabellene 6.3 og 6.4. I motsetning til tidligere års Ressursregnskap er tap av kalv før merking (tidligtap) ikke medregnet i tabell 6.3. Tidligtapet framkommer som differansen mellom fødte kalver og merkede kalver. Siden vi på grunn av begrenset kvalitet på datagrunnlaget har valgt å ikke presentere fødte kalver, faller også presentasjonen av totaltap og tidligtap av kalv ut.

Tabell 6.3. Tap av kalv etter merking de siste 5 driftsårene. De prosentvise tapene er beregnet i forhold til antall merkede kalver. Basert på opplysninger fra reinerne reindrifsmelding.

OMRÅDE	KALVETAP ETTER MERKING (antall)					KALVETAP ETTER MERKING (%)				
	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹
Polmak/Varanger	1 165	792	1 197	1 117	1 147	14 %	10 %	12 %	10 %	9 %
Karasjok	4 033	3 472	3 215	2 568	2 394	31 %	34 %	21 %	14 %	12 %
Øst-Finnmark	5 198	4 264	4 412	3 685	3 541	24 %	24 %	17 %	12 %	11 %
Vest-Finnmark	15 396	12 270	7 253	6 563	7 564	48 %	49 %	20 %	18 %	16 %
Troms	814	464	940	1 076	942	23 %	17 %	26 %	29 %	23 %
Nordland	1 120	1 247	1 120	1 129	910	22 %	25 %	20 %	19 %	14 %
Nord-Trøndelag	1 013	1 212	1 187	1 105	1 671	13 %	15 %	14 %	14 %	21 %
Sør-Trønd./Hedm.	325	186	401	235	811	4 %	2 %	5 %	3 %	9 %
Tamreinlag ²	117	157	183	97	25	1 %	2 %	0,2 %	1 %	0,3 %
Hele reindriften	23 983	19 800	15 496	13 890	15 464	28 %	27 %	16 %	14 %	14 %

Reindriftsforvaltningen 2004

1 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 5.

2 Forutsetter ingen kalvetap i Rendal renselskap etter at jakta har tatt til (som en parallell til tap etter merking).

Tabell 6.4. Tap av voksne dyr de siste 5 driftsårene. De prosentvise tapene er beregnet i forhold til antall rein ved driftsårets begynnelse (korrigert reintall per 1. april). Basert på opplysninger fra reineiernes reindriftsmelding.

OMRÅDE	TAP AV VOKSNE DYR (antall)					TAP AV VOKSNE DYR (%)				
	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹
Polmak/Varanger	1 550	1 423	1 531	1 793	1 330	8 %	8 %	8 %	9 %	6 %
Karasjok	3 985	4 165	2 291	2 572	2 730	12 %	14 %	8 %	7 %	6 %
Øst-Finnmark	5 535	5 588	3 822	4 365	4 060	11 %	12 %	8 %	8 %	6 %
Vest-Finnmark	11 913	11 519	7 643	5 423	4 524	16 %	18 %	12 %	7 %	5 %
Troms	1 091	1 837	1 225	1 226	1 300	13 %	23 %	15 %	14 %	13 %
Nordland	1 695	1 345	1 210	1 423	1 563	15 %	12 %	10 %	10 %	11 %
Nord-Trøndelag	1 437	1 695	1 334	955	1 097	10 %	12 %	10 %	7 %	11 %
Sør-Trønd./Hedm.	620	660	451	607	813	4 %	5 %	3 %	5 %	6 %
Tamreinlag ²	92	163	740	355	433	1 %	1 %	6 %	3 %	4 %
Hele reindriften	22 383	22 807	16 425	14 354	13 790	12 %	13 %	10 %	7 %	7 %

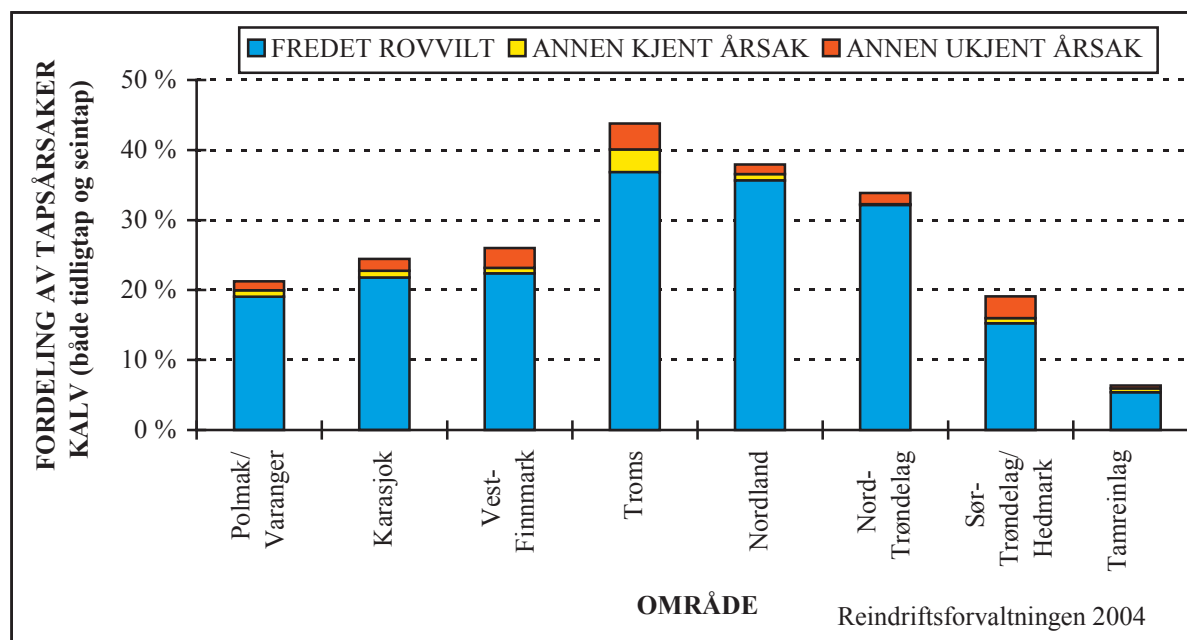
Reindriftsforvaltningen 2004

1 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 5.

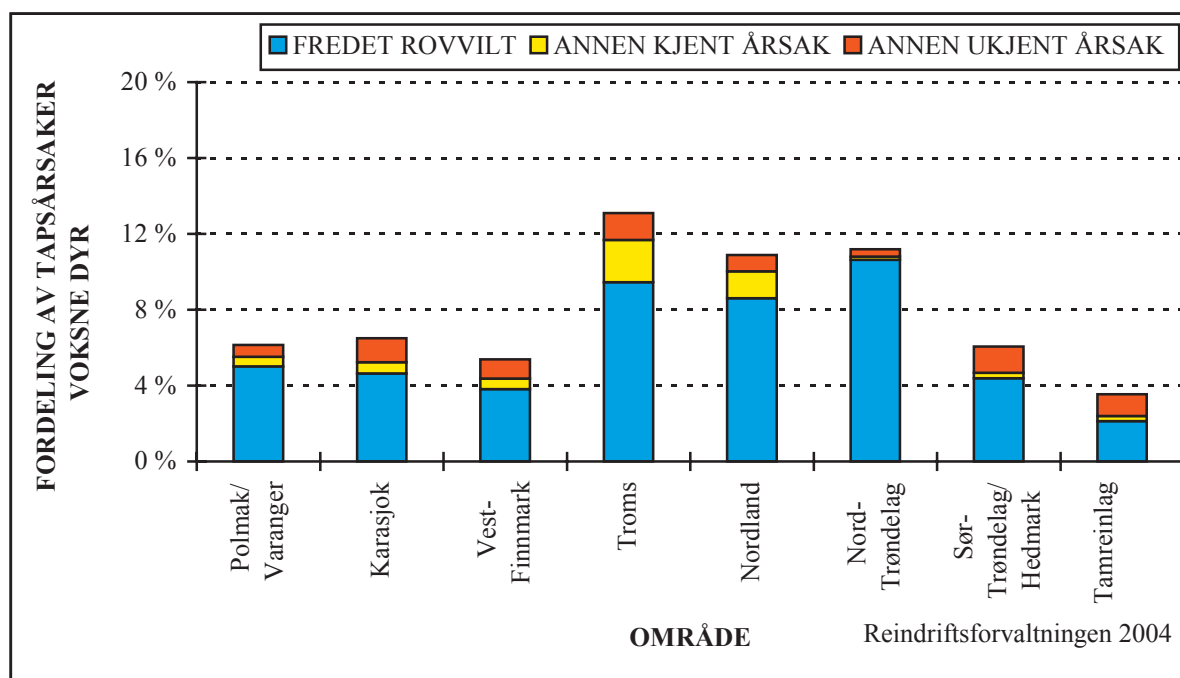
2 Rendal renselskap er medregnet.

Som tabellene 6.3 og 6.4 viser har både kalvetapet etter merking (seintapet) og tapet av voksne dyr gått markert ned i Finnmarksområdene i de siste 3 driftsårene. Det er nærliggende å anta at nedgangen i Finnmark har å gjøre med flere år med svært gunstige klimatiske vinterbeiteforhold kombinert med rein i bedre kondisjon. Det har også i de siste årene vært en reduksjon i seintapet av kalv i Nordland. I de to Trøndelagsområdene har tapene økt vesentlig det siste driftsåret, og da i særlig grad av kalv.

Figurene 6.1 og 6.2 viser for det siste driftsåret tapsfordelingen for kalv og voksne dyr fordelt på ulike tapsårsaker, slik den er oppgitt i reineiernes søknad om erstatning for rovvilttap. I motsetning av tabell 6.3 har tidligtapet av kalv av tekniske årsaker ikke vært mulig å skille ut.

Figur 6.1. Totalt kalvetap (inkl. tidligtap) og prosentvis fordeling etter tapsårsaker, driftsåret 2003/04. Tapet er beregnet i % av antall fødte kalver våren 2003. Basert på opplysninger fra reineiernes søknad om rovvilterstatning.

Figur 6.2. Totalt tap av voksne dyr og prosentvis fordeling etter tapsårsaker, driftsåret 2003/04. Tapet er beregnet i % av antall rein ved driftsårets begynnelse (korrigert reintall per 1. april 2003). Basert på opplysninger fra reieneiernes søknad om rovvilterstatning.

Figurene viser at reieneierne oppgir rovvilt å være den desidert største årsaken til tap. Dette gjelder spesielt kalvetapet, der rovvilt oppgis som årsak til 80-95 % av tapene. For tap av voksne dyr er andelen noe lavere (60-95 %). Nord-Trøndelag er det området der reieneierne oppgir den høyeste andelen rovvilttap for både kalv og voksne dyr (95 %). Sør-Trøndelag/Hedmark og tamreinlagene ligger lavest. Utformingen av erstatningsordningen gjør at det kan være fristende for enkelte å maksimere rovvilttapene. Utbetalte erstatninger er imidlertid klart lavere enn det som oppgis som rovvilttap.

De siste årene har det foregått en betydelig forskningsinnsats for å frambringe mer kunnskap om tapsårsaker på kalv i Finnmark. Forskningen så langt indikerer blant annet at kalvetapene til rovdyr, og da særlig tidligtapet, synes å være påvirket av simlenes forfatning i etterkant av vintre med ugunstige beiteforhold, ved at simlene favoriserer egen vekst gjennom sommeren framfor kalvens vekst og overlevelse²⁹.

6.3. Slakteuttak og slaktekvantum

Tilgangen på slaktedyr er avhengig av kalvetilgangen og tap av dyr. Utvelgelsen av slakterein med hensyn til antall og type dyr er trolig den viktigste beslutningen reieneierne gjør. De valg som her foretas vil ha følger for fremtidig avl, struktur på flokken, innvirkning på tap ved at tapsutsatte dyregrupper slaktes, og ikke minst vedkommende eiers inntekt fremover. Slakterein leveres i hovedsak gjennom slakteri, men i tillegg slaktes det rein både til eget forbruk og for privat salg. Utviklingen i antall slaktedyr og slaktekvantum for de siste 10 driftsårene er vist i tabellene 6.5, 6.6 og 6.7. Oversiktene omfatter både leveranser til slakteri, privat salg og eget forbruk.

²⁹ Tveraa, T., Fauchald, P., Yoccoz, N.G. & Henaug, C. 2003. Sammenheng mellom simlenes størrelse, kalveproduksjon og rovdyr tap i år med svært ulike beiteforhold. NINA Oppdragsmelding 774.

Tabell 6.5. Totalt antall slaktedyr for de siste 10 driftsårene. Slaktedyr til eget forbruk og privat omsetning, basert på opplysninger fra reineiernes reindriftsmeldinger, er medregnet.

OMRÅDE	TOTALT ANTALL SLAKTEDYR									
	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹
Polmak/Varanger	9 322	9 146	5 383	6 530	7 449	7 117	6 411	7 264	7 264	9 212
Karasjok	10 796	11 707	8 248	5 602	7 540	8 957	3 660	4 000	10 075	11 408
Øst-Finnmark	20 118	20 853	13 631	12 132	14 989	16 074	10 071	11 264	17 339	20 620
Vest-Finnmark	24 323	31 514	21 252	15 388	18 569	16 234	9 688	9 826	19 346	21 253
Troms	2 516	2 063	1 868	1 455	1 481	1 696	637	860	973	1 341
Nordland	4 905	3 725	3 158	2 737	2 274	2 814	2 332	2 882	3 184	4 157
Nord-Trøndelag	6 894	6 520	6 093	5 645	6 390	6 609	6 622	7 132	6 435	5 794
Sør-Trønd./Hedm.	7 776	7 591	8 021	7 024	6 800	8 349	7 850	8 067	7 634	7 121
Tamreinlag ²	5 852	5 585	6 824	5 458	5 974	5 985	6 254	6 893	6 779	7 446
Hele reindriften	72 384	77 851	60 847	49 839	56 477	57 761	43 454	46 924	61 690	67 732

Reindriftsforvaltningen 2004

1 Tilsvarende data på distriktsnivå er er gitt i vedlegg 2-8, tabell 7.

2 Jaktuttak fra Rendal renselskap er medregnet fra og med 1998/99.

Tabell 6.6. Totalt slaktekvantum for de siste 10 driftsårene. Slaktedyr til eget forbruk og privat omsetning, basert på opplysninger fra reineiernes reindriftsmelding, er medregnet.

OMRÅDE	TOTALT SLAKTEKVANTUM (tonn)									
	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ^{1,2}
Polmak/Varanger	246	228	148	150	172	188	157	176	180	222
Karasjok	297	325	227	165	184	229	108	114	299	325
Øst-Finnmark	544	553	375	316	355	417	265	291	479	547
Vest-Finnmark	644	818	547	407	445	399	273	268	529	536
Troms	67	69	61	33	44	51	20	29	36	45
Nordland	138	139	98	82	70	82	72	90	100	125
Nord-Trøndelag	169	158	144	136	157	164	161	173	162	139
Sør-Trønd./Hedm.	190	183	190	160	166	211	202	199	191	169
Tamreinlag ³	156	159	204	151	174	169	176	190	191	209
Hele reindriften	1 907	2 078	1 620	1 283	1 411	1 494	1 169	1 240	1 687	1 771

Reindriftsforvaltningen 2004

1 Kvantum privat slaktet rein er beregnet på grunnlag av gjennomsnittlige slaktevekter og oppgitt privat uttak.

2 Tilsvarende data på distriktsnivå er er gitt i vedlegg 2-8, tabell 7.

3 Rendal renselskap er medregnet fra og med 1998/99.

Som tabellene 6.5 og 6.6 viser ble det i driftsåret 2003/04 slaktet snautt 68.000 dyr i hele landet, som i kvantum utgjorde 1.771 tonn. Av dette ble nesten 42.000 dyr og 1.083 tonn slaktet i Finnmark. Dette tilsvarer nesten en fordobling av slakteuttaket i Finnmark fra 2001/02. Økningen i Finnmark kom imidlertid ett år forsinket i forhold til den sterke produksjonsveksten som inntrådte i 2001/02. Denne forsinkelsen skyldes trolig for en stor del de lave kravene til slakteuttak som gjaldt for Karasjok og Vest-Finnmark dette året, samt en sterk motivasjon til å bygge opp flokkene igjen etter mange år med svak produksjon. Sammenlignet med 2002/03 fortsatte veksten i slakteuttak og -kvantum i 2003/04, men ikke så mye som forventet på bakgrunn av den store kalvetilveksten (se tabell 6.1) og de tiltak som ble iverksatt for reintallstilpasning i Vest-Finnmark (se kapittel 7.6). Dette skyldes trolig den vanskelige markedssituasjonen for omsetning av reinkjøtt som var høsten 2003 (se kapittel 10.1). Forholdene bedret seg imidlertid noe mot slutten av sesongen, som førte til en markert økning i vinteruttaket (se tabell 10.3).

Tabell 6.7. Prosentvis slakteuttak for de siste 10 driftsårene. Uttaket er beregnet i % av reintall ved driftsårets begynnelse (korrigert reintall per 1. april). Slaktedyrtil eget forbruk og privat omsetning, basert på opplysninger fra reineiernes reindriftsmelding, er medregnet.

OMRÅDE	PROSENTVIS SLAKTEUTTAK									
	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹
Polmak/Varanger	38 %	43 %	26 %	34 %	37 %	36 %	34 %	40 %	36 %	43 %
Karasjok	24 %	28 %	22 %	15 %	23 %	28 %	12 %	14 %	27 %	27 %
Øst-Finnmark	29 %	33 %	23 %	22 %	29 %	31 %	21 %	24 %	30 %	33 %
Vest-Finnmark	28 %	36 %	26 %	17 %	24 %	21 %	15 %	16 %	26 %	25 %
Troms	27 %	21 %	20 %	18 %	19 %	20 %	8 %	11 %	11 %	14 %
Nordland	40 %	30 %	26 %	23 %	21 %	25 %	21 %	24 %	23 %	29 %
Nord-Trøndelag	48 %	46 %	43 %	41 %	45 %	45 %	45 %	52 %	50 %	45 %
Sør-Trønd./Hedm.	54 %	52 %	56 %	50 %	50 %	59 %	58 %	61 %	58 %	53 %
Tamreinlag ²	59 %	54 %	64 %	55 %	55 %	54 %	54 %	57 %	58 %	61 %
Hele reindriften	33 %	37 %	31 %	25 %	30 %	31 %	25 %	28 %	32 %	32 %

Reindriftsforvaltningen 2004

1 Tilsvarende data på distriktsnivåer er gitt i vedlegg 2-8, tabell 7.

2 Jaktuttak fra Rendal renselskap er medregnet fra og med 1998/99.

Som tabell 6.7 viser var det prosentvise slakteuttaket i Troms fortsatt lavt i 2003/04 (14 %), til tross for en økning de 3 siste årene fra bunnoteringen i 2000/01 (8 %). Nordland og tamreinlagene har hatt en økning siden 2000/01. Nordland har imidlertid ennå litt å gå på i forhold til nivået fra første del av 1990-tallet. Slakteuttaket i Trøndelagsområdene og Polmak/Varanger har de siste årene svingt i begge retninger, men på et vesentlig høyere nivå enn i Nordland, Troms, Vest-Finnmark og Karasjok. Det generelt høye uttaket i disse områdene kan delvis tilskrives en svært høy andel av kalv i slakteuttaket (se tabell 5.2).

6.4. Produktivitet

Produktivitet uttrykkes i ulike sammenhenger som slaktekvantum per rein (slakteproduktivitet) eller som totalproduksjon per rein (totalproduktivitet). Med totalproduksjon menes da slakteuttak i kilo korrigert for endring i reintall omregnet til kg. Produktiviteten blir også ofte relatert til beiteareal.

Tabellene 6.8 og 6.9 viser produktivitet per dyr og per arealenhet for de siste 5 årene, beregnet både på grunnlag av slakteproduksjon og totalproduksjon. For bedre å synliggjøre utviklingen i totalproduksjonen, har vi i figur 6.3 også laget et søylediagram over totalproduksjonen per livrein for de siste 5 driftsårene. Dersom totalproduksjonen per livrein øker mellom to år, skyldes dette at slaktekvantum per livrein og/eller reintallet har gått opp. I forhold til tidligere år har vi dette året lagt til grunn korrigerede reintall i beregningen av totalproduksjon. Dette medfører at utviklingstrender fra tidligere år blir endret. Beregningen for det siste året 2003/04 bygger imidlertid på reintall som bare delvis er korrigert og må derfor betraktes som mer usikkert.

Tabell 6.8. Produktivitet relatert til antall rein ved driftsårets begynnelse (korrigert reintall per 1. april), de siste 5 driftsårene. Produktiviteten er beregnet på grunnlag av både "slakteproduksjon" og "totalproduksjon" (slakteproduksjon korrigert for endring i reintallet). Basert på opplysninger fra reineierens reindrifsmelding

OMRÅDE	SLAKTEPRODUKSJON					TOTALPRODUKSJON				
	PR. LIVREIN (kg pr. dyr)					PR. LIVREIN ¹ (kg pr. dyr)				
	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ²	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ^{2,3}
Polmak/Varanger	9,5	8,4	9,6	9,0	10,3	8,2	7,5	12,2	10,7	11,1
Karasjok	7,1	3,7	4,0	7,9	7,8	4,3	3,0	12,1	11,4	11,0
Øst-Finnmark	8,0	5,5	6,2	8,3	8,6	5,8	4,8	12,1	11,1	11,0
Vest-Finnmark	5,2	4,2	4,3	7,2	6,4	2,2	2,7	8,5	10,7	10,6
Troms	5,9	2,5	3,6	3,9	4,5	3,8	1,4	6,8	7,8	6,6
Nordland	7,4	6,4	7,5	7,3	8,8	7,0	7,8	11,8	8,7	9,0
Nord-Trøndelag	11,1	11,0	12,5	12,5	10,8	11,2	9,2	11,0	11,8	8,9
Sør-Trøndelag/Hedmark	14,9	15,0	15,1	14,4	12,6	13,4	14,6	14,9	14,8	12,3
Tamreinlag ⁴	15,3	15,4	15,6	16,4	17,1	16,8	17,5	14,1	18,5	16,9
Hele reindriften	7,9	6,8	7,4	8,8	8,4	6,0	6,0	10,8	11,4	10,8

Reindriftsforvaltningen 2004

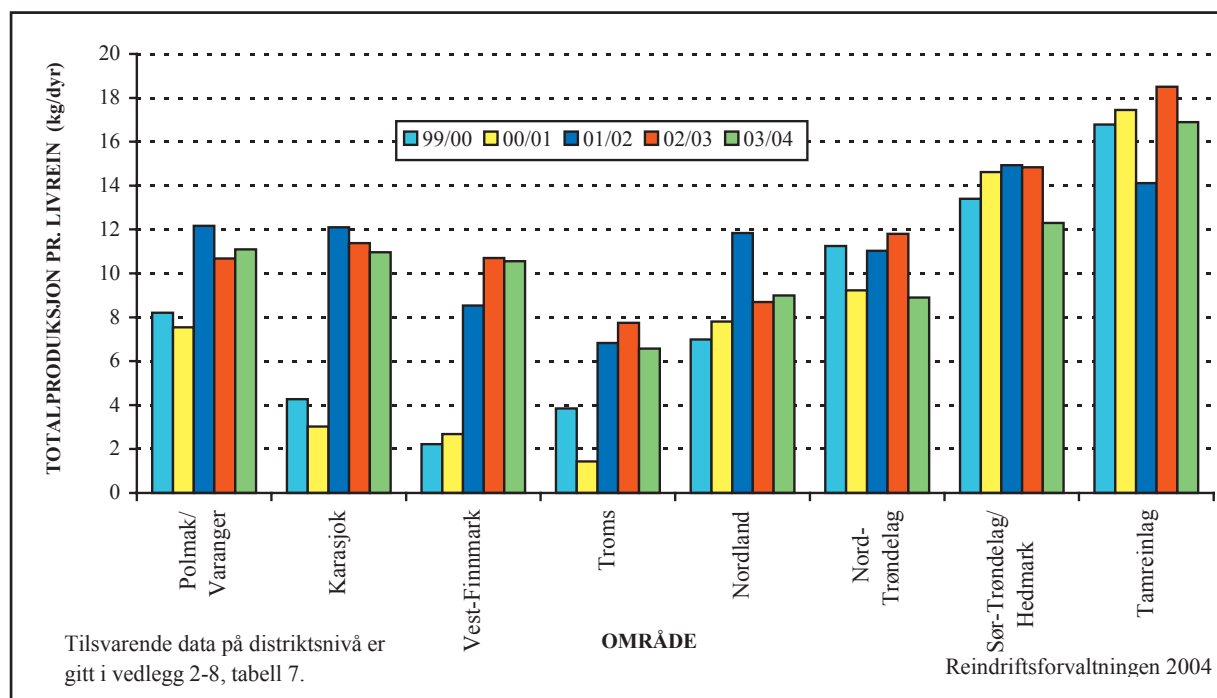
- 1 Med totalproduksjon pr. livrein menes slakteuttak og reintallsendring (korrigert for livdyroverføring) pr. rein i vårflokk (se kapittel 1.2). Omregning av reintallsendring til kg er basert på gjennomsnittlig slaktevekt, estimert på grunnlag av gjennomsnittlige slaktevekter og flokksammensetning* (*bare for siste 4 driftsår).
- 2 Tilsvarende tall på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 7.
- 3 Foreløpig tall, hvor reintallsendringen er beregnet på grunnlag ukorrigert reintall for det siste året.
- 4 Rendal renselskap er medregnet.

Tabell 6.9. Produktivitet relatert til brutto reinbeiteareal, de siste 5 driftsårene. Produktiviteten er beregnet på grunnlag av både "slakteproduksjon" og "totalproduksjon" (slakteproduksjon korrigert for endring i reintallet). Basert på opplysninger fra reineierens reindrifsmelding.

OMRÅDE	SLAKTEPRODUKSJON					TOTALPRODUKSJON				
	PR. AREALENHET ¹ (kg pr. km ²)					PR. AREALENHET ^{1,2} (kg pr. km ²)				
	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ²	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ^{2,3}
Polmak/Varanger	13,1	10,9	12,3	12,5	15,5	11,3	9,9	15,5	14,9	16,7
Karasjok	14,1	6,6	7,0	18,3	19,9	8,5	5,4	21,2	26,3	28,1
Øst-Finnmark	13,6	8,6	9,5	15,6	17,8	9,8	7,5	18,6	20,9	22,8
Vest-Finnmark	15,5	10,6	10,4	20,5	20,8	6,6	6,8	20,5	30,7	34,5
Troms	2,8	1,1	1,6	2,0	2,4	1,8	0,6	3,0	3,8	3,6
Nordland	2,5	2,2	2,8	3,1	3,8	2,4	2,7	4,4	3,6	4,0
Nord-Trøndelag	7,4	7,2	7,8	7,3	6,2	7,4	6,1	6,8	6,9	5,2
Sør-Trøndelag/Hedmark	24,5	23,5	23,1	22,2	19,7	22,1	22,9	22,9	22,8	19,2
Tamreinlag ⁴	21,2	22,1	23,8	24,0	26,2	23,2	25,1	21,6	27,0	25,8
Hele reindriften	10,2	8,0	8,5	11,5	12,1	7,7	7,1	12,4	15,0	15,5

Reindriftsforvaltningen 2004

- 1 Til grunn for beregningen av arealproduktivitet ligger bruttoarealtall (se vedlegg 9). Areal tallene er justert noe i forhold til tidligere utgaver av Ressursregnskapet.
- 2 Med produksjon pr. livrein menes slakteuttak og reintallsendring (korrigert for livdyroverføring og omregnet til kg) (se fotnote 1 under tabell 6.7).
- 3 Foreløpig tall, hvor reintallsendringen er beregnet på grunnlag ukorrigert reintall for det siste året.
- 4 Rendal renselskap (bruttoareal på 1.859 km²) er medregnet.

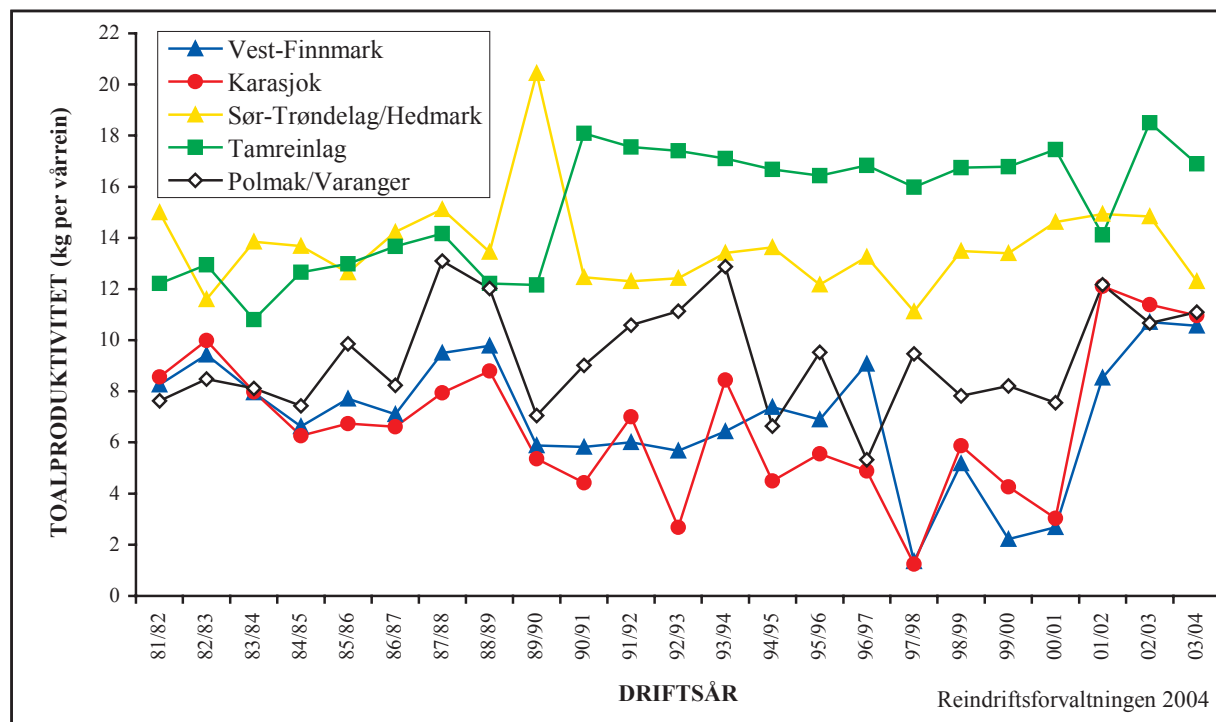
Figur 6.3. Produktivitetsutvikling for de siste 5 driftsårene, beregnet som "totalproduksjon" (slakteuttak korrigert for endring i reintallet) i forhold til reintallet ved driftsårets begynnelse (korrigert reintall per 1. april). Basert på opplysninger fra reineierne reindrifsmelding.

Som tabell 6.8 og figur 6.3 viser er den generelle tendensen for 2003/04 en nedgang i totalproduktiviteten i Troms, Trøndelagsområdene og tamreinlagene, mens Finnmarksområdene og Nordland holder seg på omtrent samme nivå som året før. Produktivitetsnivået i de nordligste områdene var i 2003/04 fortsatt langt over den ekstremt lave produktiviteten som var i siste del av 1990-tallet, som skyldtes lave slaktevekter, lav kalvetilgang og store tap. Nedgangen i Trøndelagsområdene skyldes både nedgang i slaktekvantum og i reintall i 2003/04 (se tabellene 6.6 og 5.1). Nedgangen i totalproduktivitet i tamreinlagene og i Troms kom på tross av en økning slaktekvantum og i slakteproduktivitet. Dette er forklart i neste avsnitt.

Tabell 6.8 viser at endringene mellom år oftest er mindre for slakteproduktiviteten enn for totalproduktiviteten. Dette viser spesielt tydelig igjen i Vest-Finnmark og Karasjok for driftsåret 2001/02, da totalproduktiviteten var 2-3 ganger så høy som slakteproduktiviteten. Dette kan illustrere forskjellen mellom de to måtene å beregne produktivitet på. Slakteproduktiviteten måler bare endringen i slaktekvantum i forhold til reintall i vårflokk, mens det i totalproduktiviteten også tas hensyn til reintallsendring. Dersom reintallet ikke endrer seg et år, vil de to produktivetsberegningene gi samme resultat. Den store forskjellen i Karasjok og Vest-Finnmark i 2001/02 og i de påfølgende år skyldes at en betydelig del av produksjonen i disse to områdene har gått til oppbygging av flokkene (se tabell 5.1) framfor til slakt (se tabell 6.7). Nedgangen i totalproduktivitet i tamreinlagene, på tross av økning i slakteproduktivitet, skyldes en negativ utvikling i reintall til forskjell fra foregående års positive reintallsutvikling, som overskygger effekten av økt slaktekvantum. I Troms gikk faktisk totalproduktiviteten ned på tross av at både reintall, slaktekvantum og slakteproduktivitet gikk opp. Dette skyldes at reintallsøkningen i 2002/03 var mye større enn i 2003/04, samtidig som reintallet i vårflokk, som totalproduksjonen beregnes i forhold til, var langt høyere i 2003/04 enn i 2002/03. I sum medførte dette at totalproduksjonen i forhold til reintall i vårflokk gikk ned.

Figur 6.4 sammenligner utviklingen i totalproduktivitet i Karasjok, Vest-Finnmark, Sør-Trøndelag/Hedmark og tamreinlagene over en drøy 20-års-periode.

Figur 6.4. Produktivitetsutvikling for perioden 1981/82 - 2003/04 for de nordligste og de sørligste områdene, beregnet som "totalproduksjon" (slakteuttak korrigert for endring i reintallet) i forhold til reintallet ved driftsårets begynnelse (korrigert reintall per 1. april). Basert på opplysninger fra reineierens reindriftsmelding.

Figuren viser at produksjonen i reindriften endres over år. Dette følger blant annet av at reindrift for en stor del drives under uforutsigbare klimatiske forhold. Figuren viser imidlertid at de to sørligste områdene har greid å holde en påfallende stabil og høy produktivitet helt siden 1990/91, med stort sett 12-18 kg per rein i vårflokk gjennom hele perioden. Disse områdene har videre små forskjeller mellom slakte- og totalproduktivitet, som også gjenspeiles i god stabilitet i reintall og slakteevantum (se tabellene 5.1 og 6.6). Produktivitetsnivået i disse områdene var også høyt på 1980-tallet, men årssvingningene var da større (11-20 kg per rein).

Som figuren videre viser hadde Vest-Finnmark, med unntak av ett driftsår, et nokså stabilt, men ikke særlig høyt produktivitetsnivå på 1980-tallet (8-9 kg per rein). Produktiviteten falt til et enda lavere nivå (5-7 kg per rein) i første halvdel av 1990-tallet, og den har i de siste 10 årene gått over i store svingninger (fra drøyt 1 kg til 11 kg per rein). Karasjok har hatt like store svingninger, men ustabiliteten i produksjonen inntrådte flere år tidligere enn i Vest-Finnmark. Polmak/Varanger har også hatt svingninger i produktiviteten, men nivået har her jevnt over ligget høyere enn resten av Finnmark, og utviklingen utover 1990-tallet har med unntak av noen få år vært mer positiv enn i Karasjok og Vest-Finnmark. I de siste årene har produktiviteten i hele Finnmark vært god, men den ligger fortsatt lavere enn i Sør-Trøndelag/Hedmark og tamreinlagene.

De store årlige svingningene i produktiviteten i Finnmark gjennom de siste 10-15 årene, og da spesielt i Karasjok og Vest-Finnmark, står i sterk kontrast til utviklingen i de sørligste områdene. Forskjellene er større enn ulikheter i de naturgitte beiteforholdene skulle tilsi. Hva disse forskjellene skyldes kan fort lede over i spekulasjoner. Mulige årsaker kan blant annet være større rovdyrbelastning eller sterkere klimatiske svingninger i de nordligste områdene, og/eller at et for høyt reintall over lang tid i Karasjok og Vest-Finnmark har redusert lavbeite-ressursen på vinterbeitene og forsterket eventuelle klimaeffekter.

6.5. Utvikling i slakteveker

Reindrifftsforvaltningen har siden sesongen 1998/99 systematisk innehentet spesifiserte slakteveker fra slakteriene, som i dag utgjør et omfattende materiale. Det finnes også noe eldre slaktevektmateriale fra før 1998/99 som er spesifisert på kjønn og alder. Blant annet foreligger gjennomsnittlige kalveveker på distriktsnivå fra tidlig på 1980-tallet.

Tabellene 6.10, 6.11 og 6.12 viser tidsserier av gjennomsnittlige slakteveker både for kalv, okser 1-2 år (*varit*) og simler over 2 år (*aldu/rotnu*). I tabell 6.13 har vi sammenstilt gjennomsnittlige slakteveker fra en del distrikter i Vest-Finnmark fra 1960-tallet med tilsvarende vekter fra siste del av 1990-tallet og første del av 2000-tallet. Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 9.

Tabell 6.10. Gjennomsnittlige slakteveker på kalver som er levert slakteri, de siste 10 driftsårene.

OMRÅDE	GJ.SNITTLIGE SLAKTEVEKTER PÅ KALV (<i>miessi/miesie</i>) (kg) ¹									
	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ²
Polmak/Varanger	18,6	19,4	19,8	18,9	17,9	19,2	18,9	20,8	21,0	20,6
Karasjok	17,4	16,8	16,6	18,1	15,8	17,2	17,8	20,2	21,3	21,2
Øst-Finnmark	18,3	18,7	18,9	18,8	17,1	18,4	18,7	20,7	21,1	20,9
Vest-Finnmark	17,5	16,5	17,1	15,5	15,4	15,3	17,7	19,4	20,4	19,3
Troms	23,4	22,4	23,2	21,8	23,4	22,7	22,9	21,5	25,2	22,6
Nordland	19,8	20,5	21,5	21,4	21,8	21,7	22,4	21,4	22,5	20,9
Nord-Trøndelag	20,5	20,0	20,5	20,1	20,8	20,9	20,3	20,3	21,4	19,6
Sør-Trøndelag/Hedmark	20,2	20,3	20,0	18,7	20,9	20,9	22,1	21,2	21,9	20,9
Tamreinlag	20,5	20,5	20,6	20,8	21,8	21,7	23,4	22,3	24,9	23,0
Reindrift totalt	19,8	19,3	20,0	19,4	19,2	20,1	21,1	20,8	21,8	20,7

Reindrifftsforvaltningen 2004

1 Beregnet på grunnlag av data fra listeførte/registrerte slakterier.

2 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 9.

Som det framgår av tabellene 6.10, 6.11 og 6.12 har nivået for slakteveker områdene i mellom blitt mer utjevnet de siste årene, med Karasjok og spesielt Vest-Finnmark på et markert høyere nivå enn på slutten av 1990-tallet. Ser vi på kalvevektene (se tabell 6.10) er det knapt registrert så høye kalveveker i Finnmark siden registreringene begynte tidlig på 1980-tallet. Dette forteller mye om hvor usedvanlig gunstig de klimatiske forholdene har vært for reinen i Finnmark de siste sesongene, men også hvor ugunstige forholdene var på slutten av 1990-tallet. Litt forenklet kan det sies at de siste årene har vært like ”unormalt gode” som de foregående årene var ”unormalt dårlige”.

Tabell 6.11. Gjennomsnittlige slaktevekter på okser 1-2 år som er levert slakteri, de siste 6 driftsårene.

OMRÅDE	GJ.SNITTLIGE SLAKTEVEKTER PÅ OKSE 1-2 ÅR (varit) (kg) ¹					
	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ²
Polmak/Varanger	28,2	29,2	28,2	31,3	31,2	30,4
Karasjok	26,2	26,2	27,7	29,9	32,2	32,5
Øst-Finnmark	27,1	27,5	28,0	30,5	32,0	31,9
Vest-Finnmark	22,6	22,7	24,7	26,8	28,4	27,7
Troms	32,5	33,3	35,3	36,3	34,2	33,3
Nordland	35,2	34,5	36,3	35,2	34,6	35,5
Nord-Trøndelag	30,3	31,4	30,2	30,4	31,3	30,9
Sør-Trøndelag/Hedmark	31,1	31,4	33,6	31,1	33,6	32,5
Tamreinlag	38,0	39,3	39,5	37,9	37,5	39,0
Reindrift totalt	27,3	28,3	30,4	31,9	31,4	30,8

Reindrifftsforvaltningen 2004

1 Beregnet på grunnlag av data fra listeførte/registrerte slakterier.

2 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 9.

Tabell 6.12. Gjennomsnittlige slaktevekter på simler over 2 år som er levert slakteri, de siste 6 driftsårene.

OMRÅDE	GJ.SNITTLIGE SLAKTEVEKTER PÅ SIMLER > 2 ÅR (aldu/rotnu) (kg) ¹					
	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ²
Polmak/Varanger	29,3	31,1	31,2	31,4	30,5	30,1
Karasjok	27,1	28,0	30,5	29,9	30,3	31,1
Øst-Finnmark	28,3	29,3	31,0	30,8	30,4	30,8
Vest-Finnmark	25,5	25,6	29,1	28,3	29,8	28,1
Troms	35,8	36,1	41,4	37,1	36,8	37,9
Nordland	36,2	34,6	36,6	34,0	35,2	34,4
Nord-Trøndelag	33,1	32,4	32,5	31,9	32,2	32,8
Sør-Trøndelag/Hedmark	32,6	32,5	33,6	29,6	33,3	33,1
Tamreinlag	35,8	36,3	37,7	34,5	33,6	36,6
Reindrift totalt	28,1	28,9	32,3	31,9	31,8	31,5

Reindrifftsforvaltningen 2004

1 Beregnet på grunnlag av data fra listeførte/registrerte slakterier.

2 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 9.

Tabellene 6.10, 6.11 og 6.12 viser videre at slaktevektene i Vest-Finnmark gikk noe ned i 2003/04, mens de i Karasjok holdt samme høye nivå. Av tabell 6.13 framkommer det at varitvektene i de fleste distrikter i Vest-Finnmark gikk ned 2003/04. De foreløpige resultatene fra 2004/05 tyder på at den nedadgående trenden fra 2003/04 ikke bare fortsetter, men skyter fart for en del distrikter. Dette på tross av at beitesesongen forut for slakting har vært meget bra klimatisk sett, og da spesielt vintersesongen. Som tabell 6.13 videre viser har enkelte distrikter i Vest-Finnmark de siste årene oppnådd like høye slaktevekter som på første del av 1960-tallet. Andre distrikter har også økt de siste årene, men de har imidlertid ikke greid å komme opp på nivået fra 1960-tallet på tross av gunstige klimatiske forhold.

Tabell 6.13. Gjennomsnittlige slaktevekter på okse 1-2 år (varit) i utvalgte distrikter i Vest-Finnmark, periodene 1960/61 - 1963/64 og 1996/97 - 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT		GJ.SN. SLAKTEVEKTER, OKSER 1-2 år (kg)										
		60/61 ¹	61/62 ¹	63/64 ¹	96/97 ²	97/98 ²	98/99 ²	99/00 ²	00/01 ²	01/02 ²	02/03 ²	03/04 ²
21	Gearretnjårga	28,8	-	-	25,0	24,6	-	27,6	-	-	29,9	30,0
22	Fiettar	32,4	29,4	-	25,8	26,1	24,0	24,6	25,6	28,7	32,0	30,3
23	Seainn./Nåvg.	-	31,9	-	23,2	24,8	23,1	22,1	24,1	26,6	29,4	28,3
26	Lákkonjårga	30,3	29,5	-	21,7	22,5	22,1	20,9	22,7	24,5	26,0	25,3
27	Joahkonjårga	26,9	25,0	-	22,2	22,2	21,8	20,0	-	25,1	27,0	26,1
28	Cuokcavuotna	27,9	-	-	-	27,9	23,8	25,8	-	-	29,7	29,2
29	Seakkesnjårga	28,6	28,8	-	28,5	28,9	23,6	27,3	-	32,4	30,3	29,0
32	Silvvetnjårga	30,1	28,5	26,6	27,2	28,6	21,4	25,4	25,1	-	29,1	28,4
33	Spalca	32,2	30,0	31,1	23,1	23,0	21,0	21,1	19,0	26,3	26,9	26,3
34	Ábborašša	33,4	32,8	32,4	22,7	23,7	22,1	21,9	23,6	28,6	28,9	28,6
35A	Fávrosorda	29,3	25,9	27,5	22,9	21,7	21,7	19,5	25,2	-	29,2	27,7
36	Cohkolat	32,8	29,7	26,7	23,0	22,4	21,7	21,5	-	-	29,1	29,1
39	Árdni/Gávvir	35,2	30,7	31,6	26,0	27,3	27,0	29,7	29,2	-	30,9	29,9

Reindriftsforvaltningen 2004

1 Hentet fra Movinkel og Prestbakmo sine innsamlinger av slaktevekter fra perioden 1960/61-1963/64.

2 Beregnet på grunnlag av data fra listeførte/registrerte slakterier.

Hvordan skal vi så forklare utviklingen i slaktevekter som har skjedd i Vest-Finnmark og Karasjok de siste årene? Den generelle slaktevektøkningen fra og med 2000/01 og fram til og med 2002/03 kom paradoksal nok på tross av en sterk økning i reintallet (se figur 5.1). Denne vektøkningen har trolig sammenheng med generelt klimatiske gode beitebetingelser året rundt, med blant annet snøfattige vintre, tidlige vårer, normalt gode somrer og seint snøfall om høsten. Lite snø gjennom vintrene har ført til at store deler av vinterbeitene har vært tilgjengelig for beiting. Dette har trolig medført minimale tap av dyr gjennom vårknipa, og videre gitt reinen bedre kondisjon om våren og dermed en god start på veksts sesongen. Dette har i stor grad overskygget negative effekter på reinens høstvekter som følge av økt dyretetthet og økt press på beitene. Samtidig har tilsvarende dårlige år perioden i forkant bidratt med sitt til å gjøre ”vektspranget” desto større.

Det er verdt å merke seg at vektøkningen for aldu/rotu i Vest-Finnmark og Karasjok var større i 2000/01 (se tabell 6.12) enn det en skulle forvente ut fra vektøkningen for kalv (se tabell 6.10) og for varit (se tabell 6.11). Videre gikk simlevektene ned året etter (2001/02), mens kalv og varit fortsatte vektøkningen. Dette har trolig sammenheng med at mange simler enten ikke fødte kalv eller mistet kalven tidlig i 2000/01 (se tabell 6.1), trolig som følge av dårlig kondisjon og en vanskelig vinter i forkant (driftsåret 1999/00). Sommeren 2000 kunne derfor simlene prioritere egen vekst i sterkere grad enn i de påfølgende årene, da kalvetilgangen var betydelig høyere (se tabell 6.1).

Nedgangen i slaktevekter i Vest-Finnmark i 2003/04 og 2004/05 har kommet på tross av at begge sesongene hadde generelt gunstige klimatiske forhold. Det finnes trolig mange årsaks-sammenhenger her. Noe av reduksjonen i 2003/04 kan nok skyldes den vanskelig markeds-situasjonen for reinkjøtt, som førte til at en stor del av slakteuttaket ble forskjøvet til vinter-sesongen (se tabell 10.3), med tap av slaktevekt fra høst til vinter. På den andre siden var

klimaforholdene om høsten og vinteren 2003/04 meget gunstige, slik at vekttapet fram til slakting trolig var mindre enn vanlig ved vinterslakt. Videre har lite snø og høyt dyretall gjennom de gode årene økt trykket på lavbeitereserver, som i normale vintre ikke er tilgjengelig på grunn av harde og/eller tykke snølag. I vårknipa har reinen dermed blitt mindre avhengig av de normalt de viktige, men nedslitte rabbebeitene. Den klare vektnedgangen som vi høsten 2004 ser i mange distrikter i Vest-Finnmark, kan ha sammenheng med at dyretettheten nå er blitt så høy at den overskygger den positive innvirkningen av det gunstige klimaet, samtidig som de normalt lite tilgjengelige vinterbeitereservene trolig er blitt redusert. Redusert kondisjon kombinert med fortsatt reintallsvekst gir grunn til å frykte betydelige tap dersom de kommende vintrene blir vanskelige.

Utviklingen i Karasjok synes å være noe forsinket i forhold til Vest-Finnmark, selv om de klimatiske forholdene i grove trekk har vært de samme. Dette kan blant annet ha sammenheng med noe svakere reintallsøkning, generelt lavere reintetthet og en noe annerledes sammensetning av beitetyper enn i Vest-Finnmark. Foreløpige resultater fra slaktesesongen 2004/05 i Karasjok viser også klar nedgang i vektene, men ikke så dramatisk som for en del distrikter i Vest-Finnmark. Vektnedgangen tyder imidlertid på at de samme mekanismene som beskrevet for Vest-Finnmark også begynner å gjøre seg gjeldende i Karasjok.

Områdene sør for Finnmark synes å ha hatt mer tilfeldige årlige svingninger i slaktevektene, med 2003/04 som et jevnt over dårligere år enn de 3 foregående årene.

7 Ressursrelaterte virkemidler

7.1. Generelle vurderinger

De økonomiske virkemidlene som omtales i dette kapitlet er i hovedsak knyttet til reindriftsavtalen³⁰ og består i hovedsak av driftstilskudd med produksjonspremie (tidligere produksjonstilskudd), tidligslaktetilskudd, kalveslaktetilskudd, distriktstilskudd og ulike omstillingsordninger.

Med bakgrunn i de aktuelle utfordringene i reindriftsnæringen er de ulike virkemidlene gjenstand for en fortløpende vurdering gjennom de årlige reindriftsforhandlingene. Reindriftsavtalen, og derigjennom de økonomiske virkemidlene, er sammen med reindriftsloven de viktigste redskapene for å følge opp målene og retningslinjene i reindriftpolitikken.

Erfaringene med bruk av økonomiske virkemidler, eksempelvis for å løse reintallsproblemene i Finnmark, har imidlertid vist at de har sine klare begrensninger. Derfor har både Landbruksdepartementet og Stortinget uttrykt at disse i sterkere grad må sees i sammenheng med de lovbaserte virkemidlene. Først når rammebetingelsene gjennom lovbaserte virkemidler er på plass (se kapittel 8), kan de økonomiske virkemidlene over reindriftsavtalen få den tilsiktede effekt og for alvor bidra til en bærekraftig ressursutnyttelse.

7.2. Driftstilskudd og produksjonspremie

Fram til og med 2002/03 omfattet tilskuddsordningen et produksjonstilskudd basert på geografisk differensierte krav til minsteproduksjon (fra 800 til 1.200 kg) og til slakteuttak (fra 7 kg til 11,5 kg per rein i vårflokk). I tillegg gjaldt ordninger med tidligslaktetilskudd og kalveslaktetilskudd. Troms og Nordland hadde en særlig ordning med driftstilskudd, som erstattet både produksjons-, kalve- og tidligslaktetilskuddet. For alle områder var det et generelt tak på 600 rein i vårflokk for å kunne motta tilskudd.

Fra og med driftsåret 2003/04 ble ordningen med produksjons- og driftstilskudd lagt om, og erstattet av en kombinert ordning bestående av et flatt driftstilskudd og en produksjonspremie. Avtalepartene gikk bort fra slaktekrav knyttet til reintall som grunnlag for tilskudd, og gikk i stedet inn på en ordning med krav til avgiftspliktig kjøttinntekter og andre næringsinntekter fra reinen. I tillegg ble ordningen med felles slakteplan fjernet.

I den nye ordningen gjelder fortsatt taket på 600 rein, men minstekravet er nå en avgiftspliktig inntekt fra salg av kjøtt på minst kr. 30.000. I bunnen av tilskuddsordningen ligger et driftstilskudd på henholdsvis kr. 25.000 per driftsenhet i Karasjok, Vest-Finnmark, Troms og Nordland, og kr. 10.000 per driftsenhet i Varanger, Nord-Trøndelag og Sør-Trøndelag/Hedmark. Distriktene i Polmak er delt mellom de to satsene. I tillegg til driftstilskuddet utbetales en produksjonspremie tilsvarende 25 % av avgiftspliktig salg av kjøtt og andre avgiftspliktige inntekter fra reinen. Det utbetales ikke produksjonspremie for avgiftspliktig inntekt som overstiger kr. 400.000 per driftsenhet og kr. 1.000.000 per tamreinlag.

Produksjons- og driftstilskuddene har hatt som formål å medvirke til en bedre reintalls-tilpasning, bedret kvalitet, inntektsoverføring og utjevning mellom driftsenhetene.

³⁰ jf. *Forskrift om tilskudd til driftsenheter og tamreinlag* av 03.07.2003 og *Forskrift om tilskudd til distrikter og tamreinlag* av 17.06.1999, begge med seinere endringer.

7.3. Tidligslaktetilskudd

Ordningen med tidligslaktetilskudd har de siste årene vært gjeldende for driftsenheter fra Øst- og Vest-Finnmark, men fra og med 2003/04 ble ordningen utvidet til også å omfatte Troms. Tilskuddet kan innvilges i tillegg til kalveslaktetilskudd. Ordningen er utformet slik at den skal premiere tidlig slakting, det vil si slakteuttak som primært gjennomføres i sommerbeitedistriktet innenfor vedtatt beitetid. Satsene for tilskuddet kr. 10 per kg slakt innenfor sommerbeite og innenfor vedtatt beitetid, og kr. 5 per kg slakt innenfor høstbeite i perioden 11.10-01.01³¹.

Nytteeffekten ved tidligslaktetilskuddet er forutsatt å være at lavbeitene spares gjennom tidligere uttak av slaktedyr, forbedret kvalitet, samt økt lønnsomhet og inntektsutjevning.

7.4. Kalveslaktetilskudd

Ordningen med kalveslaktetilskudd gjelder for tamreinlagene og for driftsenheter i Sør-Trøndelag/Hedmark, Nord-Trøndelag, Vest-Finnmark og Øst-Finnmark. I Finnmarksområdene ble ordningen gjeninnført i driftsåret 1999/2000. Tidligslaktetilskudd kan i Øst-Finnmark, Vest-Finnmark og Troms innvilges i tillegg til kalveslaktetilskudd. Tilskuddet ble fra og med driftsåret 2003/04 redusert fra kr. 225 til kr. 150 per kalv.

Målsetningen med kalveslaktetilskuddet er å stimulere til en størst mulig produksjon på et begrenset naturgrunnlag. En høy produksjon basert på kalveslakt har over lang tid vist seg å gi den største produksjonen. Hensikten med å gjøre ordningen gjeldende også for Finnmark, hvor det tradisjonelt har vært slaktet mye 1 ½ års okser (varit), er å stimulere til økt kalveslakt og dermed redusere seintapet av kalv, samt å endre flokkstrukturen mot mer produktive dyr på de begrensede lavbeitene. For distrikter med rimelig balanse mellom reintall og ressursgrunnlag oppnås høy produksjon per produksjonsdyr gjennom kalveslakt.

7.5. Distriktstilskudd

Distriktstilskudd kan ytes til distrikter og tamreinlag. Det består av tilskudd til administrasjon, planlegging og ressursforvaltning, samt eventuelt tilskudd for avsetning til kriseberedskap (tidligere kalt tapsforebyggende fond). Forskriften for 2004/05 er videreført med bare mindre endringer. Distriktstilskuddet består av et grunnbeløp på kroner 10.000 per distrikt og et beløp per driftsenhet på kroner 15.000. For distrikter med flere enn 15 driftsenheter reduseres dette beløpet til kroner 10.000 per driftsenhet utover 15. For tamreinlag utbetales et flatt tilskudd på kroner 120.000. For de store fellesdistriktene i Finnmark (17/18, 30A, 30B og 30C), for Femund reinbeitedistrikt i Sør-Trøndelag/Hedmark og for Trollheimen utbetales særskilte tilskudd. Tilskuddet til kriseberedskap tilsvarer 150 % av distriktets egen avsetning til dette formål, begrenset oppad til 25 % av totalt utbetalt distriktstilskudd.

Distriktstilskuddet skal bidra til å gi distrikter og tamreinlag større egenansvar gjennom større økonomisk handlefrihet og ressurser til planlegging og medvirkning i saker med betydning for distriktet/tamreinlaget. I tillegg skal tilskuddet gi mulighet til organisert avløsning og bedre reintallstilpasning. I forbindelse med vanskelige vinterbeiteforhold har distriktene et selvstendig ansvar for å etablere en beredskap og avsette ressurser til forebyggende tiltak. Tilskudd til kriseberedskap er ment som bidrag til distriktets eget arbeid.

³¹ For helårsbeitedistrikter ytes tidligslaktetilskudd med kr. 10 per kg slakt fram til 10.10, og kr. 5 per kg slakt i perioden 11.10-01.01.

7.6. Tilskudd til omstilling

Høsten 1997 la det såkalte "Generasjonsutvalget" fram en utredning³², som blant annet rettet søkelyset mot generasjonsoverganger i reindriften. Gruppens forslag kan kort oppsummeres som 1) tiltak for styrt avvikling i næringen, blant annet innløsning av driftsenheter, og 2) ulike generasjonstiltak, deriblant overgangsstøtte til utøvere som avvikler før pensjonsalderen og støtte til nyetablerere.

Som en oppfølging av dette arbeidet ble de neste par årene innført en ny tidligpensjonsordning etter mønster fra landbruket³³. Videre ble det etablert en innløsningsordning³⁴. Hensikten med tidligpensjonsordningen er å lette generasjonsoverganger i reindriften, mens innløsningsordningen er ment å stimulere til avvikling av driftsenheter i distrikter med problemer med reintallstilpasning og/eller ressursutnyttelse. Tidligpensjonsordningen forutsetter at driftsenheten avvikles eller overdras. Tidligpensjon kan mottas etter fylte 62 år og fram til fylte 67 år. Den kan gis som enbrukerpensjon, som bare ytes driftsenhetsinnehaver, eller som tobrukerpensjon³⁵, som ytes begge ektefeller. Innløsningsordningen har hatt ulik utforming gjennom de årene den har vært gjeldende. Dersom kriteriene for innløsning er oppfylt, vil søker kunne få utbetalt kr. 450.000 som et engangsbeløp. Dette forutsetter at driftsenheten avvikles og at innehavers rein slaktes ned. Rein som ikke tilhører innehaver slaktes ned eller overføres til andre driftsenheter som har lovlig adgang til å "huse" denne reinen. I begge ordningene kan den som avvikler eller overdrar driftsenheten beholde inntil 20 rein til bevoktning i annen driftsenhet³⁶. Resultater fra ordningene er omtalt i kapittel 8.2.

I tillegg til disse ordinære avviklingsordningene er det som et ledd i arbeidet med reintalls-tilpasning i Vest-Finnmark innført to økonomiske bonusordninger for å få redusert reintallet til det fastsatte innen 1. april 2005. Ordningene er rettet henholdsvis mot de som avvikler ("avviklingsbonus" på 1.500 kr per rein fratrukket bevoktningsrein) og de som reduserer sitt reintall ("reduksjonsbonus" på 500 kr per rein). For begge bonusordningene er reintallet per 1. april 2002 utgangspunkt. Det vil si at det utbetales bonus for reduksjonen av reintall først når reintallet er kommet ned til "2002-nivå". En annen forutsetning for bonusutbetalingene er at de enkelte distrikter må ha inngått en driftsavtale med Reindrifftsforvaltningen som inneholder bindende plan for reintallsreduksjon. Så langt foreligger ikke slike avtaler, slik at det ennå ikke er utbetalt noen reduksjonsbonus. Driftsenheter som avvikler har imidlertid fått generell dispensasjon fra vilkåret.

³² Generasjonsutvalget 1997. Rapport avgitt november 1997.

³³ jf. *Forskrift om tidligpensjon i reindriften* av 09.12.1999.

³⁴ jf. kap. 5 i *Forskrift for Reindriffts Utviklingsfond* av 17. 06.1999, sist endret ved forskrift av 03.07.2003.

³⁵ Tobrukerpensjon forutsetter at ektefellen har fylt 60 år.

³⁶ Ved felles driftsenhet kan ektefellene til sammen beholde inntil 30 rein i annen driftsenhet.

8 Organisering og rammebetingelser

8.1. Organisering

Reindriftsnæringen er organisert på flere nivåer³⁷, fra reinbeiteområder, reinbeitedistrikter og driftsfellesskap og ned til driftsenheter og reineiere. I tillegg utøves reindrift utenfor de såkalte reinbeiteområdene³⁸. For å forstå tilpasningene i næringen er det viktig å ha en viss oversikt over disse ulike nivåene og formene for organisering.

Det samiske reindriftsområdet, som strekker seg fra Finnmark i nord til Hedmark i sør, er inndelt i 6 reinbeiteområder som igjen er delt opp i reinbeitedistrikter³⁹. Utenfor reinbeiteområdene utøves samisk reindrift på særskilt grunnlag i Trollheimen⁴⁰. I Valdres og Nord-Gudbrandsdalen utøves i tillegg 4 tamreinlag ikke-samisk reindrift. I 1998 fikk i tillegg et foretak i Nord-Østerdalen, kalt Rendal renselskap, innvilget konsesjon⁴¹ til å utøve en særegen driftsform basert på jakt på privateide dyr. Innenfor hvert distrikt er det grupper av reineiere som har reinen i en felles flokk og som samarbeider om den praktiske driften. Disse driftsgruppene kalles henholdsvis ”siida” og ”sijte” på nord- og sørsamisk. Tabell 8.1 viser antall distrikter og antall driftsgrupper i de 6 reinbeiteområdene per 31. mars 2004.

Tabell 8.1. Antall distrikter, driftsgrupper og driftsenheter per 31. mars 2004.

OMRÅDE	ANTALL REINBEITEDISTRIKTER ¹			ANT. DRIFTSGRUPPER ⁴	
	Sommer- og helårsbeite distrikter ²	Øvrige distrikter ³	Totalt antall distrikter	Sommer-grupper	Vinter-grupper
Polmak/Varanger	6 (12)	3 (3)	9 (15)	6	12
Karasjok	8 (8)	1 (2)	9 (10)	14-15	34-36
Øst-Finnmark	14 (20)	4 (5)	18 (25)	20-21	44-46
Vest-Finnmark ⁵	26 (27)	3 (3)	29 (30)	40	54-56
Troms ⁵	14 (15)	5 (5)	19 (20)	16	16-17
Nordland	12 (12)	0 (0)	12 (12)	17	17-18
Nord-Trøndelag	6 (6)	0 (0)	6 (6)	12	12-16
Sør-Trøndelag/Hedmark	4 (4)	1 (1)	5 (5)	4	4
Samisk reindrift	76 (84)	13 (14)	89 (99)	109-110	147-157

Reindriftsforvaltningen 2004

- 1 Med antall distrikter menes distrikter som av driftsmessige årsaker behandles som en administrativ enhet, selv om flere av dem formelt sett består av flere distrikter med hvert sitt distriktsnummer (se vedlegg 9).
- 2 Sommer- og helårsbeitedistriktene er utgangspunktet for den administrative grupperingen av driftsenheter i næringsoversiktene (se vedlegg 2-7).
- 3 Øvrige distrikter er distrikter som ikke brukes til sommerbeiter for norsk reindrift, men som vår-/ høstbeiter eller vinterbeiter for norsk reindrift og/eller som konvensjonsbeiter for svensk reindrift (se kapittel 3.5).
- 4 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-7, tabell 1. Organiseringen i driftsgrupper varierer mellom år. De oppgitte tallene gir derfor uttrykk for en gjennomsnittssituasjon for de siste driftsårene.
- 5 Sommergruppene er i hovedsak stabile fra år til år, mens vintergruppene varierer en del mellom år.

³⁷ jf. §§ 2-4 i *Lov om reindrift* av 09.06.1978 med endringer, sist ved lov av 23.02.1996.

³⁸ jf. § 5 i *Lov om reindrift* av 09.06.1978 med endringer, sist ved lov av 23.02.1996.

³⁹ jf. § 2 i *Lov om reindrift* av 09.06.1978 med endringer, sist ved lov av 23.02.1996.

⁴⁰ jf. *Lov om reindrift i kommunene Meldal, Midtre Gauldal, Oppdal, Rennebu, Rindal, Sunndal og Surnadal* av 21.12.1984.

⁴¹ jf. vedtak i Landbruksdepartementet av 18.05.1998.

Som tabellen viser var det 89⁴² reinbeitedistrikter per 31. mars 2004, som fordelte seg på 76 sommer- og helårsbeitedistrikter, samt 13 distrikter som brukes til vår-, høst- og vinterbeiter for norsk reindrift og/eller som konvensjonsbeiter for svensk reindrift. De siste årene har det videre vært ca. 110 driftsgrupper sommerstid og drøyt 150 driftsgrupper vinterstid i det samiske reindriftsområdet. I desember 2004 ble det fattet vedtak om endring av distriktsinndelingen i Øst-Finnmark⁴³, som medfører sammenslåing av flere sommerbeite- og vår/høst/vinterbeitedistrikter (se kapittel 8.4). Etter denne endringen er det nå 14 sommer- og helårsbeitedistrikter og 2 vår/høst/vinterbeitedistrikter i Øst-Finnmark.

Siidaene eller driftsgruppene består av en eller flere driftsenheter. Innen hver driftsenhet er det oftest flere reieiere med eget reinmerke⁴⁴. Noen av disse driftsenhetene er ”tomme”, det vil si at de er registrert uten rein. Eksempler på slike ”tomme” driftsenheter kan være oppgjorte dødsbo, men det kan også være tidligere omstillingsenheter som ikke har anskaffet seg rein etter endt omstillingsperiode (se tabell 8.3). Tabell 8.2 viser antall driftsenheter og antall personer i driftsenhetene for de 5 siste driftsårene, mens figurene 8.1 og 8.2 viser utviklingen siden 1979/80. Endrede forutsetninger i tallgrunnlaget gjør at figur 8.2 må tolkes med varsomhet.

Tabell 8.2. Antall driftsenheter med rein (enheter uten rein i parentes) og antall personer tilknyttet driftsenhetene ved slutten av de siste 5 driftsårene (per 31. mars).

OMRÅDE	ANTALL DRIFTSENHETER MED REIN ¹					ANTALL PERSONER				
	(antall enheter uten rein i parentes)					i driftsenhetene				
	99/00 ²	00/01	01/02	02/03	03/04 ³	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ³
Polmak/Varanger	45 (2)	45 (0)	45 (0)	43 (1)	44 (1)	200	193	201	203	204
Karasjok	130 (23)	138 (11)	138 (11)	139 (9)	141 (7)	587	556	560	584	600
Øst-Finnmark	175 (25)	183 (11)	183 (11)	182 (10)	185 (8)	787	749	761	787	804
Vest-Finnmark	229 (41)	242 (11)	243 (9)	241 (6)	241 (4)	1 342	1 310	1 283	1 323	1 279
Troms	48 (0)	50 (0)	50 (0)	50 (0)	50 (0)	171	183	148	154	160
Nordland	43 (1)	44 (1)	44 (1)	43 (2)	43 (2)	194	199	200	202	201
Nord-Trøndelag	39 (0)	40 (0)	39 (0)	37 (0)	37 (0)	178	181	172	180	180
Sør-Trønd./Hedm.	31 (0)	30 (0)	30 (0)	30 (0)	30 (0)	150	150	147	148	152
Samisk reindrift	565 (67)	589 (23)	589 (21)	583 (18)	586 (14)	2 822	2 772	2 711	2 794	2 776

Reindriftsforvaltningen 2004

- 1 Midlertidige driftsenheter er medregnet i antall driftsenheter.
- 2 Driftsenheter som var under omstilling er medregnet blant enheter uten rein. Rein tilhørende disse enhetene var da registrert som bevoctningsrein i andre driftsenheter.
- 3 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 1.

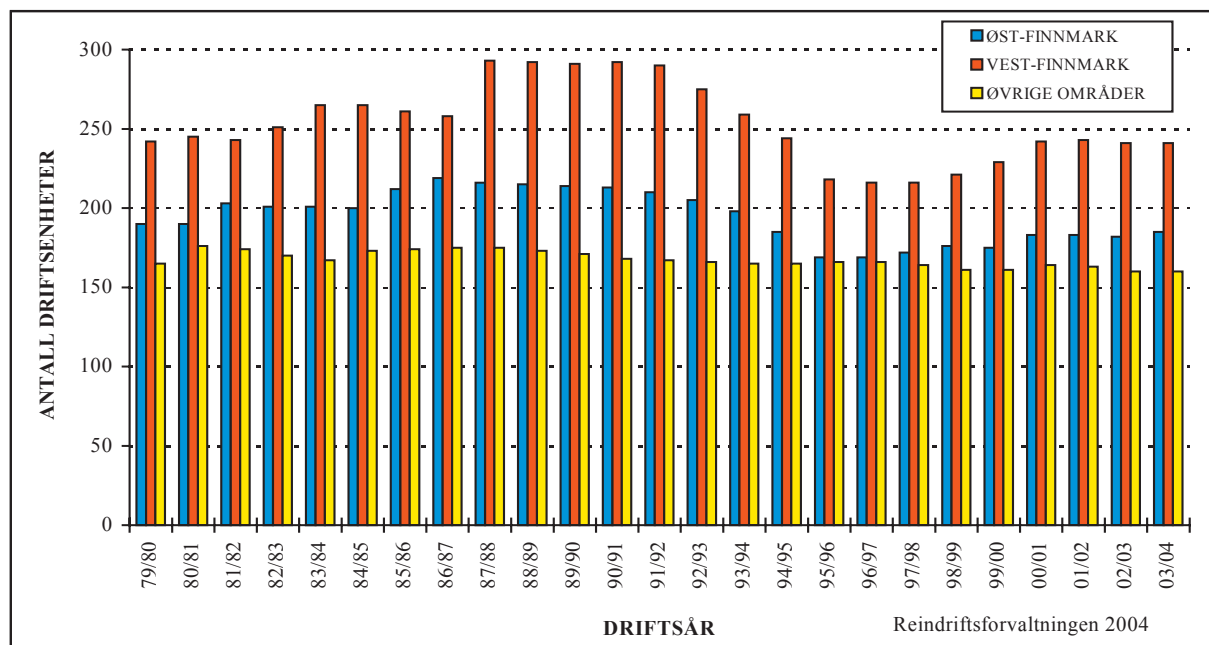
Som tabellen viser var det ved utgangen av driftsåret 2003/04 totalt 586 driftsenheter med rein og ca. 2.800 personer tilknyttet disse driftsenhetene. Av disse var det 426 driftsenheter og ca. 2.100 personer i Finnmark. I tillegg var 14 driftsenheter registrert uten rein, hvorav bare 2 utenom Finnmark. For å forklare utviklingen i antall driftsenheter i Finnmark etter 1999/00 må vi se på driftsenheter med og uten rein samlet. Tabellen viser at antall driftsenheter i Finnmark samlet har avtatt fra 470 enheter i 1999/00 til 438 enheter i 2003/04. Endringen skyldes avvikling av tidligere omstillingsenheter (24 enheter), innløsning av driftsenheter (18

⁴² jf. § 2 i Lov om reindrift av 09.06.1978 med endringer, sist ved lov av 23.02.1996.

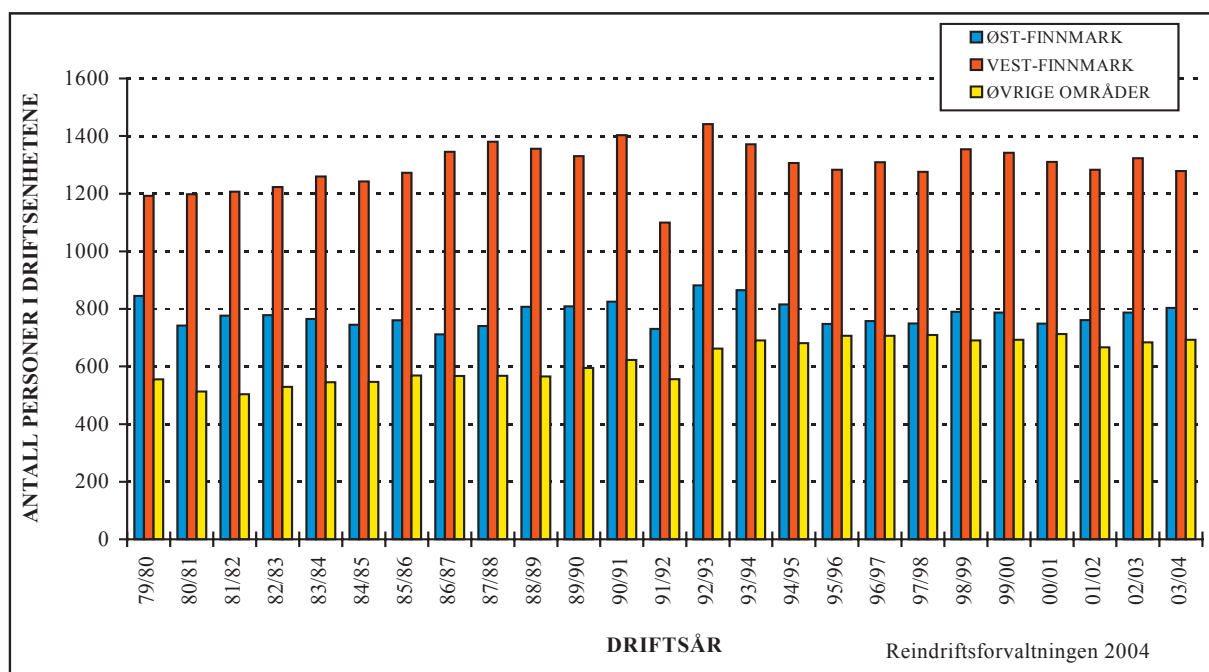
⁴³ jf. Reindriftsstyrets vedtak av 02.12.2004 (sak 57/04).

⁴⁴ jf. § 17 i Lov om reindrift av 09.06.1978 med endringer, sist ved lov av 23.02.1996.

enheter) og etablering av midlertidige driftsenheter⁴⁵ (10 enheter). De mange tomme enhetene de første årene etter 1999/00 har sammenheng med at mange tidligere omstillingsenheter har drøyd med å anskaffe seg rein etter gjenopptakingen. Kapittel 8.2 gir nærmere omtale av resultatene fra omstillingsprogrammet og innløsningsordningen. Ordningene med innløsning og midlertidige driftsenheter forklarer også endringene i antall driftsenheter som har skjedd i de sørlige områdene i den samme perioden.

Figur 8.1. Antall driftsenheter i samisk reindrift ved driftsårets slutt (per 31. mars), perioden 1979/80-2003/04.

Figur 8.2. Antall personer i samisk reindrift ved driftsårets slutt (per 31. mars), perioden 1979/80 -2003/04.

⁴⁵ Midlertidige driftsenheter er tidsbegrensede enheter som i en overgangsperiode eksisterer ved siden av driftsenheter som er i en nedtrappings-/avviklingsfase.

Som tabell 8.2 og figur 8.2 videre viser har det ikke vært tilsvarende reduksjon i antall personer som i antall driftsenheter. Det skyldes delvis at personene som tilhørte de avviklede driftsenhetene, har fått mulighet til å ha rein til bevokning i andre driftsenheter ("sytingsrein").

8.2. Omstillingsordninger

Endringene i reindriften i Finnmark i den siste 15-årsperioden har delvis sammenheng med det statlige Omstillingsprogrammet for Indre Finnmark og ordninger med tidligpensjon og innløsning av driftsenheter. Omstillingsprogrammet ble etablert i 1993 for å legge forholdene til rette for utvikling av en økologisk og økonomisk bærekraftig reindrift i Finnmark. Programmet fikk tilbakevirkende kraft for de driftsenheter som hadde avviklet siden høsten 1992. I løpet av programmets inntaksperiode (1992-96) gikk til sammen 101 driftsenheter inn i omstilling. Høsten 1994 gjorde Landbruksdepartementet et vedtak med tilbakevirkende kraft, om at driftsenheter i omstilling kunne "fryse" driftsenheten. Det vil si at de kunne gjenoppta driftsenheten når den 5-årige omstillingsperioden utløp.

Omstillingsperioden for de siste driftsenhetene som gikk inn i ordningen gikk ut 31. desember 2000. Tabell 8.3 viser status for de tidligere omstillingsenhetene per 31. mars 2004.

Tabell 8.3. Status for omstillingsenhetene i Finnmark, slutten av driftsåret 2003/04 (per 31. mars 2004).

OMRÅDE	STATUS FOR TIDLIGERE OMST.- ENHETER (pr. 31. mars 2004)				ANTALL DRIFTSENHETER			
	avviklet ¹	u/rein	m/rein	totalt	91/92		03/04	
					m/rein	u/rein	m/rein	u/rein
Polmak/Varanger	1 (1)	0	3	4	50	0	44	1
Karasjok	8 (4)	5	20	33	160	1	141	7
Vest-Finnmark	30 (14)	3	31	64	290	0	241	4
Hele Finnmark	39 (19)	8	54	101	500	1	426	12

Reindriftsforvaltningen 2004

- 1 Med avviklede enheter menes tidligere omstillingsenheter som ikke er gjenopptatt. Tall i parentes angir avviklede omstillingsenheter som har fått innvilget forlenget omstillingslønn.

Som tabellen viser har resultatet av Omstillingsprogrammet i forhold til antall avviklede driftsenheter vist seg å bli mer positivt enn det som har framkommet av tidligere evalueringer. Ved utgangen av driftsåret 2003/04 var så mange som 39 av de 101 tidligere omstillingsenhetene avviklet. Av disse har 19 omstillere fått innvilget forlenget omstillingslønn⁴⁶, som er tilbudt omstillere som var over 50 år da de gikk inn i omstilling. Av de 62 gjenopptatte driftsenhetene står 54 enheter registrert med til sammen ca. 7.300 rein per 31. mars 2004. Dette er en økning fra årene før (ca. 6.000 rein og 4.500 rein). Videre er 8 enheter registrert uten rein. Tabell 8.4 viser status for de tidligere omstillingsenhetene i Finnmark per 31. mars 2004.

Siden slutten av 1990-tallet har det vært en ny ordning for tidligpensjon og en egen ordning for innløsning av driftsenheter (se kapittel 8.2). I tillegg er det de siste par årene iverksatt bonusordninger for avvikling og reduksjon av reintall i forbindelse med reintallstilpasningen i Vest-Finnmark. Utformingen av ordningene er omtalt under kapittel 7.6. Det har så langt vært

⁴⁶ jf. Tilleggsforskrift vedrørende forlenget omstillingslønn for personer som det etter omstillingslønnforskrifta § 3 d ikke kreves aktiv omstilling for av 07.12.1999.

liten oppslutning om tidligpensjonsordningen, med bare 2 innvilgede søknader siden den nye ordningen ble innført. Tabell 8.4 viser resultater fra innløsningsordningen.

Tabell 8.4. Status for søkere om innløsning av driftsenhet (per 1. desember 2004). Driftsåret refererer til det året søknaden ble behandlet.

OMRÅDE	ANT. SØKNADER			ANT. INNV. SØKNADER			ANT. INNLØSTE ENHETER		
	99/00-02/03	03/04	Totalt	99/00-02/03	03/04	Totalt	99/00-03/04	03/04 ¹	Totalt
Polmak/Varanger	5	0	5	3	0	3	3	0	3
Karasjok	20	2	22	11	1	12	8	1	9
Vest-Finnmark	35	6	41	25	5	30	16	2	18
Andre områder	7	0	7	3	0	3	3	0	3
Hele reindriften	67	8	75	42	6	48	30	3	33

Reindriftsforvaltningen 2004

- 1 For 5 driftsenheter med tilsagn om innløsning fra 2003/04 (1 i Karasjok og 4 i Vest-Finnmark) går fristen for oppfyllelse av innløsningsvilkårene ut i løpet av driftsåret 2004/05

Som tabellen viser er antallet søknader om innløsning gått nedover, fra 32 søknader i 1999/00 til 6 søknader i 2003/04. Tilsvarende er antallet driftsenheter som er innløst gått nedover, fra 12 enheter i 1999/00 til bare 3 enheter i 2003/04. Totalt sett er det i perioden 1999/00-2003/04 innløst 33 driftsenheter, hvorav 30 enheter i Finnmark. Av de 7 driftsenhetene som fikk tilsagn om innløsning i driftsåret 2003/04, har 2 driftsenheter slaktet ned og avviklet (per 1. desember 2004) og fått utbetalt innløsningsbeløpet på kr. 450.000. De 5 øvrige enhetene har frist ut driftsåret 2004/05 med å oppfylle vilkårene.

For inneværende driftsår (2004/05) er det behandlet 13 søknader om innløsning fra Vest-Finnmark og 1 søknad fra Nordland, som alle er blitt innvilget (per 1. desember 2004). I tillegg er det behandlet og innvilget 12 søknader fra både Øst- og Vest-Finnmark om avvikling mot et lavere avviklingsbeløp (kr. 125.000)⁴⁷. Dette som et strukturtiltak for å redusere antallet inaktive driftsenheter, deriblant mange tidligere omstillingsenheter som er ”tomme” for rein. Av disse har 9 driftsenheter avviklet (per 1. desember 2004).

8.3. Lovgrunnlag for rammebetingelser

Reindriftslovens §§ 2, 8a og 8b gir styringsorganene hjemmel til å gi rammebetingelser for reindriften gjennom fastsetting av distriktsgrenser, beitesoner (siidagrenser), beitetider, høyeste reintall per distrikt og per driftsenhet, samt distriktsplan. Bestemmelsene om distriktsplan (§§ 8a og 8b) kom inn i loven ved revisjonen i 1996.

Reindriftsstyret skal regulere omfanget av det enkelte distrikts ressursbruk gjennom å fastsette ytre distriktsgrenser. Reindriftsstyret skal også fastsette høyeste reintall for distriktet og/eller fastsette alders- og kjønnsbestemte vektgrenser for det antall rein som til enhver tid får beite i distriktet. Reindriftsstyret kan videre fastsette beitetider og foreta inndeling av et distrikt i beitesoner, eventuelt pålegge områdestyret å gjøre dette.

Områdestyret kan regulere omfanget av den enkelte driftsenhets ressursbruk gjennom å fastsette høyeste reintall per driftsenhet. Distriktene kan også selv gjennom distriktsplanen fordele reintallet mellom driftsenhetene. I 1999 fastsatte Reindriftsstyret vektgrenser for

⁴⁷ jf. vedtak i Reindriften Utviklingsfond av 03.05.2004 (sak 69/04).

simlerein⁴⁸ og avgiftsnivå for ressursavgift⁴⁹. Vektgrenseforskriften ble imidlertid opphevet i 2003⁵⁰. Distriktsstyret har fått hjemmel til å pålegge ressursavgift til driftsenheter som fører på beite flere rein enn tillatt og/eller rein med vekter som avviker fra de fastsatte vektgrensene. Slikt vedtak må stadfestes av områdestyret for å kunne iverksettes.

Siden reindrifftsloven av 1978 trådte i kraft, har driftsenheten vært det nivået som lovens reguleringsmekanismer og reindrifftsavtalens virkemidler i hovedsak har vært relatert til. I forslaget til ny reindrifftslov⁵¹ er siidaen gitt en selvstendig rettslig stilling, mens driftsenheten er erstattet med begrepet ”siidaandel”. Lovforslaget har vært gjennom en høringsprosess, og uttalelsene behandles nå i Landbruksdepartementet.

8.4. Status for rammebetingelser

Någjeldende rammebetingelser for de ulike reinbeitedistriktene er tidsmessig av svært ulik opprinnelse. De eldste gjeldende grensedragningene ble vedtatt ved kongelig resolusjon så langt tilbake som i 1894, mens de eldste beitetidene i Finnmark stammer fra 1934. Gjeldende vedtak for høyeste reintall per distrikt er gjort de siste 20 årene, med unntak av en del distrikter i Troms. Vedtak om antall driftsenheter og høyeste reintall per driftsenhet er gjennomført i deler av de sørlige reinbeiteområdene, hvor dette til dels har vist seg å gi forutsigbare og stabile rammebetingelser for reindrifften. I Finnmark er det bare gjort noen få slike vedtak.

I vedlegg 9 er det gitt en oversikt over gjeldende vedtak for distriktsgrenser, beitetider og høyeste reintall per distrikt (med referanser til vedtak).

Finnmark: I Finnmark har svært mange av de någjeldende grensedragninger og beitetider sin opprinnelse fra to fylkesmannsforordninger fra 1934 eller fra Landbruksdepartementets vedtak fra 1963. Seinere vedtak er i hovedsak gjort i forbindelse med distriktsdelinger og enkelte grensereguleringer. I 1989⁵² ble det nedsatt et utvalg som skulle arbeide fram et forslag om ny distriktsinndeling for både Øst- og Vest-Finnmark. Utvalget la fram sitt forslag i 1994⁵³, men forslaget fikk ikke nødvendig tilslutning. Dette resulterte igjen i et omfattende arbeide lokalt. Innbyrdes beiterettigheter har stått sentralt i dette arbeidet.

Øst-Finnmark: På tross av en bred lokal prosess i Øst-Finnmark ga ikke Områdestyrets behandling av distriktsinndelingen noen avklaring i form av konkrete grenseforslag. Arbeidet ble i 2002 videreført av en arbeidsgruppe i Reindrifftsforvaltningen, som bygget videre på det arbeidet som tidligere var gjennomført lokalt. Etter en bred møterunde med samtlige berørte siidaer presenterte Reindrifftssjefen et forslag til grensedragninger høsten 2003⁵⁴. Forslaget omfattet en øst-vest-deling av høst/vinter/vårbeitene i Karasjok (distriktene 17 og 18), ny grense mellom Karasjok og Polmak og nye grenser internt i Polmak. Vurderingene var tuftet på en omfattende gjennomgang av de ulike vintersiidaers beitebruk i perioden 1954-2003 i lys

⁴⁸ jf. *Forskrift om fastsettelse av alders- og kjønnsbestemte vektgrenser for simlerein* av 08.08.1999 (Reindrifftsstyrets sak 38/99).

⁴⁹ jf. *Forskrift om avgiftsnivå for ressursavgift* av 13.12.1999 (Reindrifftsstyrets sak 84/99).

⁵⁰ jf. Reindrifftsstyrets vedtak av 04.03.2003 (sak 7/03).

⁵¹ jf. Forslag til endringer i reindrifftsloven. Innstilling fra Reindrifftslovutvalget, 15.03.2001. NOU 2001:35.

⁵² jf. Reindrifftsstyrets sak 72/89, 07.12.1989.

⁵³ jf. Sara, O.K., Hætta, J.I., & Rushfeldt, I. 1994. Reindrifften i Finnmark. Lovgivning og distriktsinndeling. Forslag til ny distriktsinndeling i Finnmark. Høringsdokument fra Reindrifftsadministrasjonen, januar 1994.

⁵⁴ jf. Forslag til nye distriktsgrenser i Buolbmát/Polmak og Kárášjohka/Karasjok. Høringsdokument fra Reindrifftsforvaltningen, oktober 2003.

av de prinsipper som reinbeiterettsutvalget nedfelte i sin gjennomgang av de midlertidig vedtatte sonegrensene i Vest-Finnmark. Forslaget var på høring våren 2004 og ble med mindre justeringer vedtatt av Reindriftsstyret i desember 2004⁵⁵.

I løpet av 2004 gjennomførte Reindriftssjefen en tilsvarende prosess for distriktene vest for Porsangerfjorden (Karasjok vest), som munnet ut i et forslag til ny organisering og nye grenser⁵⁶. Forslaget består i at de 4 sommerbeitedistriktene slås sammen til ett stordistrikt, som også innbefatter vår/høst- og vinterbeitene lenger sør. Innenfor stordistriktet foreslås fastsatt grenser for 11 beitesoner; én for hver av de 10 sommersiidaene i tillegg til én vår/høst og vinterbeitesone. Etter endt høringsrunde ble saken i desember 2004 fremmet for Reindriftsstyret, som utsatte behandlingen til første møte i 2005. Arbeid med grensedragninger i Varanger er planlagt startet opp i løpet av 2005.

I kjølvannet av dette grensearbeidet har Reindriftssjefen også iverksatt vurderinger av beitetider og høyeste reintall i Karasjok og Polmak. Gjeldende vedtak om høyeste reintall i Øst-Finnmark ble fattet i 1983 og 1984, mens beitetidene til dels stammer så langt tilbake fra som 1934.

Vest-Finnmark: I Vest-Finnmark kom Områdestyret etter en omfattende lokal prosess fram til et kompromissforslag om en deling av høst- og vinterbeitene i 3 distrikter (flyttesystemer). Dette forslaget ble midlertidig vedtatt av Reindriftsstyret i 2000 i påvente av at et utvalg med juridisk kompetanse ("Reinbeiterettsutvalget") skulle utarbeide en faglig tilrådning, basert på en grundig vurdering av innkomne innsigelser og en gjennomgang av de rettslige sidene ved saken. Reinbeiterettsutvalget la fram sitt arbeid i 2002⁵⁷. Utvalget konkluderte blant annet med at det eksisterer private rettigheter i reindriften, og at grunnlaget for rettighetserverv to reindriftsgrupper i mellom må bygge på bruk i "aktsom god tro" over en periode på minst 20 år. Sommeren 2004 behandlet Reindriftsstyret grensesaken på ny i lys av Reinbeiterettsutvalgets utredning⁵⁸. I tråd med utvalgets tilrådning ble det i tillegg til administrative distriktsgrenser også fastsatt "beiterettsgrenser" på hver side av distriktsgrensen. Beiterettsgrensene er ment å øke fleksibiliteten i den praktiske næringsutøvelsen gjennom å åpne for begrenset overlappende beitebruk på tvers av den administrative grensen.

Reindriftsstyret fastsatte i 2002 nye høyeste reintall og i 2003 nye beitetider for sommerbeitedistriktene i Vest-Finnmark⁵⁹. Vedtak om høyeste reintall for vinterbeitedistriktene ble utsatt til grensedragningen på vår/høst/vinterbeitene er fastsatt. Distriktene har fått frist fram til 1. april 2005 med å tilpasse seg vedtaket om høyeste reintall på sommerbeite. For å stimulere til denne prosessen er det etablert et eget prosjektkontor i Kautokeino, som skal lede arbeidet med reintallstilpasningen. I oppfølgingen av vedtaket fokuseres det på å finne gode løsninger for de som forlater næringen, og på å skape gode betingelser for de utøverne som med reindriften som hovednæring skal drive distriktet videre.

⁵⁵ jf. Reindriftsstyrets vedtak av 02.12.2004 (sak 57/04).

⁵⁶ jf. Forslag til nye distriktsgrenser i Karasjok vest. Høringsdokument fra Reindriftsforvaltningen, juli 2004.

⁵⁷ jf. Utredning om reinbeiterettigheter. Vinterbeiteområdene i Vest-Finnmark. Reinbeiterettsutvalget for Vest-Finnmark, juni 2002.

⁵⁸ jf. Reindriftsstyrets vedtak av 29.06.2004 (sak 17/04).

⁵⁹ jf. Reindriftsstyrets vedtak av 30.01.2002 (sak 2/02).

Troms: For Troms er de fleste av gjeldende distriktsgrenser, beitetider og høyeste reintall vedtatt av Landbruksdepartementet i 1963. Områdegrensen mot Vest-Finnmark ble endret i 1978, da 8 distrikter ble overført fra Troms reinbeiteområde til Vest-Finnmark reinbeiteområde. Et foreløpig forslag til ny distriktsinndeling⁶⁰ er lagt på is i påvente av reforhandlingene om ny reinbeitekonvensjon (se kapittel 3). Den usikre vinterbeitesituasjonen i Troms har stått sentralt i dette arbeidet. For snautt halvparten av distriktene er det gjort vedtak om antall rein per driftsenhet og/eller antall driftsenheter i distriktet. Konvensjonsområdene fikk fastsatt beitetider i forbindelse med Reinbeitekonvensjonen av 1972.

Nordland: I 1999 vedtok Reindrifststyret ny distriktsinndeling for Nordland på grunnlag av et omfattende utredningsarbeid⁶¹. Ubalansert fordeling av sesongbeitene stod sentralt i dette arbeidet. I 2000 justerte Landbruksdepartementet områdegrensen mellom Troms og Nordland. Det pågår for tiden et arbeid i Områdestyret for å følge opp den nye distriktsinndelingen. Dette arbeidet omfatter både ferdigstilling av distriktsplaner for de nye distriktene og fastsetting av nye rammebetingelser. Det foreligger videre vedtak om høyeste reintall, antall driftsenheter og antall rein per driftsenhet for de ”gamle” distriktene, men det er bare fastsatt beitetider for noen få distrikter. For å gi økt selvstyre til næringen ble imidlertid vedtakene om høyeste reintall per driftsenhet i Nordland nylig gitt en betinget opphevelse⁶², som innebærer at gyldigheten bortfaller dersom distriktene selv gjennom distriktsplanen kommer fram til enighet om fordeling av reintallet innenfor distriktets fastsatte reintall. Konvensjonsområdene fikk fastsatt beitetider i forbindelse med Reinbeitekonvensjonen av 1972. I 2003 vedtok Områdestyret nye beitetider og høyeste reintall for to av de nye distriktene.

Nord-Trøndelag: I Nord-Trøndelag ble 2 distrikter administrativt slått sammen i 1987. Videre ble 10 distrikter slått sammen til 2 nye distrikter i samband med revisjon av områdegrensen mot Nordland i 1991. For de øvrige 3 distriktene er grenser fra 1894 fortsatt gjeldende. Med unntak av et delområde er det ikke fastsatt beitetider i Nord-Trøndelag. Vedtak om høyeste reintall foreligger for 5 av 6 distrikter, hvorav 3 distrikter også har fastsatt høyeste reintall per driftsenhet. Et distrikt er formelt delt i to beitesoner. Områdestyret har videre behandlet et forslag om deling av et annet distrikt i to beitesoner, som nå er under forberedelse for behandling i Reindrifststyret.

Sør-Trøndelag/Hedmark og Trollheimen: For distriktene i Sør-Trøndelag/Hedmark er gjeldende grenser i hovedsak basert på vedtak fra 1894, men med noen endringer vedtatt de siste 20 årene. Det er fastsatt beiteid for 2 av 4 distrikter. Høyeste reintall er fastsatt for alle distrikter, hvorav ett distrikt også har fastsatt høyeste reintall per driftsenhet. Den samiske reindriften i Trollheimen fikk hjemmel for å utøve sin næring ved særlov i 1984. Formelt vedtak om antall driftsenheter (”konesjoner”) ble fattet av LD i 2002. Beitetider er i henhold til gjeldende driftsplan.

Tamreinlagene i Sør-Norge: Reindriften utenfor de samiske reinbeiteområdene krever særskilt konsesjon etter reindrifstlovens § 5. Tamreinlagene i Sør-Norge driver reindriften på arealer hvor det er inngått avtaler med grunneierne om leie av reinbeite. Reindriften er organisert som aksjeselskap/andelslag med fast innleide gjeterne.

⁶⁰ jf. Reindrifstforvaltningen Troms. Forslag til ny distriktsinndeling for Troms reinbeiteområde. Høringsutkast april 1997.

⁶¹ jf. Kosmo, A.J. 1998. Forslag til ny distriktsinndeling i Nordland. Reindrifstforvaltningen 1998.

⁶² jf. Reindrifststyrets vedtak av 19.10.2004 (sak 50/04).

8.5. Distriktsplaner

Distriktene er ifølge reindriftsloven pålagt å lage distriktsplan, som i tillegg må stadfestes av områdestyret. Alle reieneierne i distriktet er forpliktet til å følge stadfestet distriktsplan. Distriktsstyret kan pålegge ressursavgift dersom en driftsenhet bryter planen.

Hensikten med distriktsplaner er todelt. For det første skal den gi reindriften et arealvern samt virke konfliktforebyggende ved at kommuner, fylkeskommuner og fylkesmenn får et best mulig grunnlag for å ivareta reindriften sine interesser i arealplanarbeidet (hovedplan). For det andre skal den gi reindriften en indre organisering av driften og beitebruken (intern plan).

Reindriftsloven stiller til dels detaljerte krav til hva en slik plan skal inneholde, herunder beskrivelse av dagens ressursbruk, plan for framtidig ressursbruk, beskrivelse av flytteteier og oversikt over barmarkskjøretøyer og gjerdeanlegg.

Tabell 8.5 gir en oversikt over antall distriktsplaner som er i ulike stadier i de ulike områdene.

Tabell 8.5. Status for distriktsplaner (per 1. desember 2004).

OMRÅDE	STATUS FOR DISTRIKTSPLANER				
	Tot. antall planer ¹	Forslag ikke ferdig	Forslag på høring	Klar for stadfesting	Stadfestet av omr.styret
Polmak/Varanger	6	1	0	0	5 ³
Karasjok	9	1	0	0	8 ³
Øst-Finnmark	15	2	0	0	13
Vest-Finnmark	29 ²	4	1	0	24 ⁴
Troms	14	2	5	0	7
Nordland	12	5	1	3	3
Nord-Trøndelag	6	1	1	0	4
Sør-Trøndelag/Hedmark	4	2	0	0	2 ³
Samisk reindrift	80	16	8	3	53

Reindriftsforvaltningen 2004

- 1 Men noen unntak lager alle distrikter selvstendige distriktsplaner. Unntakene omfatter i hovedsak vår/høst/vinterbeitedistrikter og konvensjonsbeitedistrikter, som i de fleste tilfeller inngår i andre distriktsplaner.
- 2 Ett distrikt (23-Seainnus/Návvgastat) leverer 2 distriktsplaner.
- 3 Stadfestingene gjelder bare ekstern delplan. Intern delplan er ikke stadfestet.
- 4 En av de stadfestingene er fattet som et midlertidig vedtak.

Arbeidet med distriktsplaner har pågått med noe ujevn intensitet etter at bestemmelsen trådte i kraft. Som tabellen viser har ca. 65 % av distriktene så langt fått stadfestet sine distriktsplaner helt eller delvis. En del av disse mangler endelig stadfesting av den interne planen.

9 Fordeling av ressurser

9.1. Egeninteressen og fellesinteressen

Reindrift som næring utøves i et spenningsfelt mellom egne og felles interesser. Eiendomsretten til hvert dyr tilfaller den enkelte reineier, mens arbeidet med flokken oftest skjer i et arbeidsfellesskap (siida/sijte, se kapittel 8.1). Beitet er i større eller mindre grad også en fellesressurs, som skal deles mellom utøverne i en siida og mellom ulike siidaer. Fordelingen av denne ressursen har elementer i seg både av samarbeid og konkurranse. Hva som er det dominerende av disse elementene har ofte sammenheng med antall siidaer og hvor klare rammebetingelsene (se kapittel 8) for det felles beiteområdet er. Noen beiteområder har klare rammebetingelser og relativt få utøvere med nære slektsrelasjoner (én siida). I slike områder vil det oftest være lettere å få til en god ressursfordeling tuftet på samarbeid. I andre områder kan det være uavklarte rammebetingelser og langt flere utøvere (flere siidaer). Her vil konkurranseelementet ofte komme sterkere inn. Det finnes naturligvis mange varianter i dette mønsteret.

I Finnmark har vår/høst/vinterbeiteressursene i mange år i praksis blitt forvaltet som en allmenningsressurs med åpen adgang for et større antall reindriftsutøvere og siidaer. Dette danner grunnlaget for et ”spill” mellom felles og egne interesser som lett kommer i konflikt med hverandre. Fellesinteressen ligger i å sikre et maksimalt langvarig utbytte, mens egeninteressen ligger i fordelingen av utbyttet. Det som styrer dette spillet er at fordelene ved å øke egen andel av fellesressursen kun tilfaller den enkelte, mens ulempene fordeles likt på alle. Dersom ”spillet” ikke kommer under kontroll, vil det før eller seinere ende med ressurskrise for alle. Store deler av vår/høst/vinterbeitene i indre Finnmark har i mange år vist klare tendenser mot en slik ”ressurskrise”.

9.2. Fordeling og spredning av reintall mellom driftsenhetene

Ulikhetene mellom driftsenhetene og variasjonene i reintall har vært drøftet i ulike sammenhenger i forbindelse med utforming av virkemiddelpolitikk. Ut fra driftsmessige forutsetninger og rekrutteringssituasjonen, med blant annet oppbygging/avvikling, vil det alltid være en variasjon i reintallet driftsenhetene mellom. I områdene utenom Finnmark er ressursfordelingen med disse forutsetningene jevnt fordelt.

I tabell 9.1 er driftsenhetene gruppert etter reintall. Tabellen viser i tillegg gjennomsnittlig reintall per driftsenhet for alle driftsenheter som er registrert med rein, samt for alle driftsenheter med over henholdsvis 30, 70 og 100 rein. Tabell 9.2 fokuserer på reintallet i de driftsenhetene som har flest rein, det vil si driftsenheter med reintall over 600.

Tabell 9.1. Prosentvis fordeling av driftsenhetene i forhold til flokkstørrelsen, og gjennomsnittlig reintall per driftsenhet ved ulike reintallsgrenser, driftsåret 2003/04 (ukorrigert rein tall per 31. mars 2004). Reintallene er hentet fra reineiernes reindrifsmeldinger.

OMRÅDE	FORDELING AV DRIFTSENHETER							GJ.SN. REINTALL			
	etter reintall i driftsenheten ¹							pr. driftsenhet			
	1-30	31-70	71-200	201-400	401-600	601-800	> 800	> 0 ¹	> 30	> 70	> 100
Polmak/Varanger	2 %	0 %	11 %	20 %	52 %	0 %	14 %	504	504	516	516
Karasjok	13 %	2 %	18 %	31 %	32 %	0 %	4 %	329	329	375	383
Øst-Finnmark	10 %	2 %	17 %	29 %	37 %	0 %	6 %	370	370	412	418
Vest-Finnmark	5 %	6 %	16 %	30 %	29 %	6 %	8 %	400	400	419	443
Troms	4 %	6 %	38 %	50 %	2 %	0 %	0 %	209	209	218	229
Nordland	9 %	2 %	14 %	30 %	42 %	0 %	2 %	336	336	369	378
Nord-Trøndelag ²	3 %	3 %	11 %	81 %	3 %	0 %	0 %	330	330	338	347
Sør-Trøndelag/Hedmark	0 %	0 %	0 %	20 %	80 %	0 %	0 %	443	443	443	443
Samisk reindrift	6 %	4 %	17 %	34 %	31 %	3 %	5 %	367	367	391	406
Samisk reindrift 2002/03	6 %	4 %	21 %	37 %	25 %	4 %	3 %	328	350	365	376
Samisk reindrift 2001/02	7 %	5 %	26 %	37 %	21 %	2 %	3 %	289	316	330	344
Samisk reindrift 2000/01	7 %	7 %	31 %	35 %	16 %	2 %	2 %	256	275	295	308
Samisk reindrift 1999/00	6 %	6 %	31 %	34 %	19 %	3 %	2 %	282	297	313	326

Reindriftsforvaltningen 2004

1 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-7, tab. 10.

2 Medregnet ett uoppgjort dødsbo (med rein).

Tabell 9.2. Antall rein utover 600 i driftsenheter med mer enn 600 rein for de siste 3 driftsårene (ukorrigerte reintall per 31. mars). Antall driftsenheter er gitt i parentes. Reintallene er hentet fra reineiernes reindrifsmeldinger.

OMRÅDE	REINTALL UTOVER 600 I DRIFTSENHETEN					
	Driftsenheter med 600-800 rein			Driftsenheter med > 800 rein		
	01/02	02/03	03/04	01/02	02/03	03/04
Polmak/Varanger	353 (3)	69 (2)	0 (0)	1 477 (4)	2 515 (6)	2 823 (6)
Karasjok	0 (0)	527 (5)	0 (0)	1 403 (3)	2 476 (4)	3 110 (5)
Øst-Finnmark	353 (3)	596 (7)	0 (0)	2 880 (7)	4 991 (10)	5 933 (11)
Vest-Finnmark	1 046 (9)	1 435 (14)	1 404 (15)	3 726 (7)	4 324 (8)	10 614 (20)
Troms	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Nordland	0 (0)	61 (1)	0 (0)	341 (1)	295 (1)	259 (1)
Nord-Trøndelag	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Sør-Trøndelag/Hedmark	20 (1)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)	0 (0)
Samisk reindrift totalt	1 419 (13)	2 092 (22)	1 404 (15)	6 947 (15)	9 610 (19)	16 806 (32)

Reindriftsforvaltningen 2004

Som tabell 9.2 viser er det en klar økning i antallet driftsenheter med over 800 rein de siste par årene. Med ett unntak befinner alle de største driftsenhetene seg i Finnmark. Tabellen viser videre at det dersom alle driftsenheter i Finnmark med over 600 rein (per 31. mars 2004) reduserte ned til 600, vil denne reduksjonen utgjøre ca. 18.000 rein. Tilsvarende tall to år tidligere var ca. 8.300 rein. En vesentlig del av reintallsøkningen i de siste årene har med andre ord skjedd i de største driftsenhetene.

Alder på driftsenhetsinnehaver vil også være en faktor som har betydning for fordeling av reintall og derved ressursbruken i næringen. Tabell 9.3 gir en områdevis oversikt over fordeling av driftsenheter etter alder på driftsenhetens innehaver, samt gjennomsnittsalderen på innehaverne.

Tabell 9.3. Fordeling av aktive driftsenheter etter alder på driftsenhetens innehaver, driftsåret 2003/04, samt gjennomsnittlig alder på driftsenhetsinnehaverne (per 31. desember 2003).

OMRÅDE	FORDELING AV DRIFTSSEHETER etter alder på driftsenhetsinnehaver ¹							GJ.SN. ALDER innehaver
	< 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	> 70	
Polmak/Varanger	0 %	9 %	14 %	34 %	23 %	16 %	5 %	49 år
Karasjok	2 %	8 %	26 %	31 %	23 %	7 %	2 %	45 år
Øst-Finnmark	2 %	8 %	23 %	32 %	23 %	9 %	3 %	46 år
Vest-Finnmark	2 %	11 %	27 %	27 %	22 %	8 %	2 %	45 år
Troms	0 %	12 %	18 %	30 %	20 %	14 %	6 %	48 år
Nordland	0 %	5 %	33 %	26 %	30 %	5 %	2 %	46 år
Nord-Trøndelag ²	0 %	3 %	25 %	28 %	33 %	8 %	3 %	48 år
Sør-Trøndelag/Hedmark	0 %	10 %	23 %	43 %	17 %	7 %	0 %	44 år
Samisk reindrift	2 %	9 %	25 %	29 %	23 %	9 %	3 %	46 år
Samisk reindrift 2002/03	1 %	10 %	25 %	29 %	23 %	8 %	3 %	45 år
Samisk reindrift 2001/02	1 %	11 %	26 %	29 %	23 %	8 %	3 %	43 år
Samisk reindrift 2000/01	1 %	11 %	28 %	29 %	21 %	8 %	3 %	45 år
Samisk reindrift 1999/00	1 %	10 %	27 %	30 %	20 %	8 %	4 %	45 år

Reindrifftsforvaltningen 2004

1 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-7, tabell 11.

2 Ett uoppgjort dødsbo (med rein) er her ikke regnet med.

10 Slaktestruktur, anlegg og transportmidler

10.1. Slakteanlegg og slaktestruktur

Slakting av rein foregår dels i felt og dels ved sentrale slakterier. Stort sett er sentrale anlegg helårsslakterier, mens feltanlegg er sesongslakterier. I henhold til de siste årenes slakteriforskrift kunne de slakterier som ville ha rett til å attestere slakt av rein bli registrert som "listeførte slakteribedrifter". Fra og med driftsåret 2000/01 ble betegnelsen erstattet med "registrert slakteribedrift"⁶³. Oversikten i tabell 10.1 viser strukturen i sektoren for de 3 siste driftsårene.

Tabell 10.1. Bedriftsstruktur i førstegangsomsetning av reinkjøtt for de siste 3 driftsårene.

BEDRIFTSGRUPPE Slakteuttak pr. bedrift	ANTALL BEDRIFTER			TOTALT SLAKTEUTTAK			TOTALT SLAKTE- KVANTUM (tonn)		
	01/02	02/03	03/04	01/02	02/03	03/04	00/01	01/02	03/04
< 100 dyr	4	0	3	305	0	198	12	0	10 803
101 - 1.000 dyr	7	7	6	1 623	1 889	2 328	48	64	71 235
1.001 - 10.000 dyr	6	7	8	28 110	38 596	33 947	689	993	853 768
> 10.000 dyr	1	1	1	10 397	13 489	25 135	260	357	654 330
Totalt	18	15	18	40 435	53 974	61 608	1 009	1 414	1 590 136

Reindriftsforvaltningen 2004

En hel del rein blir også slaktet utenom faste anlegg for privat forbruk og salg. Tabell 10.2 viser fordelingen mellom slakteri og privat slakt for de 5 siste driftsårene.

Tabell 10.2. Prosentvis fordeling av antall etter om de er levert registrert slakteri eller slaktet privat, de siste 5 driftsårene. Privat slakt er basert på opplysninger fra reineiernes reindriftsmelding.

OMRÅDE	FORDELING AV SLAKT ETTER SLAKTEMÅTE									
	Registrert slakteribedrift					Privat slakt og omsetning				
	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹
Polmak/Varanger	92 %	93 %	94 %	94 %	98 %	8 %	7 %	6 %	6 %	2 %
Karasjok	79 %	66 %	76 %	88 %	92 %	21 %	34 %	24 %	12 %	8 %
Øst-Finnmark	85 %	83 %	87 %	91 %	95 %	15 %	17 %	13 %	9 %	5 %
Vest-Finnmark	79 %	66 %	75 %	88 %	84 %	21 %	34 %	25 %	12 %	16 %
Troms	81 %	39 %	41 %	51 %	46 %	19 %	61 %	59 %	49 %	54 %
Nordland	91 %	88 %	89 %	87 %	95 %	9 %	12 %	11 %	13 %	5 %
Nord-Trøndelag	96 %	97 %	97 %	97 %	97 %	4 %	3 %	3 %	3 %	3 %
Sør-Trøndelag/Hedmark	96 %	95 %	96 %	96 %	97 %	4 %	5 %	4 %	4 %	3 %
Tamreinlag	97 %	97 %	98 %	97 %	96 %	3 %	3 %	2 %	3 %	4 %
Hele reindriften	87 %	85 %	88 %	91 %	91 %	12 %	15 %	12 %	9 %	9 %

Reindriftsforvaltningen 2004

1 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 8.

⁶³ jf. § 3 i Forskrift om rapportering av slaktet rein av 11.07.2001.

Som tabell 10.2 viser har andelen privat slakteuttak gått noe ned på landsbasis for de to siste årene. Hovedårsaken er en vesentlig forskyvning av slakteuttaket i Finnmark mot slakteri. Dette på tross av at det i driftsåret 2000/01 ble åpnet for at inntil 10 rein slaktet for lokal omsetning skulle kunne godkjennes som del av minstekravet i slaktekravet for produksjons-/driftstilskuddet. Gjennom de siste driftsårene har norske slakteribedrifter i tillegg til produksjonen innenlands også importert reinkjøtt fra Sverige, Finland og delvis også fra Russland⁶⁴.

Slaktesesongen kan deles inn i førbrunstslakt, førjulsslakt og vinterslakt. Tabell 10.3 viser hvordan slakteuttaket levert slakteri har fordelt seg etter slaktesesong for de siste 5 driftsårene.

Tabell 10.3. Prosentvis fordeling av slakteuttaket etter slaktesesong, de siste 5 driftsårene. Privat slakt er ikke medregnet.

OMRÅDE	FORDELING AV SLAKT ETTER SLAKTETIDSPUNKT														
	Før brunst (01.09 - 10.10)					Før nyttår (11.10 - 31.12)					Etter nyttår (01.01 - 31.03)				
	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04 ¹
Polmak/Varanger	27 %	22 %	22 %	39 %	16 %	48 %	17 %	64 %	53 %	58 %	25 %	61 %	14 %	9 %	26 %
Karasjok	38 %	71 %	60 %	57 %	37 %	49 %	6 %	28 %	27 %	20 %	13 %	23 %	12 %	16 %	43 %
Øst-Finnmark	33 %	37 %	33 %	49 %	27 %	49 %	14 %	53 %	39 %	37 %	19 %	50 %	14 %	13 %	35 %
Vest-Finnmark	42 %	44 %	38 %	40 %	21 %	22 %	35 %	30 %	32 %	23 %	35 %	21 %	32 %	27 %	56 %
Troms	26 %	77 %	46 %	20 %	16 %	74 %	23 %	54 %	76 %	58 %	0 %	0 %	0 %	4 %	26 %
Nordland	27 %	33 %	39 %	12 %	22 %	65 %	47 %	55 %	74 %	58 %	8 %	20 %	5 %	14 %	21 %
Nord-Trøndelag	33 %	34 %	29 %	19 %	25 %	26 %	7 %	28 %	35 %	20 %	41 %	59 %	43 %	46 %	55 %
Sør-Trønd./Hedm.	2 %	6 %	1 %	0 %	0 %	57 %	44 %	63 %	69 %	66 %	42 %	51 %	36 %	31 %	34 %
Tamreinlag	74 %	62 %	69 %	39 %	41 %	25 %	38 %	31 %	61 %	57 %	1 %	0 %	0 %	0 %	2 %
Hele reindriften	35 %	35 %	34 %	33 %	23 %	40 %	28 %	43 %	45 %	39 %	26 %	37 %	23 %	22 %	38 %

Reindrifftsforvaltningen 2004

1 Tilsvarende data på distriktsnivå er gitt i vedlegg 2-8, tabell 8.

Før driftsåret 2000/01 falt de to første periodene sammen med den delen av slaktesesongen som utløste tidligslaktetilskudd. De siste årene har dette tilskuddet vært begrenset til bare å omfatte slakting på sommerbeite før brunst⁶⁵. Som tabellen viser økte andelen vinterslakt i 2003/04 sammenlignet med årene før. Dette på tross av ordningen med tidligslaktetilskudd. Økningen var mest markert i Finnmark, hvor den i hovedsak kan tilskrives en særdeles vanskelig situasjon på reinkjøttmarkedet, med opphopning av kjøtt på lager. Dette resulterte i at reineierne ikke fikk solgt så mange slaktedyrtil slakteri som de ønsket før nyttår. På ettervinteren ble det noe lettere å få omsatt slaktedyrt, som gjorde at vinteruttaket ble desto større.

⁶⁴ Det ble åpnet for import fra Russland i 1997.

⁶⁵ Av hensyn til slakteristrukturen er det imidlertid åpnet for slakt også i den første uka etter innflytting på høstbeitet.

10.2. Gjeterhytter og gjerdeanlegg

Som en del av retten til å utøve reindrift har næringen adgang til å føre opp nødvendige anlegg⁶⁶. Tabellene 10.4 og 10.5 gir oversikter over antall tillatelser til oppføring av gjeterhytter og gjerder for de siste 5 driftsårene, samt en spesifisering av gjerdetillatelser og antall km nybygde sperregjerder for de siste 3 driftsårene.

Tabell 10.4. Tillatelser til oppføring av gjeterhytter og gjerder, de siste 5 driftsårene.

OMRÅDE	ANTALL HYTTETILLATELSER					ANTALL GJERDETILLATELSER				
	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04
Polmak/Varanger	0	2	1	2	0	0	0	1	0	0
Karasjok	14	18	5	9	21	1	1	1	0	1
Øst-Finnmark	14	20	6	11	21	1	1	2	0	1
Vest-Finnmark	14	19	9	17	17	2	0	1	2	1
Troms	1	3	4	1	7	0	1	0	0	0
Nordland	2	2	3	1	1	0	1	3	2	0
Nord-Trøndelag	1	1	2	1	2	0	0	0	0	0
Sør-Trøndelag/Hedmark	1	1	1	0	0	0	0	0	2	1
Tamreinlag	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hele reindriften	33	46	25	31	48	3	3	6	6	3

Reindrifftsforvaltningen 2004

Tabell 10.5. Områdevis fordeling av gjerdetillatelser og antall kilometer sperregjerder, de siste 3 driftsårene.

OMRÅDE	TILLATELSER - ARBEIDSGJERDER			TILLATELSER - SPERREGJERDER			SPERREGJERDE-STREKNING (km)		
	01/02	02/03	03/04	01/02	02/03	03/04	01/02	02/03	03/04
Polmak/Varanger	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Karasjok	1	0	1	0	0	0	0	0	0
Øst-Finnmark	2	0	1	0	0	0	0	0	3
Vest-Finnmark	1	1	0	0	1	1	0	19	10
Troms	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Nordland	3	2	0	0	0	0	0	0	0
Nord-Trøndelag	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sør-Trøndelag/Hedmark	0	1	0	0	1	0	0	0	13
Tamreinlag	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Hele reindriften	6	4	1	0	2	1	0	19	26

Reindrifftsforvaltningen 2004

Norge har inngått konvensjoner om reinbeite med henholdsvis Finland og Sverige (se kapittel 3.5), samt en avtale i forhold til Russland, som forplikter Norge til å hindre at norsk rein trekker over grensen. Som en konsekvens av disse avtalene er det bygget lange grensegjerder mot våre 3 naboland. Tabell 10.6 gir en oversikt over kostnader i forbindelse med grensegjerder for de siste 5 driftsårene, samt antall kilometer med nybygde grensegjerder. All nybygging mot Finland og Russland erstatter gammelt gjerde, som helt eller delvis ligger nede. For gjerdene mellom Norge og Finland er kostnadene spesifisert etter nybygg og vedlikehold. For gjerdene mot Sverige er det bare kostnader til vedlikehold.

⁶⁶ jf. §§ 10 og 12 i Lov om reindrift av 09.06.1998 med endringer, sist ved lov av 23.02.1996, med tilhørende Forskrift om godkjenning av gjeterhytter i reindriften av 01.11.1982.

Tabell 10.6. Kostnader til bygging og vedlikehold av grensegjerder for de siste 10 driftsårene.

OMRÅDE	GRENSEGJERDER - BYGGE- OG VEDLIKEHOLDSKOSTNADER (1.000 kr)									
	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04
Finnmark og Troms										
Nybygg	1 830	2 130	1 860	1 800	1 450	1 240	1 120	1 380	100	
Vedlikehold m.m.	384	160	340	500	350	500	900	1 213	1 681	
Totale kostnader	2 214	2 290	2 200	2 300	1 800	1 740	2 020	2 593	1 781	1 860
Øvrige områder										
Totale kostnader	586	510	600	600	1 000	1 160	500	553	1 500	800
Hele reindriften										
Totale kostnader	2 800	2 800	2 800	2 900	2 900	2 900	2 520	3 146	3 281	2 660
Antall km nybygg	17 km	18 km	21 km	24 km	26 km	20 km	10 km	16 km	17 km	14 km

Reindrifftsforvaltningen 2004

Foto: Christian G. Lindman

Vedlegg

Generelle kommentarer til næringsoversikter (vedlegg 1-8)

Vedlegg 1 - Næringsoversikt alle områder

Vedlegg 2 - Næringsoversikt Øst-Finnmark

Vedlegg 3 - Næringsoversikt Vest-Finnmark

Vedlegg 4 - Næringsoversikt Troms

Vedlegg 5 - Næringsoversikt Nordland

Vedlegg 6 - Næringsoversikt Nord-Trøndelag

Vedlegg 7 - Næringsoversikt Sør-Trøndelag/Hedmark

Vedlegg 8 - Næringsoversikt Tamreinlagene i Sør-Norge

**Vedlegg 9 - Rammebetingelser for reindriften
(per 1. januar 2005)**

Generelle kommentarer til næringsoversikter

Næringsoversikten (vedlegg 1-8) bygger i hovedsak på opplysninger fra reieneiernes reindriftsmelding og søknad om erstatning for rovvilttap. Tabellene kan grovt inndeles i følgende hovedtema:

- Organisering (tabell 1)
- Reinbestanden (tabell 2, tabell 3 og tabell 4)
- Tap (tabell 5 og tabell 6)
- Slakt (tabell 7 og tabell 8)
- Slaktevekter (tabell 9)
- Fordeling (tabell 10 og tabell 11)
- Radioaktivitet (tabell 12)

I tabell 1 (driftsenheter og personer) er det skilt mellom driftsenheter som er registrert med rein og driftsenheter som er registrert uten rein ved driftsårets slutt (per 31. mars).

I tabell 2 (reintall) er det fra og denne utgaven tatt med en 10-års-serie på reintall. Med unntak av siste år er reintallene korrigerede (se kapittel 2). Dette fordi det korrigerede reintallet for 2003/04 ikke foreligger før høsten 2005.

Som grunnlag for tabell 3 (flokk sammensetning) og tabell 10 (fordeling av driftsenheter etter reintall) nyttes ukorrigerede reintall ved driftsårets slutt (per 31. mars 2004). Som grunnlag for tabell 4 (kalvetilvekst), tabell 5 (tap) og tabell 7 (produksjon) nyttes det korrigerede reintallet ved driftsårets start (per 1. april 2003).

I tabell 8 (fordeling av slakteuttak etter dyrekategori, slaktemåte og slaktetidspunkt) omfatter kategorien ”registrert slakteri” både slaktuttak ved sentralslakteri og feltslakteri. Kategorien ”privat slakting” omfatter slakteuttak til privat omsetning eller eget forbruk. Dette uttaket er udokumentert.

I tabell 7 er den delen av det totale slaktekvantumet som kommer fra privat slakting beregnet på grunnlag av antall dyr, flokk sammensetning og gjennomsnittlige slaktevekter.

Fordeling av slakteuttak etter dyrekategori og slaktetidspunkt (tabell 8) og gjennomsnittlige slaktevekter (tabell 9) bygger på data fra registrerte slakteribedrifter.

Mer spesielle merknader til de enkelte tabeller er gitt i fotnoter.

Vedlegg 1 - Næringsoversikt alle områder

Tabell 1. Antall driftsenheter (midlertidige enheter i parentes¹) og antall personer i driftsenhetene, ved slutten av driftsåret 2003/04 (per 31. mars 2004). Antall driftsgrupper gjenspeiler en gjennomsnitt situasjon for de siste driftsårene.

REINBEITEOMRÅDE	DRIFTSENHETER		PERSONER i dr.enhetene	DRIFTSGRUPPER		
	m/rein	u/rein		Sommer	Vinter	
Polmak/Varanger	44	(1)	1	204	6	10
Karasjok	141	(1)	7	600	14-15	34-36
Øst-Finnmark	185	(2)	8	804	20-21	44-46
Vest-Finnmark	241	(8)	4	1 279	40	54-56
Troms	50	(2)	0	160	16	16-17
Nordland	43	(0)	2	201	17	17-18
Nord-Trøndelag ²	37	(0)	0	180	12	12-16
Sør-Trøndelag/Hedmark ³	30	(0)	0	152	4	4
Samisk reindrift	586	(12)	14	2 776	109-110	147-157

Reindrifftsforvaltningen 2004

- 1 Midlertidige driftsenheter er godkjent for en begrenset tidsperiode. De inngår under driftsenheter med rein.
- 2 Medregnet 1 uoppgjort dødsbo (med rein).
- 3 Medregnet 5 driftsenheter i Trollheimen.

Tabell 2. Reintall i sluttstatus for de 10 siste driftsårene (korrigert reintall per 31. mars unntatt siste år).

REINBEITEOMRÅDE	REINTALL I SLUTTSTATUS (pr. 31. mars) ¹									
	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04
Polmak/Varanger	21 379	20 345	18 976	20 240	19 695	18 748	18 343	20 015	21 623	22 183
Karasjok	41 493	37 860	36 384	32 293	32 389	29 282	28 600	37 655	41 766	46 325
Øst-Finnmark	62 872	58 205	55 360	52 533	52 084	48 030	46 943	57 670	63 389	68 508
Vest-Finnmark	88 506	80 707	88 313	77 509	75 906	65 508	62 021	73 624	84 214	96 454
Troms	9 628	9 746	8 633	8 524	8 928	8 133	8 076	9 051	9 922	10 464
Nordland	12 427	11 949	11 597	10 902	11 083	11 135	12 072	13 612	14 137	14 454
Nord-Trøndelag	14 085	14 109	13 809	14 222	14 743	14 662	13 812	12 998	12 936	12 198
Sør-Trøndelag/Hedmark	14 475	14 209	13 910	13 619	14 194	13 458	13 185	13 227	13 432	13 287
Tamreinlagene ²	10 340	10 695	9 876	10 127	11 029	11 481	12 179	11 656	12 189	12 103
Reindrift totalt	212 333	199 620	201 498	187 436	187 967	172 407	168 288	191 838	210 219	227 468

- 1 Korrigerede reintall med unntak av siste år, som først vil foreligge neste år. Tallserien kan avvike fra tidligere års Ressursregnskap på grunn av ny gjennomgang av reintall på distriktsnivå.
- 2 Rendal renselskap er medregnet fra og med driftsåret 1998/99.

Tabell 3. Flokksammensetning ved slutten av driftsåret 2003/04 (ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEOMRÅDE	FLOKKSAMMENSETNING			REINTALL pr. 31.03.04
	Okserein	Simlerein	Kalv	
Polmak/Varanger	6 %	73 %	20 %	22 183
Karasjok	8 %	62 %	29 %	46 325
Øst-Finnmark	8 %	66 %	26 %	68 508
Vest-Finnmark	8 %	61 %	31 %	96 454
Troms	13 %	63 %	24 %	10 464
Nordland	14 %	62 %	24 %	14 454
Nord-Trøndelag	5 %	76 %	18 %	12 198
Sør-Trøndelag/Hedmark	4 %	77 %	18 %	13 287
Tamreinlagene ¹	4 %	73 %	23 %	12 103
Reindrifft totalt	8 %	65 %	27 %	227 468

1 Rendal renselskap er medregnet.

Tabell 4. Kalvetilgang i driftsåret 2003/04. Den prosentvise tilgangen er beregnet i forhold til antall simler ved driftsårets start (korrigert simletall per 1. april 2003).

REINBEITEOMRÅDE	SIMLER I	MERKEDE	KALVER		MERKE-	
	VÅRFLOKK	KALVER	ETTER TAP ¹		PERIODE	
Polmak/Varanger	14 584	12 103	83 %	10 956	75 %	16.07 - 31.12
Karasjok	25 598	20 716	81 %	18 324	72 %	16.06 - 31.10
Øst-Finnmark	40 182	32 819	82 %	29 280	73 %	16.06 - 31.12
Vest-Finnmark	53 305	45 891	86 %	38 327	72 %	16.06 - 31.10
Troms	6 300	4 091	65 %	3 121	50 %	16.06 - 31.10
Nordland	9 118	6 552	72 %	5 642	62 %	01.06 - 31.12
Nord-Trøndelag	9 623	7 812	81 %	6 141	64 %	16.06 - 31.07
Sør-Trøndelag/Hedmark	10 277	8 622	84 %	7 811	76 %	16.06 - 15.07
Tamreinlagene ²	8 868	7 821	88 %	7 796	88 %	01.09 - 30.09
Reindrifft totalt	137 673	113 608	83 %	98 118	71 %	16.06 - 31.12

1 Med kalver etter tap menes kalver til slakt og kalver til påsett.

2 Rendal renselskap er medregnet. Kalvene her merkes ikke, men som en parallell størrelse er kalv før jakta stipulert lik kalver etter tap.

Tabell 5. Tap av kalver og voksne dyr i driftsåret 2003/04. Prosentvise tap er beregnet i forhold til antall merkede kalver våren 2003 og antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEOMRÅDE	TAP AV		TAP AV		TAP	
	MERKET KALV ¹		VOKSNE DYR		TOTALT ¹	
Polmak/Varanger	1 147	9 %	1 330	6 %	2 477	7 %
Karasjok	2 394	12 %	2 730	6 %	5 124	8 %
Øst-Finnmark	3 541	11 %	4 060	6 %	7 601	8 %
Vest-Finnmark	7 564	16 %	4 524	5 %	12 088	9 %
Troms	942	23 %	1 300	13 %	2 242	16 %
Nordland	910	14 %	1 563	11 %	2 473	12 %
Nord-Trøndelag	1 671	21 %	1 097	11 %	2 768	16 %
Sør-Trøndelag/Hedmark	811	9 %	813	6 %	1 624	7 %
Tamreinlagene ²	25	0,3 %	433	4 %	458	2 %
Reindrifft totalt	15 464	14 %	13 790	7 %	29 254	9 %

1 Tap av umerket kalv (tidligtap) er ikke medregnet (se tabell 4).

2 Forutsetter ingen kalvetap i Rendal renselskap etter at jakta har tatt til (som en parallell til kalvetap etter merking).

Tabell 6. Fordeling av tapsårsake i driftsåret 2003/04.

REINBEITEOMRÅDE	TAP AV KALVER ¹			TAP AV VOKSNE DYR		
	Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent	Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent
Polmak/Varanger	90 %	4 %	6 %	81 %	8 %	10 %
Karasjok	89 %	4 %	7 %	72 %	9 %	20 %
Øst-Finnmark	89 %	4 %	7 %	75 %	9 %	16 %
Vest-Finnmark	86 %	3 %	11 %	71 %	10 %	19 %
Troms	84 %	7 %	8 %	72 %	17 %	11 %
Nordland	94 %	2 %	4 %	79 %	13 %	8 %
Nord-Trøndelag	95 %	0 %	5 %	95 %	1 %	4 %
Sør-Trøndelag/Hedmark	80 %	4 %	16 %	72 %	5 %	23 %
Tamreinlagene ²	85 %	9 %	7 %	60 %	8 %	32 %
Reindrifft totalt	88 %	3 %	8 %	75 %	10 %	15 %

1 Fordeling av kalvetapet omfatter også oppgitt tap av kalv før merking (tidligtap).

2 Rendal renselskap er medregnet.

Tabell 7. Totalt slakteuttak og slaktekvantum (inkludert privat salg og eget forbruk), prosentvis slakteuttak og produktivitet i driftsåret 2003/04. Prosentvis slakteuttak og produktivitet er beregnet i forhold til antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEOMRÅDE	TOTALT	TOTALT	PROSENTVIS	SL.UTTAK	PRODUKSJON	
	SL.UTTAK	SL.KVANTUM	SL.UTTAK	pr.livrein	pr. livrein ¹	
	(antall dyr)	(antall kg)	(% av vårflokk)	(kg/dyr)	(kg/dyr)	(kg/dyr)
	03/04	03/04	03/04	03/04	02/03	03/04 ²
Polmak/Varanger	9 212	222 465	43 %	10,3	10,7	11,1
Karasjok	11 408	325 027	27 %	7,8	11,4	11,0
Øst-Finnmark	20 620	547 492	33 %	8,6	11,1	11,0
Vest-Finnmark	21 253	535 849	25 %	6,4	10,7	10,6
Troms	1 341	44 635	14 %	4,5	7,8	6,6
Nordland	4 157	125 052	29 %	8,7	8,7	9,0
Nord-Trøndelag	5 794	139 331	45 %	10,8	11,8	8,9
Sør-Trøndelag/Hedmark	7 121	169 452	53 %	12,6	14,8	12,3
Tamreinlagene ³	7 446	208 982	61 %	17,1	18,5	16,9
Reindrifft totalt	67 732	1 770 794	32 %	8,4	11,4	10,8

Reindrifftsforvaltningen 2004

- 1 Med produksjon per livrein menes slakteuttak og reintallsendring (korrigert for livdyroverføring og omregnet til kg) per rein i vårflokk (se kapittel 1.2).
- 2 Siste års tall er foreløpig da det er beregnet på grunnlag av ukorrigerede reintall.
- 3 Rendal renselskap er medregnet.

Tabell 8. Fordeling av slakteuttaket etter dyrekategori, slaktemåte og slaktetidspunkt i driftsåret 2003/04.

REINBEITEOMRÅDE	FORDELING AV SLAKTEDYR (%)								
	Dyrekategori ¹			Slaktemåte		Slaktetidspunkt ¹			Totalt Antall slaktedyr
	Okse- rein	Simle- rein	Kalv	Registrert slakteri	Privat slakting	Før brunst	Etter brunst	Etter nyttår	
Polmak/Varanger	18 %	10 %	72 %	98 %	2 %	16 %	58 %	26 %	9 212
Karasjok	35 %	20 %	46 %	92 %	8 %	37 %	20 %	43 %	11 408
Øst-Finnmark	27 %	15 %	58 %	95 %	5 %	27 %	37 %	35 %	20 620
Vest-Finnmark	40 %	15 %	45 %	84 %	16 %	21 %	23 %	56 %	21 253
Troms	25 %	12 %	63 %	45 %	55 %	16 %	58 %	26 %	1 341
Nordland	20 %	26 %	54 %	95 %	5 %	22 %	58 %	21 %	4 157
Nord-Trøndelag	13 %	16 %	70 %	97 %	3 %	25 %	20 %	55 %	5 794
Sør-Trøndelag/Hedmark	12 %	11 %	78 %	97 %	3 %	0 %	66 %	34 %	7 121
Tamreinlagene ²	19 %	13 %	67 %	96 %	4 %	42 %	59 %	2 %	7 446
Reindrifft totalt	26 %	15 %	58 %	91 %	9 %	23 %	39 %	38 %	67 732

- 1 Prosentfordelingen er gjort på grunnlag av leveranser til registrert slakteribedrift.
- 2 Rendal renselskap er medregnet.

Tabell 9. Gjennomsnittlige slaktevekter (\pm standardavvik) for okserein 1-2 år (varit), simler over 2 år (aldu/rotnu) og kalv (miessi) i driftsåret 2003/04, basert på data fra registrerte slakteribedrifter. Antall slaktevekter (n) til grunn for beregningene er gitt i parentes.

REINBEITEOMRÅDE	GJ.SNITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)					
	Okse 1-2 år		Simle > 2 år		Kalv 0-1 år	
Polmak/Varanger	30,4 \pm 5,0	(1 066)	30,1 \pm 4,1	(825)	20,6 \pm 3,2	(6 511)
Karasjok	32,5 \pm 4,6	(2 756)	31,1 \pm 3,9	(1 938)	21,2 \pm 3,1	(4 795)
Øst-Finnmark	31,9 \pm 4,7	(3 822)	30,8 \pm 4,0	(2 763)	20,9 \pm 3,2	(11 306)
Vest-Finnmark	27,7 \pm 3,8	(5 770)	28,1 \pm 3,9	(2 506)	19,3 \pm 3,0	(8 039)
Troms	33,3 \pm 4,4	(68)	37,9 \pm 4,5	(73)	22,6 \pm 3,0	(379)
Nordland	35,5 \pm 6,1	(230)	34,4 \pm 7,7	(972)	20,9 \pm 3,0	(2 114)
Nord-Trøndelag	30,9 \pm 4,3	(431)	32,8 \pm 3,9	(831)	19,6 \pm 3,1	(3 947)
Sør-Trøndelag/Hedmark	32,5 \pm 3,9	(713)	33,1 \pm 3,9	(609)	20,9 \pm 3,1	(5 359)
Tamreinlagene ¹	39,0 \pm 4,1	(1 284)	36,6	(963)	23,0 \pm 2,9	(5 016)
Reindrift totalt	30,8 \pm 5,5	(12 318)	31,5 \pm 5,4	(8 717)	20,7 \pm 3,2	(36 160)

1 Rendal renselskap er medregnet.

Tabell 10. Fordeling av driftsenheter etter reintall i driftsenheten, samt gjennomsnittlig reintall per driftsenhet (driftsenheter og ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEOMRÅDE	FORDELING AV DRIFTSENHETER							GJ.SN. REINTALL pr. dr.enh.
	etter reintall i driftsenheten							
	< 30	31-70	71-200	201-400	401-600	601-800	> 800	
Polmak/Varanger	1	0	5	9	23	0	6	504
Karasjok ¹	18	3	26	44	45	0	5	329
Øst-Finnmark	19	3	31	53	68	0	11	370
Vest-Finnmark	11	14	39	73	69	15	20	400
Troms	2	3	19	25	1	0	0	209
Nordland	4	1	6	13	18	0	1	336
Nord-Trøndelag ¹	1	1	4	30	1	0	0	330
Sør-Trøndelag/Hedmark	0	0	0	6	24	0	0	443
Samisk reindrift	37	22	99	200	181	15	32	367
	6 %	4 %	17 %	34 %	31 %	3 %	5 %	

1 1 uoppgjort dødsbo (med rein) er her regnet med.

Tabell 11. Fordeling av driftsenheter (per 31. mars 2004) etter alder på driftsenhetens innehaver (per 31. desember 2003) samt gjennomsnittsalder på innehaverne.

REINBEITEOMRÅDE	FORDELING AV DRIFTSENHETER							GJ.SN. ALDER innehaver
	etter alder på driftsenhetsinnehaver							
	< 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	> 70	
Polmak/Varanger	0	4	6	15	10	7	2	49 år
Karasjok ¹	3	11	37	44	32	10	3	45 år
Øst-Finnmark	3	15	43	59	42	17	5	46 år
Vest-Finnmark	6	27	65	64	53	20	6	45 år
Troms	0	6	9	15	10	7	3	48 år
Nordland	0	2	14	11	13	2	1	46 år
Nord-Trøndelag ¹	0	1	9	10	12	3	1	48 år
Sør-Trøndelag/Hedmark	0	3	7	13	5	2	0	44 år
Samisk reindrift	9	54	147	172	135	51	16	46 år
	2 %	9 %	25 %	29 %	23 %	9 %	3 %	

1 1 uoppgjort dødsbo (med rein) er her ikke regnet med.

Tabell 12. *Innhold av radioaktivitet i levende rein, driftsåret 2003/0, gitt som laveste og høyeste målte gjennomsnittsverdier innen hvert område.*

OMRÅDE	RADIOAKTIVITETSNIVÅ (kBq/kg)		
	Måletidspunkt	Kalver	Voksne dyr
Nordland ¹	09.09.03 - 19.12.03	1,0 - 2,7 (77)	1,2 - 1,9 (26)
Nord-Trøndelag	11.09.03 - 05.02.04	0,9 - 4,5 (1 809) ^{2,3}	0,6 - 3,5 (357) ^{2,3}
Sør-Trøndelag/Hedmark	22.10.03 - 09.02.04	0,5 - 0,7 (73)	0,5 - 0,6 (38)
Tamreinlagene	06.09.03 - 21.01.04	0,5 - 2,9 (210) ^{2,3}	0,4 - 3,5 (202) ^{2,3}

- 1 Målingene omfatter bare distrikter sør for Saltfjellet.
- 2 Målinger i levende rein som har vært nedfôret er ikke regnet med.
- 3 Omfatter både målinger i levende rein og i kjøttprøver.

Vedlegg 2 - Næringsoversikt Øst-Finnmark

Tabell 1. Antall driftsenheter (midlertidige enheter i parentes¹) og antall personer i driftsenhetene ved slutten av driftsåret 2003/04 (per 31. mars 2004). Antall driftsgrupper gjenspeiler en gjennomsnittssituasjon for de siste driftsårene.

REINBEITEDISTRIKT		DRIFTSENHETER		PERSONER i dr.enhetene	DRIFTSGRUPPER	
		m/rein	u/rein		Sommer	Vinter
1/2/3	Østre Sør-Varanger	2	-	9	1	1
5A/5C	Pasvik	6	-	25	1	1
4/5B	Vestre Sør-Varanger	5 (1)	-	19	1	1
5D/6	Várjjatnjárga	15	-	72	1	1
7/8	Rákkonjárga	6	1	15	1	2
9	Čorgaš	10	-	64	1	4
Polmak/Varanger		44 (1)	1	204	6	10
13	Lágesduottar	20	2	78	1	4-6
14	Spierttanjárga	13	-	46	1	2
14A	Spierttagáisá	24	1	119	2 ²	6
15	Máhkarávju	12	-	57	1-2	4
16A		21	1	82	2 ^{3a}	5 ^{4a}
16B		16	1	61	3 ^{3b}	5 ^{4b}
16C		27	2	129	3	7
16D		8 (1)	-	28	1	1
Karasjok		141 (1)	7	600	14-15	34-36
Øst-Finnmark		185 (2)	8	804	20-21	44-46

- 1 Midlertidige driftsenheter er godkjent for en begrenset tidsperiode. De inngår under driftsenheter med rein.
- 2 Hálkávarri-siida og Čalbmelanrašša-siida i distrikt 14A har de siste årene i praksis drevet som én felles sommersiida.
- 3 Én av sommergruppene fra distrikt 16A er felles med distrikt 16B (Márrenjárga-siida (3a) og Boalotnjárga-siida (3b)).
- 4 To av vintergruppene fra distrikt 16A (4a) er felles med distrikt 16B (4b).

Tabell 2. Reintall i sluttstatus for de 10 siste driftsårene (korrigert reintall per 31. mars unntatt siste år).

REINBEITEDISTRIKT		REINTALL I SLUTTSTATUS (pr. 31. mars) ¹									
		94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04
1/2/3	Østre Sør-Varanger	790	815	842	848	740	780	810	881	837	843
5A/5C	Pasvik	2 487	2 410	2 305	2 554	2 686	2 547	2 490	2 146	2 475	2 200
4/5B	Vestre Sør-Varanger	1 877	1 763	1 583	1 693	1 541	1 511	1 582	1 746	1 793	1 824
5D/6	Várjjatnjárga	10 629	10 336	9 334	9 715	8 816	8 229	7 846	8 546	8 893	9 045
7/8	Rákkonjárga	2 471	2 146	1 898	2 151	2 421	2 461	2 697	2 903	3 030	2 960
9	Čorgaš	3 125	2 875	3 014	3 279	3 491	3 220	2 918	3 793	4 595	5 311
Polmak/Varanger		21 379	20 345	18 976	20 240	19 695	18 748	18 343	20 015	21 623	22 183
13	Lágesduottar	11 083	8 345	7 707	6 875	7 061	6 468	6 438	9 403	10 752	11 286
14	Spierttanjárga	2 099	2 174	2 223	1 927	1 720	1 865	1 925	2 210	2 570	2 922
14A	Spierttagáisá	5 563	4 758	4 554	4 493	4 556	4 362	4 112	5 061	5 818	6 631
15	Máhkarávju	3 808	3 578	2 794	2 753	2 819	2 744	2 793	3 611	3 619	4 265
16A		6 721	6 906	7 080	5 335	5 709	5 200	4 929	6 536	7 054	7 786
16B		2 444	2 304	2 604	2 368	2 507	2 260	2 211	2 990	3 292	3 866
16C		6 149	5 854	5 994	5 366	5 076	3 459	3 202	4 212	4 898	5 703
16D		3 626	3 941	3 428	3 176	2 941	2 924	2 990	3 632	3 763	3 866
Karasjok		41 493	37 860	36 384	32 293	32 389	29 282	28 600	37 655	41 766	46 325
Øst-Finnmark		62 872	58 205	55 360	52 533	52 084	48 030	46 943	57 670	63 389	68 508

- 1 Korrigerede reintall med unntak av siste år, som først vil foreligge neste år. Tallserien kan avvike fra tidligere års Ressursregnskap på grunn av ny gjennomgang av reintall på distriktsnivå.

Tabell 3. Flokksammensetning ved slutten av driftsåret 2003/04 (ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEDISTRIKT		FLOKKSAMMENSETNING			REINTALL pr. 31.03.04
		Okserein	Simlerein	Kalv	
1/2/3	Østre Sør-Varanger	2 %	85 %	13 %	843
5A/5C	Pasvik	12 %	88 %	0 %	2 200
4/5B	Vestre Sør-Varanger	4 %	77 %	19 %	1 824
5D/6	Várjjatnjárga	5 %	71 %	24 %	9 045
7/8	Rákkonjárga	9 %	79 %	11 %	2 960
9	Čorgaš	6 %	65 %	29 %	5 311
Polmak/Varanger		6 %	73 %	20 %	22 183
13	Lágesduottar	6 %	67 %	26 %	11 286
14	Spierttanjárga	6 %	68 %	26 %	2 922
14A	Spierttagáísá	6 %	63 %	31 %	6 631
15	Máhkarávju	11 %	59 %	30 %	4 265
16A		11 %	62 %	28 %	7 786
16B		10 %	57 %	34 %	3 866
16C		9 %	56 %	35 %	5 703
16D		9 %	63 %	28 %	3 866
Karasjok		8 %	62 %	29 %	46 325
Øst-Finnmark		8 %	66 %	26 %	68 508

Tabell 4. Kalvetilgang i driftsåret 2003/04. Den prosentvise tilgangen er beregnet i forhold til antall simler ved driftsårets start (korrigert simletall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		SIMLER I VÅRFLOKK	MERKEDE		KALVER		MERKE- PERIODE
			KALVER		ETTER TAP ¹		
1/2/3	Østre Sør-Varanger	587	290	49 %	290	49 %	16.09 - 31.10
5A/5C	Pasvik	1 678	1 562	93 %	1 562	93 %	01.11 - 31.12
4/5B	Vestre Sør-Varanger	1 354	932	69 %	797	59 %	16.09 - 31.10
5D/6	Várjjatnjárga	5 869	4 828	82 %	4 119	70 %	01.09 - 31.10
7/8	Rákkonjárga	2 089	1 988	95 %	1 964	94 %	16.09 - 31.10 ²
9	Čorgaš	3 007	2 503	83 %	2 224	74 %	16.09 - 31.10
Polmak/Varanger		14 584	12 103	83 %	10 956	75 %	16.07 - 31.12
13	Lágesduottar	6 813	5 782	85 %	5 005	73 %	16.08 - 31.08
14	Spierttanjárga	1 762	1 154	66 %	1 048	59 %	16.09 - 31.10
14A	Spierttagáísá	3 639	3 196	88 %	2 876	79 %	16.06 - 30.09
15	Máhkarávju	2 255	1 720	76 %	1 433	64 %	01.09 - 15.09
16A		4 283	3 184	74 %	2 854	67 %	16.09 - 31.10
16B		1 917	1 624	85 %	1 512	79 %	16.08 - 31.10 ²
16C		2 755	2 277	83 %	2 178	79 %	16.06 - 15.09 ²
16D		2 174	1 779	82 %	1 418	65 %	01.09 - 31.10 ²
Karasjok		25 598	20 716	81 %	18 324	72 %	16.06 - 31.10
Øst-Finnmark		40 182	32 819	82 %	29 280	73 %	16.06 - 31.12

1 Med kalver etter tap menes kalver til slakt og kalver til påsett.

2 Ulike grupper/driftsenheter i distriktet merker til ulik tid. Den oppgitte merkeperioden angir ytterpunktene.

Tabell 5. Tap av kalver og voksne dyr i driftsåret 2003/04. Prosentvise tap er beregnet i forhold til antall merkede kalver våren 2003 og antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		TAP AV MERKET KALV ¹		TAP AV VOKSNE DYR		TAP TOTALT ¹	
1/2/3	Østre Sør-Varanger	0	0 %	8	1 %	8	1 %
5A/5C	Pasvik	0	0 %	123	5 %	123	3 %
4/5B	Vestre Sør-Varanger	135	14 %	120	7 %	255	9 %
5D/6	Várjajtnjárga	709	15 %	738	8 %	1 447	11 %
7/8	Rákkonjárga	24	1 %	75	2 %	99	2 %
9	Čorgaš	279	11 %	266	6 %	545	8 %
Polmak/Varanger		1 147	9 %	1 330	6 %	2 477	7 %
13	Lágesduottar	777	13 %	761	7 %	1 538	9 %
14	Spierttanjárga	108	9 %	265	10 %	373	10 %
14A	Spierttagáisá	320	10 %	359	6 %	679	8 %
15	Máhkarávju	287	17 %	186	5 %	473	9 %
16A		330	10 %	501	7 %	831	8 %
16B		112	7 %	173	5 %	285	6 %
16C		99	4 %	339	7 %	438	6 %
16D		361	20 %	146	4 %	507	9 %
Karasjok		2 394	12 %	2 730	6 %	5 124	8 %
Øst-Finnmark		3 541	11 %	4 060	6 %	7 601	8 %

1 Tap av umerket kalv (tidligtap) er ikke medregnet (se tabell 4).

Tabell 6. Fordeling av tapsårsaker i driftsåret 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT		TAP AV KALVER ¹			TAP AV VOKSNE DYR		
		Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent	Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent
1/2/3	Østre Sør-Varanger	63 %	0 %	37 %	62 %	19 %	19 %
5A/5C	Pasvik	93 %	4 %	4 %	73 %	21 %	6 %
4/5B	Vestre Sør-Varanger	83 %	4 %	14 %	66 %	9 %	25 %
5D/6	Várjajtnjárga	91 %	4 %	4 %	85 %	7 %	8 %
7/8	Rákkonjárga	75 %	6 %	18 %	57 %	10 %	32 %
9	Čorgaš	93 %	5 %	2 %	91 %	3 %	5 %
Polmak/Varanger		90 %	4 %	6 %	81 %	8 %	10 %
13	Lágesduottar	87 %	5 %	9 %	77 %	12 %	12 %
14	Spierttanjárga	87 %	7 %	6 %	66 %	10 %	24 %
14A	Spierttagáisá	90 %	2 %	7 %	68 %	3 %	30 %
15	Máhkarávju	94 %	3 %	3 %	86 %	6 %	8 %
16A		90 %	4 %	6 %	76 %	5 %	19 %
16B		91 %	4 %	5 %	59 %	22 %	19 %
16C		87 %	0 %	13 %	63 %	2 %	35 %
16D		89 %	7 %	4 %	64 %	25 %	10 %
Karasjok		89 %	4 %	7 %	72 %	9 %	20 %
Øst-Finnmark		89 %	4 %	7 %	75 %	9 %	16 %

1 Fordeling av kalvetapet omfatter også oppgitt tap av kalv før merking (tidligtap).

Tabell 7. Totalt slakteuttak og slaktekvantum (inkludert privat salg og eget forbruk), prosentvis slakteuttak og produktivitet i driftsåret 2003/04. Prosentvis slakteuttak og produktivitet er beregnet i forhold til antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		TOTALT	TOTALT	PROSENTVIS	SL.UTTAK	PRODUKSJON	
		SL.UTTAK (antall dyr) 03/04	SL.KVANTUM (antall kg) 03/04	SL.UTTAK (% av vårflokk) 03/04	pr.livrein (kg/dyr) 03/04	pr. livrein ¹ (kg/dyr) 02/03 03/04 ²	
1/2/3	Østre Sør-Varanger	276	6 218	33 %	7,4	12,5	7,6
5A/5C	Pasvik	1 714	41 103	69 %	16,6	18,1	12,9
4/5B	Vestre Sør-Varanger	646	15 045	36 %	8,4	10,8	8,9
5D/6	Várjattnjárga	3 229	74 419	36 %	8,4	8,2	8,9
7/8	Rákkonjárga	2 098	51 652	69 %	17,0	9,6	16,3
9	Čorgaš	1 249	34 027	27 %	7,4	12,3	12,5
Polmak/Varanger		9 212	222 465	43 %	10,3	10,7	11,1
13	Lágesduottar	3 904	110 354	36 %	10,3	12,4	11,3
14	Spierttanjárga	453	12 231	18 %	4,8	10,6	8,8
14A	Spierttagáísá	1 748	51 017	30 %	8,8	13,5	13,3
15	Máhkarávju	624	18 453	17 %	5,1	8,1	10,2
16A		1 735	44 588	25 %	6,3	10,2	8,8
16B		776	21 914	24 %	6,7	9,7	11,8
16C		961	30 703	20 %	6,3	12,4	12,0
16D		1 207	35 767	32 %	9,5	12,1	10,5
Karasjok		11 408	325 027	27 %	7,8	11,4	11,0
Øst-Finnmark		20 620	547 492	33 %	8,6	11,1	11,0

1 Med produksjon per livrein menes slakteuttak og reintallsending (korrigert for livdyroverføring og omregnet til kg) per rein i vårflokk (se kapittel 1.2).

2 Siste års tall er foreløpig da det er beregnet på grunnlag av ukorrigerede reintall.

Tabell 8. Fordeling av slakteuttaket etter dyrekategori, slaktemåte og slaktetidspunkt i driftsåret 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT		FORDELING AV SLAKTEDYR (%)								Totalt Antall slaktedyrr
		Dyrekategori ¹			Slaktemåte		Slaktetidspunkt ¹			
		Okse- rein	Simle- rein	Kalv	Registrert slakteri	Privat slakting	Før brunst	Etter brunst	Etter nyttår	
1/2/3	Østre Sør-Varanger	18 %	11 %	70 %	93 %	7 %	0 %	0 %	100 %	276
5A/5C	Pasvik	1 %	4 %	95 %	97 %	3 %	0 %	100 %	0 %	1 714
4/5B	Vestre Sør-Varanger	12 %	16 %	72 %	96 %	4 %	0 %	100 %	0 %	646
5D/6	Várjattnjárga	27 %	12 %	61 %	100 %	0 %	10 %	34 %	56 %	3 229
7/8	Rákkonjárga	13 %	8 %	79 %	98 %	2 %	9 %	82 %	9 %	2 098
9	Čorgaš	28 %	13 %	58 %	97 %	3 %	79 %	12 %	9 %	1 249
Polmak/Varanger		18 %	10 %	72 %	98 %	2 %	16 %	58 %	26 %	9 212
13	Lágesduottar	28 %	18 %	54 %	95 %	5 %	37 %	11 %	52 %	3 904
14	Spierttanjárga	28 %	3 %	69 %	98 %	2 %	54 %	19 %	27 %	453
14A	Spierttagáísá	25 %	20 %	55 %	92 %	8 %	28 %	43 %	29 %	1 748
15	Máhkarávju	51 %	19 %	30 %	81 %	19 %	44 %	0 %	55 %	624
16A		30 %	23 %	47 %	89 %	11 %	31 %	27 %	42 %	1 735
16B		50 %	20 %	30 %	92 %	8 %	51 %	32 %	17 %	776
16C		70 %	11 %	19 %	88 %	12 %	18 %	30 %	52 %	961
16D		38 %	31 %	30 %	96 %	4 %	54 %	2 %	44 %	1 207
Karasjok		35 %	20 %	46 %	92 %	8 %	37 %	20 %	43 %	11 408
Øst-Finnmark		27 %	15 %	58 %	95 %	5 %	27 %	37 %	35 %	20 620

1 Prosentfordelingen er gjort på grunnlag av leveranser til registrert slakteribedrift.

Tabell 9. Gjennomsnittlige slaktevekter (\pm standardavvik) for okserein 1-2 år (varit), simler over 2 år (aldu/rotnu) og kalv (miessi) i driftsåret 2003/04, basert på data fra registrerte slakteribedrifter. Antall slaktevekter (n) til grunn for beregningene er gitt i parentes.

REINBEITEDISTRIKT	GJ.SNITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)					
	Okse 1-2 år		Simle > 2 år		Kalv 0-1 år	
Østre Sør-Varanger	28,6 \pm 2,9	(24)	31,3 \pm 2,6	(24)	17,8 \pm 3,2	(180)
Pasvik	32,6 \pm 3,0	(20)	34,3 \pm 3,2	(64)	23,1 \pm 2,5	(1 580)
Vestre Sør-Varanger	29,3 \pm 3,5	(26)	29,5 \pm 2,8	(91)	19,4 \pm 2,4	(446)
Várjattjárga	28,0 \pm 3,9	(585)	28,5 \pm 3,7	(351)	18,8 \pm 2,6	(1 974)
Rákkonjárga	33,4 \pm 5,5	(183)	31,0 \pm 3,1	(139)	21,3 \pm 2,8	(1 621)
Čorgaš	34,4 \pm 3,5	(228)	31,4 \pm 4,7	(156)	20,2 \pm 2,8	(710)
Polmak/Varanger	30,4 \pm 5,0	(1 066)	30,1 \pm 4,1	(825)	20,6 \pm 3,2	(6 511)
Lágesduottar	34,6 \pm 4,7	(688)	31,7 \pm 3,7	(639)	21,1 \pm 3,0	(2 000)
Spierttanjárga	34,2 \pm 3,7	(110)	31,0 \pm 3,4	(11)	23,3 \pm 2,5	(306)
Spierttagáisá	36,2 \pm 4,9	(327)	33,6 \pm 3,3	(300)	23,2 \pm 2,7	(887)
Máhkarávju	30,2 \pm 3,2	(204)	29,2 \pm 4,3	(91)	20,9 \pm 2,9	(150)
16A	29,1 \pm 4,5	(329)	28,4 \pm 3,6	(345)	19,0 \pm 2,7	(726)
16B	30,3 \pm 2,9	(324)	31,4 \pm 3,7	(108)	20,6 \pm 2,4	(215)
16C	32,0 \pm 3,3	(441)	32,0 \pm 3,6	(94)	21,6 \pm 2,3	(158)
16D	31,9 \pm 3,1	(333)	30,7 \pm 3,0	(350)	19,9 \pm 3,1	(353)
Karasjok	32,5 \pm 4,6	(2 756)	31,1 \pm 3,9	(1 938)	21,2 \pm 3,1	(4 795)
Øst-Finnmark	31,9 \pm 4,7	(3 822)	30,8 \pm 4,0	(2 763)	20,9 \pm 3,2	(11 306)

Tabell 10. Fordeling av driftsenheter etter reintall i driftsenheten, samt gjennomsnittlig reintall per driftsenhet, ved slutten av driftsåret 2003/04 (driftsenheter og ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEDISTRIKT		FORDELING AV DRIFTSENHETER							GJ.SN. REINTALL pr. dr.enh.
		etter reintall i driftsenheten							
		< 30	31-70	71-200	201-400	401-600	601-800	> 800	
1/2/3	Østre Sør-Varanger	-	-	-	1	1	-	-	422
5A/5C	Pasvik	1	-	-	2	3	-	-	367
4/5B	Vestre Sør-Varanger	-	-	2	-	3	-	-	365
5D/6	Várjjatnjárga	-	-	1	2	9	-	3	603
7/8	Rákkonjárga	-	-	2	1	1	-	2	493
9	Čorgaš	-	-	-	3	6	-	1	531
Polmak/Varanger		1	0	5	9	23	0	6	504
		2 %	0 %	11 %	20 %	52 %	0 %	14 %	
13	Lágesduottar	2	-	1	4	9	-	4	564
14	Spierttanjárga	4	-	3	3	3	-	-	225
14A	Spierttagáisá	4	1	2	10	7	-	-	276
15	Máhkarávju	1	-	2	3	6	-	-	355
16A		-	-	3	9	9	-	-	371
16B		4	1	2	6	3	-	-	242
16C		3	1	12	6	5	-	-	211
16D		-	-	1	3	3	-	1	483
Karasjok		18	3	26	44	45	0	5	329
		13 %	2 %	18 %	31 %	32 %	0 %	4 %	
Øst-Finnmark		19	3	31	53	68	0	11	370
		10 %	2 %	17 %	29 %	37 %	0 %	6 %	

Tabell 11. Fordeling av driftsenheter (per 31. mars 2004) etter alder på driftsenhetens innehaver (per 31. desember 2003) samt gjennomsnittsalder på innehaverne.

REINBEITEDISTRIKT		FORDELING AV DRIFTSENHETER							GJ.SN. ALDER innehaver
		etter alder på driftsenhetsinnehaver							
		< 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	> 70	
1/2/3	Østre Sør-Varanger	-	-	-	1	-	1	-	56 år
5A/5C	Pasvik	-	-	1	1	2	1	1	56 år
4/5B	Vestre Sør-Varanger	-	1	-	2	1	1	-	45 år
5D/6	Várjjatnjárga	-	1	-	7	7	-	-	50 år
7/8	Rákkonjárga	-	1	2	2	-	-	1	42 år
9	Olggut Čorgaš	-	1	3	2	-	4	-	49 år
Polmak/Varanger		0	4	6	15	10	7	2	49 år
		0 %	9 %	14 %	34 %	23 %	16 %	5 %	
13	Lágesduottar	-	-	10	2	4	4	-	47 år
14	Spierttanjárga ¹	-	1	1	5	4	-	1	48 år
14A	Spierttagáisá	-	1	6	9	8	-	-	45 år
15	Máhkarávju	-	-	4	1	2	5	-	52 år
16A		1	1	5	9	5	-	-	43 år
16B		-	3	4	3	5	-	1	43 år
16C		1	2	6	15	3	-	-	42 år
16D		1	3	1	-	1	1	1	41 år
Karasjok		3	11	37	44	32	10	3	45 år
		2 %	8 %	26 %	31 %	23 %	7 %	2 %	
Øst-Finnmark		3	15	43	59	42	17	5	46 år
		2 %	8 %	23 %	32 %	23 %	9 %	3 %	

1 1 uoppgjort dødsbo (med rein) er her ikke regnet med.

Vedlegg 3 - Næringsoversikt Vest-Finnmark

Tabell 1. Antall driftsenheter (midlertidige enheter i parentes¹) og antall personer i driftsenhetene ved slutten av driftsåret 2003/04 (per 31. mars 2004). Antall driftsgrupper gjenspeiler en gjennomsnittssituasjon for de siste driftsårene.

REINBEITEDISTRIKT		DRIFTSENHETER		PERSONER i dr.enhetene	DRIFTSGRUPPER	
		m/rein	u/rein		Sommer	Vinter
19	Sállan	11	-	55	3	3
20	Fálá	7	-	23	1	1-2 ^{4b}
21	Gearretnjárga	8	-	35	1	1-2
22	Fiettar	16	-	110	3	4
23	Seainnus/Návvgastat	16	1	103	4	5 ^{4a}
24A	Oarje-Sievju ^{2a}	8	2	25	3	1
24B	Nuorta-Sievju ^{2b}	4	-	37	1	2
25	Stierdná	6	-	32	2	2 ^{4c}
41	Beaskádas	6 (1)	-	40	1	2 ^{5a}
26	Lákkonjárga ^{2c}	20 (1)	-	166	1	4 ^{4d}
27	Joahkonjárga	15	-	91	1	4 ^{6a}
28	Cuokcavuotna	3	-	19	2	2 ^{6b}
29	Seakkesnjárga ja Sildá	4	-	22	2	2
32	Silvvetnjárga	6	-	36	3	2
33	Spalca	22 (2)	-	118	1	4
34	Ábborašša ^{3b}	13	-	80	1	5
35A	Fávrosorda	15 (1)	-	77	1	3
36	Cohkolat	16	-	56	1	4
37	Skárfvággi	5	-	18	1	1
38	Ulisuolu ^{3a}	-	1		-	-
39	Árdni/Gávvir	9 (1)	-	34	1	1
40	Orda	16 (2)	-	37	1	2 ^{5b}
35B	Beahcegealli	6	-	18	1	1
11T	Reinøy	1	-	9	1	1 ^{7a}
33T	Ittunjárga	3	-	22	1	1 ^{6c}
19/32T	Ivguláhku	5	-	16	2	2 ^{7b}
Vest-Finnmark		241 (8)	4	1 279	40	54-56

Reindrifftsforvaltningen 2004

- 1 Midlertidige driftsenheter er godkjent for en begrenset tidsperiode. De inngår under driftsenheter med rein.
- 2 3 driftsenheter fra distrikt 24B-Nuorta-Sievju (2b) og 1 driftsenhet fra distrikt 26-Lákkonjárga (2c) har fått midlertidig dispensasjon for sommerbeiting i distrikt 24A-Oarje-Sievju (2a).
- 2 1 driftsenhet fra distrikt 38-Ulisuolu (3a) har i mange år hatt dispensasjon for sommerbeiting i distrikt 34-Ábborašša (3b).
- 4 3 av vintergruppene i distrikt 23-Seainnus/Návvgastat (4a) er oftest felles med henholdsvis distrikt 20-Fálá (4b), distrikt 25-Stierdná (4c) og distrikt 26-Lákkonjárga (4d).
- 5 Distrikt 41-Beaskádas (5a) og distrikt 40-Orda (5b) har oftest én av vintergruppene felles.
- 6 2 av vintergruppene i distrikt 27-Joahkonjárga (6a) er oftest felles med henholdsvis distrikt 28-Cuokcavuotna (6b) og distrikt 33T-Ittunjárga (6c).
- 7 Distrikt 11T-Reinøy (7a) og 19/32T-Ivguláhku (7b) har iblant én av vintergruppene felles.

Tabell 2. Reintall i sluttstatus for de 10 siste driftsårene (korrigert reintall per 31. mars unntatt siste år).

REINBEITEDISTRIKT		REINTALL I SLUTTSTATUS (pr. 31. mars) ¹									
		94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04
19	Sállan	3 669	3 411	3 309	2 839	2 930	3 011	2 651	2 579	2 955	3 573
20	Fálá	2 497	1 761	1 643	1 674	1 616	1 487	1 454	1 758	1 982	1 776
21	Gearretnjárga	2 261	2 169	2 077	1 262	1 487	1 444	1 415	1 575	1 789	2 120
22	Fiettar	5 624	5 631	6 095	4 927	5 221	4 730	4 668	5 667	6 462	7 473
23	Seainnus/Návvgastat	8 472	7 440	10 128	8 561	8 128	8 081	6 959	7 587	9 549	11 412
24A	Oarje-Sievju ^{2a}	1 524	1 102	1 933	1 311	895	663	725	1 291	1 614	1 879
24B	Nuorta-Sievju ^{2b}	1 355	1 067	1 112	1 126	1 412	753	955	615	753	992
25	Stierdná	848	797	723	602	683	942	793	1 003	1 358	1 659
41	Beaskádas	3 951	3 221	3 383	2 888	2 686	1 710	1 968	2 226	2 593	3 196
26	Lákkonjárga ^{2c}	8 764	7 519	7 790	7 076	7 756	5 573	6 140	7 965	9 438	10 223
27	Joahkonjárga	5 903	5 438	6 050	5 036	4 669	3 551	3 714	4 917	5 617	6 344
28	Cuokcavuotna	889	829	793	741	679	611	627	552	547	588
29	Seakkesnjárga ja Sildá	1 389	1 131	1 064	1 107	1 022	1 003	919	1 174	1 230	1 430
32	Silvvetnjárga	1 506	1 611	1 713	1 672	1 597	1 461	1 493	1 689	1 818	2 111
33	Spalca	6 213	5 733	6 977	6 376	6 128	5 129	4 753	5 572	6 238	7 302
34	Ábborašša	4 616	4 631	5 758	5 940	5 870	4 722	4 629	5 231	5 641	5 982
35A	Fávrrorsorda	8 777	8 779	8 612	7 443	7 138	6 819	5 279	6 567	6 648	6 919
36	Cohkolat	7 614	7 784	7 552	7 144	6 734	4 849	3 382	4 655	5 779	6 869
37	Skárfvággi	529	494	534	580	621	775	1 078	1 355	1 559	1 698
38	Ulisuolu ³	244	198	-	-	-	-	-	-	-	-
39	Árdni/Gávvir	1 637	1 709	1 590	1 429	1 550	1 591	1 306	1 525	1 771	1 825
40	Orda	7 314	6 396	7 608	5 886	5 023	4 391	4 741	5 765	6 252	7 899
35B	Beahcegealli	1 138	475	464	221	208	228	275	156	246	683
11T	Reinøy ⁴	-	-	-	-	-	266	122	165	183	245
33T	Ittunjárga	827	620	590	675	630	520	512	653	649	714
19/32T	Ivguláhku	945	761	815	993	1 223	1 198	1 463	1 382	1 543	1 542
Vest-Finnmark		88 506	80 707	88 313	77 509	75 906	65 508	62 021	73 624	84 214	96 454

- 1 Korrigererte reintall med unntak av siste år, som først vil foreligge neste år. Tallserien kan avvike fra tidligere års Ressursregnskap på grunn av ny gjennomgang av reintall på distriktsnivå.
- 2 Fra og med driftsåret 2001/02 har 3 driftsenheter fra distrikt 24B-Nuorta-Sievju (3b) hatt dispensasjon for sommerbeiting i distrikt 24A-Oarje-Sievju (3a). Fra og med 2000/01 har videre én driftsenhet fra distrikt 26-Lákkonjárga (3c) hatt tilsvarende dispensasjon.
- 3 Distrikt 38-Ulisuolu har stort sett stått tomt for rein siden 1996/97. De siste årene har det vært noe slakterein fra distrikt 34-Áborašša på øya.
- 4 Distrikt 11T-Reinøy ble administrativt overført fra Troms til Vest-Finnmark reinbeiteområde i 1999/00. Reintallene er derfor ført under Troms fram til og med 1998/99.

Tabell 3. Flokksammensetning ved slutten av driftsåret 2003/04 (ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEDISTRIKT		FLOKKSAMMENSETNING			REINTALL pr. 31.03.04
		Okserein	Simlerein	Kalv	
19	Sállan	12 %	59 %	29 %	3 573
20	Fálá	14 %	59 %	27 %	1 776
21	Gearretnjarga	11 %	59 %	29 %	2 120
22	Fiettar	8 %	64 %	29 %	7 473
23	Seainnus/Návggastat	7 %	65 %	28 %	11 412
24A	Oarje-Sievju	16 %	59 %	26 %	1 839
24B	Nuorta-Sievju	20 %	46 %	34 %	1 032
25	Stierdná	14 %	56 %	29 %	1 659
41	Beaskádas	10 %	54 %	36 %	3 196
26	Lákkonjarga	6 %	62 %	32 %	10 223
27	Joahkonjarga	5 %	60 %	35 %	6 344
28	Cuokcavuotna	7 %	70 %	23 %	588
29	Seakkesnjarga ja Sildá	6 %	65 %	29 %	1 430
32	Silvvvetnjarga	9 %	67 %	24 %	2 111
33	Spalca	7 %	63 %	31 %	7 302
34	Ábborašša	4 %	62 %	34 %	5 982
35A	Fávrosorda	8 %	68 %	24 %	6 919
36	Cohkolat	10 %	57 %	33 %	6 869
37	Skárfvággi	11 %	60 %	30 %	1 698
38	Ulisuolu	-	-	-	-
39	Árdni/Gávvir	8 %	63 %	29 %	1 825
40	Orda	9 %	52 %	39 %	7 899
35B	Beahcegealli	5 %	80 %	15 %	683
11T	Reinøy	11 %	58 %	30 %	245
33T	Ittunjarga	16 %	58 %	26 %	714
19/32T	Ivguláhku	8 %	61 %	32 %	1 542
Vest-Finnmark		8 %	61 %	31 %	96 454

Tabell 4. Kalvetilgang i driftsåret 2003/04. Den prosentvise tilgangen er beregnet i forhold til antall simler ved driftsårets start (korrigert simletall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		SIMLER I VÅRFLOKK	MERKEDE KALVER		KALVER ETTER TAP ¹		MERKE- PERIODE
19	Sállan	1 870	1 429	76 %	1 189	64 %	15.06 - 15.09 ²
20	Fálá	1 193	750	63 %	737	62 %	01.09 - 15.09
21	Gearretnjárga	1 186	913	77 %	838	71 %	16.09 - 31.10
22	Fiettar	4 138	3 687	89 %	3 131	76 %	16.07 - 31.07
23	Seainnus/Návvgastat	6 495	6 117	94 %	5 171	80 %	16.06 - 30.06
24A	Oarje-Sievju	991	834	84 %	523	53 %	01.09 - 15.09
24B	Nuorta-Sievju	412	416	101 %	359	87 %	16.06 - 31.10 ²
25	Stierdná	814	673	83 %	557	68 %	01.09 - 15.09
41	Beaskádas	1 472	1 383	94 %	1 292	88 %	01.07 - 15.07
26	Lákkonjárga	5 507	4 697	85 %	3 463	63 %	16.06 - 30.07
27	Joahkonjárga	3 355	3 167	94 %	2 542	76 %	16.06 - 30.06
28	Cuokcavuotna	402	191	48 %	161	40 %	01.08 - 15.09 ²
29	Seakkesnjárga ja Sildá	839	714	85 %	565	67 %	16.06 - 31.10 ²
32	Silvvetnjárga	1 232	1 011	82 %	783	64 %	16.06 - 30.06
33	Spalca	4 038	3 460	86 %	3 100	77 %	16.08 - 31.08
34	Ábborašša	3 674	2 939	80 %	2 665	73 %	16.06 - 30.06
35A	Fávrosorda	4 759	4 251	89 %	3 336	70 %	01.08 - 15.08
36	Cohkolat	3 384	2 872	85 %	2 423	72 %	16.08 - 15.09 ²
37	Skárfvággi	869	628	72 %	585	67 %	01.09 - 15.09
38	Ulisuolu	-	-	-	-	-	-
39	Árdni/Gávvir	1 184	833	70 %	635	54 %	16.09 - 31.10
40	Orda	3 882	3 563	92 %	3 180	82 %	16.06 - 31.07 ²
35B	Beahcegealli	158	129	82 %	113	72 %	01.08 - 15.08
11T	Reinøy	107	74	69 %	74	69 %	16.09 - 31.10
33T	Ittunjárga	399	257	64 %	214	54 %	16.09 - 31.10
19/32T	Ivguláhku	945	903	96 %	691	73 %	16.06 - 15.07 ²
Vest-Finnmark		53 305	45 891	86 %	38 327	72 %	16.06 - 31.10

1 Med kalver etter tap menes kalver til slakt og kalver til påsett.

2 Ulike grupper/driftsenheter i distriktet merker til ulik tid. Den oppgitte merkeperioden angir ytterpunktene.

Tabell 5. Tap av kalver og voksne dyr i driftsåret 2003/04. Prosentvise tap er beregnet i forhold til antall merkede kalver våren 2003 og antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		TAP AV		TAP AV		TAP	
		MERKET KALV ¹		VOKSNE DYR		TOTALT ¹	
19	Sállan	240	17 %	261	8 %	501	11 %
20	Fálá	13	2 %	73	4 %	86	3 %
21	Gearretnjárga	75	8 %	87	5 %	162	6 %
22	Fiettar	556	15 %	320	5 %	876	9 %
23	Seainnus/Návggastat	946	15 %	238	2 %	1 184	8 %
24A	Oarje-Sievju	311	37 %	138	9 %	449	18 %
24B	Nuorta-Sievju	57	14 %	53	7 %	110	9 %
25	Stierdná	116	17 %	52	4 %	168	8 %
41	Beaskádas	91	7 %	138	5 %	229	6 %
26	Lákkonjárga	1 234	26 %	475	5 %	1 709	12 %
27	Joahkonjárga	625	20 %	458	8 %	1 083	12 %
28	Cuokcavuotna	30	16 %	37	7 %	67	9 %
29	Seakkesnjárga ja Sildá	149	21 %	83	7 %	232	12 %
32	Silvvetnjárga	228	23 %	54	3 %	282	10 %
33	Spalca	360	10 %	227	4 %	587	6 %
34	Ábborašša	274	9 %	383	7 %	657	8 %
35A	Fávrosorda	915	22 %	400	6 %	1 315	12 %
36	Cohkolat	449	16 %	425	7 %	874	10 %
37	Skárfvággi	43	7 %	96	6 %	139	6 %
38	Ulisuolu	-	-	-	-	-	-
39	Árdni/Gávvir	198	24 %	222	13 %	420	16 %
40	Orda	383	11 %	169	3 %	552	6 %
35B	Beahcegealli	16	12 %	28	4 %	44	6 %
11T	Reinøy	0	0 %	1	1 %	1	0 %
33T	Ittunjárga	43	17 %	44	7 %	87	10 %
19/32T	Ivguláhku	212	23 %	62	4 %	274	12 %
Vest-Finnmark		7 564	16 %	4 524	5 %	12 088	9 %

1 Tap av umerket kalv (tidligtap) er ikke medregnet (se tabell 4).

Tabell 6. Fordeling av tapsårsaker i driftsåret 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT		TAP AV KALVER ¹			TAP AV VOKSNE DYR		
		Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent	Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent
19	Sállan	73 %	4 %	23 %	49 %	6 %	45 %
20	Fálá	76 %	2 %	22 %	38 %	18 %	44 %
21	Gearretnjárga	77 %	0 %	23 %	71 %	5 %	24 %
22	Fiettar	88 %	0 %	12 %	73 %	2 %	25 %
23	Seainnus/Návvgastat	80 %	5 %	15 %	87 %	4 %	8 %
24A	Oarje-Sievju	95 %	3 %	2 %	64 %	25 %	11 %
24B	Nuorta-Sievju	97 %	3 %	0 %	73 %	21 %	6 %
25	Stierdná	94 %	0 %	6 %	73 %	2 %	25 %
41	Beaskádas	89 %	1 %	10 %	72 %	2 %	25 %
26	Lákkonjárga	92 %	2 %	7 %	57 %	16 %	28 %
27	Joahkonjárga	82 %	5 %	13 %	87 %	3 %	10 %
28	Cuokcavuotna	80 %	2 %	18 %	35 %	8 %	57 %
29	Seakkesnjárga ja Sildá	83 %	5 %	12 %	47 %	12 %	41 %
32	Silvvetnjárga	80 %	5 %	15 %	78 %	7 %	15 %
33	Spalca	80 %	0 %	19 %	90 %	1 %	9 %
34	Ábborašša	81 %	14 %	6 %	39 %	55 %	6 %
35A	Fávrosorda	99 %	0 %	1 %	98 %	0 %	2 %
36	Cohkolat	76 %	0 %	24 %	68 %	1 %	30 %
37	Skárfvággi	84 %	0 %	16 %	75 %	0 %	25 %
38	Ulisuolu	-	-	-	-	-	-
39	Árdni/Gávvir	99 %	1 %	0 %	98 %	2 %	0 %
40	Orda	87 %	1 %	13 %	62 %	6 %	32 %
35B	Beahcegealli	95 %	5 %	0 %	79 %	21 %	0 %
11T	Reinøy	35 %	10 %	55 %	29 %	29 %	43 %
33T	Ittunjárga	94 %	0 %	6 %	80 %	0 %	20 %
19/32T	Ivguláhku	81 %	19 %	1 %	52 %	48 %	0 %
Vest-Finnmark		86 %	3 %	11 %	71 %	10 %	19 %

1 Fordeling av kalvetapet omfatter også oppgitt tap av kalv før merking (tidligtap).

Tabell 7. Totalt slakteuttak og slaktekvantum (inkludert privat salg og eget forbruk), prosentvis slakteuttak og produktivitet i driftsåret 2003/04. Prosentvis slakteuttak og produktivitet er beregnet i forhold til antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		TOTALT	TOTALT	PROSENTVIS	SL.UTTAK	PRODUKSJON	
		SL.UTTAK	SL.KVANTUM	SL.UTTAK	pr.livrein	pr. livrein ¹	
		(antall dyr)	(antall kg)	(% av vårflokk)	(kg/dyr)	(kg/dyr)	
		03/04	03/04	03/04	03/04	02/03	03/04 ²
19	Sállan	507	14 972	17 %	5,1	10,0	9,5
20	Fálá	870	22 811	44 %	11,5	8,8	8,6
21	Gearretnjárga	419	10 533	23 %	5,9	9,9	11,2
22	Fiettar	1 795	46 656	28 %	7,2	10,1	12,4
23	Seainnus/Návvgastat	3 215	72 232	34 %	7,6	16,2	12,7
24A	Oarje-Sievju	164	3 771	10 %	2,3	11,4	6,2
24B	Nuorta-Sievju	27	1 279	4 %	1,7	9,0	13,7
25	Stierdná	212	7 017	16 %	5,2	11,3	12,3
41	Beaskádas	541	13 547	21 %	5,2	9,4	11,4
26	Lákkonjárga	2 098	53 991	22 %	5,7	11,6	8,1
27	Joahkonjárga	1 357	32 644	24 %	5,8	9,7	9,1
28	Cuokcavuotna	83	2 213	15 %	4,0	5,9	6,1
29	Seakkesnjárga ja Sildá	255	6 698	21 %	5,4	8,7	10,6
32	Silvvetnjárga	437	10 622	24 %	5,8	10,2	10,6
33	Spalca	1 802	41 467	29 %	6,6	11,0	11,2
34	Ábborašša	1 549	38 898	27 %	6,9	9,3	10,5
35A	Fávrosorda	2 671	62 426	40 %	9,4	9,0	10,6
36	Cohkolat	830	24 003	14 %	4,2	10,4	10,0
37	Skárfvággi	350	12 661	22 %	8,1	13,4	11,2
38	Ulisuolu	-	-	-	-	-	-
39	Árdni/Gávvir	346	9 888	20 %	5,6	10,4	6,8
40	Orda	1 103	30 041	18 %	4,8	8,9	12,8
35B	Beahcegealli	43	1 069	17 %	4,3	12,8	8,6
11T	Reinøy	5	151	3 %	0,8	9,0	10,2
33T	Ittunjárga	105	3 203	16 %	4,9	7,5	7,8
19/32T	Ivguláhku	469	13 056	30 %	8,5	11,6	11,6
Vest-Finnmark		21 253	535 849	25 %	6,4	10,7	10,6

- 1 Med produksjon per livrein menes slakteuttak og reintallsending (korrigert for livdyroverføring og omregnet til kg) per rein i vårflokk (se kapittel 1.2).
- 2 Siste års tall er foreløpig da det er beregnet på grunnlag av ukorrigerede reintall.

Tabell 8. Fordeling av slakteuttaket etter dyrekategori, slaktemåte og slaktetidspunkt i driftsåret 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT		FORDELING AV SLAKTEDYR (%)								
		Dyrekategori ¹			Slaktemåte		Slaktetidspunkt ¹			Totalt Antall slaktedy
		Okse- rein	Simle- rein	Kalv	Registrert slakteri	Privat slakting	Før brunst	Etter brunst	Etter nyttår	
19	Sállan	43 %	7 %	50 %	71 %	29 %	92 %	0 %	8 %	507
20	Fálá	29 %	44 %	27 %	91 %	9 %	47 %	0 %	53 %	870
21	Gearretnjárga	16 %	21 %	63 %	81 %	19 %	0 %	63 %	37 %	419
22	Fiettar	27 %	9 %	64 %	85 %	15 %	37 %	47 %	16 %	1 795
23	Seainnus/Návvgastat	21 %	13 %	65 %	96 %	4 %	1 %	55 %	44 %	3 215
24A	Oarje-Sievju	8 %	10 %	82 %	31 %	69 %	0 %	2 %	98 %	165
24B	Nuorta-Sievju	100 %	0 %	0 %	4 %	96 %	100 %	0 %	0 %	26
25	Stierdná	48 %	11 %	41 %	72 %	28 %	0 %	56 %	44 %	212
41	Beaskádas	64 %	7 %	29 %	87 %	13 %	0 %	41 %	59 %	541
26	Lákkonjárga	73 %	18 %	8 %	84 %	16 %	41 %	0 %	59 %	2 098
27	Joahkonjárga	59 %	12 %	29 %	76 %	24 %	51 %	1 %	48 %	1 357
28	Cuokcavuotna	49 %	7 %	44 %	54 %	46 %	0 %	98 %	2 %	83
29	Seakkesnjárga ja Sildá	32 %	11 %	57 %	79 %	21 %	0 %	39 %	61 %	255
32	Silvvetnjárga	9 %	8 %	83 %	66 %	34 %	0 %	35 %	65 %	437
33	Spalca	34 %	16 %	50 %	84 %	16 %	0 %	61 %	39 %	1 802
34	Ábborašša	53 %	10 %	37 %	87 %	13 %	9 %	0 %	91 %	1 549
35A	Fávrosorda	11 %	24 %	65 %	93 %	7 %	0 %	0 %	100 %	2 671
36	Cohkolat	81 %	1 %	18 %	79 %	21 %	0 %	0 %	100 %	830
37	Skárfvággi	71 %	2 %	27 %	89 %	11 %	26 %	0 %	74 %	350
38	Ulisuolu	-	-	-	-	-	-	-	-	-
39	Árdni/Gávvir	55 %	9 %	36 %	62 %	38 %	0 %	0 %	100 %	346
40	Orda	74 %	15 %	11 %	76 %	24 %	68 %	0 %	32 %	1 103
35B	Beahcegealli	88 %	13 %	0 %	19 %	81 %	0 %	0 %	100 %	43
11T	Reinøy	-	-	-	0 %	100 %	-	-	-	5
33T	Ittunjárga	58 %	19 %	23 %	50 %	50 %	0 %	100 %	0 %	105
19/32T	Ivguláhku	53 %	7 %	39 %	69 %	31 %	100 %	0 %	0 %	469
Vest-Finnmark		40 %	15 %	45 %	84 %	16 %	21 %	23 %	56 %	21 253

1 Prosentfordelingen er gjort på grunnlag av leveranser til registrert slakteribedrift.

Tabell 9. Gjennomsnittlige slaktevekter (\pm standardavvik) for okserein 1-2 år (varit), simler over 2 år (aldu/rotnu) og kalv (miessi) i driftsåret 2003/04, basert på data fra registrerte slakteribedrifter. Antall slaktevekter (n) til grunn for beregningene er gitt i parentes.

REINBEITEDISTRIKT	GJ.SNITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)					
	Okse 1-2 år		Simle > 2 år		Kalv 0-1 år	
Sállan	33,5 \pm 4,7	(139)	30,3 \pm 3,8	(23)	23,2 \pm 2,3	(179)
Fálá	26,7 \pm 3,5	(116)	28,2 \pm 3,6	(278)	16,8 \pm 2,3	(217)
Gearretnjarga	30,0 \pm 2,9	(49)	28,9 \pm 3,2	(71)	20,7 \pm 1,8	(213)
Fiettar	30,3 \pm 2,8	(272)	29,4 \pm 3,0	(135)	20,0 \pm 3,4	(976)
Seainnus/Návvgastat	28,3 \pm 3,3	(508)	28,9 \pm 3,3	(406)	19,7 \pm 2,8	(2 007)
Oarje-Sievju	- ¹	(3)	- ¹	(5)	17,7 \pm 1,8	(42)
Nuorta-Sievju	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(0)
Stierdná	32,9 \pm 3,3	(31)	31,1 \pm 5,0	(17)	20,0 \pm 2,6	(62)
Beaskádas	27,3 \pm 2,3	(291)	26,3 \pm 2,9	(35)	19,1 \pm 2,4	(136)
Lákkonjarga	25,3 \pm 3,0	(1 132)	24,6 \pm 2,8	(320)	20,0 \pm 2,9	(148)
Joahkonjarga	26,1 \pm 3,0	(586)	25,5 \pm 3,5	(117)	17,6 \pm 3,1	(298)
Cuokcavuotna	29,2 \pm 2,9	(0)	- ¹	(3)	21,0 \pm 1,4	(20)
Seakkesnjarga	29,0 \pm 3,3	(35)	27,9 \pm 2,8	(16)	20,2 \pm 2,2	(114)
Silvvetnjarga	28,4 \pm 3,5	(19)	30,2 \pm 2,1	(22)	20,3 \pm 2,2	(240)
Spalca	26,3 \pm 3,0	(430)	26,6 \pm 3,2	(230)	18,1 \pm 2,6	(760)
Ábborašša	28,6 \pm 3,7	(634)	27,3 \pm 3,0	(116)	17,4 \pm 3,1	(501)
Fávrosorda	27,7 \pm 3,7	(206)	30,5 \pm 3,8	(524)	19,3 \pm 2,7	(1 616)
Cohkolat	29,1 \pm 2,8	(453)	- ¹	(8)	20,4 \pm 2,6	(118)
Skárfvággi	33,7 \pm 2,9	(107)	- ¹	(5)	20,7 \pm 2,7	(83)
Ulisuolu	- ²		- ²		- ²	
Árdni/Gávvir	29,9 \pm 3,3	(99)	32,2 \pm 3,9	(20)	19,8 \pm 2,6	(77)
Orda	27,0 \pm 3,6	(478)	25,2 \pm 2,6	(123)	16,8 \pm 2,4	(93)
Beahcegealli ¹	28,1 \pm 3,8	(7)	- ¹	(1)	- ¹	(0)
Reinøy	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(0)
Ittunjarga	30,0 \pm 3,9	(14)	26,9 \pm 2,2	(10)	18,3 \pm 2,1	(12)
Ivguláhku	30,1 \pm 4,6	(141)	30,6 \pm 2,9	(21)	18,5 \pm 2,4	(127)
Vest-Finnmark	27,7 \pm 3,8	(5 770)	28,1 \pm 3,9	(2 506)	19,3 \pm 3,0	(8 039)

1 Det foreligger for få eller ingen slaktedyr til å si noe om gjennomsnittlig slaktevekt.

2 Slakterein som har sommerbeitet i rbd 38-Ulisuolu er hjemmehørende under rbd 34-Ábborašša.

Tabell 10. Fordeling av driftsenheter etter reintall i driftsenheten, samt gjennomsnittlig reintall per driftsenhet, ved slutten av driftsåret 2003/04 (driftsenheter og ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEDISTRIKT	FORDELING AV DRIFTSENHETER							GJ.SN. REINTALL pr. dr.enh.	
	etter reintall i driftsenheten								
	< 30	31-70	71-200	201-400	401-600	601-800	> 800		
19	Sállan	-	-	2	5	4	-	-	325
20	Fálá	2	-	-	4	1	-	-	254
21	Gearretnjárga	-	-	2	5	1	-	-	265
22	Fiettar	-	1	-	5	7	2	1	467
23	Seainnus/Návvgastat	2	1	1	-	3	1	8	713
24A	Oarje-Sievju	1	1	2	2	2	-	-	235
24B	Nuorta-Sievju	1	1	1	-	-	1	-	248
25	Stierdná	-	-	1	4	1	-	-	277
41	Beaskádas	-	-	2	-	2	1	1	533
26	Lákkonjárga	-	-	4	2	11	-	3	511
27	Joahkonjárga	-	-	1	7	6	-	1	423
28	Cuokcavuotna	1	-	1	-	1	-	-	196
29	Seakkesnjárga ja Sildá	-	-	1	2	1	-	-	358
32	Silvvetnjárga	-	-	1	4	1	-	-	352
33	Spalca	1	2	4	8	5	1	1	332
34	Ábborašša	-	1	1	3	5	3	-	460
35A	Fávrosorda	-	1	4	3	1	3	3	461
36	Cohkolat	1	2	1	5	6	-	1	429
37	Skárfvággi	-	-	-	4	1	-	-	340
38	Ulisuolu	-	-	-	-	-	-	-	-
39	Árdni/Gávvir	-	-	6	2	1	-	-	203
40	Orda	-	-	2	3	8	2	1	494
35B	Beahcegealli	2	2	-	2	-	-	-	114
11T	Reinøy	-	-	-	1	-	-	-	245
33T	Ittunjárga	-	-	1	2	-	-	-	238
19/32T	Ivguláhku	-	2	1	-	1	1	-	308
Vest-Finnmark		11	14	39	73	69	15	20	400
		5 %	6 %	16 %	30 %	29 %	6 %	8 %	

Tabell 11. Fordeling av driftsenheter (per 31. mars 2004) etter alder på driftsenhetens innehaver (per 31. desember 2003) samt gjennomsnittsalder på innehaverne.

REINBEITEDISTRIKT		FORDELING AV DRIFTSSENHETER							GJ.SN. ALDER innehaver
		etter alder på driftsenhetsinnehaver							
		< 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	> 70	
19	Sállan	-	2	3	2	3	-	1	44 år
20	Fálá	-	1	1	3	1	1	-	45 år
21	Gearretnjárga	-	4	-	2	2	-	-	38 år
22	Fiettar	-	1	8	4	3	-	-	41 år
23	Seainnus/Návvgastat	1	2	3	5	3	1	1	44 år
24A	Oarje-Sievju	-	1	1	3	3	-	-	44 år
24B	Nuorta-Sievju	-	-	1	-	3	-	-	50 år
25	Stierdná	-	-	4	1	-	1	-	42 år
41	Beaskádas	1	-	2	-	2	1	-	45 år
26	Lákkonjárga	-	-	5	6	4	5	-	50 år
27	Joahkonjárga	1	1	4	7	2	-	-	41 år
28	Cuokcavuotna	-	-	-	1	1	1	-	55 år
29	Seakkesnjárga ja Sildá	-	1	-	1	2	-	-	44 år
32	Silvvetnjárga	-	-	5	1	-	-	-	39 år
33	Spalca	-	3	5	4	6	3	1	48 år
34	Ábborašša	-	1	5	4	2	1	-	43 år
35A	Fávrosorda	-	1	6	3	2	2	1	46 år
36	Cohkolat	3	3	1	4	4	-	1	40 år
37	Skárfvággi	-	1	1	1	2	-	-	45 år
38	Ulisuolu	-	-	-	-	-	-	-	
39	Árdni/Gávvir	-	1	4	3	-	1	-	42 år
40	Orda	-	3	3	6	3	1	-	44 år
35B	Beahcegealli	-	-	2	2	1	1	-	48 år
11T	Reinøy	-	-	-	-	1	-	-	55 år
33T	Ittunjárga	-	-	-	-	1	1	1	66 år
19/32T	Ivguláhku	-	1	1	1	2	-	-	44 år
Vest-Finmark		6	27	65	64	53	20	6	45 år
		2 %	11 %	27 %	27 %	22 %	8 %	2 %	

Vedlegg 4 - Næringsoversikt Troms

Tabell 1. Antall driftsenheter (midlertidige enheter i parentes¹) og antall personer i driftsenhetene ved slutten av driftsåret 2003/04 (per 31. mars 2004). Antall driftsgrupper gjenspeiler en gjennomsnittssituasjon for de siste driftsårene.

REINBEITEDISTRIKT	DRIFTSENHETER		PERSONER i dr.enhetene	DRIFTSGRUPPER		
	m/rein	u/rein		Sommer	Vinter	
34	Kanstadfjord/Vestre Hinnøy	4	-	14	1 ²	1 ²
36	Tjeldøy	1	-	4	1	1
23	Kongsvikdalen	2	-	11	1	1
22	Grovfjord	2	-	6	1	1
16	Sør-Senja	2	-	5	1	1
15/28	Nord-Senja	2	-	4	1	1
14	Kvaløy	2	-	2	1	1
12	Ringvassøy	3	-	7	1	1
13	Rebbenesøy	1	-	9	1	1
10	Vannøy	1	-	3	1	1
17/18/27	Mauken/Tromsdalen	11	-	21	2	2
24	Helligskogen	6	-	18	1	1
20/30	Hjertind	8 (2)	-	28	1	1-2
21	Gielas	5	-	28	1	1
Troms		50 (2)	0	160	16	16-17

1 Midlertidige driftsenheter er godkjent for en begrenset tidsperiode. De inngår under driftsenheter med rein.

2 Består av ett arbeidsfellesskap, men reinen er fordelt på 3 grupper.

Tabell 2. Reintall i sluttstatus for de 10 siste driftsårene (korrigert reintall per 31. mars unntatt siste år).

REINBEITEDISTRIKT	REINTALL I SLUTTSTATUS (pr. 31. mars) ¹										
	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04	
34	Kanstadfjord/Vestre Hinnøy	852	848	827	766	948	1 071	892	972	1 065	1 115
36	Tjeldøy	175	159	151	126	136	146	147	156	175	146
23	Kongsvikdalen	501	491	440	392	441	432	405	437	484	446
22	Grovfjord	526	476	454	428	437	403	417	470	519	516
16	Sør-Senja	597	594	470	464	506	506	342	405	490	539
15/28	Nord-Senja	293	322	134	321	348	190	180	284	290	266
14	Kvaløy ²	-	-	-	-	-	-	319	353	346	450
12	Ringvassøy	482	459	212	217	302	142	128	158	200	212
11	Reinøy ³	590	593	565	538	247	-	-	-	-	-
13	Rebbenesøy	251	279	144	98	118	180	132	167	132	163
10	Vannøy	300	305	250	182	217	256	160	190	248	301
17/18/27	Mauken/Tromsdalen	1 039	1 084	1 173	1 237	1 287	1 255	1 298	1 528	1 584	1 647
24	Helligskogen	1 865	1 848	1 544	1 511	1 492	1 458	1 523	1 617	1 731	1 801
20/30	Hjertind	644	745	759	844	936	1 111	1 316	1 388	1 587	1 680
21	Gielas	879	886	892	805	761	695	817	926	1 071	1 182
Troms⁴		8 994	9 089	8 015	7 929	8 176	7 845	8 076	9 051	9 922	10 464

1 Korrigerende reintall med unntak av siste år, som først vil foreligge neste år. Tallserien kan avvike fra tidligere års Ressursregnskap på grunn av ny gjennomgang av reintall på distriktsnivå.

2 For distrikt 14-Kvaløy mangler reintallsopplysninger fram til og med 1999/00. For årene deretter er reintallet delvis stipulert.

3 Distrikt 11-Reinøy ble administrativt overført fra Troms til Vest-Finnmark reinbeiteområde i 1999/00. Reintallene er derfor ført under Vest-Finnmark fra og med 1999/00.

4 For årene uten reintallsopplysninger for distrikt 11-Kvaløy er det i sumtallet for Troms stipulert inn et reintall.

Tabell 3. Flokksammensetning ved slutten av driftsåret 2003/04 (ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEDISTRIKT		FLOKKSAMMENSETNING			REINTALL pr. 31.03.04
		Okserein	Simlerein	Kalv	
34	Kanstadfjord/Vestre Hinnøy	8 %	70 %	23 %	1 115
36	Tjeldøy	10 %	77 %	12 %	146
23	Kongsvikdalen	12 %	71 %	17 %	446
22	Grovfjord	22 %	56 %	22 %	516
16	Sør-Senja ¹	17 %	62 %	21 %	539
15/28	Nord-Senja	15 %	64 %	21 %	266
14	Kvaløy ¹	15 %	54 %	31 %	450
12	Ringvassøy	14 %	65 %	22 %	212
13	Rebbernesøy	12 %	62 %	26 %	163
10	Vannøy	25 %	48 %	27 %	301
17/18/27	Mauken/Tromsdalen	9 %	71 %	21 %	1 647
24	Helligskogen	17 %	55 %	28 %	1 801
20/30	Hjerttind	7 %	67 %	26 %	1 680
21	Gielas	14 %	59 %	27 %	1 182
Troms		13 %	63 %	24 %	10 464

1 Delvis stipulerte tall.

Tabell 4. Kalvetilgang i driftsåret 2003/04. Den prosentvise tilgangen er beregnet i forhold til antall simler ved driftsårets start (korrigert simletall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		SIMLER I VÅRFLOKK	MERKEDE		KALVER		MERKE- PERIODE
			KALVER		ETTER TAP ¹		
34	Kanstadfjord/Vestre Hinnøy	755	493	65 %	401	53 %	01.08 - 31.08
36	Tjeldøy	118	51	43 %	36	31 %	01.09 - 15.09
23	Kongsvikdalen	323	152	47 %	117	36 %	16.07 - 31.08 ³
22	Grovfjord	295	160	54 %	153	52 %	16.07 - 31.07
16	Sør-Senja ²	274	140	51 %	130	47 %	01.08 - 15.09 ³
15/28	Nord-Senja	187	90	48 %	58	31 %	01.09 - 15.09
14	Kvaløy ²	212	140	66 %	110	52 %	01.09 - 15.09
12	Ringvassøy	120	47	39 %	47	39 %	16.08 - 30.09 ³
13	Rebbernesøy	98	43	44 %	43	44 %	16.08 - 31.08
10	Vannøy	125	82	66 %	82	66 %	16.08 - 31.08
17/18/27	Mauken/Tromsdalen	1 107	678	61 %	475	43 %	16.07 - 31.10 ³
24	Helligskogen	999	686	69 %	505	51 %	01.08 - 15.08
20/30	Hjerttind	1 044	786	75 %	620	59 %	16.07 - 31.08 ³
21	Gielas	643	543	84 %	344	53 %	16.06 - 30.06
Troms		6 300	4 091	65 %	3 121	50 %	16.06 - 31.10

1 Med kalver etter tap menes kalver til slakt og kalver til påsett.

2 Delvis stipulerte tall.

3 Ulike grupper/driftsenheter i distriktet merker til ulik tid. Den oppgitte merkeperioden angir ytterpunktene.

Tabell 5. Tap av kalver og voksne dyr i driftsåret 2003/04. Prosentvise tap er beregnet i forhold til antall merkede kalver våren 2003 og antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		TAP AV MERKET KALV ¹		TAP AV VOKSNE DYR		TAP TOTALT ¹	
34	Kanstadfjord/Vestre Hinnøy	92	19 %	103	10 %	195	13 %
36	Tjeldøy	15	29 %	27	15 %	42	19 %
23	Kongsvikdalen	35	23 %	78	16 %	113	18 %
22	Grovfjord	7	4 %	101	19 %	108	16 %
16	Sør-Senja ²	12	9 %	25	5,1 %	37	6 %
15/28	Nord-Senja	32	36 %	53	18 %	85	22 %
14	Kvaløy ²	0	0 %	36	10 %	36	7 %
12	Ringvassøy	0	0 %	3	2 %	3	1 %
13	Rebbernesøy	0	0 %	0	0 %	0	0 %
10	Vannøy	0	0 %	20	8 %	20	6 %
17/18/27	Mauken/Tromsdalen	203	30 %	171	11 %	374	17 %
24	Helligskogen	181	26 %	371	21 %	552	23 %
20/30	Hjerttind	166	21 %	189	12 %	355	15 %
21	Gielas	199	37 %	123	11 %	322	20 %
Troms		942	23 %	1 300	13 %	2 242	16 %

1 Tap av umerket kalv (tidligtap) er ikke medregnet (se tabell 4).

2 Delvis stipulerte tall.

Tabell 6. Fordeling av tapsårsaker i driftsåret 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT		TAP AV KALVER ¹			TAP AV VOKSNE DYR		
		Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent	Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent
34	Kanstadfjord/Vestri	90 %	7 %	4 %	71 %	19 %	10 %
36	Tjeldøy	100 %	0 %	0 %	89 %	11 %	0 %
23	Kongsvikdalen	90 %	6 %	3 %	46 %	38 %	15 %
22	Grovfjord	66 %	34 %	0 %	72 %	26 %	2 %
16	Sør-Senja	62 %	12 %	25 %	0 %	0 %	100 %
15/28	Nord-Senja	72 %	28 %	0 %	0 %	100 %	0 %
14	Kvaløy ²	-	-	-	-	-	-
12	Ringvassøy	24 %	3 %	72 %	0 %	67 %	33 %
13	Rebbernesøy	100 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %
10	Vannøy	80 %	7 %	13 %	40 %	35 %	25 %
17/18/27	Mauken/Tromsdale	89 %	4 %	7 %	72 %	15 %	13 %
24	Helligskogen	97 %	3 %	0 %	93 %	7 %	0 %
20/30	Hjerttind	83 %	8 %	9 %	76 %	12 %	12 %
21	Gielas	94 %	3 %	4 %	93 %	3 %	4 %
Troms		84 %	7 %	8 %	72 %	17 %	11 %

1 Fordeling av kalvetapet omfatter også oppgitt tap av kalv før merking (tidligtap).

2 Mangler data.

Tabell 7. Totalt slakteuttak og slaktekvantum (inkludert privat salg og eget forbruk), prosentvis slakteuttak og produktivitet i driftsåret 2003/04. Prosentvis slakteuttak og produktivitet er beregnet i forhold til antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		TOTALT	TOTALT	PROSENTVIS	SL.UTTAK	PRODUKSJON	
		SL.UTTAK	SL.KVANTUM	SL.UTTAK	pr.livrein	pr. livrein ¹	
		(antall dyr)	(antall kg)	(% av vårflokk)	(kg/dyr)	(kg/dyr)	
		03/04	03/04	03/04	03/04	02/03	03/04 ²
34	Kanstadfjord/Vestre Hinnøy	248	8 835	23 %	8,3	6,3	10,3
36	Tjeldøy	38	1 066	22 %	6,1	12,8	0,0
23	Kongsvikdalen	77	2 070	16 %	4,3	8,6	1,6
22	Grovfjord	55	1 410	11 %	2,7	4,3	2,5
16	Sør-Senja ³	43	1 826	9 %	3,7	11,6	7,4
15/28	Nord-Senja	29	1 250	10 %	4,3	4,1	1,2
14	Kvaløy ^{3,4}	45	1 700	13 %	-	-	-
12	Ringvassøy	32	1 326	16 %	6,6	12,3	8,9
13	Rebbenesøy	12	500	9 %	3,8	8,7	12,7
10	Vannøy	9	364	4 %	1,5	13,6	9,2
17/18/27	Mauken/Tromsdalen	241	7 726	15 %	4,9	6,0	6,4
24	Helligskogen	64	2 682	4 %	6,0	5,4	3,1
20/30	Hjertind	338	9 592	21 %	1,7	12,7	8,1
21	Gielas	110	4 288	10 %	4,0	6,7	8,0
Troms		1 341	44 635	14 %	4,5	7,8	6,6

- 1 Med produksjon per livrein menes slakteuttak og reintallsendring (korrigert for livdyroverføring og omregnet til kg) per rein i vårflokk (se kapittel 1.2).
- 2 Siste års tall er foreløpig da det er beregnet på grunnlag av ukorrigerede reintall.
- 3 Delvis stipulerte tall.
- 4 Ikke tilfredsstillende datagrunnlag for beregning av produktivitet.

Tabell 8. Fordeling av slakteuttaket etter dyrekategori, slaktemåte og slaktetidspunkt i driftsåret 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT		FORDELING AV SLAKTEDYR (%)								
		Dyrekategori ¹			Slaktemåte		Slaktetidspunkt ¹			Totalt Antall slaktedyr
		Okse- rein	Simle- rein	Kalv	Registrert slakteri	Privat slakting	Før brunst	Etter brunst	Etter nyttår	
34	Kanstadfjord/Vestre Hinnøy	24 %	14 %	62 %	95 %	5 %	23 %	77 %	0 %	248
36	Tjeldøy	21 %	4 %	75 %	63 %	37 %	100 %	0 %	0 %	38
23	Kongsvikdalen	8 %	18 %	73 %	64 %	36 %	39 %	61 %	0 %	77
22	Grovfjord	19 %	13 %	68 %	56 %	44 %	0 %	0 %	100 %	55
16	Sør-Senja ²	-	-	-	0 %	100 %	-	-	-	43
15/28	Nord-Senja	-	-	-	0 %	100 %	-	-	-	29
14	Kvaløy ²	-	-	-	0 %	100 %	-	-	-	45
12	Ringvassøy	-	-	-	0 %	100 %	-	-	-	32
13	Rebbenesøy	-	-	-	0 %	100 %	-	-	-	12
10	Vannøy	-	-	-	0 %	100 %	-	-	-	9
17/18/27	Mauken/Tromsdalen	-	-	-	0 %	100 %	-	-	-	241
24	Helligskogen	-	-	-	0 %	100 %	-	-	-	64
20/30	Hjertind	30 %	10 %	61 %	77 %	23 %	0 %	52 %	48 %	338
21	Gielas	0 %	0 %	100 %	1 %	99 %	0 %	0 %	100 %	110
Troms		25 %	12 %	63 %	46 %	54 %	16 %	58 %	26 %	1 341

- 1 Prosentfordelingen er gjort på grunnlag av leveranser til registrert slakteribedrift.
- 2 Delvis stipulerte tall.

Tabell 9. Gjennomsnittlige slaktevekter (\pm standardavvik) for okserein 1-2 år (varit), simler over 2 år (aldu/rotnu) og kalv (miessi) i driftsåret 2003/04, basert på data fra registrerte slakteribedrifter. Antall slaktevekter (n) til grunn for beregningene er gitt i parentes.

REINBEITEDISTRIKT	GJ.SNITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)					
	Okse 1-2 år		Simle > 2 år		Kalv 0-1 år	
Kanstadfjord/Vestre Hinnøy	40,6 \pm 4,0	(10)	40,3 \pm 4,0	(34)	24,0 \pm 2,4	(146)
Tjeldøy	- ¹	(5)	- ¹	(1)	22,0 \pm 4,0	(18)
Kongsvikdalen	- ¹	(4)	38,3 \pm 3,5	(9)	22,0 \pm 2,2	(36)
Grovfjord	- ¹	(3)	- ¹	(4)	21,2 \pm 2,8	(21)
Sør-Senja	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(0)
Nord-Senja	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(0)
Kvaløy	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(0)
Ringvassøy	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(0)
Rebbernesøy	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(0)
Vannøy	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(0)
Mauken/Tromsdalen	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(0)
Helligskogen	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(0)
Hjertind	32,5 \pm 3,0	(46)	35,0 \pm 3,2	(25)	21,7 \pm 3,2	(157)
Gielas	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(1)
	33,3 \pm 4,4	(68)	37,9 \pm 4,5	(73)	22,6 \pm 3,0	(379)

1 Det foreligger for få eller ingen slaktedyr til å si noe om gjennomsnittlig slaktevekt..

Tabell 10. Fordeling av driftsenheter etter reintall i driftsenheten, samt gjennomsnittlig reintall per driftsenhet, ved slutten av driftsåret 2003/04 (driftsenheter og ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEDISTRIKT	FORDELING AV DRIFTSENHETER							GJ.SN. REINTALL pr. dr.enh.
	etter reintall i driftsenheten							
	< 30	31-70	71-200	201-400	401-600	601-800	> 800	
34 Kanstadfjord/Vestre Hinnøy	-	-	1	2	1	0	0	279
36 Tjeldøy	-	-	1	-	-	-	-	146
23 Kongsvikdalen	-	-	1	1	-	-	-	223
22 Grovfjord	-	-	-	2	-	-	-	258
16 Sør-Senja	-	-	1	1	-	-	-	270
15/28 Nord-Senja	-	-	2	-	-	-	-	133
14 Kvaløy ¹	-	-	1	1	-	-	-	225
12 Ringvassøy	-	1	2	-	-	-	-	71
13 Rebbenesøy	-	-	1	-	-	-	-	163
10 Vannøy	-	-	-	1	-	-	-	301
17/18/27 Mauken/Tromsdalen	2	2	4	3	-	-	-	150
24 Helligskogen	-	-	-	6	-	-	-	300
20/30 Hjerttind	-	-	3	5	-	-	-	210
21 Gielas	-	-	2	3	-	-	-	236
Troms	2	3	19	25	1	0	0	209
	4 %	6 %	38 %	50 %	2 %	0 %	0 %	

1 Basert på delvis stipulerte tall.

Tabell 11. Fordeling av driftsenheter (per 31. mars 2004) etter alder på driftsenhetens innehaver (per 31. desember 2003) samt gjennomsnittsalder på innehaverne.

REINBEITEDISTRIKT	FORDELING AV DRIFTSENHETER							GJ.SN. ALDER innehaver
	etter alder på driftsenhetsinnehaver							
	< 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	> 70	
34 Kanstadfjord/Vestre Hinnøy	-	2	-	2	-	-	-	35 år
36 Tjeldøy	-	-	1	-	-	-	-	33 år
23 Kongsvikdalen	-	-	2	-	-	-	-	38 år
22 Grovfjord	-	-	2	-	-	-	-	38 år
16 Sør-Senja	-	-	-	2	-	-	-	49 år
15/28 Nord-Senja	-	-	1	-	-	1	-	51 år
14 Kvaløy	-	-	-	-	2	-	-	56 år
12 Ringvassøy	-	1	-	-	-	2	-	51 år
13 Rebbenesøy	-	-	1	-	-	-	-	39 år
10 Vannøy	-	-	-	1	-	-	-	50 år
17/18/27 Mauken/Tromsdalen	-	-	2	2	4	1	2	54 år
24 Helligskogen	-	-	-	3	2	-	1	54 år
20/30 Hjerttind	-	3	-	3	-	2	-	44 år
21 Gielas	-	-	-	2	2	1	-	54 år
Troms	0	6	9	15	10	7	3	48 år
	0 %	12 %	18 %	30 %	20 %	14 %	6 %	

Vedlegg 5 - Næringsoversikt Nordland

Tabell 1. Antall driftsenheter og antall personer i driftsenheten ved slutten av driftsåret 2003/04 (per 31. mars 2004). Antall driftsgrupper gjenspeiler en gjennomsnittssituasjon for de siste driftsårene.

REINBEITEDISTRIKT		DRIFTSENHETER		PERSONER i dr.enhetene	DRIFTSGRUPPER	
		m/rein	u/rein		Sommer	Vinter
18	Voengelh-Njaarke	7	-	70	1	2-3
20	Jillen-Njaarke	4	1	18	1	1
19	Byrkije	2	-	7	2	2
21	Røssåga/Toven/Syv Søstre	3	-	13	2	2
23	Hestmannen/Strandtindene	3	-	12	1	1
22	Ildgruben	2	1	6	1	1
24	Dunderland/Harodal/Glomm	7	-	21	2	1
25	Balvatn	2	-	11	1	1
26	Storskog/Sjunkfjell	3	-	17	1	1
27	Stajggo-Hábmer	6	-	15	3	3
28	Frostisen	2	-	6	1	1
29	Skjomen	2	-	5	1	1
Nordland		43	2	201	17	17-18

Tabell 2. Reintall i sluttstatus for de 10 siste driftsårene (korrigert reintall per 31. mars unntatt siste år).

REINBEITEDISTRIKT		REINTALL I SLUTTSTATUS (pr. 31. mars) ¹									
		94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04
18	Voengelh-Njaarke	2 340	1 930	2 000	1 918	2 052	2 058	2 044	2 092	2 124	2 022
20	Jillen-Njaarke	1 490	1 300	1 476	1 457	1 475	1 289	1 772	1 859	1 752	2 037
19	Byrkije	953	960	901	874	751	873	975	1 027	1 066	999
21	Røssåga/Toven/Syv Søstre	747	662	676	835	912	971	999	1 108	1 203	1 166
23	Hestmannen/Strandtindene	726	755	784	818	850	940	1 046	1 110	1 211	1 314
22	Ildgruben	1 319	1 189	1 080	959	1 018	999	1 026	1 458	1 306	1 266
24	Dunderland/Harodal/Glommen	1 568	2 049	2 151	1 577	1 529	1 615	1 789	2 508	2 836	3 011
25	Balvatn	1 204	1 053	912	766	801	958	1 052	997	982	989
26	Storskog/Sjunkfjell	860	814	799	788	816	824	794	819	832	863
27	Stajggo-Hábmer	462	588	375	649	709	515	475	524	710	672
28	Frostisen	404	387	210	85	42	27	34	34	35	32
29	Skjomen	354	262	233	176	128	66	66	76	80	83
Nordland		12 427	11 949	11 597	10 902	11 083	11 135	12 072	13 612	14 137	14 454

- 1 Korrigerte reintall med unntak av siste år, som først vil foreligge neste år. Tallserien kan avvike fra tidligere års Ressursregnskap på grunn av ny gjennomgang av reintall på distriktsnivå.

Tabell 3. Flokksammensetning ved slutten av driftsåret 2003/04 (ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEDISTRIKT	FLOKKSAMMENSETNING			REINTALL pr. 31.03.04	
	Okserein	Simlerein	Kalv		
18	Voengelh-Njaarke	11 %	66 %	23 %	2 022
20	Jillen-Njaarke	14 %	58 %	28 %	2 037
19	Byrkije	7 %	83 %	10 %	999
21	Røssåga/Toven/Syv Søstre	12 %	69 %	19 %	1 166
23	Hestmannen/Strandtindene	20 %	57 %	22 %	1 314
22	Ildgruben	19 %	57 %	24 %	1 266
24	Dunderland/Harodal/Glomme	15 %	53 %	32 %	3 011
25	Balvatn	11 %	67 %	23 %	989
26	Storskog/Sjunkfjell	14 %	61 %	25 %	863
27	Stajggo-Hábmer	12 %	69 %	19 %	672
28	Frostisen	9 %	69 %	22 %	32
29	Skjomen	14 %	61 %	24 %	83
Nordland		14 %	62 %	24 %	14 454

Tabell 4. Kalvetilgang i driftsåret 2003/04. Den prosentvise tilgangen er beregnet i forhold til antall simler ved driftsårets start (korrigert simletall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT	SIMLER I VÅRFLOKK	MERKEDE		KALVER		MERKE- PERIODE	
		KALVER		ETTER TAP ¹			
18	Voengelh-Njaarke	1 389	954	69 %	821	59 %	01.07 - 30.09
20	Jillen-Njaarke	1 252	840	67 %	771	62 %	01.07 - 31.07
19	Byrkije	796	742	93 %	705	89 %	01.06 - 30.06
21	Røssåga/Toven/Syv Søstre	806	563	70 %	535	66 %	01.06 - 15.09 ²
23	Hestmannen/Strandtindene	714	345	48 %	312	44 %	01.07 - 15.10
22	Ildgruben	828	770	93 %	685	83 %	01.07 - 15.09
24	Dunderland/Harodal/Glommen	1 567	1 321	84 %	1 008	64 %	01.06 - 31.09 ²
25	Balvatn	684	364	53 %	249	36 %	01.07 - 31.08
26	Storskog/Sjunkfjell	508	378	74 %	335	66 %	01.07 - 15.07
27	Stajggo-Hábmer	497	229	46 %	189	38 %	16.07 - 31.12 ²
28	Frostisen	23	9	39 %	7	30 %	01.10 - 30.10
29	Skjomen	54	37	69 %	25	46 %	01.07 - 31.08
Nordland		9 118	6 552	72 %	5 642	62 %	01.06 - 31.12

1 Med kalver etter tap menes kalver til slakt og kalver til påsett.

2 Ulike grupper/driftsenheter i distriktet merker til ulik tid. Den oppgitte merkeperioden angir ytterpunktene.

Tabell 5. Tap av kalver og voksne dyr i driftsåret 2003/04. Prosentvise tap er beregnet i forhold til antall merkede kalver våren 2003 og antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT	TAP AV MERKET KALV ¹		TAP AV VOKSNE DYR		TAP TOTALT ¹	
18	Voengelh-Njaarke	133 14 %	299 14 %	432 14 %		
20	Jillen-Njaarke	69 8 %	233 12 %	302 11 %		
19	Byrkije	37 5 %	23 2 %	60 3 %		
21	Røssåga/Toven/Syv Søstre	28 5 %	80 6 %	108 6 %		
23	Hestmannen/Strandtindene	33 10 %	84 7 %	117 7 %		
22	Ildgruben	85 11 %	63 5 %	148 7 %		
24	Dunderland/Harodal/Glommen	313 24 %	419 15 %	732 18 %		
25	Balvatn	115 32 %	128 13 %	243 18 %		
26	Storskog/Sjunkfjell	43 11 %	104 13 %	147 12 %		
27	Stajggo-Hábmer	40 17 %	111 16 %	151 16 %		
28	Frostisen	2 22 %	10 29 %	12 27 %		
29	Skjomen	12 32 %	9 11 %	21 18 %		
Nordland		910 14 %	1 563 11 %	2 473 12 %		

1 Tap av umerket kalv (tidligtap) er ikke medregnet (se tabell 4).

Tabell 6. Fordeling av tapsårsaker i driftsåret 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT	TAP AV KALVER ¹			TAP AV VOKSNE DYR			
	Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent	Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent	
18	Voengelh-Njaarke	97 %	1 %	2 %	70 %	29 %	1 %
20	Jillen-Njaarke	91 %	2 %	7 %	79 %	12 %	9 %
19	Byrkije	91 %	0 %	9 %	91 %	0 %	9 %
21	Røssåga/Toven/Syv Søstre	98 %	0 %	1 %	88 %	11 %	1 %
23	Hestmannen/Strandtindene	90 %	6 %	4 %	70 %	19 %	11 %
22	Ildgruben	90 %	6 %	4 %	87 %	11 %	2 %
24	Dunderland/Harodal/Glommen	90 %	4 %	6 %	78 %	5 %	17 %
25	Balvatn	100 %	0 %	0 %	100 %	0 %	0 %
26	Storskog/Sjunkfjell	94 %	2 %	4 %	78 %	20 %	2 %
27	Stajggo-Hábmer	98 %	2 %	1 %	78 %	7 %	15 %
28	Frostisen	95 %	5 %	0 %	80 %	20 %	0 %
29	Skjomen	100 %	0 %	0 %	89 %	11 %	0 %
Nordland		94 %	2 %	4 %	79 %	13 %	8 %

1 Fordeling av kalvetapet omfatter også oppgitt tap av kalv før merking (tidligtap).

Tabell 7. Totalt slakteuttak og slaktekvantum (inkludert privat salg og eget forbruk), prosentvis slakteuttak og produktivitet i driftsåret 2003/04. Prosentvis slakteuttak og produktivitet er beregnet i forhold til antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		TOTALT	TOTALT	PROSENTVIS	SL.UTTAK	PRODUKSJON	
		SL.UTTAK	SL.KVANTUM	SL.UTTAK	pr.livrein	pr. livrein ¹	
		(antall dyr)	(antall kg)	(% av vårflokk)	(kg/dyr)	(kg/dyr)	
		03/04	03/04	03/04	03/04	02/03	03/04 ²
18	Voengelh-Njaarke	543	14 405	26 %	6,8	5,1	6,5
20	Jillen-Njaarke	479	13 784	25 %	7,2	8,2	9,7
19	Byrkije	749	18 421	70 %	17,3	18,3	14,9
21	Røssåga/Toven/Syv Søstre	492	13 481	41 %	11,2	11,4	8,8
23	Hestmannen/Strandtindene	235	8 360	19 %	6,9	9,0	6,7
22	Ildgruben	632	18 972	48 %	14,5	5,7	14,2
24	Dunderland/Harodal/Glommet	581	23 621	20 %	8,3	10,9	10,5
25	Balvatn	114	3 925	12 %	4,0	4,5	4,2
26	Storskog/Sjunkfjell	200	5 547	24 %	6,7	6,9	7,9
27	Stajggo-Håbmer	119	4 103	17 %	5,8	7,3	3,6
28	Frostisen	0	0	0 %	0,0	4,3	-3,1
29	Skjomen	13	433	16 %	5,4	11,3	6,7
Nordland		4 157	125 052	29 %	8,7	8,7	9,0

- 1 Med produksjon per livrein menes slakteuttak og reintallsending (korrigert for livdyroverføring og omregnet til kg) per rein i vårflokk (se kapittel 1.2).
- 2 Siste års tall er foreløpig da det er beregnet på grunnlag av ukorrigerede reintall.

Tabell 8. Fordeling av slakteuttaket etter dyrekategori, slaktemåte og slaktetidspunkt i driftsåret 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT		FORDELING AV SLAKTEDYR (%)								Totalt Antall slaktedyr
		Dyrekategori ¹			Slaktemåte		Slaktetidspunkt ¹			
		Okse- rein	Simle- rein	Kalv	Registrert slakteri	Privat slakting	Før brunst	Etter brunst	Etter nyttår	
18	Voengelh-Njaarke	15 %	26 %	59 %	96 %	4 %	16 %	80 %	3 %	543
20	Jillen-Njaarke	15 %	35 %	50 %	94 %	6 %	8 %	49 %	44 %	479
19	Byrkije	3 %	16 %	81 %	100 %	0 %	46 %	44 %	10 %	749
21	Røssåga/Toven/Syv Søstre	16 %	15 %	69 %	95 %	5 %	21 %	79 %	0 %	492
23	Hestmannen/Strandtindene	32 %	39 %	28 %	95 %	5 %	0 %	90 %	10 %	235
22	Ildgruben	9 %	27 %	64 %	94 %	6 %	0 %	77 %	23 %	632
24	Dunderland/Harodal/Glommen	52 %	40 %	8 %	97 %	3 %	31 %	10 %	58 %	581
25	Balvatn	67 %	23 %	10 %	88 %	12 %	74 %	0 %	26 %	114
26	Storskog/Sjunkfjell	21 %	21 %	59 %	100 %	0 %	21 %	80 %	0 %	200
27	Stajggo-Håbmer	30 %	16 %	54 %	70 %	30 %	11 %	73 %	16 %	119
28	Frostisen	-	-	-	0 %	0 %	-	-	-	0
29	Skjomen	-	-	-	0 %	100 %	-	-	-	13
Nordland		20 %	26 %	54 %	95 %	5 %	22 %	58 %	21 %	4 157

- 1 Prosentfordelingen er gjort på grunnlag av leveranser til registrert slakteribedrift.

Tabell 9. Gjennomsnittlige slaktevekter (\pm standardavvik) for okserein 1-2 år (varit), simler over 2 år (aldu/rotnu) og kalv (miessi) i driftsåret 2003/04, basert på data fra registrerte slakteribedrifter. Antall slaktevekter (n) til grunn for beregningene er gitt i parentes.

REINBEITEDISTRIKT	GJ.SNITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)					
	Okse 1-2 år		Simle > 2 år		Kalv 0-1 år	
Voengelh-Njaarke	31,7 \pm 4,1	(36)	32,7 \pm 4,3	(135)	20,2 \pm 2,6	(308)
Jillen-Njaarke	30,0 \pm 4,5	(11)	33,3 \pm 3,4	(52)	19,2 \pm 2,5	(155)
Byrkije	- ¹	(7)	37,1 \pm 18,8	(118)	21,1 \pm 2,9	(604)
Røssåga/Toven/Syv Søstre	33,2 \pm 3,4	(34)	33,5 \pm 3,3	(164)	20,6 \pm 2,9	(388)
Hestmannen/Strandtindene	31,4 \pm 2,6	(24)	37,6 \pm 4,3	(81)	20,6 \pm 3,0	(63)
Ildgruben	- ¹	(4)	36,0 \pm 3,8	(156)	22,5 \pm 2,7	(379)
Dunderland/Harodal/Glommen	42,1 \pm 6,3	(63)	32,6 \pm 3,5	(222)	21,5 \pm 3,1	(45)
Balvatn	34,6 \pm 2,7	(27)	31,5 \pm 4,7	(8)	16,5 \pm 2,1	(10)
Storskog/Sjunkfjell	34,9 \pm 3,5	(24)	35,9 \pm 4,3	(25)	19,4 \pm 2,8	(117)
Stajggo-Håbmer	- ¹	(0)	34,7 \pm 2,3	(119)	22,4 \pm 2,4	(45)
Frostisen	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(0)
Skjomen	- ¹	(0)	- ¹	(0)	- ¹	(0)
	35,5 \pm 6,1	(230)	34,4 \pm 7,7	(972)	20,9 \pm 3,0	(2 114)

1 Det foreligger for få eller ingen slaktedyr til å si noe om gjennomsnittlig slaktevekt..

Tabell 10. Fordeling av driftsenheter etter reintall i driftsenheten, samt gjennomsnittlig reintall per driftsenhet, ved slutten av driftsåret 2003/04 (driftsenheter og ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEDISTRIKT	FORDELING AV DRIFTSENHETER							GJ.SN. REINTALL pr. dr.enh.
	etter reintall i driftsenheten							
	< 30	31-70	71-200	201-400	401-600	601-800	> 800	
18 Voengelh-Njaarke	-	-	1	6	-	-	-	289
20 Jillen-Njaarke	-	-	-	-	4	-	-	490
19 Byrkije	-	-	-	-	2	-	-	500
21 Røssåga/Toven/Syv Søstre	-	-	-	2	1	-	-	407
23 Hestmannen/Strandtindene	-	-	-	1	2	-	-	438
22 Ildgruben	-	-	-	-	1	-	1	633
24 Dunderland/Harodal/Glommen	-	-	1	-	6	-	-	430
25 Balvatn	-	-	-	-	2	-	-	495
26 Storskog/Sjunkfjell	-	-	-	3	-	-	-	288
27 Stajggo-Håbmer	1	1	3	1	-	-	-	112
28 Frostisen	2	-	-	-	-	-	-	16
29 Skjomen	1	-	1	-	-	-	-	42
Nordland	4	1	6	13	18	0	1	336
	9 %	2 %	14 %	30 %	42 %	0 %	2 %	

Tabell 11. Fordeling av driftsenheter (per 31. mars 2004) etter alder på driftsenhetens innehaver (per 31. desember 2003) samt gjennomsnittsalder på innehaverne.

REINBEITEDISTRIKT	FORDELING AV DRIFTSSEHETER							GJ.SN. ALDER innehaver
	etter alder på driftsenhetsinnehaver							
	< 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	> 70	
18 Voengelh-Njaarke	-	-	4	1	2	-	-	43 år
20 Jillen-Njaarke	-	1	2	1	-	-	-	35 år
19 Byrkije	-	-	1	-	-	-	1	51 år
21 Røssåga/Toven/Syv Søstre	-	-	-	1	2	-	-	50 år
23 Hestmannen/Strandtindene	-	-	3	-	-	-	-	34 år
22 Ildgruben	-	-	1	1	-	-	-	43 år
24 Dunderland/Harodal/Glommen	-	-	1	3	3	-	-	47 år
25 Balvatn	-	-	-	-	1	1	-	64 år
26 Storskog/Sjunkfjell	-	-	1	-	2	-	-	48 år
27 Stajggo-Hábmer	-	1	-	3	1	1	-	47 år
28 Frostisen	-	-	1	1	-	-	-	43 år
29 Skjomen	-	-	-	-	2	-	-	55 år
Nordland	0	2	14	11	13	2	1	46 år
	0 %	5 %	33 %	26 %	30 %	5 %	2 %	

Tabell 12. Innhold av radioaktivitet i levende rein i driftsåret 2003/04, gitt som målte gjennomsnittsverdier for kalver og voksne dyr. Antall målte dyr er gitt i parentes.

DISTRIKT	RADIOAKTIVITETSNIVÅ (kBq/kg)				
	Måletidspunkt	Kalver		Voksne dyr	
18 Voengelh-Njaarke	11.09.03	1,5	(10)	1,3	(1)
	02.12.03	0,95	(19)	1,2	(6)
19 Byrkije	09.09.03	2,7	(12)	-	-
	10.11.03	1,9	(19)	1,9	(6)
16/17/22 Jillen-Njaarke					
Brurskanken	19.12.03	1,9	(17)	1,5	(13)
Brønnøy/Kvitfje	Ikke målt	-	-	-	-
21/23/24 Røssåga/Toven	Ikke målt	-	-	-	-
25/26 Hestmannen/Sti	Ikke målt	-	-	-	-
27 Ildgruben	Ikke målt	-	-	-	-

Vedlegg 6 - Næringsoversikt Nord-Trøndelag

Tabell 1. Antall driftsenheter og antall personer i driftsenhetene ved slutten av driftsåret 2003/04 (per 31. mars 2004). Antall driftsgrupper gjenspeiler en gjennomsnittssituasjon for de siste driftsårene.

REINBEITEDISTRIKT		DRIFTSENHETER		PERSONER	DRIFTSGRUPPER	
		m/rein	u/rein	i dr.enhetene	Sommer	Vinter
7	Færen / Gasken-Laante	3	-	17	2	1-2
8	Skjækerfjell / Skæhkere	5	-	34	1	1
9	Låarte	5	-	25	1	1
10	Østre-Namdalen	12 ¹	-	44	3 ²	4-5
11	Åarjel-Njaarke	6	-	31	3	3-4
6	Fosen / Fovsen-Njaarke	6	-	29	2	2-3
Nord-Trøndelag		37	0	180	12	12-16

- 1 Medregnet 1 uoppgjort dødsbo (med rein).
- 2 Én av driftsenhetene, som har en uformell samarbeftavtale med svensk sameby, er her regnet som én driftsgruppe.

Tabell 2. Reintall i sluttstatus for de 10 siste driftsårene (korrigert reintall per 31. mars unntatt siste år).

REINBEITEDISTRIKT		REINTALL I SLUTTSTATUS (pr. 31. mars) ¹									
		94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04
7	Færen / Gasken-Laante	2 030	1 788	1 725	2 018	2 454	2 100	1 595	1 053	828	688
8	Skjækerfjell / Skæhkere	2 045	2 713	2 574	2 661	2 508	2 790	2 667	2 088	2 398	1 925
9	Låarte	2 013	1 779	1 553	1 651	1 947	1 826	1 836	1 947	1 705	1 688
10	Østre-Namdalen	4 145	4 121	4 205	4 099	4 098	4 099	4 003	4 084	4 134	3 977
11	Åarjel-Njaarke	2 297	2 147	2 224	2 200	2 096	2 123	1 846	1 801	1 874	1 930
6	Fosen / Fovsen-Njaarke	1 555	1 561	1 528	1 593	1 640	1 724	1 865	2 025	1 997	1 990
Nord-Trøndelag		14 085	14 109	13 809	14 222	14 743	14 662	13 812	12 998	12 936	12 198

- 1 Korrigererte reintall med unntak av siste år, som først vil foreligge neste år. Tallserien kan avvike fra tidligere års Ressursregnskap på grunn av ny gjennomgang av reintall på distriktsnivå.

Tabell 3. Flokksammensetning ved slutten av driftsåret 2003/04 (ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEDISTRIKT		FLOKKSAMMENSETNING			REINTALL
		Okserein	Simlerein	Kalv	pr. 31.03.04
7	Færen / Gasken-Laante	4 %	75 %	21 %	688
8	Skjækerfjell / Skæhkere	5 %	80 %	15 %	1 925
9	Låarte	2 %	82 %	16 %	1 688
10	Østre-Namdalen	4 %	80 %	16 %	3 977
11	Åarjel-Njaarke	13 %	64 %	23 %	1 930
6	Fosen / Fovsen-Njaarke	5 %	73 %	22 %	1 990
Nord-Trøndelag		5 %	76 %	18 %	12 198

Tabell 4. Kalvetilgang i driftsåret 2003/04. Den prosentvise tilgangen er beregnet i forhold til antall simler ved driftsårets start (korrigert simletall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		SIMLER I VÅRFLOKK	MERKEDE KALVER	KALVER ETTER TAP ¹	MERKE- PERIODE
7	Færen / Gasken-Laante	646	448 69 %	412 64 %	16.07 - 31.07
8	Skjækerfjell / Skæhkere	1 730	1 400 81 %	1 098 63 %	01.07 - 15.07
9	Låarte	1 402	1 189 85 %	860 61 %	16.07 - 31.07
10	Østre-Namdal	3 201	2 703 84 %	2 152 67 %	16.06 - 15.07 ²
11	Åarjel-Njaarke	1 096	839 77 %	606 55 %	16.06 - 31.07 ²
6	Fosen / Fovsen-Njaarke	1 548	1 233 80 %	1 013 65 %	16.06 - 15.07 ²
Nord-Trøndelag		9 623	7 812 81 %	6 141 64 %	16.06 - 31.07

1 Med kalver etter tap menes kalver til slakt og kalver til påsett.

2 Ulike grupper/driftsenheter i distriktet merker til ulik tid. Den oppgitte merkeperioden angir ytterpunktene.

Tabell 5. Tap av kalver og voksne dyr i driftsåret 2003/04. Prosentvise tap er beregnet i forhold til antall merkede kalver våren 2003 og antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		TAP AV MERKET KALV ¹		TAP AV VOKSNE DYR		TAP TOTALT ¹	
7	Færen / Gasken-Laante	36	8 %	31	4 %	67	5 %
8	Skjækerfjell / Skæhkere	302	22 %	262	12 %	564	16 %
9	Låarte	329	28 %	148	8 %	477	16 %
10	Østre-Namdal	551	20 %	374	9 %	925	14 %
11	Åarjel-Njaarke	233	28 %	171	9 %	404	15 %
6	Fosen / Fovsen-Njaarke	220	18 %	111	6 %	331	10 %
Nord-Trøndelag		1 671	21 %	1 097	11 %	2 768	16 %

1 Tap av umerket kalv (tidligtap) er ikke medregnet (se tabell 4).

Tabell 6. Fordeling av tapsårsaker i driftsåret 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT		TAP AV KALVER ¹			TAP AV VOKSNE DYR		
		Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent	Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent
7	Færen / Gasken-Laante	92 %	0 %	8 %	90 %	3 %	6 %
8	Skjækerfjell / Skæhkere	100 %	0 %	0 %	99 %	1 %	0 %
9	Låarte	96 %	0 %	4 %	93 %	1 %	7 %
10	Østre-Namdal	95 %	0,1 %	5 %	96 %	1 %	2 %
11	Åarjel-Njaarke	100 %	0,2 %	0,2 %	100 %	0 %	0 %
6	Fosen / Fovsen-Njaarke	85 %	2 %	13 %	77 %	6 %	16 %
Nord-Trøndelag		95 %	0 %	5 %	95 %	1 %	4 %

1 Fordeling av kalvetapet omfatter også oppgitt tap av kalv før merking (tidligtap).

Tabell 7. Totalt slakteuttak og slaktekvantum (inkludert privat salg og eget forbruk), prosentvis slakteuttak og produktivitet i driftsåret 2003/04. Prosentvis slakteuttak og produktivitet er beregnet i forhold til antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		TOTALT	TOTALT	PROSENTVIS	SL.UTTAK	PRODUKSJON	
		SL.UTTAK	SL.KVANTUM	SL.UTTAK	pr.livrein	pr. livrein ¹	
		(antall dyr)	(antall kg)	(% av vårflokk)	(kg/dyr)	(kg/dyr)	(kg/dyr)
		03/04	03/04	03/04	03/04	02/03	03/04 ²
7	Færen / Gasken-Laante	596	16 215	72 %	19,6	10,4	11,0
8	Skjækerfjell / Skæhkere	1 138	24 638	48 %	10,3	14,9	6,4
9	Låarte	851	18 617	50 %	10,9	12,0	8,4
10	Østre-Namdal	1 935	46 324	47 %	11,2	13,8	9,9
11	Åarjel-Njaarke	378	10 389	20 %	5,5	5,6	6,5
6	Fosen / Fovsen-Njaarke	896	23 149	45 %	11,6	10,9	11,7
Nord-Trøndelag		5 794	139 331	45 %	10,8	11,8	8,9

- 1 Med produksjon per livrein menes slakteuttak og reintallsending (korrigert for livdyroverføring og omregnet til kg) per rein i vårflokk (se kapittel 1.2).
- 2 Siste års tall er foreløpig da det er beregnet på grunnlag av ukorrigerede reintall.

Tabell 8. Fordeling av slakteuttaket etter dyrekategori, slaktemåte og slaktetidspunkt i driftsåret 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT		FORDELING AV SLAKTEDYR (%)								Totalt Antall slaktedy
		Dyrekategori ¹			Slaktemåte		Slaktetidspunkt ¹			
		Okse- rein	Simle- rein	Kalv	Registrert slakteri	Privat slaktning	Før brunst	Etter brunst	Etter nyttår	
7	Færen / Gasken-Laante	12 %	34 %	53 %	83 %	17 %	10 %	59 %	31 %	596
8	Skjækerfjell / Skæhkere	15 %	13 %	72 %	100 %	0 %	56 %	15 %	29 %	1 138
9	Låarte	17 %	9 %	74 %	99 %	1 %	3 %	7 %	90 %	851
10	Østre-Namdal	9 %	11 %	80 %	100 %	0 %	29 %	9 %	62 %	1 935
11	Åarjel-Njaarke	23 %	31 %	46 %	89 %	11 %	0 %	38 %	63 %	378
6	Fosen / Fovsen-Njaarke	15 %	23 %	62 %	99 %	1 %	13 %	35 %	52 %	896
Nord-Trøndelag		13 %	16 %	70 %	97 %	3 %	25 %	20 %	55 %	5 794

- 1 Prosentfordelingen er gjort på grunnlag av leveranser til registrert slakteribedrift.

Tabell 9. Gjennomsnittlige slaktevekter (\pm standardavvik) for okserein 1-2 år (varit), simler over 2 år (aldu/rotmu) og kalv (miessi) i driftsåret 2003/04, basert på data fra registrerte slakteribedrifter. Antall slaktevekter (n) til grunn for beregningene er gitt i parentes.

REINBEITEDISTRIKT	GJ.SNITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)					
	Okse 1-2 år		Simle > 2 år		Kalv 0-1 år	
Færen	31,7 \pm 4,3	(37)	33,2 \pm 3,5	(154)	20,6 \pm 3,0	(264)
Skjækerfjell	29,7 \pm 3,9	(130)	31,5 \pm 3,6	(97)	17,5 \pm 2,7	(816)
Låarte	28,8 \pm 3,8	(87)	30,5 \pm 3,7	(77)	18,3 \pm 2,5	(621)
Østre-Namdal	33,2 \pm 4,4	(74)	32,9 \pm 3,8	(210)	21,0 \pm 2,8	(1 538)
Åarjel-Njaarke	32,1 \pm 4,2	(51)	32,5 \pm 3,7	(97)	20,3 \pm 2,4	(154)
Fosen	32,3 \pm 3,3	(52)	33,8 \pm 4,0	(196)	19,4 \pm 2,9	(554)
	30,9 \pm 4,3	(431)	32,8 \pm 3,9	(831)	19,6 \pm 3,1	(3 947)

Tabell 10. Fordeling av driftsenheter etter reintall i driftsenheten, samt gjennomsnittlig reintall per driftsenhet, ved slutten av driftsåret 2003/04 (driftsenheter og ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEDISTRIKT	FORDELING AV DRIFTSSEHETER							GJ.SN. REINTALL pr. dr.enh.
	etter reintall i driftsenheten							
	< 30	31-70	71-200	201-400	401-600	601-800	> 800	
7 Færen / Gasken-Laante	-	1	-	2	-	-	-	229
8 Skjækerfjell / Skæhkere	-	-	-	5	-	-	-	385
9 Låarte	-	-	1	4	-	-	-	338
10 Østre-Namdal ¹	1	-	1	10	-	-	-	331
11 Åarjel-Njaarke	-	-	2	3	1	-	-	322
6 Fosen / Fovsen-Njaarke	-	-	-	6	-	-	-	332
Nord-Trøndelag	1	1	4	30	1	0	0	330
	3 %	3 %	11 %	81 %	3 %	0 %	0 %	

1 1 uoppgjort dødsbo (med rein) er her regnet med.

Tabell 11. Fordeling av driftsenheter (per 31. mars 2004) etter alder på driftsenhetens innehaver (per 31. desember 2003) samt gjennomsnittsalder på innehaverne.

REINBEITEDISTRIKT	FORDELING AV DRIFTSSEHETER							GJ.SN. ALDER innehaver
	etter alder på driftsenhetsinnehaver							
	< 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	> 70	
18 Voengelh-Njaarke	-	-	4	1	2	-	-	43 år
20 Jillen-Njaarke	-	1	2	1	-	-	-	35 år
19 Byrkije	-	-	1	-	-	-	1	51 år
21 Røssåga/Toven/Syv Søstre	-	-	-	1	2	-	-	50 år
23 Hestmannen/Strandtindene	-	-	3	-	-	-	-	34 år
22 Ildgruben	-	-	1	1	-	-	-	43 år
24 Dunderland/Harodal/Glommen	-	-	1	3	3	-	-	47 år
25 Balvatn	-	-	-	-	1	1	-	64 år
26 Storskog/Sjunkfjell	-	-	1	-	2	-	-	48 år
27 Stajggo-Håbmer	-	1	-	3	1	1	-	47 år
28 Frostisen	-	-	1	1	-	-	-	43 år
29 Skjomen	-	-	-	-	2	-	-	55 år
Nordland	0	2	14	11	13	2	1	46 år
	0 %	5 %	33 %	26 %	30 %	5 %	2 %	

1 1 uoppgjort dødsbo (med rein) er her ikke regnet med.

Tabell 12. Innhold av radioaktivitet i levende rein i driftsåret 2003/04, gitt som målte gjennomsnittsverdier for kalver og voksne dyr. Antall målte dyr er gitt i parentes.

DISTRIKT	RADIOAKTIVITETSNIVÅ (kBq/kg)			
	Måletidspunkt	Kalver		Voksne dyr
7	Færen / Gasken	Ikke målt		-
8	Skjækerfjell / S	11.09-12.09.03	2,0 (563)	1,3 (8)
		14.12.03	2,8 (181)	2,6 (77)
		05.01-10.01.04	2,5 (109)	2,3 (72)
		15.01.04	1,6 (88) ¹	1,6 (12) ¹
		20.01.04	1,5 (22)	1,3 (28)
9	Låarte	17.12-19.12.03	4,5 (11)	3,5 (98)
		21.01.04	1,3 (21) ¹	1,3 (4) ¹
		05.02.04	0,9 (17)	0,6 (13)
10	Østre-Namdal			
	Jåma/Dærga-gru	21.09-22.09.03	3,2 (490)	2,1 (21)
		11.01-18.01.04	1,5 (50)	1,3 (8)
	Steinfjell-grupp	23.09.03	3,0 (312)	2,0 (12)
		21.01.04	1,8 (23)	1,5 (15)
		03.02.04	1,7 (17)	2,2 (3)
11	Åarjel-Njaarke			
	Jåma/Anti-grupj	Ikke målt		-
	Toven-gruppen	27.11.03	1,4 (11)	1,5 (1)
6	Fosen / Fovsen-	13.09.03	1,3 (3) ²	1,0 (2) ²

1 Naturlig nedføring.

2 Målt i kjøttprøver..

Vedlegg 7 - Næringsoversikt Sør-Trøndelag/ Hedmark

Tabell 1. Antall driftsenheter og antall personer i driftsenheten ved slutten av driftsåret 2003/04 (per 31. mars 2004). Antall driftsgrupper gjenspeiler en gjennomsnittssituasjon for de siste driftsårene.

REINBEITEDISTRIKT		DRIFTSSENHETER		PERSONER	DRIFTSGRUPPER	
		m/rein	u/rein	i dr.enhetene	Sommer	Vinter
3	Elgå	6	-	34	1	1
2	Riast/Hylling	10	-	51	1	1
1	Essand	9	-	44	1	1
	Trollheimen	5	-	23	1	1
Sør-Trøndelag/Hedmark		30	0	152	4	4

Tabell 2. Reintall i sluttstatus for de 10 siste driftsårene (korrigert reintall per 31. mars unntatt siste år).

REINBEITEDISTRIKT		REINTALL I SLUTTSTATUS (pr. 31. mars) ¹									
		94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04
3	Elgå	3 426	3 350	2 957	3 038	2 949	3 185	2 987	2 881	2 952	2 802
2	Riast/Hylling	4 371	4 399	4 568	4 329	4 496	4 590	4 648	4 740	4 757	4 727
1	Essand	4 945	4 731	4 730	4 590	4 990	4 021	3 906	3 974	4 130	4 168
	Trollheimen	1 733	1 729	1 655	1 662	1 759	1 662	1 644	1 632	1 593	1 590
Sør-Trøndelag/Hedmark		14 475	14 209	13 910	13 619	14 194	13 458	13 185	13 227	13 432	13 287

1 Korrigerende reintall med unntak av siste år, som først vil foreligge neste år. Tallserien kan avvike fra tidligere års Ressursregnskap på grunn av ny gjennomgang av reintall på distriktsnivå.

Tabell 3. Flokksammensetning ved slutten av driftsåret 2003/04 (ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEDISTRIKT		FLOKKSAMMENSETNING			REINTALL
		Okserlein	Simlerein	Kalv	pr. 31.03.04
3	Elgå	4 %	81 %	15 %	2 802
2	Riast/Hylling	1 %	78 %	21 %	4 727
1	Essand	7 %	73 %	19 %	4 168
	Trollheimen	5 %	81 %	14 %	1 590
Sør-Trøndelag/Hedmark		4 %	77 %	18 %	13 287

Tabell 4. Kalvetilgang i driftsåret 2003/04. Den prosentvise tilgangen er beregnet i forhold til antall simler ved driftsårets start (korrigert simletall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		SIMLER I	MERKEDE		KALVER		MERKE- PERIODE
		VÅRFLOKK	KALVER		ETTER TAP ¹		
3	Elgå	2 257	1 804	80 %	1 593	71 %	16.06 - 30.06
2	Riast/Hylling	3 695	3 211	87 %	3 055	83 %	01.07 - 31.07
1	Essand	3 062	2 479	81 %	2 069	68 %	01.07 - 31.07
	Trollheimen	1 263	1 128	89 %	1 094	87 %	01.07 - 15.07
Sør-Trøndelag/Hedmark		10 277	8 622	84 %	7 811	76 %	16.06 - 15.07

1 Med kalver etter tap menes kalv til slakt og til påsett.

Tabell 5. Tap av kalver og voksne dyr i driftsåret 2003/04. Prosentvise tap er beregnet i forhold til antall merkede kalver våren 2003 og antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		TAP AV MERKET KALV ¹		TAP AV VOKSNE DYR		TAP TOTALT ¹	
3	Elgå	211	12 %	200	7 %	411	9 %
2	Riast/Hylling	156	5 %	266	6 %	422	5 %
1	Essand	410	17 %	310	7 %	720	11 %
	Trollheimen	34	3 %	37	2 %	71	3 %
Sør-Trøndelag/Hedmark		811	9 %	813	6 %	1 624	7 %

Reindriftsforvaltningen 2004

1 Tap av umerket kalv (tidligtap) er ikke medregnet (se tabell 4).

Tabell 6. Fordeling av tapsårsaker i driftsåret 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT		TAP AV KALVER ¹			TAP AV VOKSNE DYR		
		Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent	Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent
3	Elgå	65 %	9 %	27 %	62 %	8 %	31 %
2	Riast/Hylling	77 %	1 %	22 %	71 %	4 %	25 %
1	Essand	91 %	1 %	8 %	80 %	3 %	17 %
	Trollheimen	80 %	14 %	6 %	76 %	11 %	14 %
Sør-Trøndelag/Hedmark		80 %	4 %	16 %	72 %	5 %	23 %

1 Fordeling av kalvetapet omfatter også oppgitt tap av kalv før merking (tidligtap).

Tabell 7. Totalt slakteuttak og slaktekvantum (inkludert privat salg og eget forbruk), prosentvis slakteuttak og produktivite i driftsåret 2003/04. Prosentvis slakteuttak og produktivitet er beregnet i forhold til antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

REINBEITEDISTRIKT		TOTALT SL.UTTAK	TOTALT SL.KVANTUM	PROSENTVIS SL.UTTAK	SL.UTTAK pr.livrein	PRODUKSJON pr. livrein ¹	
		(antall dyr)	(antall kg)	(% av vårflokk)	(kg/dyr)	(kg/dyr)	
		03/04	03/04	03/04	03/04	02/03	03/04 ²
3	Elgå	1 543	37 142	52 %	12,6	13,7	10,9
2	Riast/Hylling	2 781	67 295	58 %	14,1	15,9	14,2
1	Essand	1 744	37 651	42 %	9,1	13,2	9,2
	Trollheimen	1 053	27 365	66 %	17,2	17,6	17,3
Sør-Trøndelag/Hedmark		7 121	169 452	53 %	12,6	14,8	12,3

1 Med produksjon per livrein menes slakteuttak og reintallsendring (korrigert for livdyroverføring og omregnet til kg) per rein i vårflokk (se kapittel 1.2).

2 Siste års tall er foreløpig da det er beregnet på grunnlag av ukorrigerede reintall.

Tabell 8. Fordeling av slakteuttaket etter dyrekategori, slaktemåte og slaktetidspunkt i driftsåret 2003/04.

REINBEITEDISTRIKT		FORDELING AV SLAKTEDYR (%)								
		Dyrekategori ¹			Slaktemåte		Slaktetidspunkt ¹			Totalt Antall slaktedyrr
		Okse- rein	Simle- rein	Kalv	Registrert slakteri	Privat slakting	Før brunst	Etter brunst	Etter nyttår	
3	Elgå	9 %	13 %	78 %	97 %	3 %	0 %	75 %	25 %	1 543
2	Riast/Hylling	15 %	9 %	76 %	97 %	3 %	0 %	72 %	28 %	2 781
1	Essand	10 %	14 %	76 %	98 %	2 %	1 %	65 %	34 %	1 744
	Trollheimen	8 %	6 %	86 %	94 %	6 %	0 %	40 %	60 %	1 053
Sør-Trøndelag/Hedmark		12 %	11 %	78 %	97 %	3 %	0 %	66 %	34 %	7 121

1 Prosentfordelingen er gjort på grunnlag av leveranser til registrert slakteribedrift.

Tabell 9. Gjennomsnittlige slaktevekter (\pm standardavvik) for okserein 1-2 år (varit), simler over 2 år (aldu/rotnu) og kalv (miessi) i driftsåret 2003/04, basert på data fra registrerte slakteribedrifter. Antall slaktevekter (n) til grunn for beregningene er gitt i parentes.

REINBEITEDISTRIKT	GJ.SNITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)					
	Okse 1-2 år		Simle > 2 år		Kalv 0-1 år	
Elgå	32,0 \pm 4,1	(99)	33,7 \pm 3,4	(179)	20,7 \pm 2,7	(1 172)
Riast/Hylling ¹	32,6 \pm 3,1	(408)	33,9 \pm 3,5	(198)	21,1 \pm 3,0	(2 044)
Essand ¹	30,1 \pm 3,5	(135)	30,9 \pm 4,0	(180)	18,8 \pm 2,5	(1 294)
Trollheimen	37,5 \pm 3,8	(71)	35,4 \pm 2,9	(52)	23,7 \pm 2,4	(849)
	32,5 \pm 3,9	(713)	33,1 \pm 3,9	(609)	20,9 \pm 3,1	(5 359)

1 Rein slaktet på Femund reinbeitedistrikt er fordelt likt mellom distriktene Riast/Hylling og Essand.

Tabell 10. Fordeling av driftsenheter etter reintall i driftsenheten, samt gjennomsnittlig reintall per driftsenhet, ved slutten av driftsåret 2003/04 (driftsenheter og ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

REINBEITEDISTRIKT	FORDELING AV DRIFTSENHETER							GJ.SN. REINTALL pr. dr.enh.	
	etter reintall i driftsenheten								
	< 30	31-70	71-200	201-400	401-600	601-800	> 800		
3	Elgå	-	-	-	-	6	-	-	467
2	Riast/Hylling	-	-	-	-	10	-	-	473
1	Essand	-	-	-	1	8	-	-	463
	Trollheimen	-	-	-	5	-	-	-	318
Sør-Trøndelag/Hedmark		0	0	0	6	24	0	0	443
		0 %	0 %	0 %	20 %	80 %	0 %	0 %	

Tabell 11. Fordeling av driftsenheter (per 31. mars 2004) etter alder på driftsenhetens innehaver (per 31. desember 2003), samt gjennomsnittsalder på innehaverne

REINBEITEDISTRIKT	FORDELING AV DRIFTSENHETER							GJ.SN. ALDER innehaver	
	etter alder på driftsenhetsinnehaver								
	< 20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	> 70		
3	Elgå	-	-	1	5	-	-	-	43 år
2	Riast/Hylling	-	-	3	3	4	-	-	47 år
1	Essand	-	2	3	4	-	-	-	37 år
	Trollheimen	-	1	-	1	1	2	-	50 år
Sør-Trøndelag/Hedmark		0	3	7	13	5	2	0	44 år
		0 %	10 %	23 %	43 %	17 %	7 %	0 %	

Tabell 12. *Innhold av radioaktivitet i levende rein i driftsåret 2003/04, gitt som målte gjennomsnittsverdier for kalver og voksne dyr. Antall målte dyr er gitt i parentes.*

DISTRIKT		RADIOAKTIVITETSNIVÅ(kBq/kg)			
		Måletidspunkt	Kalver		Voksne dyr
3	Elgå	10.11.03	0,54	(20)	0,59 (10)
2	Riast/Hylling	22.10.03	0,67	(20)	0,58 (10)
		09.02.04 ¹	0,56	(13)	0,50 (9)
1	Essand	22.10.03	0,67	(20)	0,58 (10)
		09.02.04 ¹	0,56	(13)	0,50 (9)
	Trollheimen	Ikke målt	-		-

1 Felles måling for Riast/Hylling og Essand på vinterbeite i Femund.

Vedlegg 8 - Næringsoversikt Tamreinlagene i Sør-Norge

Tabell 2. Reintall i sluttstatus for de 10 siste driftsårene (korrigert reintall per 31. mars unntatt siste år).

TAMREINLAG	REINTALL I SLUTTSTATUS (pr. 31. mars) ¹									
	94/95	95/96	96/97	97/98	98/99	99/00	00/01	01/02	02/03	03/04
Lom tamreinlag	2 177	2 300	2 220	2 248	2 275	2 250	2 343	2 344	2 410	2 309
Vågå tamreinlag	2 211	2 319	2 300	2 288	2 287	2 297	2 290	2 169	2 327	2 310
Fram reinslag	2 663	2 651	2 626	2 708	2 726	2 824	3 017	2 948	3 003	2 958
Filefjell reinlag	3 289	3 425	2 730	2 883	2 826	2 961	3 283	2 840	2 866	3 006
Rendal renselskap ²	-	-	-	-	915	1 149	1 246	1 355	1 583	1 520
Tamreinlagene	10 340	10 695	9 876	10 127	11 029	11 481	12 179	11 656	12 189	12 103

- 1 Korrigerede reintall med unntak av siste år, som først vil foreligge neste år. Tallserien kan avvike fra tidligere års Ressursregnskap på grunn av ny gjennomgang av reintall på distriktsnivå.
- 2 Rendal renselskap ble overført fra villreinforvaltning til tamreinforvaltning i 1998/99.

Tabell 3. Flokksammensetning ved slutten av driftsåret 2003/04 (ukorrigert reintall per 31. mars 2004).

TAMREINLAG	FLOKKSAMMENSETNING			REINTALL pr. 31.03.04
	Okserein	Simlerein	Kalv	
Lom tamreinlag	0,4 %	75 %	24 %	2 309
Vågå tamreinlag	0,4 %	78 %	22 %	2 310
Fram reinslag	0,03 %	76 %	24 %	2 958
Filefjell reinlag	2 %	73 %	25 %	3 006
Rendal renselskap	23 %	60 %	17 %	1 520
Tamreinlagene	4 %	73 %	23 %	12 103

Tabell 4. Kalvetilgang i driftsåret 2003/04. Den prosentvise tilgangen er beregnet i forhold til antall simler ved driftsårets start (korrigert simletall per 1. april 2003).

TAMREINLAG	SIMLER I	MERKEDE	KALVER	MERKE-
	VÅRFLOKK	KALVER	ETTER TAP ¹	PERIODE
Lom tamreinlag	1 842	1 766	96 %	1 766 96 % 01.09 - 15.09 ²
Vågå tamreinlag	1 771	1 596	90 %	1 596 90 % 16.09 - 30.09 ²
Fram reinslag	2 302	2 141	93 %	2 141 93 % 01.09 - 15.09
Filefjell reinlag	2 207	1 953	88 %	1 928 87 % 01.09 - 15.09 ²
Rendal renselskap ³	746	-	-	365 49 % -
Tamreinlagene⁴	8 868	7 821	88 %	7 796 88 % 01.09 - 30.09

- 1 Med kalver etter tap menes kalver til slakt og kalver til påsett.
- 2 Merketidspunkt for 2001/02, da merketidspunkt for 2003/04 ikke er oppgitt.
- 3 Rendal renselskap merker ikke kalvene.
- 4 I sumtallet for merkede kalver for tamreinlagene er det for Rendal renselskap stipulert et antall kalver før jaktsesongen (som en parallell til merkede kalver). Denne er satt lik antall kalver etter tap.

Tabell 5. Tap av kalver og voksne dyr i driftsåret 2003/04. Prosentvise tap er beregnet i forhold til antall merkede kalver våren 2003 og antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

TAMREINLAG	TAP AV MERKET KALV ¹		TAP AV VOKSNE DYR		TAP TOTALT ¹	
Lom tamreinlag	0	0 %	101	4 %	101	2 %
Vågå tamreinlag	0	0 %	0	0 %	0	0 %
Fram reinslag	0	0 %	39	1 %	39	1 %
Filefjell reinlag	25	1 %	171	6 %	196	4 %
Rendal renselskap ²	0	0 %	122	8 %	122	5 %
Tamreinlagene	25	0,3 %	433	4 %	458	2 %

1 Tap av umerket kalv (tidligtap) er ikke medregnet (se tabell 4).

2 Forutsetter at Rendal renselskap ikke har noe kalvetap etter at jakta har begynt (som en parallell til tap etter merking).

Tabell 6. Fordeling av tapsårsaker i driftsåret 2003/04.

TAMREINLAG	TAP AV KALVER ¹			TAP AV VOKSNE DYR		
	Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent	Rovvilt	Annen kjent	Annen ukjent
Lom tamreinlag	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	100 %
Vågå tamreinlag	0 %	0 %	100 %	0 %	0 %	0 %
Fram reinslag	100 %	0 %	0 %	100 %	0 %	0 %
Filefjell reinlag	85 %	11 %	4 %	86 %	14 %	0 %
Rendal renselskap	-	-	-	-	-	-
Tamreinlagene	85 %	9 %	7 %	60 %	8 %	32 %

1 Fordeling av kalvetapet omfatter også oppgitt tap av kalv før merking (tidligtap).

Tabell 7. Totalt slakteuttak og slaktekvantum (inkludert privat salg og eget forbruk), prosentvis slakteuttak og produktivitet i driftsåret 2003/04. Prosentvis slakteuttak og produktivitet er beregnet i forhold til antall rein ved driftsårets start (korrigert reintall per 1. april 2003).

TAMREINLAG	TOTALT	TOTALT	PROSENTVIS	SL.UTTAK	PRODUKSJON	
	SL.UTTAK	SL.KVANTUM	SL.UTTAK	pr.livrein	pr. livrein ¹	
	(antall dyr)	(antall kg)	(% av vårflokk)	(kg/dyr)	(kg/dyr)	
	03/04	03/04	03/04	03/04	02/03	03/04 ²
Lom tamreinlag	1 766	49 788	73 %	20,7	22,1	19,0
Vågå tamreinlag	1 613	49 173	69 %	21,1	21,8	20,9
Fram reinslag	2 147	55 560	71 %	18,5	17,4	18,0
Filefjell reinlag	1 614	43 440	56 %	15,2	17,4	17,0
Rendal renselskap ³	306	11 021	19 %	7,0	11,8	5,7
Tamreinlagene	7 446	208 982	61 %	17,1	18,5	16,9

1 Med produksjon per livrein menes slakteuttak og reintallsending (korrigert for livdyroverføring og omregnet til kg) per rein i vårflokk (se kapittel 1.2).

2 Siste års tall er foreløpig da det er beregnet på grunnlag av ukorrigerede reintall.

3 Jaktuttak.

Tabell 8. Fordeling av slakteuttaket etter dyrekategori, slaktemåte og slaktetidspunkt i driftsåret 2003/04.

TAMREINLAG	FORDELING AV SLAKTEDYR (%)								
	Dyrekategori ¹			Slaktemåte		Slaktetidspunkt ¹			Totalt Antall slaktedy
	Okse- rein	Simle- rein	Kalv	Registrert slakteri	Privat slakting	Før brunst	Etter brunst	Etter nyttår	
Lom tamreinlag	19 %	13 %	68 %	100 %	0 %	74 %	28 %	0 %	1 766
Vågå tamreinlag	19 %	13 %	68 %	100 %	0 %	0 %	98 %	0 %	1 613
Fram reinslag	18 %	15 %	67 %	100 %	0 %	66 %	26 %	8 %	2 147
Filefjell reinlag	17 %	11 %	73 %	100 %	0 %	0 %	100 %	0 %	1 614
Rendal renselskap ²	46 %	19 %	34 %	0 %	100 %	100 %	0 %	0 %	306
Tamreinlagene	19 %	13 %	67 %	96 %	4 %	42 %	59 %	2 %	7 446

1 Prosentfordelingen er gjort på grunnlag av leveranser til registrert slakteribedrift.

2 Jaktuttak.

Tabell 9. Gjennomsnittlige slaktevekter (\pm standardavvik) for okserein 1-2 år (varit), simler over 2 år (aldur/rotnu) og kalv (miessi) i driftsåret 2003/04, basert på data fra registrerte slakteribedrifter. Antall slaktevekter (n) til grunn for beregningene er gitt i parentes.

TAMREINLAG	GJ.SNITTLIGE SLAKTEVEKTER (kg)					
	Okse 1-2 år		Simle > 2 år		Kalv 0-1 år	
Lom tamreinlag	43,4 \pm 2,9	(347)	38,6 \pm 4,6	(235)	24,0 \pm 3,2	(1 205)
Vågå tamreinlag	39,3 \pm 2,9	(290)	37,4 \pm 3,5	(199)	24,2 \pm 2,4	(1 096)
Fram reinslag	35,5 \pm 2,7	(379)	35,9 \pm 4,1	(305)	21,1 \pm 2,4	(1 438)
Filefjell reinlag	38,1 \pm 2,7	(268)	36,3 \pm 4,0	(167)	23,0 \pm 2,3	(1 172)
Rendal renselskap ¹	- ²		30,5	(57)	16,9	(105)
Tamreinlagene	39,0 \pm 4,1	(1 284)	36,6	(963)	23,0	(5 016)

1 Det foreligger for få eller ingen slaktedy til å si noe om gjennomsnittlig slaktevekt.

2 Oksereinen er ikke spesifisert på alder.

Tabell 12. Innhold av radioaktivitet i levende rein i driftsåret 2003/04, gitt som målte gjennomsnittsverdier for kalver og voksne dyr. Antall målte dyr er gitt i parentes.

TAMREINLAG	RADIOAKTIVITETSNIVÅ (kBq/kg)				
	Måletidspunkt	Kalver		Voksne dyr	
Lom tamreinlag	08.09.03	1,0	(44)	0,9	(20)
	18.12.03	0,6	(10) ¹	0,4	(15) ¹
Vågå tamreinlag	07.11.03	2,9	(4)	3,5	(1) ²
	02.12.03	1,9	(4)	3,1	(1) ²
	16.12.03 ²	2,1	(73) ¹	1,8	(35) ¹
Fram reinlag	06.09.03	0,5	(30)	0,3	(109)
	10.12.03	1,2	(11)	0,8	(19)
	08.01.04	0,8	(5)	0,6	(5)
	21.01.04	1,1	(11)	-	
Filefjell reinlag	15.12.03	0,9	(28)	0,9	(12)

1 Naturlig nedføring.

2 Målt i kjøttprøver.

Vedlegg 9 – Rammebetingelser for reindriften

Beitetider, høyeste reintall og distriktsgrenser per 1. desember 2004

Reindriftslovens § 2 stiller krav om rammebetingelser som reindriften skal utøves innenfor, herunder inndeling i reinbeiteområder, reinbeitedistrikter og beitesoner, og fastsetting av beitetider og høyeste reintall innenfor det enkelte distrikt.

Dette vedlegget gir en oversikt over disse rammebetingelsene i form av kart og tabelloversikter. Områdevis kart viser distriktsgrenser og konvensjonsområder (Troms og Nordland), samt forvaltningsgrenser for tamreinlagene. Videre er det gitt en omfattende tabelloversikt for hvert reinbeiteområde, som viser gjeldende beitetider og høyeste reintall for hvert distrikt med referanser til vedtak. Oversiktene viser også referanser til vedtak om distriktsgrenser, samt bruttoarealer for distriktene og en del konvensjonsområder.

Reindriftsforvaltningen tar forbehold om at oversikten kan være noe ufullstendig hva gjelder referanser, og da i første rekke vedtak som omfatter mindre grensejusteringer mellom distriktene som er gjort etter hovedrevisjonene.

Under følger en tabell som viser høyeste reintall og bruttoarealtall for de ulike områdene som helhet.

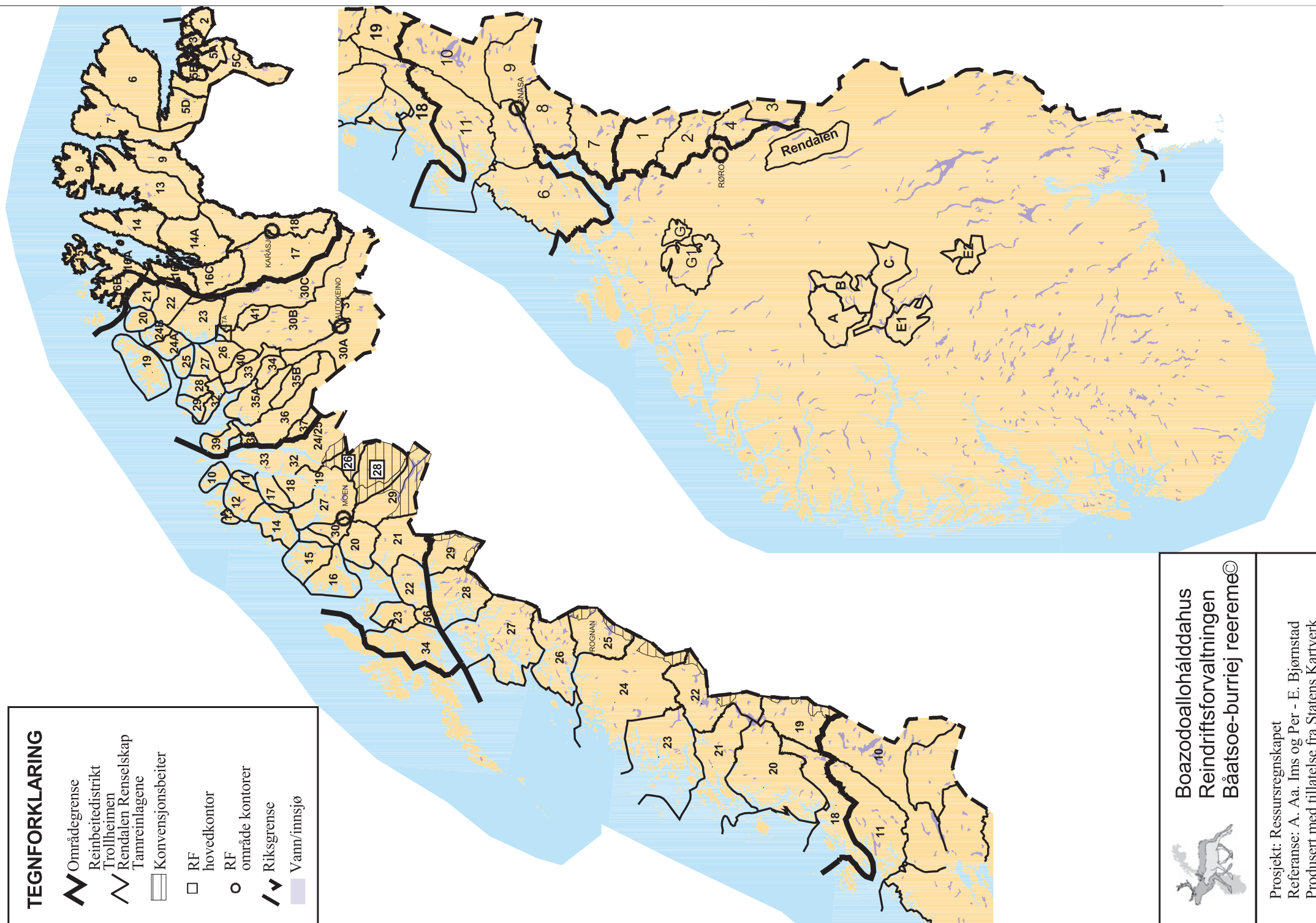
NORSK OMRÅDENAVN	SAMISK OMRÅDENAVN	HØYESTE REINTALL	BRUTTO-AREALER ⁶
Øst-Finnmark	Nuorta-Finnmárkku	70 400	30 685 km ²
Vest-Finnmark ^{1,2}	Oarje-Finnmárkku	64 300	25 925 km ²
Troms ^{1,2}	Tromssa	13 500	18 277 km ²
Nordland	Nordlánda, Nordlaanden	15 400	32 613 km ²
Nord-Trøndelag ³	Noerhte-Trøndelagen	-	22 300 km ²
Sør-Trøndelag/Hedmark	Åarjel-Trøndelagen/Hedemarken	13 600	8 598 km ²
Tamreinlagene i Sør-Norge ^{4,5}		-	7 981 km ²

- 1 Distriktene 11-Reinøy, 19/32-Ivguláhku og 33-Ittunjárga (til sammen 4.300 rein, 1.635 km²) har sommerbeite i Troms reinbeiteområde og vinterbeite i Vest-Finnmark reinbeiteområde. Disse er oppført under Vest-Finnmark.
- 3 Områdegrensen mellom Troms og Vest-Finnmark reinbeiteområder er ikke entydig. Arealet hvor områdene overlapper (440 km²) er her lagt til Vest-Finnmark.
- 3 For ett distrikt (Vestre Namdal) og ett delområde (Hartkjølen) er høyeste reintall ikke fastsatt. For de øvrige 5 distriktene er høyeste reintall fastsatt til 12.300 rein.
- 4 Høyeste reintall for tamreinlagene er ikke fastsatt.
- 5 Areal tall for Rendal renselskap (1.859 km²) er med i totaltallet for tamreinlagene.
- 6 Bruttoarealene er beregnet ved hjelp av Reindriftsforvaltningens digitale arealbrukskart, med unntak av tamreinlagene, hvor arealene er anslått. I bruttoareal inngår alt landareal og de fleste vann. Bruttoarealet omfatter derfor vesentlige områder som ikke nyttes til reinbeite, som innsjøer, isbreer, byer, tettsteder, veier, kulturskoger etc..

Reindriffts-Norge

TEGNFORKLARING

- Områdegrense
- Reinbeitedistrikt
- Trollheimen
- Rendalen Renselskap
- Tamreinlagene
- Konvensjonsbeiter
- RF hovedkontor
- RF område kontorer
- Riksgrense
- Vann/innsjø

**Boazodoallohålddahus
Reindrifftsforvaltningen
Báatsoe-burriej reereme©**

Prosjekt: Ressursregnskapet
Referanse: A. Aa. Ims og Per - E. Bjørnstad
Produert med tillatelse fra Statens Kartverk

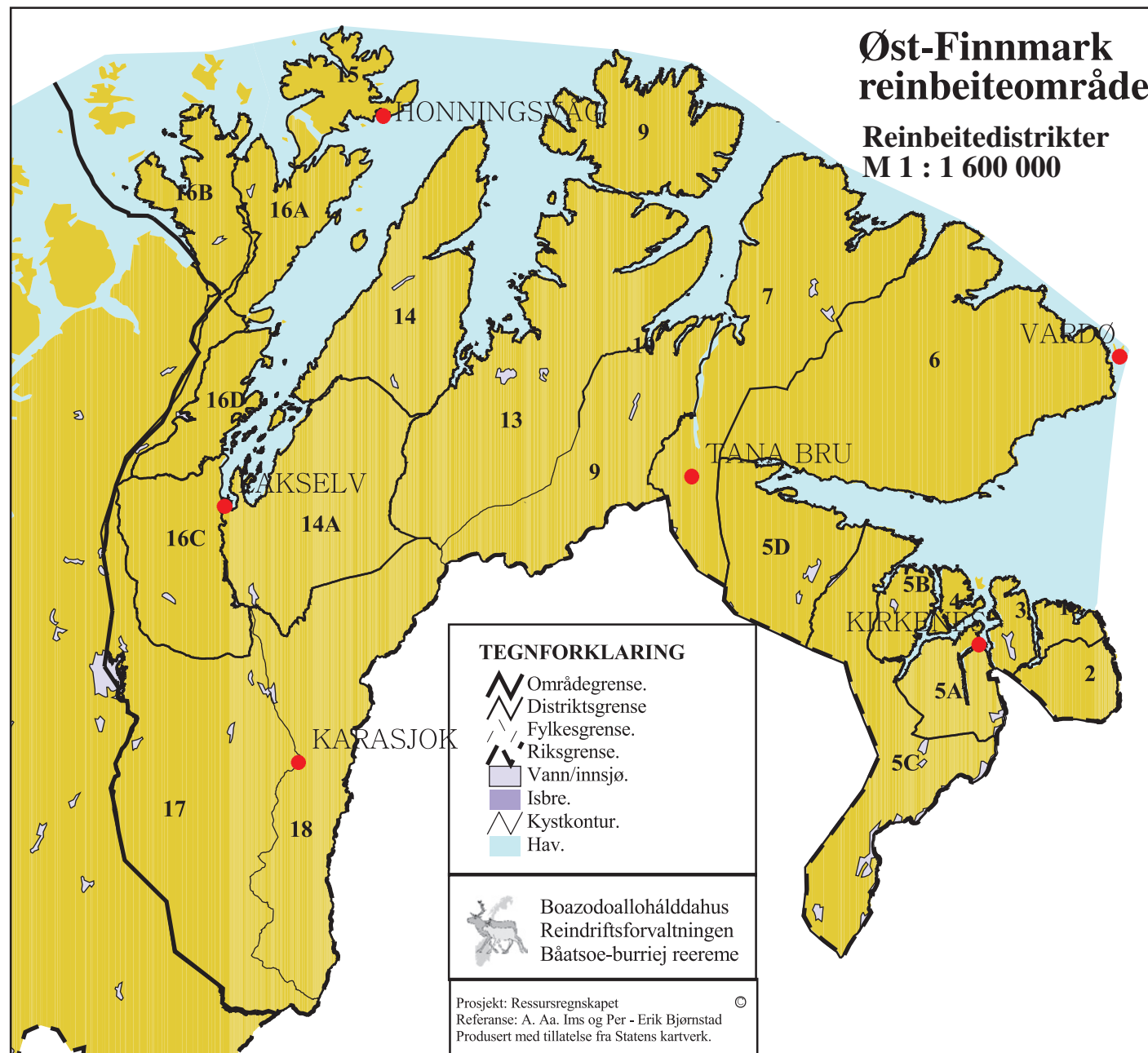
Øst-Finnmark reinbeiteområde

FM = Fylkesmannen, RS = Reindrifststyret, LD = Landbruksdepartementet

KODE	NORSK DISTRIKTSNAVN	SAMISK DISTRIKTSNAVN	FASTSATTE	BEITETIDER	HØYESTE REINTALL	DISTRIKTSGRENSER
ZA	1/2/3 – Østre Sør-Varanger	1/2/3 – Nuorta Máttá-Várjjat			900 RS 41/83, 25.10.1983	793 km²
	1 – Pasvikneset	1 – Málesnjárga	20.04 - 01.11	FM 10.11.1934		155 km ² FM 10.11.1934
	2 – Karpelv	2 – Siidejohka	15.09 - 05.05	FM 10.11.1934		413 km ² FM 10.11.1934
	3 – Holmengråneset	3 – Vinninjárga	20.04 - 30.09	FM 10.11.1934		225 km ² FM 10.11.1934
ZB	5A/5C – Pasvik	5A/5C – Beacheveai			2 500 RS 41/83, 25.10.1983	2 362 km²
	5A – Veazir og Kirkeneshalvøya	5A – Veazir ja Girkonjárga	01.01 - 31.12	FM 17.03.1937		553 km ² FM 17.03.1937
	5C – Sør-Varanger vinterbeite	5C – Máttavárjjat dálveorohat	15.09 - 01.05	FM 17.03.1937		1 809 km ² FM 17.03.1937
ZC	4/5B – Vestre Sør-Varanger	4/5B – Oarjjit Máttá-Várjjat			2 000 RS 41/83, 25.10.1983	416 km²
	4 – Skogerøya	4 – Sállan	20.04 - 01.11	FM 10.11.1934		126 km ² FM 10.11.1934
	5B – Spurvenes	5B – Cizášnjárga	01.01 - 31.12	FM 17.03.1937		290 km ² FM 17.03.1937
ZD	5D/6 – Varangerhalvøya	5D/6 – Várjjatnjárga			8 000 RS 41/83, 25.10.1983	4 993 km²
	5D – Nesseby vinterbeite	5D – Unjárgga dálveorohat	01.10 - 01.05	FM 17.03.1937		1 111 km ² FM 17.03.1937
	6 – Varangerneset	6 – Várjjatnjárga	15.04 - 15.11	FM 05.10.1962		3 882 km ² FM 10.11.1934, 20.08.1976
ZE	7	7/8 – Rákkonjárga	15.04 - 15.11 ^{1a}	RS 57/04, 02.12.2004	4 000 RS 41/83, 25.10.1983	2 549 km² RS 57/04, 02.12.2004
			01.10 - 01.05 ^{1b}	RS 57/04, 02.12.2004		
ZF	9 – Nordkinnhalvøya / Vestertana	9 – Olggut Čorgaš / Oarje-Deatnu	01.04 - 01.11 ^{2a}	RS 57/04, 02.12.2004	5 000 RS 41/83, 25.10.1983	2 846 km² RS 57/04, 02.12.2004
			01.10 - 01.05 ^{2b}	RS 57/04, 02.12.2004		
ZG	13 – Ifjordfjellet	13 – Siskkit Čorgaš ja Lágesduottar	15.04 - 15.10 ^{3a}	RS 57/04, 02.12.2004	10 000 LD 20.07.1984	3 167 km² RS 57/04, 02.12.2004
			01.04 - 01.11 ^{3b}	RS 57/04, 02.12.2004		
			før 01.05, før 30.11 ^{3c}	RS 57/04, 02.12.2004		
ZH	14	14 – Spierttanjárga	01.04 - 15.11	FM 11.05.1967	5 000 LD 20.07.1984	1 644 km² FM 04.06.1963
ZJ	14A	14A – Spierttagáísá	01.04 - 15.11	FM 11.05.1967	5 500 LD 20.07.1984	2 017 km² FM 04.06.1963
ZK	15 – Magerøya med Stikkelsvågsneset	15 – Máhkarávju ja Stiikonjárga	15.04 - 15.10	FM 10.11.1934	4 500 LD 20.07.1984	494 km² FM 10.11.1934
ZL	16A	16A	01.04 - 15.11	RS 3/02, 30.01.2002	6 200 RS 3/02, 30.01.2002	748 km² RS 7/81, 02-3.02.1981
ZM	16B	16B	01.04 - 15.11	RS 7/81, 02-03.02.1981	5 000 LD 20.07.1984	725 km² RS 7/81, 02-3.02.1981
ZN	16C	16C	01.04 - 15.11	RS 7/81, 02-03.02.1981	8 000 LD 20.07.1984	1 125 km² RS 7/81, 02-3.02.1981
ZP	16D	16D	01.04 - 15.11	RS 3/02, 30.01.2002	3 800 RS 3/02, 30.01.2002	581 km² RS 3/02, 30.01.2002
	17 – Karasjok østre vår/høst/vinterbeite	17 – Kárášjohga nuortabealli	01.09 - 01.06 ^{4a,5}	RS 57/04, 02.12.2004		2 405 km² RS 57/04, 02.12.2004
			01.11 - 01.05 ^{4b}	RS 57/04, 02.12.2004		
	18 – Karasjok vestre	18 – Kárášjohga oarjjabealli	01.09 - 01.06 ^{6a}	RS 57/04, 02.12.2004		3 820 km² RS 57/04, 02.12.2004
			01.11 - 01.05 ^{6b}	RS 57/04, 02.12.2004		
					70 400	30 685 km²

- 1 a. Rákkonjárga (2.052 km²). b. Searbbaidčohka (291 km²) og Máskevárri (206 km²).
 2 a. Čorgaš (1.129 km²). b. Oarje-Deatnu (1.717 km²).
 3 a. Nord for riksvei 98 (1.392 km²). b. Sør for riksvei 98 (1.775 km²). c. Beiterett under gjennomflytting for distrikt 9-Čorgas (før 01.05 om våren og før 30.11 om høsten).

- 4 a. Nord for Kárášjohka (1.459 km²). b. Sør for Kárášjohka (946 km²).
 5 I et område nordøst i distrikt 17 (458 km²) (del av tidligere distrikt 12) har distrikt 13 eksklusiv vinterbeiterett.
 6 a. Nord for Kárášjohka (2.065 km²). b. Sør for Kárášjohka (1.755 km²).

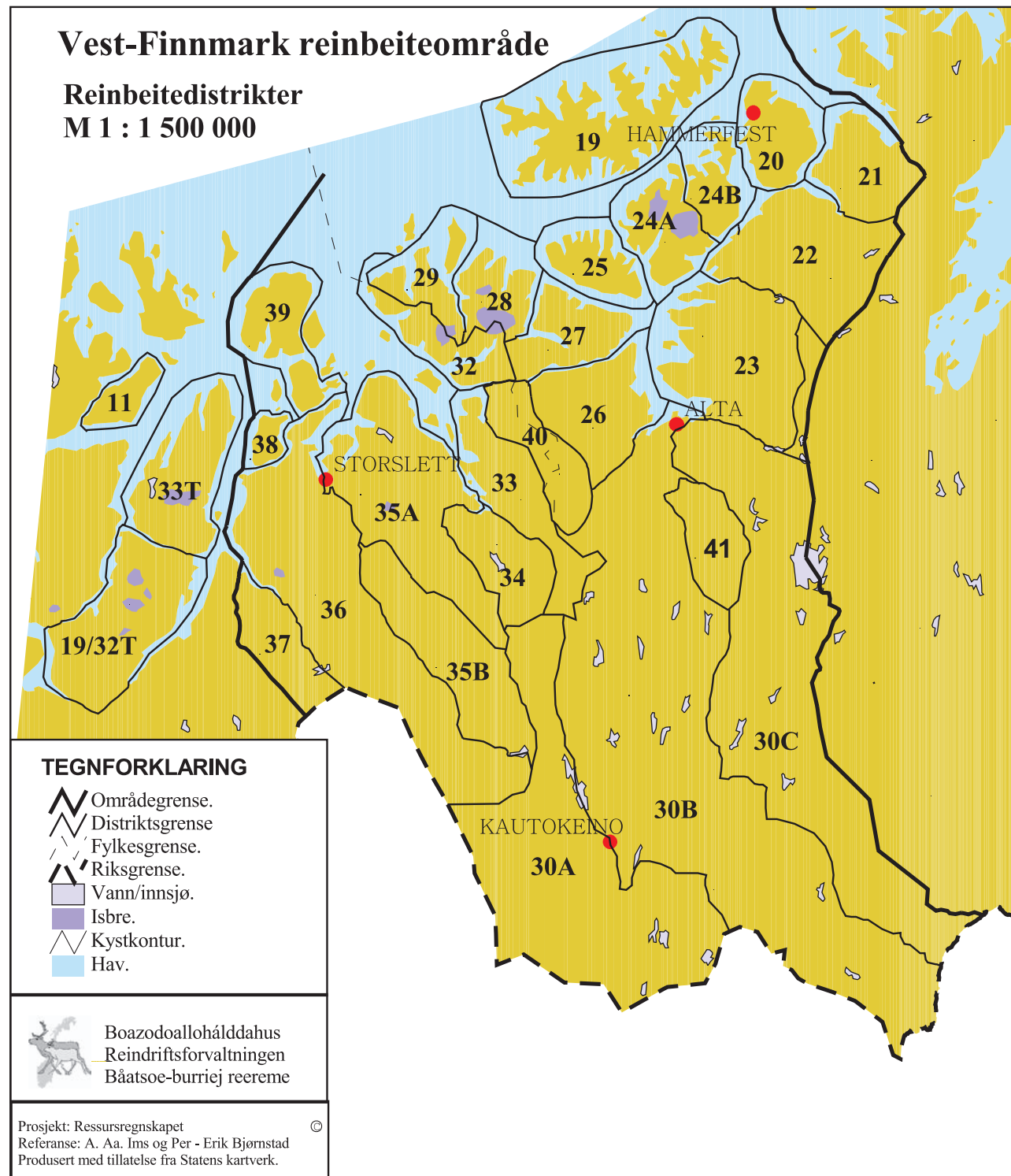
Vest-Finnmark reinbeiteområde

FM = Fylkesmannen, RS = Reindrifststyret, LD = Landbruksdepartementet

KODE	NORSK DISTRIKTSNAVN	SAMISK DISTRIKTSNAVN	FASTSATTE BEITETIDER	HØYESTE REINTALL	DISTRIKTSGRENSER
YA	19 – Sørøy	19 – Sállan	01.03 - 31.12 ¹	RS 17/03, 13.06.2003 3 000 RS 2/02, 30.01.2002	818 km ² FM 10.11.1934
YB	20 – Kvaløy	20 – Fálá	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 1 300 RS 2/02, 30.01.2002	336 km ² FM 10.11.1934
YC	21	21 – Gearretnjárga	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 2 100 RS 2/02, 30.01.2002	482 km ² FM 10.11.1934
YD	22	22 – Fiettar	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 4 900 RS 2/02, 30.01.2002	990 km ² FM 10.11.1934, FM 01.10.1976
YE	23	23 – Seainnus/Návvgastat	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 7 500 RS 2/02, 30.01.2002 ⁵	1 178 km ² FM 10.11.1934, FM 01.10.1976
YF	24A – Seiland Vest	24A – Oarje-Sievju	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 1 500 RS 2/02, 30.01.2002	359 km ² RS 18/81, 01-02.06.1981
YG	24B – Seiland Øst	24B – Nuorta-Sievju	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 1 200 RS 2/02, 30.01.2002	225 km ² RS 18/81, 01-02.06.1981
YH	25 – Stjernøy	25 – Stierdná	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 1 000 RS 2/02, 30.01.2002	246 km ² FM 10.11.1934
YI	41	41 – Beaskádas	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 1 900 RS 2/02, 30.01.2002	400 km ² RS 52/91, 04.12.1991
YJ	26	26 – Lákkonjárga	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 3 600 RS 2/02, 30.01.2002	584 km ² FM 10.11.1934, LD 28.07.1978
YK	27	27 – Joahkonjárga	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 2 900 RS 2/02, 30.01.2002	396 km ² FM 10.11.1934
YL	28 – Bergsfjord	28 – Cuokcavuotna	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 900 RS 2/02, 30.01.2002	273 km ² FM 10.11.1934
YM	29 – Frakfjord med Silda	29 – Seakkesnjárga ja Sildá	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 1 100 RS 2/02, 30.01.2002	189 km ² FM 10.11.1934
YN	32	32 – Silvvetnjárga	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 1 700 RS 2/02, 30.01.2002	384 km ² LD 01.07.1963
YP	33	33 – Spalca	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 3 900 RS 2/02, 30.01.2002	609 km ² LD 01.07.1963, 28.07.1978
YR	34	34 – Ábborašša	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 4 100 RS 2/02, 30.01.2002	483 km ² LD 01.07.1963
YS	35A	35A – Fávrosorda	01.03 - 31.12 ^{2a}	RS 9/85, 21.06.1985 4 700 RS 2/02, 30.01.2002	1 253 km ² RS 9/85, 21.06.1985
YT	36	36 – Cohkolat ja Biertavárri	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 5 700 RS 2/02, 30.01.2002	2 079 km ² LD 01.07.1963 og RS 22/91, 15.05.1991
YU	37	37 – Skárfvággi	01.03 - 31.12 ³	RS 17/03, 13.06.2003 1 400 RS 2/02, 30.01.2002	441 km ² LD 01.07.1963 og RS 22/91, 15.05.1991
YV	38 – Uløy	38 – Ulisuolu	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 400 RS 2/02, 30.01.2002	79 km ² LD 01.07.1963
YW	39 – Arnøy/Kågen	39 – Árdni/Gávvir	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 1 700 RS 2/02, 30.01.2002	364 km ² LD 01.07.1963
YX	40	40 – Orda	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 2 900 RS 2/02, 30.01.2002	416 km ² LD 28.07.1978
YY	35B	35B – Beahcegealli	01.03 - 31.12 ^{2b}	RS 17/03, 13.06.2003 1 900 RS 2/02, 30.01.2002	922 km ² RS 9/85, 21.06.1985
	30A	30A – Oarjjabealli	01.03 - 15.05 ^{4a} og 01.10 - 31.12 ^{4a} 01.11 - 05.05 ^{4b}	RS 17/03, 13.06.2003 RS 17/03, 13.06.2003	2 644 km ² RS 17/04, 29.06..2004
	30B	30B – Guovdajohtolat	01.03 - 25.06 ^{4a} og 15.09 - 31.12 ^{4a} 01.11 - 05.05 ^{4b}	RS 17/03, 13.06.2003 RS 17/03, 13.06.2003	5 066 km ² RS 17/04, 29.06..2004
	30C	30C – Nuorttabealli	01.03 - 15.05 ^{4a} og 15.09 - 31.12 ^{4a} 01.11 - 05.05 ^{4b}	RS 17/03, 13.06.2003 RS 17/03, 13.06.2003	3 077 km ² RS 17/04, 29.06..2004
				61 300	24 290 km²
DISTRIKTER SOM HAR SOMMERBEITE I TROMS REINBEITEOMRÅDE OG VINTER				BEITE I VEST-FINNMARK REINBEITEOMRÅDE	
XM	11 – Reinøy	11 – Ráidná	15.04 - 15.11	RS 60/99, 07.10.1999 600 RS 60/99, 07.10.1999	148 km ² LD 01.07.1963
XR	33 – Rendalen	33 – Ittunjárga	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 900 RS 2/02, 30.01.2002	614 km ² LD 26.11.1973
XT	19/32 – Lakselvdalen/Lyngsdalen	19/32 – Ivguláhku	01.03 - 31.12	RS 17/03, 13.06.2003 1 500 RS 2/02, 30.01.2002	873 km ² LD 01.07.1963 og LD 26.11.1973
				3 000	1 635 km²

- 1 Én driftsenhet har tillatelse til helårsbeiting i distrikt 19-Sállan (RS 23/82, 15.11.1982).
- 2 Distriktene 35A og 35B har et overlappende beiteområde med adskilte beitetider (RS 9/85, 21.06.85): a. 15.06 - 20.08 (beiterett for 35B). b. 21.08 - 01.11 (beiterett for 35A).
- 3 Beiterett for distrikt 24-Helligskogen (Troms reinbeiteområde) i perioden 15.10 - 15.04 (RS 34/96, 24-25.09.1996).

- 4 a. Gjelder for vår/høstbeiteområdet. Distriktene 23-Seainnus/Návvgastat og 40-Orda har beitetid 05.09 - 31.12. b. Gjelder for vinterbeiteområdet.
- 5 Høyeste reintall er fordelt på fire driftsgrupper: Gaup-gruppen (1.300 rein), Hætta-gruppen (2.800 rein), Jalgon-gruppen (2.800 rein) og Ealenjárga-gruppen (600 rein) (RS 2/02, 30.01.02).

Troms reinbeiteområde

Distriktene 11T-Reinøy, 19/32T-Ivgulåhku og 33T-Ittunjårga er oppført under Vest-Finnmark, hvor de har sine vinterbeiter.

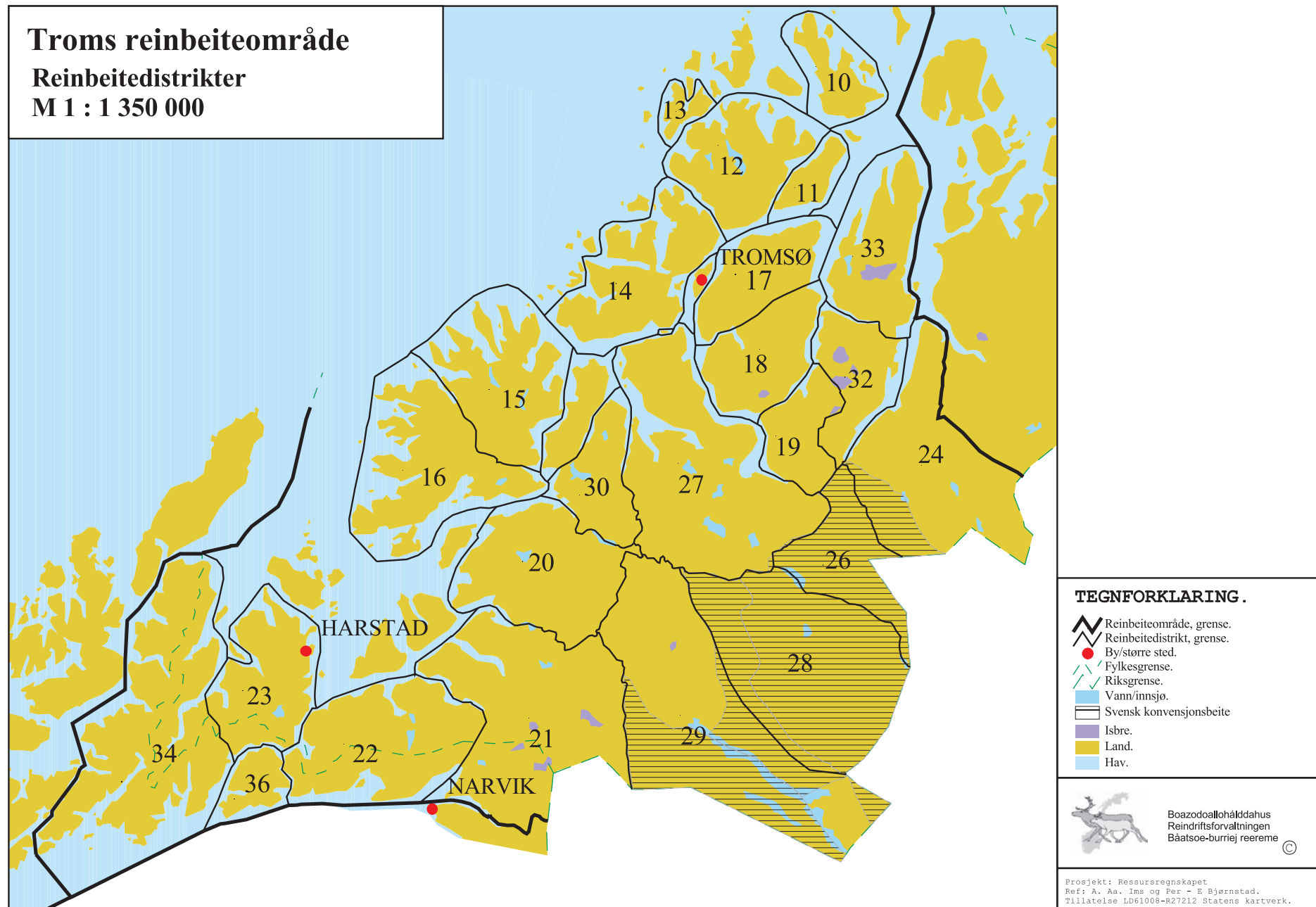
FM = Fylkesmannen,

RS = Reindrifststyret, LD = Landbruksdepartementet, RbK = Reinbeitekonvensjonen

KODE	NORSK DISTRIKTSNAVN	SAMISK DISTRIKTSNAVN	FASTSATTE BEITETIDER	HØYESTE REINTALL ⁶	DISTRIKTSGRENSER
XA	34 – Kanstadfjord/Vestre Hinnøy	34 – linnásuolu	01.01 - 31.12 RS 76/89, 07.12.1989	1 300 RS 23/04, 28.-29.06.2004	1 553 km ² RS 76/89, 07.12.1989
XD	36 – Tjeldøy	36 – Dielddasuolu	01.01 - 31.12 LD 25.11.1977	200 LD 25.11.1977	186 km ² LD 25.11.1977
XE	23 – Kongsvikdalen	23	01.01 - 31.12 LD 01.07.1963	600 LD 01.07.1963	672 km ² LD 01.07.1963
XG	22 – Grovfjord	22 – Roabat	01.01 - 31.12 LD 01.07.1963	750 RS 48/92, 02.12.1992	1 006 km ² LD 01.07.1963
XH	16 – Sør-Senja	16 – Oarjjit Sázza	01.01 - 31.12 LD 01.07.1963	600 LD 01.07.1963	794 km ² LD 01.07.1963
XI	30 – Fagerfjell	30	01.11 - 30.04 ^{1a} RS 14/00, 14.04.2000	400 RS 14/00, 14.04.2000	461 km ² RS 24/92, 02.12.1992
XJ	15 – Nord-Senja	15 – Nuorta Sázza	01.01 - 31.12 LD 01.07.1963	600 LD 01.07.1963	758 km ² LD 01.07.1963
XK	14 – Kvaløy	14 – Sállir	01.01 - 31.12 LD 01.07.1963	600 LD 01.07.1963	735 km ² LD 01.07.1963
XL	12 – Ringvassøy	12 – Ráneš	01.01 - 31.12 LD 01.07.1963	600 LD 01.07.1963	660 km ² LD 01.07.1963
XN	13 – Rebbenesøy	13 – Ruobbá	01.01 - 31.12 LD 01.07.1963	200 LD 01.07.1963	82 km ² LD 01.07.1963
XP	10 – Vannøy	10 – Vártná	01.01 - 31.12 LD 01.07.1963	300 LD 01.07.1963	227 km ² LD 01.07.1963
XS	29 – Altevatt Konvensjonsområdene Salvasskaret ³ , Sarevuopmi ³ og del av Anjavassdalen ^{3,4}	20 – Uhcanjárga	15.10 - 15.04 ^{1a} LD 01.07.1963 01.05 - 14.09 ³ RbK 09.02.1972	5 000 LD 01.07.1963	2 206 km ² LD 01.07.1963 RbK 09.02.1972 ⁴
XU	17/18 – Tromsdalen/Andersdalen-Stormheimen 17 – Tromsdalen 18 – Andersdalen – Stormheimen	17/18 – Stuoranjárga	15.04 - 15.10 LD 01.07.1963 15.04 - 15.10 LD 01.07.1963	3 500 LD 01.07.1963	1 095 km ² 505 km ² LD 01.07.1963 590 km ² LD 01.07.1963
XV	26 Del av konvensjonsområdet Tamok-Rosta ³	26 – Rosta	15.10 - 15.04 ^{1b} LD 01.07.1963 01.05 - 14.09 ³ RbK 09.02.1972	1 000 LD 01.07.1963	609 km ² LD 01.07.1963 RbK 09.02.1972
XW	24 - Helligskogen ^{2a} Del av konvensjonsområdet Tamok-Rosta ³	24 – Nuortanjárga ^{2a}	01.01 - 31.12 ⁵ RS 34/96, 24.-25.09.1996 15.10 - 15.04 RS 34/96, 24.-25.09.1996 01.05 - 14.09 ³ RbK 09.02.1972	2 000 RS 34/96, 24.-25.09.1996	977 km ² LD 01.07.1963 ⁷ RbK 09.02.1972
XX	27 – Mauken	27 – Meavki	15.10 - 15.05 ^{1c} RS 5/82, 05.02.1982	2 000 RS 5/82, 05.02.1982	1 699 km ² LD 01.07.1963
XY	28 – Dividalen Konvensjonsområdene Devdisfjellet ³ , Havgavuopmi ³ og del av Anjavassdalen ^{3,4}	28 – Deavddis	15.10 - 15.04 ^{1d} LD 01.07.1963 01.05 - 14.09 ³ RbK 09.02.1972	5 000 LD 01.07.1963	1 853 km ² LD 01.07.1963 RbK 09.02.1972
XZ	20 – Hjerttinden ^{2b}	20 – Stállonjárga ^{2b}	01.01 - 31.12 LD 01.07.1963	800 LD 01.07.1963	1 004 km ² LD 01.07.1963
XØ	21	21 – Gielas ^{2c}	01.01 - 31.12 RS 9/93, 01.04.1993	1 750 RS 9/93, 01.04.1993	1 700 km ² RS 9/93, 01.04.1993 og RS 31/00, 05.09.2000
				13 500	18 277 km ²

- 1 a. Beiterett for distrikt 20-Hjerttind (perioden 2002) (OS 42/02, 23.08.2002). b. Beiterett for distrikt 24-Helligskogen og flytterett for distrikt 19/32T-Ivgulåhku (LD 11.12.1978). c. Beiterett for distrikt 17/18-Tromsdalen/Andersdalen. Sokki-gruppa har hatt årlige dispensasjoner for sommerbeiting i distriktet. d. Beiterett for distrikt 15-Nord-Senja (Områdestyresakene 5/83, 31/84 og 28/86).
- 2 Distriktet har også beiterett i konvensjonsområder i Norrbotten i Sverige (RbK 1972). Retten gjelder følgende områder: a. Mauno (01.10 - 30.04, 1.100 rein) b. Jalkis Vuoskåive (01.01 - 31.03, 1.500 rein) c. Patsajäkel (01.12 - 30.04) og Njuorajaure (01.10 - 30.04 (1.500 rein til sammen). Bare området Njuorajaure kan nyttes av svensk rein utenom beitetid.

- 3 Beiterett for svenske samebyer i konvensjonsområder i Troms reinbeiteområde (RbK 09.02.72). Utenom beitetid kan norsk rein beite.
- 4 For konvensjonsområdet Anjavassdalen ble grensen endret og høyeste reintall økt til 9.000 rein da konvensjonen ble justert i 1984 (RbK sept. 1984).
- 5 Beitetid for hele distriktet unntatt to delområder.
- 6 Ikke uthevede tall angir høyeste reintall for rene høst-/vinterbeitedistrikter. Disse inngår ikke i sumtallet.
- 7 Bruttoarealet omfatter ikke den delen av distriktet som sammenfaller med distrikt 37-Skarfvaggi (Vest-Finnmark reinbeiteområde) (jf. LD 01.07.1963, RS 34/96, 24.-25.09.1996).

Nordland reinbeiteområde

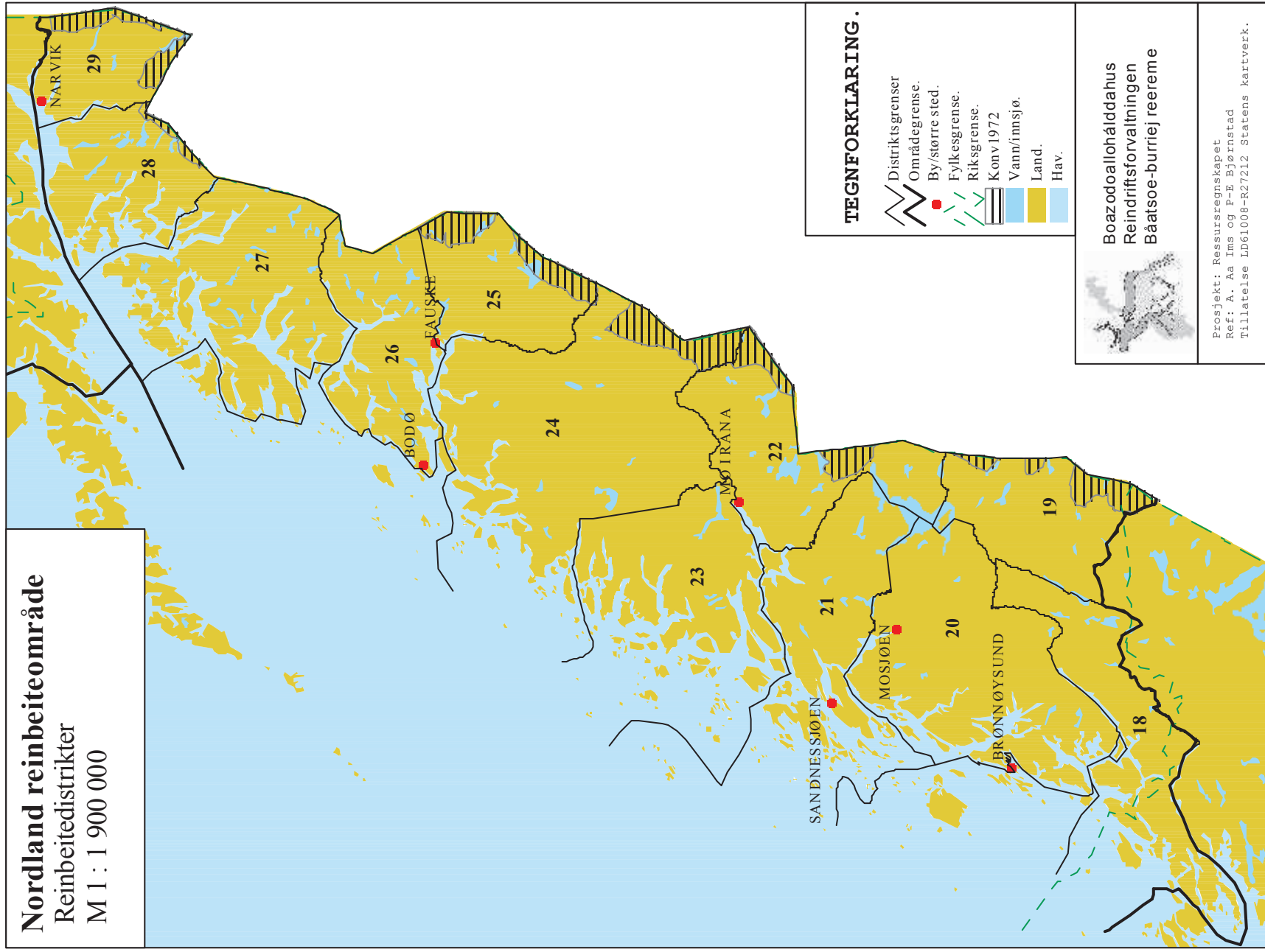
FM = Fylkesmannen, RS = Reindriftsstyret, RbK = Reinbeitekonvensjonen

KODE	NORSK DISTRIKTSNAVN	SAMISK DISTRIKTSNAVN	FASTSATTE BEITETIDER		HØYESTE REINTALL	DISTRIKTSGRENSER
WA	18 – Kappfjell/Bindal/Kolbotn¹ Delområdet Rotvikfjellet ²	18 – Voengelh-Njaarke¹	01.01 - 31.12 Vinterbeite til 15.04 1 uke + 3 uker ²	RS 18/92, 24.03.1992 RS 40/89, 27.04.1989 RS 40/89, 27.04.1989	2 400 RS 18/92, 24.03.1992	2 420 km² RS 40/89, 27.04.1989 og LD 30.05.1991
WB	20 – Jillen-Njaarke Beitesoner 1, 2, 3 og 5 Beitesone 4	20	Ikke fastsatt 15.12 - 15.04 01.11 - 30.04	RS 13/03, 04.03.2003 RS 13/03, 04.03.2003 RS 13/03, 04.03.2003	2 000 RS 13/03, 04.03.2003	4 162 km² RS 27/99, 27.04.1999
WD	19 – Børgfjell^{3a} Konvensjonsområdene B5a ⁴ , B5b ⁴ og B6 ⁴	19 – Byrkije^{3a}	Ikke fastsatt 01.07 - 31.08 ⁴	RbK 09.02.1972	900 RS 64/83, 16.12.1983	2 191 km² RS 27/99, 27.04.1999 (47 + 29 + 245) km ² RbK 09.02.1972
WF	21 – Røssåga/Toven/Syv Søstre	21	Ikke fastsatt		1 200 RS 64/83, 16.12.1983	2 310 km² RS 27/99, 27.04.1999
WK	23 – Hestmannen/Strandtindene	23	Ikke fastsatt		900 RS 36/84, 15.10.1984	2 578 km² RS 27/99, 27.04.1999
WL	22 – Ildgruben^{3b} Konvensjonsområdene B4 ⁴ og del av B3b ^{4,5}	22	Ikke fastsatt 01.07 - 31.08 ⁴	RbK 09.02.1972	900 RS 64/83, 16.12.1983	2 706 km² RS 27/99, 27.04.1999 (142 + 590) km ² RbK 09.02.1972
WN	24 – Dunderland/Harodal/Glommen^{3c} Del av konvensjonsområdet B3b ^{4,5}	24	Ikke fastsatt 01.07 - 31.08 ⁴	RbK 09.02.1972	2 400 RS 64/83, 16.12.1983	5 835 km² RS 27/99, 27.04.1999 590 km ² RbK 09.02.1972
WP	25 – Balvatn^{3d} Konvensjonsområdene B2 ⁴ og B3a ⁴	25	Ikke fastsatt 01.07 - 31.08 ⁴	RbK 09.02.1972	700 RS 59/88, 09.05.1988	1 932 km² RS 27/99, 27.04.1999 (199 + 227) km ² RbK 09.02.1972
WR	26 – Storskog/Sjunkfjell	26	Ikke fastsatt		900 RS 64/83, 16.12.83	2 062 km² RS 27/99, 27.04.1999
WS	27 – Stajggo-Hábmer Ytre Hamarøy Steigen	27	Ikke fastsatt 01.11 - 15.04 01.11 - 15.04	RS 10/03, 04.03.2003 RS 10/03, 04.03.2003	1 800 RS 10/03, 04.03.2003	3 308 km² RS 27/99, 27.04.1999 og 35/01, 20.09.2001
WX	28 – Frostisen Konvensjonsområdet B1b ⁴	28	Ikke fastsatt 01.07 - 31.08 ⁴	RbK 09.02.1972	700 RS 64/83, 16.12.1983	1 724 km² RS 27/99, 27.04.1999 og 35/01, 20.09.2001 68 km ² RbK 09.02.1972
WZ	29 – Skjomen Konvensjonsområdene B1a ⁴	29	Ikke fastsatt 01.07 - 31.08 ⁴	RbK 09.02.1972	600 RS 64/83, 16.12.1983	1 385 km² RS 27/99, 27.04.1999 og 31/00, 05.09.2000 (115+159) km ² RbK 09.02.1972
					15 400	32 613 km²

- 1 Distriktet har også beiterett i delområdet Fraunan i distrikt 11-Åarjel-Njaarke (Nord-Trøndelag reinbeiteområde, beitetid 21.11-31.12) (RS 40/89, 27.04.1989).
- 2 Beiterett i 1 uke i april og 3 uker i november/desember for distrikt 11-Åarjel-Njaarke (Nord-Trøndelag reinbeiteområde) (RS 40/89, 27.04.1989).
- 3 Distriktet har også beiterett i konvensjonsområder i Norrbotten og Västerbotten i Sverige (RbK 09.02.1972). Retten gjelder følgende områder: a. Meselefors og Hälla (01.10-30.04), som i ettertid har blitt regulert til andre formål og erstattet av området Lögdeå (ikke formelt konvensjonsområde). b. Granö og Ramsele (begge 01.10 - 30.04 og 1.000 rein hver), og området beskrevet i konvensjonens § 9 når det beiter rein i tilstøtende

- områder på norsk side. c. Storsund (01.10-30.04, 2.500 rein inkl. Älvsbyn) d. Älvsbyn (01.10-30.04 og 01.01-30.04, 2.500 rein inkl. Storsund). Ingen av disse områdene kan brukes av svensk rein, med unntak av Älvsbyn som kan benyttes for rask vår- og høstgjennomflytting.
- 4 Beiterett for svenske samebyer i konvensjonsområder i Nordland reinbeiteområde (RbK 09.02.1972, som også områdebetegnelse refererer seg til). Utenom beitetid kan norsk rein beite.
- 5 Areal tallet omfatter hele konvensjonsområdet, og ikke bare den delen som ligger innenfor distriktet.

Nordland reinbeiteområde
 Reinbeitedistrikter
 M 1 : 1 900 000

Nord-Trøndelag reinbeiteområde

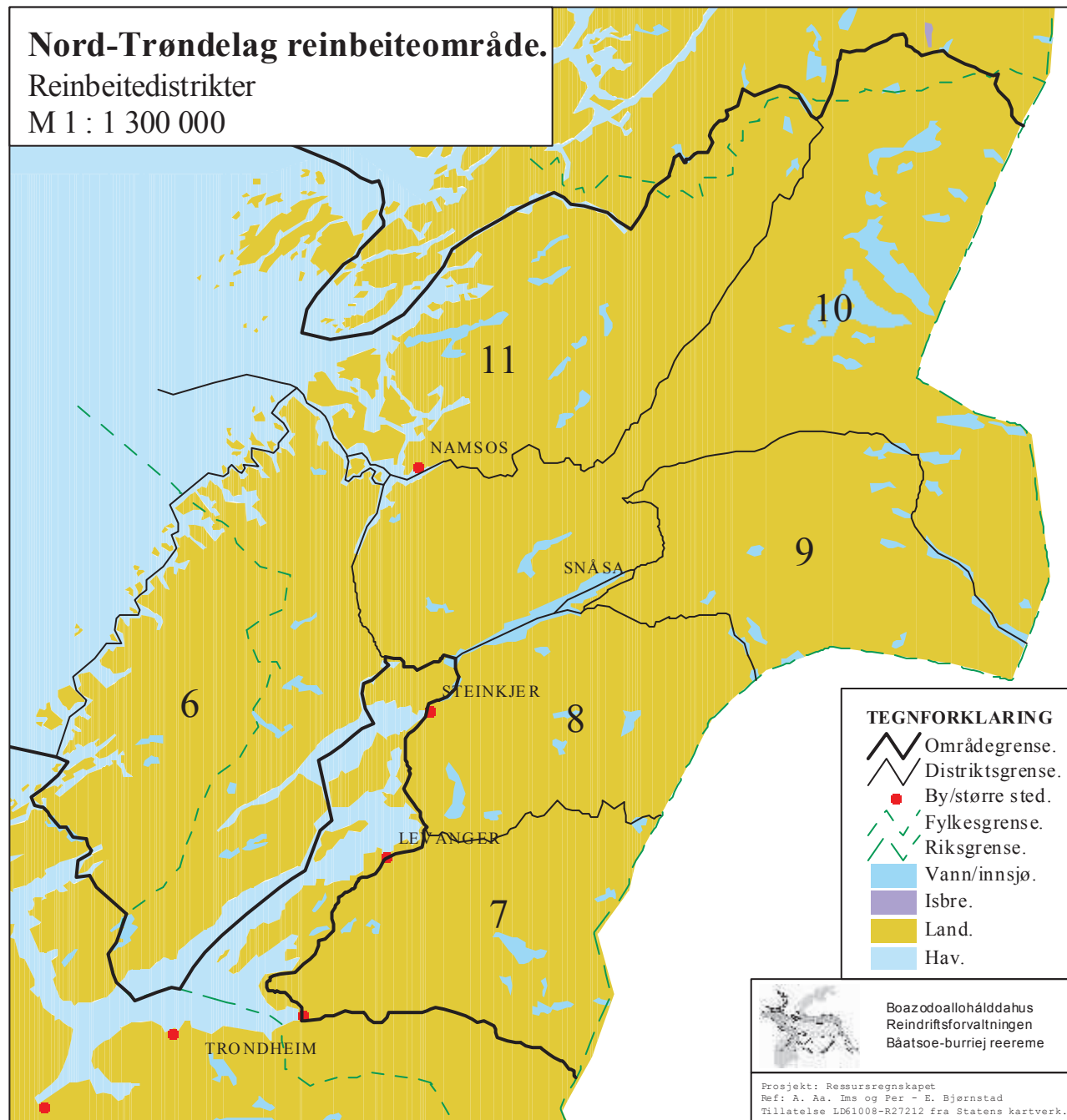
RS = Reindrifststyret,

FM = Fylkesmannen, RbK = Reinbeitekonvensjonen, Kgl.res. = Kongelig resolusjon

KODE	NORSK DIST.NAVN	SAMISK DIST.NAVN	FASTSATTE BEITETIDER	HØYESTE REINTALL	DISTRIKTSGRENSER
VA	7 – Færen	7 – Gaasken-Laante	Ikke fastsatt	1 600 RS 24/98, 02.07.1998	2 429 km ² Kgl.res. 10.07.1894
VF	8 – Skjækerfjell	8 – Skæhkere	Ikke fastsatt	2 000 RS 23/98, 02.07.1998	2 380 km ² Kgl.res. 10.07.1894
VG	9 – Luru ¹	9 – Låarte ¹	Ikke fastsatt	2 400 RS 54/00, 13.12.2000	2 729 km ² RS 86/87, 28.08.1987
VJ	10 – Østre-Namdal ^{1,2} Delområdet Hartkjølen	10 – Luvlie-Njåavmesje ^{1,2}	Ikke fastsatt Ikke fastsatt	4 200 RS 44/00, 13.12.2000 ⁸	6 607 km ² RS 40/89, 27.04.1989 og LD 30.05.1991
VM	11 – Vestre-Namdal ³ Beitesone 1 Beitesone 2 Beitesone 3 Beitesone 4 (inkl. Fraunan) Beitesone 5 Beitesone 6	11 – Åarjel-Njaarke	OS 124/03, 08.12.2003 Ikke fastsatt ⁴ , 25.04 - 25.06 ⁵ Ikke fastsatt ⁵ , 01.10 - 31.12 ⁴ 10.06 - 15.07 ⁵ , 15.07 - 30.09 ⁵ , 01.10 - 31.12 ⁵ Ikke fastsatt ⁵ , 21.11 - 31.12 ⁶ Ikke fastsatt ⁴ Ikke fastsatt ⁴	OS 124/03, 08.12.2003 OS 124/03, 08.12.2003 OS 124/03, 08.12.2003 RS 40/89, 27.04.1989	Ikke fastsatt 3 816 km ² RS 40/89, 27.04.1989 og LD 30.05.1991 OS 124/03, 08.12.2003 OS 124/03, 08.12.2003 OS 124/03, 08.12.2003 OS 124/03, 08.12.2003 OS 124/03, 08.12.2003 OS 124/03, 08.12.2003
VR	6 – Fosen ⁷ Nord-Fosen Sør-Fosen	12 – Fovsen-Njaarke ⁷	Ikke fastsatt	2 100 RS 52/04, 19.10.2004	4 339 km ² Kgl.res. 10.07.1894 FM 26.10.1964 FM 26.10.1964
					22 300 km ²

- 1 Gjennomflyttingsrett for distrikt 10-Østre-Namdal i deler av distrikt 9-Låarte (RS 86/87, 09.12.1987).
- 2 Distriktet har også beiterett i konvensjonsområder i Jämtland i Sverige (RbK 09.02.72). Retten gjelder følgende områder: Leipikvattnet og Blåsjøkilen (begge 01.04 - 14.11).
- 3 Distriktet er delt i 6 beitesoner. Distriktet har også beiterett i delområdet Rotvikfjellet i distrikt 18-Voengelh-Njaarke (Nordland reinbeiteområde) (1 uke i april og 3 uker i november/desember) (RS 40/89, 27.04.1989).

- 4 Beiterett for Jåma/Anti-gruppen (OS 124/03, 08.12.2003).
- 5 Beiterett for Toven-gruppen (OS 124/03, 08.12.2003).
- 6 Beiterett for distrikt 18-Voengelh-Njaarke (Nordland reinbeiteområde) (RS 40/89, 27.04.1989).
- 7 Distriktet er delt i to beiteområder (FM 26.10.1964).
- 8 Fastsatt høyeste reintall gjelder distriktet utenom delområdet Hartkjølen.

Sør-Trøndelag/Hedmark reinbeiteområde

RS = Reindrifststyret, Kgl.res. = Kongelig resolusjon

KODE	NORSK DIST.NAVN	SAMISK DIST.NAVN	FASTSATTE BEITETIDER	HØYESTE REINTALL ³	DISTRIKTSGRENSER
UW	3 – Elgå Østsiden av Femunden Bjørnberget (vestsiden)	3 – Svahke	01.01 - 31.12	RS 28/95, 06.09.1995	1 007 km ² LD 12.05.1964
			01.10 - 30.04	RS 2/96, 06.03.1996	
UX	2 – Riast/Hylling	2 – Gåebrie	Ikke fastsatt	4 500 RS 19/84, 11.04.1984	1 929 km ² Kgl.res. 10.07.1894
UZ	1 – Essand	1 – Saanti	Ikke fastsatt	4 500 RS 19/84, 11.04.1984	2 324 km ² Kgl.res. 10.07.1894
UY	4 – Femund ¹ Øst for Feragsvassdraget Vest for Feragsvassdraget	4	01.09 - 30.04	LD 21.09.1976	1 103 km ² Kgl.res. 10.07.1894
			15.11 - 30.04	LD 21.09.1976	
ØG	Trollheimen ² ØG1 Trollheimen ØG2 Iglfjell/Grefstadfjellområdet		I henhold til driftsplan av 01.02.1985	1 600 LD 05.06.2002	2 235 km ² Ekspropriasjonsvedtak (kgl. res. av 26.06.1987) og leieavtaler
			I henhold til driftsplan av 01.02.1985		
				13 600	8 598 km²

- 1 Felles vinterbeitedistrikt for distriktene 1-Essand og 2-Riast/Hylling.
- 2 Reindrift utøves med hjemmel i Lov om reindrift i kommunene Meldal, Midtre Gauldal, Oppdal, Rennebu, Rindal, Sunndal og Surnadal av 21. desember 1984.
- 3 Ikke uthevet tall angir høyeste reintall for vinterbeitedistrikt. Dette reintallet inngår ikke i sumtallet.

Tamreinlagene i Sør-Norge

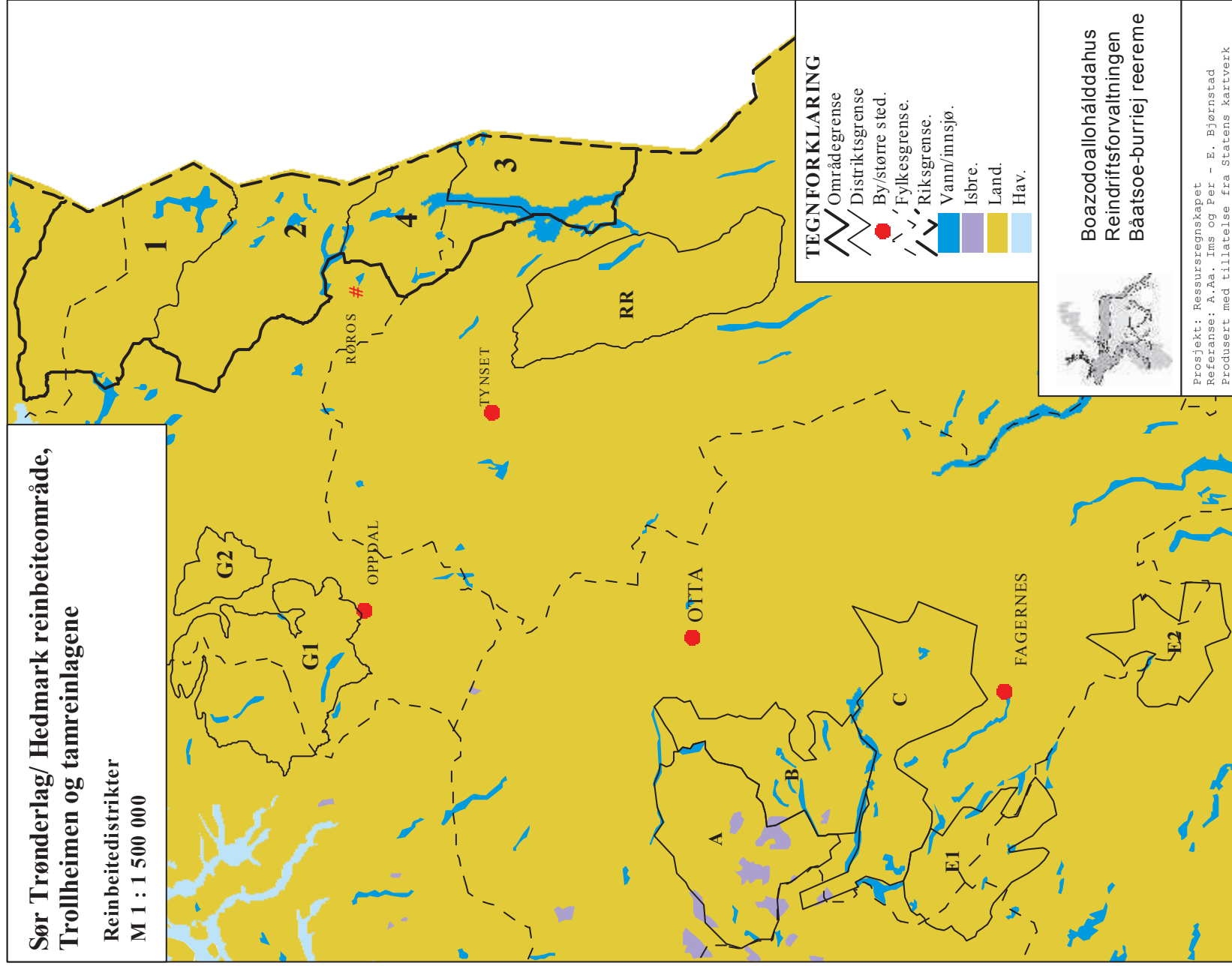
KODE	NAVN	BRUTTOAREALER ²
ØA	Lom tamreinlag ¹	1 265 km ² Omfatter statsallmenning (1 145 km ²) og privat grunn (120 km ²).
ØB	Vågå tamreinlag ¹	1 357 km ² Omfatter i hovedsak statsallmenning.
ØC	Fram reinslag ¹	1 500 km ² Omfatter statsallmenning (ca. 745 km ²), privat grunn og sameier (ca. 755 km ²).
ØE	Filefjell reinlag ¹ ØE1 - Sommerbeite ØE2 - Vinterbeite	2 000 km ² Omfatter i hovedsak sameier.
RR	Rendal renselskap ¹	1 859 km ²
		7 981 km ²

- 1 Konesjonsreindrift i henhold til Lov om reindrift av 09.06.1978 § 5, gitt av Landbruksdepartementet 04.11.1981.
- 2 Anslåtte bruttoarealer .

**Sør Trønderlag/ Hedmark reinbeiteområde,
Trollheimen og tamreinlagene**

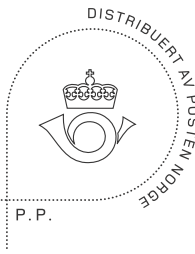
Reinbeitedistrikter

M 1 : 1 500 000

B-ØKONOMI

NORGE

Adresse ved retur:
Reindrifftsforvaltningen
Postboks 1104, 9504 Alta

www.reindrift.no

